

ปัจฉิมบท คดี.

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

พันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน
๓๐ ก.ย. ๒๕๔๙ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑

ฝากไว้ในแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑. "...ภายใน ๑๐ ปี เมื่อไทยน่าจะเจริญ ข้อสำคัญคือ ต้องหยุดการทุจริตให้สำเร็จ และไม่ทุจริตเสียเอง..."

"...ถ้าทุจริตแม้แต่นิดเดียว ก็ขอแข่งให้มันกันไป พูดย่างนี้หยาบคาย แต่ว่าขอให้ มีอันเป็นไป แต่ถ้าไม่ทุจริต สุจริตและมีความตั้งใจมุ่งมั่นสร้างความเจริญ ก็ขอให้ต่ออายุ ได้ถึง ๑๐๐ ปี ส่วนคนไหนที่มีอายุมากแล้ว ขอให้แข็งแรง ความสุจริตจะทำให้ประเทศไทยรอดพ้นอันตราย..."

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะผู้ว่าราชการจังหวัด
แบบบูรณาการ ในโอกาสเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖

๒. "...กฎหมายนี้มีช่องโหว่เสมอ ถ้าเราถือโอกาส ในการมีช่องโหว่ ของกฎหมาย เพื่อการ
ทุจริตนั้นเป็นสิ่งที่เลวทราม และทำให้นำไปสู่ความ หายนะแต่ถ้าใช้ช่องโหว่ในกฎหมาย
เพื่อสร้างสวรรค์ ก็เป็นการป้องกันมิให้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายใน ทางทุจริต ..."

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในการวางแผนการใช้ที่ดิน
ณ โรงแรมริศดำ อุ้งหวัดเชียงใหม่ ๗ มกราคม ๒๕๒๓

๓. "...กฎหมายที่ป้อง ระวังความยุติธรรมและถูก ต้องและเที่ยงตรงมี ความศักดิ์สิทธิ์
และประสิทธิภาพเต็มเปี่ยมหรือไม่ เที่ยงไร นั้นขึ้นอยู่กับ การใช้หากนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
และเจตนารมณ์ หรือด้วยเจตนาอื่น ไม่สุจริตต่าง ๆ กฎหมายก็เสื่อมความศักดิ์สิทธิ์และ
กลายเป็นภัยแก่ประชาชน..."

พระบรมราชาทาน พระราชทานแก่ผู้สอบไล่ได้เนติบัณฑิต
อาคารใหม่ สวนอัมพร ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๐

๔. "...ข้าพเจ้าขอฝากคติไว้เป็นเครื่องกำกับใจ มีคุณธรรมข้อหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งท่านต้อง
ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ คือ ความสัตย์สุจริต ประเทศบ้านเมืองจะพัฒนาอยู่ได้
ก็ย่อมอาศัยความสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานขอให้มันอยู่ในคุณธรรมทั้ง ๓ ประการ คือ สุจริต
ต่อบ้านเมือง สุจริตต่อประชาชน และสุจริตต่อหน้าที่ ท่านจึงจะเป็นผู้ที่ควรแก่การสรรเสริญ
ของมวลชนทั่วไป..."

พระบรมราชาทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๗

Handwritten signatures in black ink, corresponding to the individuals in the portraits above.

คณะกรรมการ การกระทำที่ก่อให้เกิด

พันธมิตรเป็นกำลังใจให้ คตส. วันจันทร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๑
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Prof. Shao Tanzi   A. S. Sun   ศาสตราจารย์ ดร. สุนทร

ตรวจสอบ

ความเสียหายแก่รัฐ

๑ คารวะ ลตส. ๑

๑ คารวะ คณะท่าน ผู้หาญกล้า
ถือคบไฟร้องฝ่า กลางห้าฝน
บุกเบิกทางจากหนามไม้จันทน์
กันดารแดนก็ระด้น แดนกันดาร

กลางเดือนถ้อยสำแดงแห่งทรยศ
ท่านได้ปลุกสังขธรรม ความกล้าหาญ
ที่ใดมีหยามซ้ำ ส่ำสามานย์
ที่นั่นมี มีอผสาน เข้ถ้ำกัด

ยุคอภิเษกหารณาธิปไตย
เอาเงินเป็นบาตรใหม่' เปล่งไตรตรัส
แข็งเท่าแข็งแกร่งเกิน เอาเงินจัด
พล่อกอสังข์ เป็นสังข์ ทศวรรษ
โลกไม่มี หลักประกันให้คนกล้า
คนอยู่หน้า' จะต้องล้มต้องจมคว่ำ"
ถือความจริงแจ่มชัด คือสังขธรรม
กว่าแสนสี่ สาธารณ์ จักหมดไป
ด้นกรบคือผู้กล้า ของแผ่นดิน
ผู้รักมั่นตราช้ กุญแจสมัย
เลิกหน้ากาก กระชากม่าน ไกรสิญไร
ให้คนได้รู้เหตุ เห็นเท็จจริง
คารวะ คณะท่าน ผู้หาญกล้า
กลางฝนห่า ก็ฝ่าหน่ออดทหยิ่ง
โลกไม่ใช่ ล้วนล้วนใจ ประไพพรั่ง
มอบเป็นมิ่ง มงคล ด้วยคารวะ

๑๗๕๐๓

สมชาย ทัศนียกุล

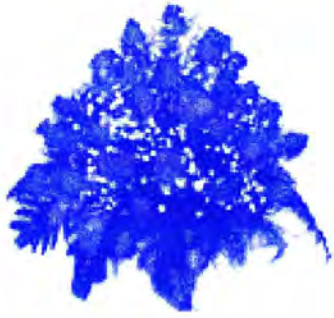

เพลงคำพ่อสอน

จงจดจำคำพ่อสอนไว้
จดจำ ให้ขึ้นใจ คนไทยทุกคน
จดจำไว้ แล้วนำไปปฏิบัติตน
แนะนำคน ให้ปฏิบัติตาม
พ่อสอนไว้ว่า ให้ทำตน เป็นคนดี
ให้รู้จัก สามัคคี ทัวเขตคาม
ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คิดต่ำช้าเลวทราม
ทำเพื่อ ชาวสยาม ไม่ใช่ทำเพื่อตนเอง
คนไทยช่วยกัน ดูแลชาติบ้านเมือง
ให้รุ่งเรือง มีคนดีปกครอง
ไม่ให้ คนไม่ดี หยิ่งผยอง
เข้ามาปกครอง ชาติบ้านเมือง
คนไทยที่ดี ต้องร่วมมือ ร่วมใจกัน
ต่อต้านกีดกัน คนไม่ดี ทุกเรื่อง
ไม่ให้ เข้ามายุ่ง กับชาติบ้านเมือง
ชาติไทย จะได้รุ่งเรือง ดังพ่อตั้งใจ

เพลงอธิษฐาน

อธิษฐานเอย สองมือจับพาน ประดับพวงพุทธชาติ
ชอกุศลผลบุญ จงมีแต่ผู้ทำคุณ ประโยชน์ไว้ ในชาติ
อย่ามีใครคิดร้าย มุ่งทำลายชาติไทย
ขอให้ทุกคนสนใจ ห่วงใยประเทศชาติ
ให้ไทยเรา นี้ มีความสามารถ ช่วยตัว ช่วยชาติ
ทำให้ไทย เป็นเมืองทอง

อธิษฐานเอย สองมือจับพาน ประดับพวงพกากรอง (ข้า)
ขอไทยรักไทย ร่วมเป็นมิตรมันใจ ถือไทยเป็นพี่น้อง
อย่ามีใครขมขื่น อย่าทำให้แตกร้างฉาน
ขอให้ช่วยกันสมาน เพื่อนไทยทั้งปวง
ให้สามัคคี เหมือนพี่เหมือนน้อง
กลมเกลียวเกี่ยวข้อ รักกันทั่วทุกคน
อธิษฐานเอย สองมือจับพานประดับพวงพุทธชาติ (ข้า)

ปัจฉิมบท

พันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน

คดี.

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ
๓๐ ก.ย. ๒๕๕๙ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๑

สารบัญ

ปัจจัยมบทพันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน	1
ความเป็นมา	14
รายงานผลการปฏิบัติราชการ	17
• การตรวจสอบสัญญาจะซื้อจะขาย และสัญญาซื้อขายที่ดินของกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ที่ดินถนนรัชดาภิเษก)	18
• การตรวจสอบโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๒ ตัว และ ๓ ตัว ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล	24
• การตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ	30
• การตรวจสอบธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK) ให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประเทศแก่รัฐบาลสหภาพพม่า	50
• การตรวจสอบโครงการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการโครงการปลูกยาง ๙๐ ล้านตัน ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	55
• การตรวจสอบโครงการจัดซื้อจัดจ้างปรับเปลี่ยนสายพานลำเลียงกระบเป่า สัมภาระผู้โดยสารและเครื่องตรวจวัตถุระเบิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (CTX)	59
• การตรวจสอบโครงการก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสาย ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	68
• การตรวจสอบอนุมัติเงินกู้ของผู้บริหารธนาคารกรุงไทยให้แก่บริษัท ในเครือกฤษตามหานคร	72
• การตรวจสอบกรณีอดีตนายกรัฐมนตรีกะทำการทางกฎหมาย เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เพื่อเอื้อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง (ในส่วนของ การแปลง ค่าสัมปทานเป็นภาษีสรรพสามิตเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมและเรื่องอื่นๆ)	76

- การตรวจสอบโครงการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
ของบริษัทห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด 90
- การตรวจสอบกรณีทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อรถดับเพลิงและเรือดับเพลิงของ
 กรุงเทพมหานคร 94
- การไต่สวนกรณีกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและพวก
 กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งทางรถไฟฟ้า
 เชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย 96
- การตรวจสอบโครงการบ้านเอื้ออาทร 97

สัมภาษณ์ คตส. 102

สรุปคดีที่ คตส. ถูกฟ้อง 150

บทความวิชาการ

- การทรมานต่อความไว้วางใจของประชาชน 166
- ความทุกข์ของแผ่นดิน 171
- โกงกินสมบัติคลังหลวง 214

ปัจจัยมบทพันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับการแต่งตั้ง โดยประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้มีการขยายระยะเวลาปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่องการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐

ปฐมบทการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐอันเนื่องมาจากการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ ของบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่ง โดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นไปโดยทุจริตหรือประพฤตินิชอบนั้น มีจุดเริ่มจากการเสนอเรื่องตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งได้มีการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลไว้ อยู่แล้ว ในฐานะที่รับผิดชอบงานด้านธุรการของ คตส. จำนวน ๒๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. เรื่องจัดซื้อชุดอุปกรณ์ตรวจสอบวัตถุระเบิด CTX , ๒. เรื่อง ท่อร้อยสายไฟฟ้า, ๓. เรื่อง กรณีภาวะภาณีการซื้อขายหุ้นชินคอร์ป กรมสรรพากร, ๔. เรื่องเงินกู้ EXIM BANK, ๕. เรื่องการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว, ๖. เรื่อง การจัดซื้อต้นกล้ายาง , ๗. เรื่อง การจ้างก่อสร้างและจัดซื้ออุปกรณ์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด (Central Lab), ๘. เรื่อง แอร์พอร์ต ลิงค์, ๙. เรื่องการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทร ของการเคหะแห่งชาติมีความล่าช้า, ๑๐. เรื่อง การจัดซื้อรถดับเพลิงและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร, ๑๑. เรื่องการจัดซื้อรถพยาบาลฉุกเฉินระดับสูง ของกระทรวงสาธารณสุข, ๑๒. เรื่องโครงการหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ (อี พาสสปอร์ต) , ๑๓. เรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. ของกทต., ๑๔. เรื่องโครงการให้บริการวิทยุโทรคมนาคม ระบบเซลลูลาร์ดิจิทัล CDMA , ๑๕. เรื่อง การให้สัมปทานบริษัท King Power ในสนามบินสุวรรณภูมิ , ๑๖. เรื่องครีวการบินไทย, ๑๗. เรื่องคลังสินค้า, ๑๘. เรื่องหนี้สูญออมสิน, ๑๙. เรื่องบริษัทไทยเดินเรือทะเล (บดท.) จ่ายเงินค่าหุ้นตั้งบริษัทเดินเรือโดยมิชอบ, ๒๐. เรื่องโครงการจ้างเหมากำจัดขยะมูลฝอยของ กทม., ๒๑. เรื่องระบบไฟทางวิ่งลานจอดทางบิน สุวรรณภูมิ, ๒๒. เรื่องพีชสวนโลก และ ๒๓. เรื่องระบบระบายน้ำ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

คตส. ได้พิจารณาและมีมติรับเรื่องบรรจุเข้ากระบวนการตรวจสอบของ คตส. ในครั้งแรกมีจำนวน ๘ เรื่องคือ

๑. เรื่องจัดซื้อชุดอุปกรณ์ตรวจสอบวัตถุระเบิด CTX
๒. เรื่อง ท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินสนามบินสุวรรณภูมิ
๓. เรื่อง กรณีภาษีเงินได้เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น
๔. เรื่องเงินกู้ EXIM BANK
๕. เรื่องการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว
๖. เรื่อง การจัดซื้อต้นกล้ายาง
๗. เรื่อง การจ้างก่อสร้างและจัดซื้ออุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการกลางฯ(Central Lab)
๘. เรื่อง แอร์พอร์ต ลิงค์

และต่อมา คตส. มีมติเพิ่มเรื่องเข้าบรรจุในการตรวจสอบอีก ๕ เรื่อง คือ

๙. เรื่องกล่าวหาธนาคารกรุงไทย
๑๐. เรื่องการจัดซื้อจัดจ้างเอกชนโดยการเคหะแห่งชาติ บ้านเอื้ออาทร
๑๑. เรื่องกิจการโทรคมนาคมในส่วนของภาษีสรรพสามิต
๑๒. เรื่องการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของ กทม.
๑๓. เรื่องการจัดซื้อที่ดินของกองทุนฟื้นฟู (ที่ดินรัชดาภิเษก)

ตลอดระยะเวลา ๑ ปี ๙ เดือน ที่ คตส. ได้ปฏิบัติหน้าที่ ท่ามกลางปัญหาอุปสรรค นานัปการ แต่ด้วยอุดมการณ์อันหนักแน่นในอันที่จะรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ภายใต้กระบวนการตรวจสอบได้ส่วนที่ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย กรรมการ คตส. ทุกคน ต่างยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตในการทำหน้าที่ของตน เพื่อสร้างบรรทัดฐานแห่งจริยธรรมและบรรทัดฐานแห่งความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในประเทศชาติ

การสร้างระบบตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ดังเช่น คตส. มิใช่จะถือกำเนิดและทำได้โดยง่าย เนื่องด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในระบบกฎหมาย วัฒนธรรม และความเข้าใจของคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "ผู้ใช้อำนาจรัฐ" ซึ่งทุกประเทศจะมีลักษณะเหมือนๆ กัน คือ ไม่ต้องการให้ใครมาตรวจสอบการกระทำของตนและพยายามทุกวิถีทางที่จะให้หลุดพ้นจากการถูกตรวจสอบ โดยความพยายามเข้าไปควบคุมกลไกอำนาจรัฐ การแทรกแซงองค์อิสระและกระบวนการยุติธรรม เพื่อขจัดขัดขวางมิให้มีการดำเนินการใดๆ ที่จะเกิดโทษแก่ตน จึงสร้างปัญหาวิกฤติทางการเมือง การโกงกินคอร์รัปชันและเป็นเหตุให้การก่อรัฐประหารปรากฏอยู่หน้าประวัติศาสตร์ของไทยตลอดมา

เรามากจะได้รับคำถามเสมอว่าประเทศชาติได้อะไรจากการตรวจสอบของ คตส.

การตรวจสอบของ คตส. ซึ่งเป็นพันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน และเรียกร้องความเป็นธรรมแทนประเทศนั้น ตลอดเวลาที่ผ่านมา คตส. ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบโครงการต่างๆ ที่

ดำเนินงานโดยรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ บุคคลและนิติบุคคลต่างๆ ที่ทำผิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ซึ่งจากการตรวจสอบการกระทำทุจริต ๑๓ เรื่อง พบมูลความผิดที่ทำให้รัฐได้รับความเสียหายเป็นเงินกว่า ๑.๘ แสนล้านบาท โดย คตส. ได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของ คตส. โดยรวบรวมผลการดำเนินงานที่ คตส. ทำการตรวจสอบจนถึงปัจจุบัน เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการตรวจสอบ ในการตรวจสอบทุจริต ความผิดในการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ การทุจริตเชิงนโยบาย การทับซ้อนของผลประโยชน์ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ภาวะภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งเป็นปัจจัยบ่งชี้ที่จะเป็นอุทาหารณ์แก่ผู้ใช้อำนาจรัฐในการบริหารประเทศ ให้ระมัดระวังการดำเนินงานตามนโยบายของตนที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ

เมื่อครบวาระและสิ้นสุดการทำงานอย่างเป็นทางการ คตส. ยังต้องเผชิญหน้ากับการต่อสู้ตามกระบวนการยุติธรรม “โดยลำพังด้วยตนเอง” จากการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งอาญา ๑๐ คดี, คดีแพ่ง ๗ คดี และถูกแจ้งความร้องทุกข์ ๓ คดี รวม ๒๐ คดี ฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก คตส. กว่า ๑ แสนล้านบาท และยังมีคดีปกครองอีก ๑ คดี

สิ่งสำคัญที่ คตส. ต้องการฝากไว้ในแผ่นดิน คือการให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักและสำนึกต่อความเป็นเจ้าของประเทศ ที่ยอมมีสิทธิหวงแหน และช่วยกันดูแลรักษาการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เพราะ

“เงินแผ่นดินนั่นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ”

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.)

วันจันทร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๐

เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ตามที่ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ นั้น โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตรวจสอบการกระทำผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐได้กว้างขวางขึ้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกล้าณรงค์ จันทิก	เป็นกรรมการ
(๒) นายแก้วสรร อติโพธิ	เป็นกรรมการ
(๓) คุณหญิงจรรววรรณ เมณฑกา	เป็นกรรมการ
(๔) นายจิรนิติ หะวานนท์	เป็นกรรมการ
(๕) นายนาม ยิ้มแย้ม	เป็นกรรมการ
(๖) นายบรรเจิด สิงคะเนติ	เป็นกรรมการ
(๗) นายวิโรจน์ เลาหะพันธ์	เป็นกรรมการ
(๘) นายสวัสดิ์ โชติพานิช	เป็นกรรมการ
(๙) นายสักร กอแสงเรือง	เป็นกรรมการ
(๑๐) นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	เป็นกรรมการ
(๑๑) นายอุดม เพ็องพุง	เป็นกรรมการ
(๑๒) นายอำนาจ รัตนธรา	เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มีกฎหมายห้ามมิให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือห้ามการปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในการดำรงตำแหน่ง มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับแก่การได้รับแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจสอบ

ให้กรรมการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการด้วยกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจแต่งตั้งเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีกรรมการว่างลง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดและให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมควรเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ว่างลง

ข้อ ๓ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะกรรมการตรวจสอบ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบมอบหมาย

ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ร่วมมือดำเนินการตามที่คณะกรรมการตรวจสอบร้องขอ รวมทั้งสนับสนุนข้อมูลบุคลากร หรือการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดหาสถานที่ทำการของคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม และในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบร้องขอให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดได้

ข้อ ๔ ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามจำนวนที่เห็นสมควรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบ ในกรณีที่ไม่เพียงพอแก่ค่าใช้จ่าย ให้คณะรัฐมนตรีสนับสนุนงบประมาณตามที่จำเป็น

ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบ และค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลใน คณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นไปได้โดยทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ

(๒) ตรวจสอบสัญญา สัญญาสัมปทานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เอกชน โดยมีชอบ หรือมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๓) ตรวจสอบการปฏิบัติราชการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่มีเหตุอัน ควรสงสัยว่าจะมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๔) ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใด ๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการในเรื่องที่ตรวจสอบมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ และมีพฤติการณ์ว่าบุคคลใดเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือร้ายวย ผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นไว้ก่อนได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามประกาศนี้ นอกจากอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตามกฎหมายดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและ คณะกรรมการธุรกรรม

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ

(๓) ประมวลรัษฎากร โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร เฉพาะที่เกี่ยวกับการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจ พิจารณาเรื่องใด ๆ ที่เห็นควรตรวจสอบ เรื่องที่มีผู้เสนอข้อมูล หรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ

ของหน่วยงานอื่นใด และให้มีอำนาจเรียกสำนวนหรือเรื่องที่อยู่ในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือเรียกสำนวนการสอบสวนหรือการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ถ้ามีมาพิจารณา และให้ใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบโดยจะสอบสวนเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่มีเรื่องเดียวกันอยู่ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือคณะกรรมการธุรกรรม ให้ประสานงานเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการตรวจสอบแจ้งรายชื่อบุคคลตามข้อ ๕ แก่สถาบันการเงิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมที่ดิน กรมสรรพากร หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเสียภาษีอากร ตลอดจนการทำธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของบุคคลตามข้อ ๕ คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบภายในเวลาและตามวิธีการที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์ส่งข้อมูลและเอกสารให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบได้

มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ ในกรณีที่บุคคลซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามข้อ ๕ ไม่แจ้งข้อมูลตามข้อ ๖ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินที่ถูกยึด ยักยอก จำหน่าย หรือจ่ายโอนทรัพย์สินที่ถูกอายัด ให้ถือว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบและเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลตามข้อ ๖ ไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดตามข้อ ๖ หากมีกรณีเกิดความเสียหายขึ้นจากการที่ไม่ดำเนินการนั้น ให้หน่วยงานหรือบุคคลดังกล่าวรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

ข้อ ๘ บรรดาทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามข้อ ๕ ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ต่อคณะกรรมการตรวจสอบภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนดได้ว่า ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง

และทรัพย์สินนั้นมีใช้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการ ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งเพิก ถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๕ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือนุคคลใด กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ ให้ส่งรายงาน เอกสาร หลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ถือว่ามติของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นแตกต่าง แต่คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นยืนยัน ความเห็นเดิมให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจดำเนินการให้มีการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าบุคคลใดกระทำความผิดกฎหมายและเป็นกรณีที่ไม้อยู่ใน บังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความ รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นต่อไป โดยถือผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการ สอบสวนตามกฎหมายนั้น

ข้อ ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตามประกาศนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับ แต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และการตรวจสอบหรือสอบสวนเรื่องใดยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งมอบสำนวนคืนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยประกาศฉบับนี้ไม่กระทบกระเทือนการใด ๆ ที่คณะกรรมการตรวจสอบได้กระทำไปก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐
เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ
ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิรูป
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบ
การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๐/๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

“ข้อ ๑๐/๑ ในกรณีที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยหรือในกรณีที่มีผู้เสียหายกล่าวหาว่ากรรมการ ตรวจสอบ หรืออนุกรรมการผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติ ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือ ทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นให้ถือว่ากรรมการตรวจสอบ หรืออนุกรรมการ เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๗ หรือเป็นข้าราชการการเมืองอื่นตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วแต่กรณี และให้นำความ ในมาตรา ๑๗ และหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๐๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับแก่การฟ้องคดีและการพิจารณาคดีตามวรรคหนึ่ง โดยให้ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาคดีดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๑๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่การตรวจสอบหรือสอบสวนเรื่องใดที่ดำเนินการอยู่ แล้วยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จแต่ต้องไม่ช้ากว่า วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๑๑ ของประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

“ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการเรื่องใดตามวรรคสองไม่แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบส่งมอบสำนวนเรื่องที่ยังค้างอยู่นั้น ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าการดำเนินการ สำนวนการตรวจสอบ และผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินการไปแล้วเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นดังกล่าว แล้วแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการตามประกาศนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ แต่โดยที่เรื่องที่คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จมีอยู่เป็นจำนวนมากจำเป็นต้องมีการตรวจสอบหรือสอบสวนอย่างละเอียดรอบคอบและต้องใช้เวลาในการดำเนินการ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศนี้เพื่อขยายระยะเวลาและกำหนดกลไกในการดำเนินการเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว รวมทั้งกำหนดบทคุ้มครองคณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการตรวจสอบ และบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้กระทำไปโดยสุจริตและตามอำนาจหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ความเป็นมา ของ คตส.

เหตุผลสำคัญในการยึดอำนาจรัฐ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ คือ ปรากฏว่ามี การทุจริตคอร์รัปชัน การแทรกแซงองค์กรอิสระ องค์กรตรวจสอบต่างๆ ภายหลังกการยึดอำนาจ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) จึงได้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือชื่อย่อ คตส. เพื่อให้ ตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ใน ๕-๖ ปีที่ผ่านมา และทำการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐอันเนื่องมาจากการ ดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ ของบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่ง โดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นไปได้โดยทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ โดยตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ประกาศฯ ฉบับที่ ๓๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ประกอบด้วยกรรมการ ๑๒ คน ปัจจุบันมีกรรมการเหลืออยู่ ๑๐ คน เริ่มแรก กำหนดให้มีอายุ ๑ ปี นับแต่วันที่ประกาศฯ ใช้บังคับ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศฯ ฉบับที่ ๓๐ ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จแต่ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ (ภาคผนวก ข) ประกอบด้วย

๑. นายนาม	ยิ้มแย้ม	ประธานกรรมการตรวจสอบ
๒. นายแก้วสรร	อติโพธิ	เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ
๓. นายสีก	กอแสงเรือง	โฆษกคณะกรรมการตรวจสอบ
๔. นายกล้าณรงค์	จันทิก	
๕. คุณหญิงจรรววรรณ	เมณฑกา	
๖. นายจิรนิติ	หะวานนท์ (ลาออก เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐)	
๗. นายบรรเจ็ด	สิงคะเนติ	
๘. นายวิโรจน์	เลาหะพันธุ์	
๙. นางเสาวนีย์	อัศวโรจน์	
๑๐. นายอุดม	เฟื่องฟุ้ง	
๑๑. นายอำนาจ	ธันธรา	

อำนาจหน้าที่ของ คตส.

ตามประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ตรวจสอบการดำเนินงาน หรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลใน คณะรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นไปได้โดยทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ

๒. ตรวจสอบสัญญา สัญญาสัมปทานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เอกชนโดยมิชอบ หรือมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

๓. ตรวจสอบการปฏิบัติราชการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่มีเหตุ อันควรสงสัยว่าจะมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

๔. ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใดๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ หลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ในกรณี que เห็นว่าการดำเนินการในเรื่องที่ตรวจสอบมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ และมีพฤติการณ์ว่าบุคคลใดเกี่ยวข้องกับ การทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือร่ำรวย ผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น คู่สมรส และบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นไว้ก่อนได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามประกาศนี้ นอกจากอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจตามกฎหมาย ดังต่อไปนี้ด้วย

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ กรรมการตรวจสอบใช้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและ คณะกรรมการธุรกรรม

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ

๓. ประมวลวิธีพิจารณาอาชญากรรม โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร เฉพาะที่เกี่ยวกับการยึด อายัด และขายทอดตลาด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจพิจารณาเรื่องใดๆ ที่เห็นควรตรวจสอบเรื่องที่มีผู้เสนอข้อมูล หรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานอื่นใด และให้มีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนหรือการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถ้ามีมาพิจารณา และให้ใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยจะสอบสวนเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่มีเรื่องเดียวกันอยู่ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรม ให้ประสานงานเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

ขั้นตอนการตรวจสอบของ คตส.

การตรวจสอบของ คตส. มีขั้นตอนมากกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คือเมื่อมีเรื่องส่งเข้ามา ป.ป.ช. ก็จะตั้งอนุกรรมการไต่สวนเลย แต่ คตส. จะมีการทำงาน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. เมื่อปรากฏพฤติการณ์ว่าได้มีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ คตส. จะตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบให้ดำเนินการตรวจสอบ โดยสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อวินิจฉัยว่ามีมูลคดีน่าเชื่อถือหรือไม่ และมีข้อกล่าวหาบุคคลใดบ้าง มีมูลความผิดเกี่ยวกับกฎหมายใด ความผิดฐานใด เมื่อตรวจสอบเสร็จก็เสนอสำนวนต่อ คตส. ถ้า คตส. เห็นว่าผลการตรวจสอบของอนุกรรมการฯ มีพยานหลักฐานเชื่อถือได้ ก็จะมีมติให้ตั้งอนุกรรมการไต่สวน

๒. ชั้นไต่สวน อนุกรรมการไต่สวนมีหน้าที่ตรวจสอบพยานหลักฐานต่อจากสำนวนของอนุกรรมการตรวจสอบฯ เปิดโอกาสให้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา และรวบรวมพยานหลักฐานอันจำเป็นเพื่อพิสูจน์ข้อกล่าวหา

๓. เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการไต่สวนแล้ว หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความผิดก็ดำเนินการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีอำนาจ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ต่อไป ถ้าเป็นบุคคลธรรมดา ก็ดำเนินคดีในศาลยุติธรรม ถ้าเป็นนักการเมืองก็ดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รายงานผลการปฏิบัติราชการ ๑ ปี ๙ เดือน ของ คตส.มีผลการดำเนินงานสรุปดังนี้

ฟ้องศาลแล้ว ๕ คดี

๑. ที่ดินรัชดา	นัด ๗/๕๑	
๒. สลากพิเศษ	ฟ้อง ๑๐/๓	ฟังคำสั่ง ๑๔/๕ ให้ศาลรัฐธรรมนูญ ฟ้องเอง
๓. คดีหลักเลียงภาษี	๓๐/๕	สืบพยานปากสุดท้าย
๔. กล้ายาง	ฟ้องเอง	๒๗/๖
๕. EXIM B.	ฟ้องเอง	๒๗/๖

ส่ง อสส.แล้ว ๗ คดี

๖. CTX ส่ง อสส.๒๘/๕ ๒๗/๖ แจ้งข้อไม่สมบูรณ์
๗. รำรวยผิดปกติ ได้ทรัพย์สิน โดยไม่สมควร ส่ง อสส.๒๙/๕ ๒๗/๖ แจ้งข้อไม่สมบูรณ์
จากมาตรการเอื้อประโยชน์จากการคงถือหุ้นสัมปทาน ๗๖,๐๐๐ ล้าน (เงินขายหุ้น ๖๙,๗๒๒ ล้าน เงินปันผล ๖,๘๙๘ ล้าน)
๘. ท่อร้อยสายไฟใต้ดิน ส่ง อสส. ๑๓/๖
๙. ธนาคารกรุงไทย ส่ง อสส. ๑๖/๖
๑๐. เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ตอบข้อหารือภาษีหุ้นชินโดยไม่ชอบ ส่ง อสส. ๔/๓
๑๑. คดีอาญา เกี่ยวกับการถือหุ้นสัมปทาน
แปลงค่าสัมปทาน เป็นภาษีสรรพสามิต ส่ง อสส. ๒๗/๖
๑๒. บ้านเอื้ออาทร คดีสินบน ส่ง อสส. ๒๗/๖

ส่ง ป.ป.ช. ๖ คดี

๑๓. ดับเพลิง จำนวนใต้สวนเสร็จ แต่พิจารณาไม่ทัน
๑๔. Air Port Link จำนวนใต้สวนเสร็จ แต่พิจารณาไม่ทัน
๑๕. บ้านเอื้ออาทรที่เหลือ ร่มเกล้า บางพลี รังสิต คลอง ๙ กบินทร์บุรี อรัญประเทศ จำนวน
ใต้สวนเสร็จแต่พิจารณาไม่ทัน
๑๖. เซ็นทรัลแล็บ ยังไม่สรุป
๑๗. กรณีซื้อทีมฟุตบอลแมนเชสเตอร์
๑๘. กรณีปกปิดบัญชีทรัพย์สิน หุ้น บ.ธนาคารประกันภัย ๖๐ ล้านบาท ในชื่อ บรรณพจน์

ส่งสรรพากร เพื่อประเมินภาษี

๑. นายบรรณพจน์ ที่รับหุ้นจากคุณหญิงพจมาน มีภาระภาษี ๕๔๖ ล้านบาทเศษ
๒. นายพานทองแท้ นางสาวพินทองทา ซื้อหุ้น ARI ๑ บาท ขาย ๔๙.๒๕ บาท
มีภาระภาษี ๑๑,๘๐๘ ล้านบาทเศษ
๓. ARI ขายหุ้น ๑ บาท ราคาตลาด ๔๙.๒๕ บาท มีภาระภาษี ๒๐,๙๒๓ ล้านบาทเศษ
๔. บ.ชินแซทเทลไลท์ รับเงินค่าสินไหมทดแทน มีภาระภาษีจากรายรับ ๑,๐๘๒ ล้านบาทเศษ

การตรวจสอบสัญญาจะซื้อจะขาย และสัญญาซื้อขายที่ดินของกองทุน
เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ที่ดินถนนรัชดาภิเษก)

สรุปขั้นตอนการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่รัฐสำนวน คตส. ที่ ๐๐๔/๒๕๕๐

กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก รวม ๒ คน กระทำความผิดเกี่ยวกับการ
ซื้อขายที่ดินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ที่ดินถนนรัชดาภิเษก)

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑/๒๕๕๐

อัยการสูงสุด

โจทก์

ระหว่าง

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน
เรื่องปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฯ

จำเลย

มีขั้นตอนและข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ตามคำสั่งที่
๑๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๙

๒. คณะอนุกรรมการตรวจสอบสรุปความเห็นเสนอว่า การกระทำของพันตำรวจโท
ทักษิณ ชินวัตร เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐(๑) และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร
เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖

๓. กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ผู้เสียหายได้ทำหนังสือ
ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ตามหนังสือที่ สกท.๑๖๘/๒๕๕๐ ลงวันที่
๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ และที่ สกท.๒๖๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

๔. คณะกรรมการตรวจสอบมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่
๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชิน
วัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ในการเข้ามาทำสัญญาจะซื้อจะขาย และสัญญาซื้อขายที่ดิน
ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ที่ดินถนนรัชดาภิเษก) อันเป็นความผิด
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๑๐๐ และความผิดอาญาตามกฎหมายอื่น ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ตามคำสั่ง
คณะกรรมการตรวจสอบ ที่ คตส.๐๐๔/๒๕๕๐ สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐

๕. คณะอนุกรรมการไต่สวนแจ้งให้พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไปรับทราบข้อกล่าวหา ตามหนังสือ ที่ ตผ(คตส.) ๐๔/๑๐/๔๔๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปรับทราบข้อกล่าวหา ตามหนังสือ ที่ ตผ(คตส.) ๐๔/๑๐/๔๔๙ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐ และชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๐

๖. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและไต่สวนได้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด คือ พยานบุคคล ๒๔ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๑๘๐ แผ่น พยานเอกสาร ๙๙ อันดับ รวมเอกสาร จำนวน ๑,๕๖๘ แผ่น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๓๘ อันดับ รวมเอกสาร ๒๒๒ แผ่น บันทึกการทำงาน ๓๒ อันดับ รวมเอกสาร ๑๓๐ แผ่น สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการไต่สวน รวมเอกสาร ๙๒ แผ่น คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา ๖ อันดับ รวมเอกสาร ๑ เล่ม และ ๔๖ แผ่น พยานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา ๑ อันดับ รวมเอกสาร ๑๓ แผ่น พยานเอกสารส่วนของผู้ถูกกล่าวหา ๓๓ อันดับ รวมเอกสาร ๘ เล่ม และ ๑๘๓ แผ่น

คณะอนุกรรมการไต่สวนสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนว่า กองทุนฯ เป็น รัฐวิสาหกิจ อยู่ในกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง กองทุนฯ เข้าซื้อที่ดินเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๓ เป็นที่ดินของบริษัทเงินทุนเอราวัณ ทรีสต์ จำกัด จำนวน ๒ แปลง เป็นเงิน ๔,๘๘๙,๓๗๙,๕๐๐.-บาท แปลงแรกติดถนนศูนย์วัฒนธรรมรวม ๑๘ ไร่ เนื้อที่ รวม ๘๕-๓-๖๕ ไร่ ราคา ๒,๗๔๙,๐๔๐,๐๐๐.-บาท แปลงที่สองติดถนนเทียมร่วมมิตร รวม ๑๓ ไร่ เนื้อที่รวม ๓๕-๒-๖๙ ไร่ ราคา ๒,๑๔๐,๓๕๗,๕๐๐.-บาท ไร่เลขที่ ๑๘๗๗, ๑๘๗๘, ๓๐๖๔๕, ๓๐๖๔๖, ๓๐๖๔๗, ๓๐๖๔๘, ๓๐๖๔๙, ๓๐๖๕๐, ๓๐๖๕๑ ๓๐๖๕๒, ๓๐๖๕๓, ๓๐๖๕๔ และเลขที่ ๑๑๔๙๔๙

เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๔ กองทุนฯ ได้ปรับปรุงเกณฑ์บันทึกทรัพย์สินรอการขายใหม่ทั้งหมดเพื่อรับรู้ผลการขาดทุนราคาที่ดินปรับลดลง โดย

แปลงที่ ๑ เดิมราคา ๒,๗๔๙.๐๐ ล้านบาท คงเหลือราคา ๑,๓๑๐.๑๐ ล้านบาท

แปลงที่ ๒ เดิมราคา ๒,๑๔๐.๔๐ ล้านบาท คงเหลือราคา ๗๕๔.๕๐ ล้านบาท

เป็นที่ดินที่ขายให้กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร

ต่อมามีผู้ประสงค์จะซื้อที่ดินแปลงที่ ๒ รวม ๕ ราย กองทุนฯ จึงประกาศประมูลที่ดินดังกล่าวทางอินเทอร์เน็ตเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยกำหนดประมูลในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๖.๐๐ ถึง ๑๖.๓๐ นาฬิกา โดยผู้ประสงค์จะเข้าประมูลสามารถลงทะเบียนได้ในระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่บริษัทสามารถอินโฟมีเดีย จำกัด หรือที่กองทุนฯ ระหว่างเวลา ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา โดยกำหนดราคาขั้นต่ำเป็นเงิน ๘๗๐,๐๐๐,๐๐๐.-

บาท หรือราคาของกรมที่ดินบวกด้วยร้อยละ ๑๕ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้แสดงความประสงค์ซื้อที่ดิน จำนวน ๘ ราย แต่มีผู้ลงทะเบียนชำระเงินมัดจำการประมูล ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.-บาท เพียง ๓ ราย คือ บริษัทแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) บริษัททองหล่อเรสซิเดนซ์ จำกัด และบริษัท แอสสิริ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) เมื่อถึงกำหนดเวลาเสนอราคาผู้ลงทะเบียนทั้งสามรายไม่ เสนอราคาประมูลมาให้พิจารณา กองทุนฯ จึงยกเลิกการประมูลที่ดินดังกล่าว

หลังจากนั้นกองทุนฯ ได้ทำการรังวัดที่ดินเพื่อรวมโฉนดทั้ง ๑๓ โฉนด และ แบ่งแยกเป็น ๔ โฉนด คงเหลือเนื้อที่รวม ๓๓-๐-๗๘.๙ ไร่ และได้ทำการประกาศขายที่ดินทั้ง ๔ โฉนด โดยวิธีประกวดราคาครั้งที่ ๑ ตามประกาศลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ กำหนดวันซื้อ แบบระหว่างวันที่ ๒ ถึง ๘ ธันวาคม ๒๕๔๖ กำหนดยื่นซองในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ ระหว่าง เวลา ๙.๓๐ ถึง ๑๐.๓๐ นาฬิกา กำหนดเปิดซองวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๔ อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผู้เข้าประกวดราคา ต้องวางเงินมัดจำเพื่อการยื่นซองประกวดราคาจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (บาทเน็ต) ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา ในการประกาศประมูล ดังกล่าวไม่ได้กำหนดราคาขั้นต่ำไว้ ปรากฏว่ามีผู้ซื้อแบบ ๔ ราย ผู้ยื่นซองเสนอราคาจำนวน ๓ ราย

บริษัทแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) โดยนายวีระพงษ์ มุทานนท์ ผู้รับมอบ อำนาจ เสนอราคา ๗๓๐ ล้านบาท

คุณหญิงพจมาน ชินวัตร โดยนายสมบุญณ์ คุปติมันัส ผู้รับมอบอำนาจ เสนอ ราคา ๗๗๒ ล้านบาท

บริษัทโนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดยนายกิริติ คตะสุข ผู้รับมอบ อำนาจ เสนอราคา ๗๕๐ ล้านบาท

ผลการประมูลปรากฏว่าคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้เสนอราคาสูงสุดจำนวน ๗๗๒ ล้านบาท ซึ่งคณะกรรมการจัดการกองทุนฯ ได้ประชุมในวันเดียวกันและอนุมัติให้คุณหญิง พจมาน ชินวัตร เป็นผู้ชนะการประมูล โดยผู้ชนะการประมูลจะต้องทำสัญญาจะซื้อจะขายกับ กองทุนฯ และได้มีการทำสัญญาจะซื้อจะขายให้กับกองทุนฯ โดยนางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์ ผู้จัดการกองทุนฯ ในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๖ กำหนดจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบ ทรัพย์สินในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ และได้มีการชำระราคาที่ดินให้กองทุนฯ ครบถ้วนก่อน วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ แต่ได้มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดินรวม ๔ โฉนด และจดทะเบียนโอน กรรมสิทธิ์ทรัพย์สินพร้อมส่งมอบที่ดินดังกล่าวในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ระหว่าง กองทุนฯ โดยว่าที่ร้อยโทรุ่งเรือง โคกขุนทด และ/หรือนายสุภร ดีพันธ์ ผู้รับมอบอำนาจ กับคุณหญิง พจมาน ชินวัตร โดยนายสมบุญณ์ คุปติมันัส ผู้รับมอบอำนาจ ในการจดทะเบียนพันด้าวจท ทักษิณ ชินวัตร ได้ทำหนังสือให้ความยินยอมตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ พร้อม

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทข้าราชการการเมืองตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็น
หลักฐานด้วย

และในขณะที่มีการประกาศประกวดราคาขายที่ดินแปลงพิพาทนั้น ตาม
กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๑๔ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.
๒๕๑๘ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือ
เปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท บริเวณโดยรอบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ในท้องที่แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๓๒ กำหนดพื้นที่ดินบริเวณ
ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เยื้องสถานทูตสาธารณรัฐเกาหลี ติดถนนเทียมร่วมมิตร
เป็นที่ดินที่ห้ามก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่พิเศษ และต่อมากกรุงเทพมหานครมีกฎกระทรวงให้ใช้
บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๔๙ ซึ่งได้มีการยกเลิกข้อจำกัดในการสร้างอาคาร
ขนาดใหญ่พิเศษบริเวณที่ดินที่พิพาท

คณะอนุกรรมการไต่สวนจึงมีความเห็นให้ดำเนินคดีแก่พันตำรวจโททักษิณ
ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

๗. คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ มีมติใน
การประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๐ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ให้เสนอคดีต่ออัยการสูงสุดเพื่อให้ยื่น
คำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยกล่าวหาพันตำรวจโท
ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร คู่สมรส ร่วมกันกระทำการอันเป็นความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒
มาตรา ๔,๑๐๐ และ ๑๒๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑,๓๓,๘๓,๘๖,๙๐,๙๑,๑๕๒ และ
๑๕๗ และให้ริบเงินจำนวน ๗๗๒ ล้านบาท ที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ชำระให้กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟู
และพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นค่าซื้อขายที่ดิน เพราะเป็นทรัพย์สินหรือเงินที่ใช้ในการกระทำ
ความผิด และส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่กองทุนฯ ต่อไปว่าใน
การดำเนินการปรับลดราคาและการขายที่ดินแปลงนี้มีการกระทำที่เป็นความผิดในทางอาญา
ประกอบด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒
และกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร ส่วนการกระทำจะเป็นความผิดวินัยของเจ้าพนักงานในองค์การ
ของรัฐหรือไม่ เห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการต่อไป

และมีมติเพิ่มเติมในการประชุมวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ เพื่อให้ริบที่ดินซึ่งได้มาโดย
การกระทำผิด และหรือเพื่อให้ริบเงินที่ใช้ในการกระทำผิด ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๓๓

๘. คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ส่ง
สำนวนให้อัยการสูงสุด เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ตามหนังสือที่ ตผ(คตส.)๐๔/๑๐/๔๙๗

๙. อัยการสูงสุดได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องพันตำรวจโททัศน ชินวัตร และคุณหญิง
พจมาน ชินวัตร ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายเลขดำที่
อม.๑/๒๕๕๐ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ พันตำรวจโททัศน ชินวัตร ที่ ๑ กับพวก รวม ๒ คน
เรื่อง ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฯ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
นัดฟังคำสั่งในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องพิจารณาคดีศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๑๐. วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ศาลได้ตรวจคำฟ้องแล้ว ปรากฏว่าโจทก์ฟ้อง
ระบุที่อยู่ของจำเลยที่ ๑ ว่าอยู่บ้านเลขที่ ๔๗๒ ถนนจรัญสนิทวงศ์ ๖๙ แขวงบางพลัด เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร และจำเลยที่ ๒ อยู่บ้านเลขที่ ๕๒๖ ถนนพระราม ๕ แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แต่ปรากฏข้อเท็จจริงทางสื่อมวลชนว่า ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องและ
ขณะนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย ที่อยู่ของจำเลยทั้งสองที่ระบุในฟ้องจึงมิใช่
ที่อยู่จริง เห็นว่า ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๔๓ ข้อ ๘ วรรคสอง กำหนดว่า หากโจทก์ไม่ได้ตัวจำเลยมาศาล
ให้โจทก์ระบุที่อยู่จริงของจำเลยมาในฟ้อง คดีนี้โจทก์ไม่ได้ตัวจำเลยทั้งสองมาศาล โจทก์จึงต้อง
ระบุที่อยู่จริงของจำเลยทั้งสองมาในฟ้อง จึงให้โจทก์แถลงที่อยู่ของจำเลยทั้งสองต่อศาลภายใน
วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ มิฉะนั้นศาลอาจมีคำสั่งไม่รับฟ้อง

๑๑. วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โจทก์ยื่นคำร้องยืนยันว่าจำเลยทั้งสองยังคงมี
ถิ่นที่อยู่จริงตามคำฟ้องของโจทก์ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๒๙
ส่วนที่อยู่ในต่างประเทศเป็นเพียงที่พักชั่วคราวในระหว่างที่ยังมิได้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร
และจำเลยทั้งสองยังคงใช้ที่อยู่จริงตามฟ้องของโจทก์ในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐและดำเนิน
กระบวนการพิจารณาต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ประทับฟ้อง นัดพิจารณาครั้งแรกวันที่
๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ตามรายงานกระบวนการพิจารณา ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๑๒. วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ โจทก์และทนายจำเลยทั้งสองมาศาล แต่จำเลย
ทั้งสองไม่มาศาล ทนายจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลรวม ๓ ฉบับ ขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลที่สั่ง
ว่าภูมิลำเนาของจำเลยทั้งสองในคำฟ้องเป็นที่อยู่จริง และขอให้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง
ให้จำเลยทั้งสองใหม่ตามที่อยู่จริงในประเทศอังกฤษ และให้มีคำสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคดี
ครั้งแรก กับขอให้ศาลเลื่อนการพิจารณาคดีออกไป ซึ่งศาลได้มีคำสั่งยกคำร้องของจำเลยทั้ง
๓ ฉบับ และให้ออกหมายจับจำเลยทั้งสองตามคำขอของโจทก์ และนัดฟังผลการดำเนินการตาม
หมายจับและนัดพิจารณาคดีครั้งแรกใหม่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐

๑๓. วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ นัดพิจารณาครั้งแรก โจทก์และนายจำเลยทั้งสองมาศาล แต่จำเลยทั้งสองไม่มาศาล ศาลมีคำสั่งว่าโจทก์ฟ้องโดยมิได้ตัวจำเลยทั้งสองมาศาล ในวันฟ้อง เมื่อศาลมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง และให้ส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยทั้งสอง ตามที่อยู่ในคำฟ้อง จำเลยทั้งสองทราบนัดโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาล จำเลยจึงยังไม่ได้เข้ามา อยู่ในอำนาจศาล ศาลไม่อาจดำเนินการต่อไปจนกว่าจะได้ตัวจำเลยทั้งสอง จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความชั่วคราว

๑๔. วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๑ นัดพิจารณาครั้งแรกสำหรับจำเลยที่ ๒ โจทก์จำเลยที่ ๒ และนายจำเลยที่ ๒ มาศาล จำเลยยื่นคำร้องขอเวลาตรวจและคัดสำเนาเอกสาร เพื่อจัดทำคำให้การ และขอให้กำหนดวันนัดตรวจพยานหลักฐานออกไปเป็นเวลา ๙๐ วัน ศาล มีคำสั่งให้กำหนดวันนัดตรวจพยานหลักฐานในวันที่ ๒๙ และวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

๑๕. วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เจ้าพนักงานตำรวจนำตัวพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร จำเลยที่ ๑ มาส่งศาลตามหมายจับของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างพิจารณา ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๑ ขึ้นพิจารณาต่อไป อนุญาตให้ปล่อยจำเลยที่ ๑ ชั่วคราว กำหนดนัดพิจารณาครั้งแรกวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

๑๖. วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ นัดพิจารณาครั้งแรกสำหรับจำเลยที่ ๑ โจทก์จำเลยที่ ๑ และนายจำเลยทั้งสองมาศาล จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีหลังจำเลยที่ ๑ ศาลอนุญาต ให้นัดตรวจพยานหลักฐานพร้อมกับจำเลยที่ ๒ ในวันที่ ๒๙ และวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

๑๗. วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ นัดตรวจพยานหลักฐาน โจทก์ จำเลยที่ ๒ และนายจำเลยทั้งสองมาศาล นายจำเลยที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีหลังจำเลยที่ ๒ ศาลอนุญาต ให้โจทก์และจำเลยทั้งสองตรวจสอบพยานหลักฐานของอีกฝ่าย หากประสงค์จะได้แย้งพยานหลักฐานใดให้แถลงประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งต้องการโต้แย้งภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑

๑๘. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ นัดตรวจพยานหลักฐานต่อ โจทก์ และนายจำเลยทั้งสองมาศาล จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่มาศาล ศาลนัดไต่สวนพยานโจทก์ในวันที่ ๘, ๑๕, ๒๒, ๒๕ และวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา นัดไต่สวนพยานจำเลยทั้งสองวันที่ ๑, ๕, ๑๕, ๑๙ และวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา และให้นัดไต่สวนพยานหลักฐานเพิ่มเติมไว้ในวันที่ ๒๖, ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ และนัดพร้อมเพื่อให้โจทก์จำเลยทั้งสองแถลงประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวนในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑

**การตรวจสอบโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๒ ตัว และ ๓ ตัว
ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล**

สรุปขั้นตอนการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

สำนวน คตส.ที่ ๐๐๙/๒๕๕๐

กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก รวม ๔๗ คน

กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน)

ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑/๒๕๕๑

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

โจทก์

ระหว่าง

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ที่ ๑ กับพวกรวม ๔๗ คน

จำเลย

เรื่องปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฯ

มีขั้นตอนและข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ(คตส.) มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบที่ ๑/๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ ทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อเสนอ คตส. วินิจฉัยว่ามีมูลที่น่าเชื่อถือหรือไม่และมีข้อกล่าวหาบุคคลใดบ้าง โดยให้ตรวจสอบแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอ คตส. ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

๒. เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการตรวจสอบได้สรุปความเห็นโครงการดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุม คตส. เพื่อวินิจฉัยว่าสมควรกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีกับพวกรวม ๔๗ คน ในการกระทำความผิดอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบและทุจริตต่อหน้าที่ โดยมีผู้เสียหายจากโครงการดังกล่าว คือกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย

๓. กระทรวงการคลังผู้เสียหาย ได้ทำหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ และ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ และกระทรวงมหาดไทยผู้เสียหาย ได้ทำหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐

๔. ในการประชุม คตส. ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ มีมติให้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการไต่สวน ตามคำสั่ง คตส. ๐๐๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่องแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการไต่สวน กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีกับพวก รวม ๔๙ คน กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ฐานเป็นเจ้าของพนักงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา และ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

๕. คตส. ได้มีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเมื่อวันที่ ๒๗, ๒๘ และ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๐

๖. ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาครบถ้วนเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐

๗. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและไต่สวนได้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด คือพยาน บุคคล ๓๓ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๒๙๙ แผ่น , พยานเอกสารส่วนของคณะอนุกรรมการ ตรวจสอบและไต่สวน ๖๘ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๔,๙๖๗ แผ่น, กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๖๔ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๕๑๓ แผ่น ,สรุปขั้นตอนการทำงาน รวมเอกสารจำนวน ๖๕๓ แผ่น ,สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการไต่สวน รวมเอกสารจำนวน ๒๖๖ แผ่น ,บันทึกการทำงาน รวมเอกสารจำนวน ๕๕๘ แผ่น ,หนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหา รวมเอกสารจำนวน ๒๙๐ แผ่น ,หนังสือ รับทราบข้อกล่าวหา ๔๙ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๗๒๕ แผ่น, คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ๕๐ อันดับ พยานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๕ คน รวมเอกสารจำนวน ๑,๓๔๕ แผ่น, พยานเอกสารของผู้ถูกกล่าวหา ๒๖ อันดับ รวมเอกสารจำนวน ๓,๕๗๔ แผ่น

เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการไต่สวนได้สรุปสำนวนการตรวจสอบ ไต่สวนโครงการดังกล่าว เพื่อเสนอต่อที่ประชุม คตส. โดยสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ ไต่สวนว่า คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลได้มีการประชุมและมีมติเห็นชอบในหลักการ เกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัวและ ๒ ตัว (หวยบนดิน) โดยต่อมาได้เสนอ กระทรวงการคลังพิจารณา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทำหนังสือที่ กค ๐๑๐๐/๑๑๔๑๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เสนอโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัวและ ๒ ตัว (หวยบนดิน) โดยขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในหลักการ ๓ ประการ คือ

๑. ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน)

๒. ให้นำรายได้ส่วนเกินของกองทุนเงินรางวัลหลังหักค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและ การจ่ายเงินรางวัลกลับคืนสู่สังคม

๓. ได้รับยกเว้นและลดหย่อนภาษีตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวล
รัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๑๐) และภาษีการพนันตามพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

นายกรัฐมนตรีได้นำเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวาระเพิ่มเติม คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ
วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง ๓ ข้อ โดยมีการดำเนินการ
ออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน)ตามโครงการตั้งแต่วันที่
๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ ถึงงวดวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลได้
เริ่มนำเงินที่ได้จากโครงการไปใช้ตามมติข้อที่ ๒ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึง ๑๔ กันยายน
๒๕๔๙ เป็นเงิน ๑๖,๐๒๗,๕๐๕,๒๓๕.๙๔ บาท ระหว่างการไต่สวนมีหน่วยงานที่รับเงินไปคืนมา
ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน ๑,๑๖๕,๒๕๐,๓๗๐.๐๐ บาท คงเหลือส่วนที่เสียหาย
จำนวน ๑๔,๘๖๒,๒๕๔,๘๖๕.๙๔ บาทและตามมติข้อ ๓ ในเรื่องการยกเว้นและลดหย่อนภาษี
อากรที่เกี่ยวข้องคือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ไม่ได้ชำระจำนวน ๘,๘๐๙,๑๕๕,๗๓๗.๓๘ บาท ภาษีหัก
ณ ที่จ่ายของส่วนลดการจำหน่ายขาดไป ๑๖๑,๕๘๕,๑๗๒.๘๔ บาท ภาษีตามพระราชบัญญัติ
การพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ข้อ ๑ (๔) ขาดไปจำนวน ๑๒,๗๙๒,๑๕๒,๕๘๑.๕๐ บาท
และภาษีท้องถิ่น ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๗ ข้อที่ไม่ได้ชำระจำนวน ๓๓๖,๖๓๕,๕๙๔.๒๕ บาท

โดยคณะอนุกรรมการไต่สวนมีความเห็นว่าโครงการดังกล่าวไม่ใช่เป็นการออกสลาก
การกุศลหรือสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่เป็นการออกสลากกินรวบโดยได้รับอนุญาตจาก
กระทรวงมหาดไทยและเห็นว่าการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวนั้นเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายดังนี้

- มติข้อ ๑ ที่ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว
และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ถือเป็นสลากกินรวบเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๕ และมาตรา ๙

- มติข้อ ๒ ที่ให้นำรายได้คืนสู่สังคมนั้นเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติเงิน
คงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ มาตรา ๔ และ มาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติสำนักงานสลาก
กินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๗

- มติข้อ ๓ ที่ให้ลดหย่อนและยกเว้นภาษีนั้น เป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๐
มาตรา ๕ จตุทศ (๒) และฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการพนัน
พุทศักราช ๒๔๗๘

ทำให้เกิดความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๙๖๑,๗๘๓,๙๕๑.๙๑ บาท

จึงเสนอให้ คตส. ดำเนินคดีอาญากับพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กับพวกรวม ๔๗ คน ส่วนผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๒ คน ให้ช้อกล่าวหาตกไป

๘. ในการประชุม คตส. ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ มีมติให้ ดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๔๗ คน ในความผิดดังนี้

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ - ๒๓, ๒๕ - ๒๘, ๓๐ - ๓๒ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๘๖, ๙๐, ๙๑, ๑๔๗, ๑๕๓, ๑๕๔ และ ๑๕๗ พระราชบัญญัติความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑, ๙ และ ๑๐ ร่วมกันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ อีกบทหนึ่งด้วย

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓๓ - ๔๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๘๖, ๙๐, ๙๑, ๑๔๗, ๑๕๒, ๑๕๓, ๑๕๔ และ ๑๕๗ พระราชบัญญัติความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑ สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒๔ และ ๒๙ สิ่งไม่พ้อง

และคตส. มีมติให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาในชั้นฟ้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔ และมีคำขอเรียกช่องทางแฝงคือ คืบหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๓๖,๙๖๑,๘๒๗,๘๖๑.๙๑ บาท

๙. คตส. ได้ทำหนังสือที่ ตผ(คตส.) ๐๔/๑/๒๒๒๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาโครงการดังกล่าว

๑๐. อัยการสูงสุดได้มีหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนมากที่ อส.๐๐๒๒/๓๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๑ แจ้งข้อไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีและตั้งคณะทำงานฝ่ายอัยการสูงสุด

๑๑. คตส. ได้มีคำสั่งที่ คตส. ๐๔๒/๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสำนวนร่วมกับอัยการ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสำนวนกรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรกับพวก กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการร่วมกับคณะทำงานของฝ่ายอัยการเพื่อหาข้อยุติในการฟ้องคดี ซึ่งคณะทำงานได้ประชุมร่วมกันในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ และ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ในที่สุดหาข้อยุติในการฟ้องคดีไม่ได้

๑๒. คตส. ได้มีหนังสือที่ ตผ (คตส.) ๐๔/๐๗๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงอัยการสูงสุดให้ส่งสำนวนคืน เพื่อ คตส. จะได้ดำเนินการฟ้องคดีต่อไป ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้ส่งสำนวนคืนตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๒๒/๑๑๑ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

๑๓. ในการประชุม คตส. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ มีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบสำนวนคดี กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หยวบดิน) ของ

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยขอความอนุเคราะห์จากกระบวนการยุติธรรมภาคเอกชน (สภาทนายความ) ช่วยจัดหาบุคลากรเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการตรวจสอบสำนวน ตามหนังสือที่ ตผ (คตส.) ๐๔/๐๓๐ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑ และ คตส. ได้มีคำสั่งที่ คตส. ๐๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๑ ที่ คตส.๐๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบสำนวน กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๑๔. ในการประชุมคณะอนุกรรมการตรวจสอบสำนวน กรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีมติให้เสนอความเห็นต่อ คตส. ว่าพยานหลักฐานของสำนวนพอฟ้องคดีได้ตามความเห็นของ คณะอนุกรรมการไต่สวน โดยทำบันทึกเสนอ คตส. เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

๑๕. ในการประชุม คตส. ครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีมติให้ แต่งตั้งทนายความจากสภาทนายความเพื่อดำเนินการฟ้องคดีตามอำนาจหรือหน้าที่ของคตส. โดยขอความอนุเคราะห์จากนายกษัตริย์ทนายความตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ ตผ (คตส.) ๐๔/๒๔๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และสภาทนายความได้มีหนังสือถึงประธาน คตส. ที่ สท. ๑๔๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อส่งคำสั่งที่ ๒๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เรื่อง การเสนอชื่อทนายความเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก กระทำความผิดเกี่ยวกับโครงการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๓ ตัว และ ๒ ตัว (หวยบนดิน) ของ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๑๖ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ คตส. ได้ทำใบแต่งตั้งทนายความและหนังสือมอบอำนาจ

๑๗. คณะทนายความที่ได้รับการแต่งตั้งได้ร่างคำฟ้องเสนอ คตส. เพื่อพิจารณา ในการประชุม คตส. ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่ง คตส. มีมติมอบหมายให้ นายอุดม เพ็ญพุ่ม นายสีก กอแสงเรือง และนายอำนาจ ธีรธรา เป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณา ร่างคำฟ้อง

๑๘. คณะทนายความได้เสนอคำฟ้อง เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ และคำร้องขอแก้ไข เพิ่มเติมคำฟ้องครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑/๒๕๕๑ ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบการ กระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โจทก์ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ที่ ๑ กับพวกรวม ๔๗ คน จำเลย ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฯ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง การเมือง จะนัดฟังคำสั่งในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๑๙. วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ส่งสำนวนไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในปัญหาที่ว่าประกาศ คปค.ฉบับที่ ๓๐ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐หรือไม่

๒๐. คณะทนายความได้ทำคำร้องคัดค้านเหตุผลในการที่จำเลยยื่นคำร้องอ้างว่าประกาศ คปค.ฉบับที่ ๓๐ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ชัดรัฐธรรมนูญเสนอ คตส. เพื่อพิจารณา คตส. เห็นชอบด้วยกับเหตุผลในการยื่นคำร้อง

๒๑. คณะทนายความจึงได้นำคำร้องดังกล่าวไปยื่นต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อส่งคำร้องนี้ยังศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒๒. ขั้นตอนของคดีจึงอยู่ที่ขั้นตอนของการรอพิจารณาคดีไว้ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อฟังผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

การตรวจสอบการซื้อขายหุ้นและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

สรุปผลการตรวจสอบของ

คณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

เรื่องทีหนึ่ง

กรณีแรก การตรวจสอบกรณีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โอนหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของคุณหญิงพจมานฯ ซึ่ง น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี คนรับใช้ของคุณหญิงพจมานฯ เป็นผู้ถือไว้แทน ให้แก่ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จำนวน ๔๐๕ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการซื้อและขายผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯรวมเป็นเงิน ๗.๓๘ ล้านบาท โดยคุณหญิงพจมานฯ เป็นผู้ออกค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายรวมทั้งค่าหุ้นแทนนายบรรณพจน์ฯ จึงเท่ากับ นายบรรณพจน์ฯ ได้รับหุ้นฟรีจากคุณหญิงพจมานฯ แต่นายบรรณพจน์ฯ มิได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับดังกล่าวไปรวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ไว้แต่อย่างใด

ผลการตรวจสอบ

การได้รับหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท โดยไม่ต้องชำระราคา ถือได้ว่านายบรรณพจน์ฯ มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร และต้องนำมูลค่าหุ้นไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ไว้โดยมิได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษี โดยอ้างว่าเป็นเพราะความเชื่อโดยสุจริตใจว่ามูลค่าหุ้นที่ได้รับเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ฯ ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร เนื่องจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซึ่งเป็นน้องบุญธรรมยกให้เป็นของขวัญวันครบรอบแต่งงาน และวันเกิดบุตรชายของนายบรรณพจน์ฯ อีกทั้งเป็นการให้โดยอุปการะตามหน้าที่ธรรมจรรยา เพราะนายบรรณพจน์ฯ ช่วยเหลือกิจการงานของครอบครัวชินวัตรมานาน คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีความเห็นว่าเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ถือเป็นการตอบแทนในการมาช่วยงาน ไม่ใช่เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) และมีมติให้แจ้งกรมสรรพากรดำเนินการแจ้งให้นายบรรณพจน์ฯ ชำระภาษีอากรจากเงินได้ดังกล่าว ให้ถูกต้องด้วยตนเอง หรือให้กรมสรรพากรใช้อำนาจตามประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีอากรจากนายบรรณพจน์ฯ ให้ครบถ้วน กรมสรรพากรจึงแจ้งให้นายบรรณพจน์ฯ

ชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี ๒๕๔๐ เพิ่มเติม เป็นภาษีและเงินเพิ่มรวมทั้งสิ้น ๕๔๖,๑๒๐,๐๐๐ บาท เมื่อนายบรรณพจน์ฯ ไม่ยื่นภาษีเพิ่มเติมด้วยตนเอง กรมสรรพากรจึงได้ ประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมจาก นายบรรณพจน์ฯ โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๘ และ ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙

นายบรรณพจน์ฯ ดามาพงศ์ ได้อุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีความเห็น ๒ เสียง ต่อ ๑ เสียง เห็นว่าเงินได้จากการรับโอนหุ้นถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวล รัษฎากร และเป็นเงินได้พึงประเมินที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ แห่งประมวล รัษฎากร เพราะไม่ใช่การให้โดยอุปการะตามหน้าที่ธรรมจรรยา หรือการให้ในโอกาสแห่ง ขนบธรรมเนียมประเพณีแต่อย่างใด แต่กรมสรรพากรก็ไม่อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่ง ประมวลรัษฎากร ประเมินเรียกเก็บภาษีอากรจากนายบรรณพจน์ฯ ภายในอายุความ ๑๐ ปีได้ ต้อง ใช้อำนาจออกหมายเรียกตรวจสอบตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร ประเมินเรียกเก็บภาษี ภายในอายุความ ๕ ปี นับแต่วันยื่นแบบซึ่งหมดอายุความแล้ว จึงมีมติเสียงข้างมากให้ปลดการ ประเมินภาษีทั้งสิ้นตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ และกรมสรรพากรได้ ดำเนินการปลดการประเมินภาษีอากรของนายบรรณพจน์ฯ แล้ว โดยมีได้อุทธรณ์เรื่องไปสู่ศาล ภาษีอากรวินิจฉัยแต่อย่างใด

กรณีที่สอง สืบเนื่องจากกรณีการโอนหุ้นบริษัทชินคอร์ปฯ ของคุณหญิงพจมานฯ ซึ่ง น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี คนรับใช้ถือไว้แทน ให้แก่นายบรรณพจน์ฯ ดามาพงศ์ ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยคุณหญิงพจมานฯ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมแทนนายบรรณพจน์ฯ ทั้งหมด โดยใช้เช็คของคุณหญิงพจมานฯ จ่ายเพื่อชำระค่าหุ้นให้แก่บริษัทหลักทรัพย์ฯ เมื่อบริษัท หลักทรัพย์ฯ จ่ายเช็คค่าขายหุ้นให้แก่ น.ส.ดวงตาฯ ก็นำเช็คของบริษัทหลักทรัพย์ฯ กลับไปเข้า บัญชีธนาคารของคุณหญิงพจมานฯ ซึ่งคุณหญิงพจมานฯ และนายบรรณพจน์ฯ อ้างว่า การโอน หุ้นครั้งนี้เป็นการให้โดยเสน่หาเนื่องในโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งได้รับการยกเว้นการ เสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรนั้น จึงเป็นการกระทำผิดทางอาญาตามมาตรา ๓๗ แห่ง ประมวลรัษฎากร

ผลการตรวจสอบ

เนื่องจากการโอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ของคุณหญิงพจมานฯ ให้แก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เป็นการโอนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมี ภาระค่านายหน้าทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ร้อยละ ๐.๕ ของมูลค่าหุ้นที่ซื้อและขาย จากการตรวจสอบของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พบว่าคุณหญิงพจมานฯ เป็น

ผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมทั้งค่าหุ้น โดยส่งจ่ายด้วยเช็คของคุณหญิงพจมานฯ แต่เช็คถูกนำกลับไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคุณหญิงพจมานฯ ชินวัตรเช่นเดิม การกระทำดังกล่าว ทั้งคุณหญิงพจมานฯ ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ต่างให้การในทำนองเดียวกัน อ้างว่าเป็นการให้โดยเสนหาเนื่องในโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งเป็นวันครบรอบแต่งงานและวันเกิดของบุตรชายนายบรรณพจน์ฯ ทั้ง ๆ ที่มีได้ตรงวันดังกล่าว และการกระทำเช่นนี้ มีนางกาญจนาภา หงษ์เหิน เลขานุการส่วนตัวของคุณหญิงพจมานฯ เป็นผู้ช่วยเหลือในการดำเนินการกระทำดังกล่าวโดยตลอด

คณะอนุกรรมการไต่สวนฯ มีความเห็นว่า การสร้างหลักฐานซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจ่ายค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมจำนวน ๗.๓๘ ล้านบาท ให้แก่บริษัทหลักทรัพย์ฯ และใช้เช็คของคุณหญิงพจมานฯฯ จ่ายให้บริษัทหลักทรัพย์ฯ เป็นค่าซื้อหุ้น เมื่อบริษัทหลักทรัพย์ฯ จ่ายเช็คค่าขายหุ้นให้แก่ น.ส.ดวงตาฯ ก็นำเช็คที่ได้นั้นกลับไปเข้าบัญชีของคุณหญิงพจมานฯฯ จึงมีพฤติการณ์ในการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นความผิดทางอาญาตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ถูกกล่าวหาประกอบด้วย คุณหญิงพจมานฯ ชินวัตร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และนางกาญจนาภา หงษ์เหิน

คตส. เห็นชอบและมีมติให้ส่งสำนวนการไต่สวนผู้กระทำความผิดให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีที่ศาลอาญา

**สรุปผลการตรวจสอบของ
คณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน)**

เรื่องที่สอง

การตรวจสอบกรณีนายพานทองแท้ ชินวัตร และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร กรรมการของบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ซื้อหุ้นของบริษัท ชินคอร์ปฯ จากบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวนคนละ ๑๖๔.๖ ล้านหุ้น รวม ๓๒๙.๒ ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ ๑ บาท ขณะที่ราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในวันดังกล่าวมีราคาหุ้นละ ๔๙.๒๕ บาท

ผลการตรวจสอบ

คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า นายพานทองแท้ ชินวัตร และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร เป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการผู้มีอำนาจจัดการของบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ซื้อหุ้นที่เป็นทรัพย์สินของบริษัทฯ ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด ผลต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาตลาดหุ้นละ ๔๘.๒๖ บาท ถือเป็นเงินได้พึงประเมินของนายพานทองแท้ และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรที่ ๒๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ฉะนั้น นายพานทองแท้ และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร ต้องนำเงินได้จากประโยชน์ที่ได้จากการซื้อหุ้นได้ในราคา ต่ำกว่าราคาตลาด ไปรวมคำนวณเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร และชำระภาษีอากรประจำปีภาษี ๒๕๔๙

คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีมติให้ส่งเรื่องให้กรมสรรพากรติดตามการเสียภาษีเงินได้ปีภาษี ๒๕๔๙ ของบุคคลทั้งสองดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ กรมสรรพากร ได้ติดตามการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้ปีภาษี ๒๕๔๙ ของบุคคลทั้งสอง เมื่อปรากฏว่าไม่ได้นำเงินได้ดังกล่าวมารวมชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงได้ออกหมายเรียกตรวจสอบการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีภาษี ๒๕๔๙ ของนายพานทองแท้ และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๐ และประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีภาษี ๒๕๔๙ พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจาก

นายพานทองแท้ ชินวัตร เป็นเงินภาษีทั้งสิ้น ๕,๙๐๔,๗๙๑,๑๗๒.๒๙ บาท

น.ส. พินทองทา ชินวัตร เป็นเงินภาษีทั้งสิ้น ๕,๙๐๔,๕๐๓,๖๐๑.๑๓ บาท

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ ทั้งนี้ กรมสรรพากรแจ้งว่า บุคคลทั้งสองอุทธรณ์คัดค้านการประเมิน
ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ และขอทูลเกล้าการเสียภาษีอากร
ในขณะอุทธรณ์ไว้ด้วย

ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของกรมสรรพากร ยังมิได้ส่งเข้า
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด

สรุปผลการตรวจสอบของ
คณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน)

เรื่องที่สาม

การตรวจสอบภาวะภาวะภาษีอากรของบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด กรณี โอนขายหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ให้กับนายพานทองแท้ และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ในราคาหุ้นละ ๑ บาท ขณะที่ราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในวันดังกล่าวมีราคาหุ้นละ ๕๙.๒๕ บาท

ผลการตรวจสอบ

(๑) ภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา ๗๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

คณะกรรมการตรวจสอบฯ มีความเห็นว่า บริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด เป็นนิติบุคคลซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และมีกรรมการบริหารคือ นายพานทองแท้ ชินวัตร เป็นผู้ทำการแทนในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้ในประเทศไทย ถือว่าบริษัท แอมเพิลริชฯ ประกอบกิจการในประเทศไทย และผู้ทำการแทนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทฯ ตามนัยมาตรา ๗๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อบริษัทฯ โอนขายหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร กรมสรรพากรมีอำนาจตามมาตรา ๖๕ ทวิ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ที่จะประเมินรายได้จากการขายหุ้นของบริษัทฯ ให้เป็นราคาตลาด และบริษัทฯ ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ สำหรับรอบบัญชีที่มีรายได้จากการขายหุ้นตามมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร

อนึ่ง หุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่บริษัท แอมเพิลริชฯ ขายให้แก่ นายพานทองแท้ และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร นั้น บริษัท แอมเพิลริชฯ ใช้เงินที่กู้จากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซื้อโดยไม่มี การชำระคืนเงินกู้ดังกล่าว นอกจากนั้นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการซื้อขายหุ้นโดยบริษัท แอมเพิลริชฯ ทุกครั้งก็อาศัยเงินของกรรมการทั้งสิ้น การที่บริษัท แอมเพิลริชฯ ประกอบกิจการในประเทศไทย เพียงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และบริษัทฯ อ้างว่าไม่มีภาระหนี้สินใด ๆ ในวันสุดท้ายที่ ประกอบกิจการในไทย จึงถือว่าที่บริษัทฯ ได้รับประโยชน์ในการปลดหนี้จากกรรมการ ซึ่งการปลดหนี้สินของ บริษัทฯ ถือเป็นรายได้เนื่องจากกิจการ บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในปีที่มีเงินได้ฯ ด้วย นอกจากนี้บริษัทฯ ยังต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา ๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับรอบบัญชีที่มีเงินได้จากการขาย

หุ้นอีกกรณีหนึ่งด้วย เมื่อบริษัทฯ มิได้ยื่นแบบชำระภาษีเงินได้ครึ่งรอบระยะเวลาบัญชีไว้ จึงต้องรับ
 ผลิตเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของจำนวนกึ่งหนึ่งของ
 จำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ รวมเป็นเงินภาษีพร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่มทั้งสิ้นดังนี้

รอบบัญชี ๒๕๔๘ ครั้งปี	๔๗๖,๔๓๗,๗๘๒.๗๑ บาท
รอบบัญชี ๒๕๔๘ (๑๒ มี.ค. ๔๘ - ๑๑ มี.ค. ๔๙) เต็มปี	๑๕,๐๗๙,๒๕๕,๘๒๒.๕๘ บาท
รอบบัญชี ๒๕๔๙ (๑๒ มี.ค. ๔๙ - ๖ พ.ย. ๔๙)	๓๐๒,๑๓๕,๘๙๙.๙๑ บาท
รวม	<u>๑๕,๘๕๗,๘๒๙,๕๐๕.๑๙ บาท</u>

(๒) ภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๐ แห่งประมวล
 รัษฎากร

ในการขายหุ้นให้นายพานทองแท้ ชินวัตร และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร
 กรรมการของ บริษัท แอมเพิลริชฯ ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด เป็นผลให้กรรมการบริษัทฯ ผู้ซื้อหุ้นมี
 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร เท่ากับผลต่างของราคาหุ้นที่ขายกับ
 ราคาตลาด ทั้งนี้ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ที่ ๒๘/๒๕๓๘ ลงวันที่
 ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ บริษัท แอมเพิลริชฯ ในฐานะผู้จ่ายเงินได้ให้กับกรรมการของบริษัทฯ [เป็น
 จำนวนระหว่างผลต่างของราคาซื้อขายของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กับราคาซื้อ
 ขายจริง คือหุ้นละ (๔๙.๒๕-๑) ๔๘.๒๕ บาท] เป็นจำนวนเงิน ๗,๙๔๑,๙๕๐,๐๐๐ บาท บริษัทฯ
 ต้องหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร และต้อง
 รับผิดชอบตามมาตรา ๕๔ แห่งประมวลรัษฎากร รวมทั้งเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร
 เป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย และเงินเพิ่มรวมทั้งสิ้น ๕,๐๖๖,๑๖๘,๗๙๖.๗๓ บาท

คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีมติเห็นชอบตามผลการตรวจสอบ และให้ส่งผล
 การตรวจสอบให้กรมสรรพากรดำเนินการติดตามเรียกเก็บภาษีอากรจากบริษัท แอมเพิลริชฯ ทั้ง
 สองกรณีต่อไป เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐

กรมสรรพากรได้รับผลการตรวจสอบไว้พิจารณาแล้ว ขณะนี้ยังไม่ได้ดำเนินการ
 ใดๆ ในการเรียกเก็บภาษีอากรตามผลการตรวจสอบของ คตส. กับบริษัท แอมเพิลริชฯ

สรุปผลการตรวจสอบของ
คณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน)

เรื่องที่สี่

การตรวจสอบประเด็นภาษีอากรของบริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) กรณีที่ได้รับเงินสินไหมทดแทนจากการประกันภัยดาวเทียมไทยคม ๓ แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่มิได้นำเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับไปรวมคำนวณเป็นกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีเงินได้ฯ ในปีที่ได้รับ

ผลการตรวจสอบ

บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลสร้างดาวเทียมไทยคม แล้วโอนกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงเทคโนโลยีฯ โดยยินยอมให้บริษัทฯ สามารถหารายได้จากการให้ใช้ดาวเทียมดังกล่าวได้ บริษัทฯ ได้ทำสัญญาประกันภัยดาวเทียมทุกดวงในนามของกระทรวงเทคโนโลยีฯ เมื่อดาวเทียมไทยคม ๓ ได้รับความเสียหาย บริษัทฯ ได้เป็นตัวแทนของกระทรวงเทคโนโลยีฯ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทผู้รับประกันภัยเป็นจำนวน ๓๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา กระทรวงเทคโนโลยีฯ ได้อนุมัติให้บริษัทฯ นำเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับจากบริษัทรับประกันภัยไปสร้างดาวเทียมดวงใหม่และเช่าวงจรดาวเทียม Intelsat ทดแทนดาวเทียมไทยคม ๓ ที่เสียหายเกือบทั้งหมด

คณะกรรมการตรวจสอบฯ มีความเห็นว่า เงินค่าสินไหมทดแทนที่กระทรวงเทคโนโลยีฯ อนุมัติให้บริษัทฯ นำไปใช้ เข้าลักษณะเป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุน ซึ่งบริษัทฯ ต้องนำไปบันทึกบัญชีเป็นรายได้ เพื่อคำนวณกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับอนุมัติให้ใช้เงินดังกล่าวตามเกณฑ์สิทธิ์ เนื่องจากเป็นรายได้ที่ได้รับจากกิจการหรือเนื่องจากกิจการตามมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ในขณะที่เดียวกัน ค่าใช้จ่ายสร้างดาวเทียมดวงใหม่ทดแทนก็ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนตามมาตรา ๖๕ ตี (๕) แห่งประมวลรัษฎากร มีสิทธิ์คำนวณหักค่าสึกหรอตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนด ตามมาตรา ๖๕ ทวิ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ ๑๔๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ สำหรับรายจ่ายค่าเช่าวงจรดาวเทียม Intelsat บริษัทฯ สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทฯ ในปีที่ย่อยตามเกณฑ์สิทธิ์ ซึ่งบริษัทฯ ได้บันทึกบัญชีทั้งด้านรายรับและด้านรายจ่ายไว้ถูกต้องแล้ว แต่บริษัทฯ กลับนำรายได้ดังกล่าวไปหักออกจากการคำนวณกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีในรอบบัญชีปี ๒๕๔๘

ทำให้มีกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีต่ำไปเป็นเงิน ๑,๐๘๒ ล้านบาท บริษัทฯ อ้างว่าได้ปฏิบัติตามที่
กรมสรรพากรตอบข้อหารือว่าเงินค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทฯ รับจากกระทรวงเทคโนโลยีฯ เป็นไป
ตามข้อผูกพันในสัญญา ไม่เข้าลักษณะเป็นรายได้ตามมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร

คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีมติเห็นชอบกับผลการตรวจสอบของ
อนุกรรมการตรวจสอบ และให้ส่งเรื่องให้กรมสรรพากรพิจารณาจัดเก็บภาษีเงินได้ของบริษัท
ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ในรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ ให้ถูกต้อง เมื่อวันที่
๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของกรมสรรพากร

**สรุปผลการตรวจสอบของ
คณะอนุกรรมการตรวจสอบการให้เงินกู้แก่รัฐบาลสหภาพพม่าของ
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ZEXIM BANKX**

เรื่องที่ว่า

การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ สั่งการให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้เงินกู้แก่รัฐบาลสหภาพพม่า จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยคิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าราคาต้นทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (Exim Bank) รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณชดเชยผลขาดทุนให้แก่ Exim Bank ในระยะเวลา ๑๒ ปี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๖๗๐,๔๓๖,๒๐๑.๒๕ บาท

ผลการพิจารณา

ในการประชุมผู้นำร่วมกัน ๔ ประเทศ คือ ลาว พม่า กัมพูชา และไทย ที่เมืองพุกาม ประเทศสหภาพพม่า เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ได้มีข้อตกลงความช่วยเหลือร่วมกัน ๕ ด้านคือ

๑. ด้านการค้าและการลงทุน
๒. ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม
๓. ด้านการเชื่อมเส้นทางคมนาคมในภูมิภาค
๔. ด้านการท่องเที่ยว
๕. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

แต่ไม่มีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านโทรคมนาคมแต่อย่างใด โดยนายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เคยชี้แจงกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของพม่าว่า “ไม่สมควรจะมีความร่วมมือด้านโทรคมนาคมเป็นการเฉพาะกับประเทศไทย เนื่องจากนายกรัฐมนตรียุโรปเป็นเจ้าของกิจการโทรคมนาคมที่ใหญ่ที่สุดภายในประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่ข้อครหาว่ามีผลประโยชน์ส่วนตัวเกี่ยวข้อง” และได้ชี้แจงในลักษณะเดียวกันต่อรัฐมนตรีต่างประเทศของลาว กัมพูชา ด้วย ซึ่งทุกคนก็เข้าใจ จึงไม่มีความร่วมมือด้านโทรคมนาคมอยู่ในปฏิญญาพุกาม

การเพิ่มวงเงินกู้จาก ๓,๐๐๐ เป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท เนื่องจากกระทรวงวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติพม่า ได้มีหนังสือขอกู้เพื่อพัฒนาระบบโทรคมนาคมรวม ๓ โครงการ

เป็นเงิน ๒๔.๐๕ ล้านเหรียญสหรัฐหรือประมาณ ๙๖๒ ล้านบาท ทั้ง ๓ โครงการ ได้ระบุผู้ขายสินค้าและบริการ คือบริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน)

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กระทรวงต่างประเทศสหภาพพม่าได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ ขอเพิ่มวงเงินกู้จาก ๓,๐๐๐ เป็น ๕,๐๐๐ ล้านบาท และได้มีหนังสือทวงถามเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย จึงได้นำเรื่องกราบเรียน พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้สั่งการด้วยวาจาให้พบกันครั้งทาง โดยให้พม่ากู้ ๔,๐๐๐ ล้านบาท และได้สั่งให้ทำหนังสือตอบทางพม่าไปด้วยว่า “นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้เพิ่มวงเงินกู้จาก ๓,๐๐๐ เป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท” ดร.สุรเกียรติ์ ฯ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ แจ้งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพพม่า โดยอ้างถึงคำสั่งของนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตรว่า “นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้เพิ่มวงเงินจาก ๓,๐๐๐ เป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท และพร้อมจะให้การอุดหนุนอัตราดอกเบี้ยบางส่วนที่พม่าต้องจ่ายตามข้อเสนอของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า ฯ”

การให้เงินกู้แก่สหภาพพม่าจำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ทำให้ธนาคาร Exim เกิดผลขาดทุน เพราะให้กู้ต่ำกว่าต้นทุน ปกติต้นทุนของธนาคารอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๕.๗๕ ต่อปี (ค่าให้การของนายปกรณ์ มาลากุล อดีตประธานธนาคาร Exim) โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายดำเนินการของธนาคารอีกร้อยละ ๐.๗๕ - ๑.๐๐ ทำให้ธนาคาร Exim มีผลขาดทุนที่จะต้องขอให้รัฐบาลชดเชยตามมาตรา ๒๓ แห่ง พ.ร.บ.ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ตลอดอายุสัญญา ๑๒ ปี เป็นเงิน ๖๗๐,๔๓๖,๒๐๑.๒๕ บาท ซึ่งรัฐบาลจะต้องชดเชยให้แก่ธนาคาร Exim ด้วยงบประมาณแผ่นดิน

คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ได้เสนอผลการตรวจสอบต่อ คตส. เมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ คตส. มีมติเห็นชอบ และส่งมอบผลการตรวจสอบให้คณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการกล่าวหา พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ฐานดำเนินนโยบายต่างประเทศไปพร้อมกับการแสวงประโยชน์ต่อธุรกิจของครอบครัว อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

คณะอนุกรรมการไต่สวนได้จัดทำสำนวนส่งอัยการสูงสุดดำเนินการเมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๑ แต่อัยการสูงสุดได้ส่งสำนวนคืนมาโดยแจ้งว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์ คตส. จึงแต่งตั้งคณะทนายความจาก สภานายความแห่งประเทศไทยทำการตรวจสอบสำนวน เพื่อดำเนินคดีต่ออดีตนายกรัฐมนตรีต่อไป

สรุปผลการตรวจสอบของ
คณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน)

เรื่องที่หก

(๑) การตรวจสอบการตอบข้อหารือของ น.ส.ปราณี เวชพุกษ์พิทักษ์ เกี่ยวกับภาวะภาษีของบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด และผู้หรือนำคำตอบนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในทางที่มีขอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

(๒) การตรวจสอบการกระทำของข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลังและกรมสรรพากรในการแถลงข่าว หรือชี้แจง สนับสนุนกรมสรรพากรเกี่ยวกับการตอบข้อหารือของ น.ส.ปราณี เวชพุกษ์พิทักษ์ รายบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด

ผลการพิจารณา

(๑) ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ มีข้าราชการระดับสูงของกรมสรรพากรได้ร่วมกันกระทำการพิจารณาวินิจฉัยตอบข้อหารือของ น.ส.ปราณี เวชพุกษ์พิทักษ์ ตามหนังสือกรมสรรพากร ที่ กค ๐๗๐๖/๗๘๙๖ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ว่ากรณีนายพานทองแท้ ชินวัตร และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ได้ซื้อหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในราคาหุ้นละ ๑ บาท ต่ำกว่าราคาตลาด เป็นการซื้อทรัพย์สินในราคาถูก ซึ่งเป็นเรื่องของการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย อันเป็นเรื่องปกติทั่วไปของการซื้อขายตามมาตรา ๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนต่างของราคาซื้อกับราคาตลาด ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร

คณะกรรมการตรวจสอบ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

การซื้อขายหุ้นมีลักษณะแตกต่างไปจากการซื้อขายทรัพย์สินอื่นโดยทั่วไป เพราะการซื้อขายหุ้นเป็นหลักทรัพย์ซึ่งจะต้องมีวิธีการตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ ไม่ใช่การซื้อขายโดยทั่วไปตามมาตรา ๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การกล่าวอ้างเหตุผลในการตอบข้อหารือ ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว อันเป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยเหตุและผล หลักเกณฑ์ ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ มีการอาศัยข้อหาดังกล่าวไปใช้ในทางที่มีขอบ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการกรมสรรพากร

ข้าราชการกรมสรรพากรที่ร่วมการพิจารณาวินิจฉัยคำตอบข้อหารือของ น.ส.ปราณี เวชพฤกษ์พิทักษ์ มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการตอบข้อหารือและเรียกเก็บภาษีอากร จึงมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ร่วมกันกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรนั้นไม่ต้องเสียภาษี หรือเสียภาษีน้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๔, ๑๕๗, ๘๓

สำหรับการกระทำของ น.ส.ปราณี เวชพฤกษ์พิทักษ์ จงใจทำหนังสือหารือกรมสรรพากรและยังจงใจนำหนังสือคำวินิจฉัยตอบข้อหารือของกรมสรรพากรดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางที่มีชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุโดยตรงอันสำคัญที่ทำให้เจ้าพนักงานกรมสรรพากร ร่วมกันกระทำความผิดอาญา จึงเป็นผู้สนับสนุนให้เจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรนั้นไม่ต้องเสีย หรือเสียภาษีน้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย และเป็นผู้สนับสนุนให้เจ้าพนักงานร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๔, ๑๕๗, ๘๖

(๒) กรณีข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลัง และกรมสรรพากร จัดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน ที่ห้องแถลงข่าวกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ยืนยันว่า กรณีบริษัท แอมเฟลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ชายหุ้นบริษัท ซิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่นายพานทองแท้ ชินวัตร และ น.ส.พินทองทา ชินวัตร คนละจำนวน ๑๖๔,๖๐๐,๐๐๐ หุ้น ในราคาพาร์หุ้นละ ๑ บาท โดยไม่ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่มีภาระต้องชำระภาษีตามประมวลรัษฎากร และกรณีผู้บริหารระดับสูงของกรมสรรพากรได้ไปชี้แจงต่อกรรมการคณะต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา หรือชี้แจงต่อหน่วยงานอื่น ๆ นั้น คณะอนุกรรมการได้สวนฯ พิจารณาเห็นว่า การกระทำของข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลัง และกรมสรรพากร ไม่มีมูลความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จึงให้ข้อกล่าวหาตกไป

คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีมติเห็นชอบและให้ส่งรายงาน เอกสาร หลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีอาญา กับบุคคลดังกล่าวข้างต้นตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของอัยการสูงสุด

สรุปผลการตรวจสอบของคณะกรรมการไต่สวน

กรณีกล่าวหา นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวกกระทำความผิดทางอาญารัฐานมีเจตนา
ร่วมกันกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร

๑. คณะกรรมการตรวจสอบได้มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ ๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อขายและโอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เพื่อเสนอคณะกรรมการตรวจสอบว่ามีมูลคดีที่น่าเชื่อหรือไม่ คณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐาน พยานเอกสาร พยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปสำนวนการตรวจสอบเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ว่ามีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่าการหลีกเลี่ยงภาษี ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร

คณะกรรมการตรวจสอบ พิจารณาแล้วมีมติที่ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนกรณีกล่าวหานายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวก กระทำความผิดทางอาญารัฐานมีเจตนา ร่วมกันกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร คำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบที่ คตส. ๐๐๑/๒๕๔๔ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

๒. คณะกรรมการไต่สวนได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการไต่สวน ข้อเท็จจริง โดยได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาอันประกอบด้วย (๑) นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ (๒) คุณหญิงพจมาน ชินวัตร (๓) นางดวงตา ประมูลเรือง หรือ นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี (๔) นางกาญจนาภา หงษ์เหิน (๕) นายวันชัย หงษ์เหิน (๖) นางสาวปราณี เวชพุกษ์พิทักษ์ ทราบ และผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการไต่สวนได้สรุปสำนวนการไต่สวนเสนอที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๕๐ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่า

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และนางกาญจนาภา หงษ์เหิน เมื่อระหว่างวันที่ ๗ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ได้ร่วมกันกระทำการโอนหุ้น บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๔ ล้านบาท ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่ได้ให้นางดวงตา ประมูลเรือง หรือนางสาวดวงตา วงศ์ภักดีถือหุ้นไว้แทน โดยคุณหญิงพจมาน ชินวัตรซึ่งเป็นเจ้าของหุ้น สั่งการให้นางกาญจนาภา หงษ์เหินดำเนินการโอนด้วยวิธีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นางกาญจนาภา หงษ์เหินได้กระทำการ โดยสั่งให้นายสุวิทย์ มาไพศาลสิน พนักงานบริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) ดำเนินการโอนหุ้นดังกล่าวด้วยวิธีการให้นางดวงตา ประมูลเรือง หรือนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ผู้ถือหุ้นแทน ขายหุ้นดังกล่าวและนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นผู้ซื้อ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดย

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ลงชื่อเป็นลูกค้าในใบสรุปการซื้อขายหลักทรัพย์ และให้นางดวงตา ประมูลเรื่อง หรือนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ลงชื่อเป็นผู้ขายในใบสรุปการขายหลักทรัพย์ และมีการรับจ่ายเงินการซื้อขายดังกล่าว ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ทั้งที่ ตามความจริงการโอนหุ้นดังกล่าวเป็นเรื่องคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โอนหุ้นให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ซึ่งมูลค่าหุ้นจำนวน ๗๓๘ ล้านบาท เป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จะต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๔๐ และต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอีกเป็นจำนวน ๒๗๓,๐๖๐,๐๐๐ บาท แต่ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ นางกาญจนาภา หงษ์เหิน ได้ร่วมกันกระทำการอำพรางการให้เป็นการซื้อขายหุ้นกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยยอมเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายเพียง ๗.๓๘ ล้านบาท เพื่อให้ให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ผู้ซื้อไม่มีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ และผู้ขายได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๐(๑๗) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ ๒ (๒๓) และในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ ไม่นำมูลค่าหุ้น ๗๓๘ ล้านบาท ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีแต่อย่างใด

การกระทำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ นางกาญจนาภา หงษ์เหิน เป็นการร่วมกันกระทำโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นในทำนองเดียวกันหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร เป็นความผิดอาญาตามมาตรา ๓๗(๒) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

จากการตรวจสอบทางราชการพบว่า การโอนหุ้นดังกล่าวไม่ใช่การซื้อขายกันจริงในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่เป็นกรณีที่ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้หุ้นแก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ซึ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จะต้องนำมูลค่าหุ้นจำนวน ๗๓๘ ล้านบาท ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ระหว่างวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ร่วมกันไปให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและแสดงหลักฐานว่าเป็นการให้หุ้นกันโดยหน้าที่ธรรมจรรยาหรือให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้ให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นความเท็จ

การกระทำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นการร่วมกันกระทำโดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร

เป็นความผิดอาญาตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ประกอบมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกันกับการกระทำเมื่อระหว่างวันที่ ๗ -๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

(๓) คณะกรรมการตรวจสอบ มีมติที่ประชุม และได้มีหนังสือที่ ตผ(คตส.) ๐๔/๔๘๓ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ แจ้งอัยการสูงสุดให้ดำเนินคดีกับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวกฐานกระทำความผิดทางอาญาฐานมีเจตนาร่วมกันกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๔) อัยการสูงสุดรับเรื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบแล้วได้ยื่นฟ้องคดีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวกต่อศาลอาญา เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๐ คดีหมายเลขที่ ๑๑๔๙/๒๕๕๐ ระหว่างพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ ๔ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวก ๓ คน จำเลย ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล

สรุปผลการตรวจสอบของคณะกรรมการไต่สวน

กรณีกล่าวหา นายสุภรัตน์ คุ้มณัฏกุล กับพวก ร่วมกันกระทำความผิดเกี่ยวกับการแถลงข่าวและตอบข้อหารือ กรณีไม่จัดเก็บภาษีจากการซื้อขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของนายพานทองแท้ชินวัตรจาก บริษัท Ample Rich Investments Limited ในฐานะเจ้าพนักงานร่วมกันเรียกเก็บภาษีไม่ถูกต้อง หรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษี และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

๑. คณะกรรมการตรวจสอบมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อขายและโอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) คำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒. คณะกรรมการตรวจสอบเสนอรายงานผลการตรวจสอบกรณีข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลังและกรมสรรพากรร่วมกันกระทำความผิดเกี่ยวกับการแถลงข่าวและตอบข้อหารือ กรณีไม่จัดเก็บภาษีจากการซื้อขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร จากบริษัท Ample Rich Investments Limited ในฐานะเจ้าพนักงานร่วมกันเรียกเก็บภาษีไม่ถูกต้อง หรือละเว้น ไม่เรียกเก็บภาษี และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๔, ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ ๒๘ /๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๓. คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน กรณีกล่าวหานายสุภรัตน์ คุ้มณัฏกุล กับพวก ร่วมกันกระทำความผิดเกี่ยวกับการแถลงข่าวและตอบข้อหารือกรณีไม่จัดเก็บภาษีจากการซื้อขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร จากบริษัท Ample Rich Investments Limited ในฐานะเจ้าพนักงานร่วมกันเรียกเก็บภาษีไม่ถูกต้อง หรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษี และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๔, ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ คตส. ๐๒๕/๒๕๕๐ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๔. คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการไต่สวนตามขั้นตอนและกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา (๑) นายสุภรัตน์ คุ้มณัฏกุล (๒) นายศิโรตม์ สวัสดิ์พาณิชย์ (๓) นางไพฑูรย์หรืออรวิฐา พงษ์เกษรหรือพงศ์นุชิต (๔) นางเบญจฯ หลุยเจริญ

(๕) นางสาวจรัส แหยมสร้อยทอง(๖) นางสาวโมรีรัตน์ บุญญาศิริ (๗) นายกรีช วิปุลานุศาสตร์
(๘) นางสาวปราณี เวชพฤกษ์พิทักษ์ ทราบข้อกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาครบถ้วน
แล้ว คณะอนุกรรมการไต่สวนได้รวบรวมพยานหลักฐานเอกสาร พยานบุคคล สรุปสำนวนการ
ไต่สวนเสนอที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมครั้งที่ ๘ /๒๕๕๑ วันที่
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติได้ว่า

ผู้ถูกกล่าวหารายที่ (๘) ได้ทำหนังสือหรือกรมสรรพากร เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม
๒๕๔๘ และวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๘ สรุปสาระสำคัญได้ว่า บริษัท Ample Rich
Investments Limited เป็นนิติบุคคลจดทะเบียนที่ British Virgin Islands มีนายพานทองแท้ ชินวัตร
และนางสาวพินทองทา ชินวัตร เป็นกรรมการ ประกอบกิจการซื้อขายหลักทรัพย์ ไม่มีสถาน
ประกอบการในประเทศไทย บริษัท Ample Rich Investments Limited ได้ขายหุ้นให้
นายพานทองแท้ ชินวัตร จำนวน ๑๖๔,๖๐๐,๐๐ หุ้นและขายให้นางสาวพินทองทา ชินวัตร
จำนวน ๑๖๔,๖๐๐,๐๐ หุ้น ในราคาพาร์ นายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร
มีภาระภาษีหรือไม่

ผู้ถูกกล่าวหารายที่ (๔) (๕) (๖) และ(๗) ได้ร่วมกันในกระบวนการตอบ
ข้อหาหรือโดยพิจารณาว่า กรณีบริษัท Ample Rich Investments Limited ขายหุ้นบริษัท
ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในราคาหุ้นละ ๑ บาทให้นายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาว
พินทองทา ชินวัตร เป็นเรื่องปกติทางการค้า ส่วนราคาที่ตกลงซื้อขายกันต่ำกว่าราคาตลาด ผู้ขาย
และผู้ซื้อมีสิทธิตกลงกันได้ สำหรับประเด็นภาระภาษีการขายหุ้นดังกล่าว กรณีนายพานทองแท้
ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตรซื้อหุ้นราคาต่ำกว่าราคาตลาดเป็นการซื้อทรัพย์สิน
ในราคาถูก ซึ่งเป็นการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทั่วไปของการซื้อขาย ตามมาตรา ๔๕๓
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนต่างของราคาซื้อกับราคาตลาดจึงไม่เป็นเงินได้พึงประเมิน
ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร กรณีนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร ซึ่ง
เป็นกรรมการของ บริษัท Ample Rich Investments Limited ซื้อหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน) ซึ่งเป็นทรัพย์สินหรือสินค้าของบริษัท Ample Rich Investments Limited มิใช่หุ้นของ
บริษัท Ample Rich Investments Limited เป็นผู้ออกเอง กรณีจึงไม่เข้าลักษณะตามคำ
วินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ที่ ๒๘/๒๕๓๘ เรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
กรณีการเสียภาษีในกรณีได้รับแจกหุ้น หรือได้ซื้อหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาตลาดตามข้อตกลง
พิเศษ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ที่ ๒๘/๒๕๓๘ สรุปได้ว่า กรณี
ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนำหุ้นไปแจกให้พนักงาน ลูกจ้าง กรรมการ ที่ปรึกษา หรือบุคคล
ผู้รับทำงานให้ในลักษณะทำนองเดียวกัน หรือนำหุ้นไปขายให้กับบุคคลดังกล่าวตามข้อตกลง

พิเศษในราคาต่ำกว่าราคาตลาด กรณียอมถือได้ว่าบุคคลดังกล่าวได้รับเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร จึงต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปีภาษีที่ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้น ไม่ว่าหุ้นดังกล่าวจะมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการ จำหน่ายจ่ายโอน และไม่ว่าหุ้นดังกล่าวจะเป็นหุ้นที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการฯ ใช้คำว่า "หุ้น" จึงหมายถึงหุ้นต่างๆ ไปไม่เฉพาะหุ้นเพิ่มทุนหรือหุ้นที่ออกโดยบริษัท และเมื่อพิจารณาคำว่า "ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล" หมายถึงห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ จะเห็นว่าห้างหุ้นส่วนไม่มี "หุ้นเพิ่มทุน" แต่หากจะให้หุ้นแก่ พนักงานผู้เป็นหุ้นส่วนหรือกรรมการ จึงต้องเป็นหุ้นของบริษัทอื่นเท่านั้น

ก่อนการตอบข้อหารือของผู้ถูกกล่าวหาที่ (๘) ตามหนังสือ ที่ กค ๐๗๐๖/๗๘๙๖ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ กรมสรรพากรเคยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๑๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ถึงประธานอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน สำนักงาน ป.ป.ช.แจ้ง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาวะภาษีกรณีที่บุคคลธรรมดาซื้อขายหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์และบริษัทที่มีได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปสาระสำคัญได้ว่า กรณีบุคคลธรรมดาซื้อหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และบริษัทที่มีได้จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ โดยไม่ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ซื้อหุ้นไม่มีเงินได้พึงประเมิน จึงไม่มี หน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เว้นแต่เป็นการซื้อหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาหรือค่าอันพึงมี ผลต่างระหว่างราคาหรือค่าอันพึงมีกับราคาซื้อ เข้าลักษณะเป็นประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งเป็นเงิน ได้พึงประเมินตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร

การหารือของผู้ถูกกล่าวหาที่ (๘) ถูกนำไปให้นางกาญจนาภา หงษ์เหิน เลขานุการ ส่วนตัวคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีหน้าที่ดูแลเรื่องแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีอากรของ นายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัท Ample Rich Investments Limited นำหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ไปขาย ให้กับนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร กรรมการบริษัท Ample Rich Investments Limited จำนวนคนละ ๑๖๔,๖๐๐,๐๐๐ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑ บาท ขณะที่ราคา ตลาดหุ้นละ ๔๙.๒๕ บาท ขายต่ำกว่าราคาตลาด หุ้นละ ๒๘.๒๕ บาท พิจารณาตามคำวินิจฉัย ที่ ๒๘/๒๕๓๘ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๑๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ แล้ว บุคคลทั้งสองมีเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร คนละ ๗,๙๔๑, ๙๔๐,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกล่ามหารายที่ (๔) (๕) (๖) และ(๗) มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๔, ๑๕๗, ๘๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๐,๑๓ และ

ผู้ถูกล่ามหารายที่ (๘) มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๔, ๑๕๗, ๘๖ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๐,๑๓

กรณีผู้ถูกล่ามหารายที่ (๑) (๒) และ(๓) ได้จัดแถลงข่าวประชาสัมพันธ์ และชี้แจงต่อบุคคลภายนอก ตามแนวทางที่กรมสรรพากรได้ตอบข้อหารือ คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำดังกล่าวยังไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการให้ช้อกล่ามหารายที่

(๕) คณะกรรมการตรวจสอบ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตผ(คตส.)๐๔/๘/๒๖๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ แจ้งอัยการสูงสุดให้ดำเนินคดีผู้ถูกล่ามหารายที่ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๔, ๑๕๗, ๘๓, ๘๖ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๑๐,๑๓

สรุปผลการตรวจสอบของคณะกรรมการไต่สวน

เรื่อง การตรวจสอบธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK) ให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประเทศแก่รัฐบาลสหภาพพม่า กรณีกล่าวหาพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ดำเนินนโยบายต่างประเทศไปพร้อมกับการแสวงหาประโยชน์สำหรับธุรกิจครอบครัวชินวัตรกับพวกอันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

(๑) ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมมีมติรับเรื่องที่อยู่ในการดำเนินการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมาพิจารณาและใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่รัฐบาลสหภาพพม่าตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบที่ ๙/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๙ และคณะกรรมการตรวจสอบได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีน่าจะเชื่อว่ามีมูลความผิดจึงมีคำสั่ง คตส. ที่ ๐๓๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนกรณีกล่าวหา พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ดำเนินนโยบายต่างประเทศไปพร้อมกับการแสวงหาประโยชน์สำหรับธุรกิจของครอบครัวชินวัตร กับพวกอันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

(๓) คณะกรรมการไต่สวนได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการไต่สวนได้สรุปสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ วันจันทร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑

(๔) คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ สรุปได้ว่า

ข้อเท็จจริงตามทางการไต่สวน พังได้เป็นที่ยุติว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ และ ครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ โดยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อเนื่องกันจนกระทั่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ทำการยึดอำนาจปกครองประเทศเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นผลให้คณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลงพร้อมกับรัฐธรรมนูญ

ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙

ก่อนหน้านั้น เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๒ ได้มีการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โดยใช้เงินจากบัญชีเงินฝากของนางพจมาน ชินวัตร คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา มาซื้อเช็คนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขารัชโยธิน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ จำนวน ๓ ฉบับ ใช้ชำระค่าจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในนามผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๓๒,๙๒๐,๐๐๐ หุ้น จำนวนเงิน ๔๙๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท ในนามนางพจมาน ชินวัตร จำนวน ๓๔,๖๕๐,๐๐๐ หุ้น จำนวนเงิน ๕๑๙,๗๕๐,๐๐๐ บาท และในนามนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จำนวน ๖,๘๐๙,๐๑๕ หุ้น จำนวนเงิน ๑๐๒,๑๓๕,๒๒๕ บาท โดยมีการอ้างหลักฐานตัวสัญญา ใช้เงินลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ มีข้อความระบุว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ สัญญาจะจ่ายเงิน จำนวน ๑๐๒,๑๓๕,๒๒๕ บาท ให้คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เมื่อทวงถามโดยไม่มีดอกเบี้ย ทั้งที่ ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ นางพจมาน ชินวัตร ยังไม่ได้ใช้คำนำหน้านามว่า “คุณหญิง” โดยนางพจมาน ชินวัตร เพิ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุตถจุลจอมเกล้า ในวโรกาสพระราชพิธีฉัตรมงคลวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แสดงให้เห็นว่าในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่มีการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในนามนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้มีการทำตัวสัญญาใช้เงินลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ivo แต่อย่างใด แต่เป็นการจัดทำขึ้นมาภายหลังเมื่อนางพจมาน ชินวัตร ได้ใช้คำนำหน้านามว่า “คุณหญิง”

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้ทำการโอนหุ้นบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ตนเองถืออยู่จำนวน ๓๒,๙๒๐,๐๐๐ หุ้น ขายให้กับบริษัท Ample Rich Investments Limited ที่ตนเองเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐ โดยใช้เงินคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ไปทำรายการ โดยผ่านบริษัทหลักทรัพย์ แอสเซท พลัส

ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ ที่ได้มีการแจ้งรายงานตามแบบ ๒๔๖-๒ ต่อสำนักงาน กสท. ว่าผู้ถูกกล่าวหาและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้โอนขายหุ้นนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้แก่นายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ซึ่งไม่ได้มีการชำระเงินค่าซื้อขายกันแต่อย่างใด โดยปรากฏมีหลักฐานอ้างอิงว่า ผู้รับโอนทั้ง ๓ คน ได้ทำตัวสัญญาใช้เงิน ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ ตามจำนวนราคาซื้อหุ้น ให้ไว้กับผู้ถูกกล่าวหาและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร รวมจำนวน ๔ ฉบับ โดยใช้แบบพิมพ์และข้อความ เป็นอย่างเดียวกับตัวสัญญาใช้เงินลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ดังกล่าวข้างต้น รวมจำนวนเงินตามตัวสัญญาใช้เงิน ๕ ฉบับ เป็นจำนวนเงิน ๑,๑๒๔,๓๓๕,๒๒๕ บาท

หลังจากมีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นจากหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นหุ้นละ ๑ บาท ซึ่งทำให้จำนวนหุ้นเปลี่ยนเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ เท่าแล้ว หุ้นที่ถือโดยนายพานทองแท้ ชินวัตร ได้ออนให้ นางสาวพินทองทา ชินวัตร เป็นผู้ถือหุ้น รวมจำนวน ๔๔๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น

สำหรับหุ้นที่ถือโดยบริษัท Ample Rich Investments Limited จำนวน ๓๒๙,๒๐๐,๐๐๐ หุ้น ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ ได้ออนให้นายพานทองแท้ ชินวัตร และ นางสาวพินทองทา ชินวัตร คนละ ๑๖๔,๖๐๐,๐๐๐ หุ้นนั้น ตามคำให้การของนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพินทองทา ชินวัตร ที่ให้การต่อคณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและ โอนหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ปรากฏว่าไม่มีการชำระเงินค่าซื้อขายหุ้นในวันดังกล่าวแต่อย่างใด

หลังจากนั้นอีก ๓ วัน ในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ ได้มีการขายหุ้นดังกล่าว ทั้งหมดจำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น ให้กับกลุ่มเทมาเส็ก แห่งประเทศสิงคโปร์ โดยมีบริษัท ซีตาร์ โฮลดิ้ง จำกัด และบริษัท แอสเพน โฮลดิ้ง จำกัด เป็นผู้ซื้อ เป็นจำนวนเงินสุทธิ หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว รวม ๖๙,๗๒๒,๘๘๐,๙๓๒.๐๕ บาท ในขณะที่มีหลักฐาน ตั๋วสัญญาใช้เงินลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ และวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ รวม ๕ ฉบับ ซึ่งเป็น ค่าของซื้อหุ้น และชำระค่าซื้อหุ้นจากผู้ถูกกล่าวหาและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเงินเพียง ๑,๑๒๔,๓๓๕,๒๒๕ บาท ดังนั้น จำนวนเงินที่ขายได้จึงแตกต่างกันถึง ๖๘,๕๙๘,๕๕๕,๗๐๗.๐๕ บาท ไม่น่าเชื่อว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้จองซื้อหุ้นเป็นของตนเองจริง และไม่น่าเชื่อว่าจะ มีการโอนขายหุ้นกันจริง ระหว่างผู้ถูกกล่าวหาและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร กับนาย พานทองแท้ ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์

กรณีของนายพานทองแท้ ชินวัตร ซึ่งออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ไว้กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตรจำนวนเงิน ๔๒๔,๗๕๐,๐๐๐ บาท และออกให้ไว้กับผู้ถูกกล่าวหา จำนวนเงิน ๓๐๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่าตามคำให้การของนางกาญจนาภา หงษ์เหิน เลขานุการ ส่วนตัวของคุณหญิงพจมาน ชินวัตรที่ให้การไว้กับคณะกรรมการตรวจสอบการซื้อขายและ โอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ว่านายพานทองแท้ ชินวัตร ได้โอนเงินคืนให้ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร จำนวน ๕,๐๕๖,๓๔๘,๘๔๐ บาทโดยเป็นเงินที่โอนให้หลังจากได้รับเงิน บันผล เมื่อปี ๒๕๔๖ แล้ว เป็นจำนวน ๓,๘๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโอนเงินให้ผู้ถูกกล่าวหา ๔๐๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้โอนเงินให้กันตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่ทำหลักฐานไว้แต่อย่างใด น่าเชื่อ ว่าเป็นเพียงการทำหลักฐานตั๋วสัญญาใช้เงินให้สอดคล้องกับจำนวนหุ้นที่โอนให้ถือหุ้นกันเท่านั้น

จึงพึงได้ว่าพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (ผู้ถูกกล่าวหา) และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ยังเป็นผู้ถือหุ้นหรือมีผลประโยชน์ในหุ้น บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ถืออยู่

ในชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายบรรณพจน์ ตามาพงศ์ และบริษัท Ample Rich Investments Limited

ดังนั้น ในระหว่างดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและบริหารสั่งการเกี่ยวกับการให้เงินกู้สินเชื่อ วงเงิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท แก่รัฐบาลพม่า ผู้ถูกกล่าวหา ยังมีผลประโยชน์ในหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ดังกล่าวอยู่ ซึ่งบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในบริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) เมื่อปี ๒๕๔๗ เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๕๑.๔๘ ของหุ้นทั้งหมด

การกระทำของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหา ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้กระทำการในการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยเจรจาอย่างไม่เป็นทางการ และให้คำมั่นกับนายกรัฐมนตรีสหภาพพม่า และพลจัตวา เต็ง ซอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและโรงแรมและกระทรวงคมนาคมไปรษณีย์และโทรเลขของสหภาพพม่า ทั้งที่ไม่มีผลการประชุมระหว่างผู้นำเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว รวมทั้งกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับทราบเรื่องมาก่อน จนกระทั่งทางการของสหภาพพม่ามีหนังสือขอกู้เงินโดยอ้างการเจรจาตกลง และให้คำมั่นจากผู้ถูกกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งการเห็นชอบให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้วงเงินกู้สินเชื่อ วงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท แก่รัฐบาลสหภาพพม่า และต่อมาได้สั่งการเห็นชอบให้เพิ่มวงเงินกู้สินเชื่ออีก ๑,๐๐๐ ล้านบาทรวมเป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับโครงการพัฒนาระบบโทรคมนาคมของสหภาพพม่า โดยให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าต้นทุน รวมทั้งให้ขยายระยะเวลาปลอดการชำระหนี้การจ่ายเงินต้นจาก ๒ ปี เป็น ๕ ปี ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของบริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ที่ผู้ถูกกล่าวหา และครอบครัวชินวัตร กับพวกมีผลประโยชน์ในหุ้นอยู่ ให้ได้รับงานจ้างในการพัฒนาระบบโทรคมนาคมจากรัฐบาลสหภาพพม่า โดยใช้เงินกู้สินเชื่อดังกล่าว เป็นจำนวนเงินตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินไทย ๕๙๓,๔๙๒,๘๑๕.๙๖ บาท และได้รับเงินค่าจ้างครบถ้วนแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นเหตุให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้รับความเสียหายในการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าต้นทุนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งธนาคาร ต้องขอความคุ้มครองให้กระทรวงการคลังจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีเพื่อชดเชยความเสียหายตามประมาณการทั้งโครงการเป็นเงิน ๖๗๐,๔๓๖,๒๐๑.๒๕ บาท และกระทรวงการคลังได้รับความเสียหายต้องจัดสรรงบประมาณประจำปีชดเชยความเสียหายดังกล่าว และได้ชดเชยความเสียหายแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ และปีงบประมาณ ๒๕๕๐ รวมเป็นเงินจำนวน

๑๔๐,๓๔๙,๖๐๐ บาท ความเสียหายดังกล่าวรวมถึงความเสียหายจากการให้กู้เงินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบโทรคมนาคม ที่บริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ได้รับงานจ้างดังกล่าวด้วย

ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่มีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓

คณะกรรมการฯ มีมติให้ส่งรายงาน เอกสาร หลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่องการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๙

(๕) คณะกรรมการตรวจสอบได้มีหนังสือแจ้งอัยการสูงสุดที่ ตผ(คตส.) ๐๔/๔๐๓ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ให้ดำเนินคดีอาญาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ซึ่งต่อมาอัยการสูงสุดได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ อส ๐๐๒๒(กท)/๓๘๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แจ้งข้อไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้และทั้งสองฝ่ายได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาข้อยุติของสำนวนคดีร่วมกัน ซึ่งคณะทำงานร่วมฯ ได้มีการประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ สรุปผลการประชุมทั้งสองฝ่ายไม่อาจหาข้อยุติ ในการฟ้องคดีได้

การที่คณะทำงานฝ่ายอัยการและคณะกรรมการตรวจสอบไม่อาจหาข้อยุติในการฟ้องคดีได้ จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจฟ้องคดีเอง ดังนั้นคณะกรรมการฯ จึงได้มีคำสั่งที่ คตส. ๑๐/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบและศึกษาสำนวนคดีกรณีกล่าวหาพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ดำเนินนโยบายต่างประเทศไปพร้อมกับการแสวงหาผลประโยชน์สำหรับธุรกิจของครอบครัวชินวัตร กับพวก เพื่อสรุปสำนวนคดีฟ้อง และคณะกรรมการตรวจสอบได้แต่งตั้งทนายความฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วเป็นคดีหมายเลขดำที่ อม. ๓ /๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

การตรวจสอบโครงการจัดซื้อต้นกล้ายางและการดำเนินการ โครงการปลูกยาง ๙๐ ล้านต้น ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์

ประเด็นที่ไต่สวน กรณีกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับพวกอนุมัติโครงการ และอนุมัติการใช้งบกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๓๔ และการขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ส่งเสริมการทำสวนยาง (สกย.) ใช้งบค่าธรรมเนียมการส่งออกยาง (CESS) ไม่ชอบด้วย พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๓ มูลค่าของการอนุมัติให้ใช้งบใน โครงการนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการผลิตพันธุ์ยางมีมูลค่า ๑,๔๔๐ ล้านบาท มีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำ ความผิดทางอาญาและก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่ม คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) คณะกรรมการประกวดราคา บริษัทเอกชนที่เข้าร่วมประมูล และผู้รับผิดชอบโครงการ รวมจำนวน ๙๐ ราย

๑. คตส. เห็นว่า สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดตาม ข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนและพยานเอกสาร พอสรุปได้ว่าความเสียหายได้แก่ เงิน คชก. ที่กรม วิชาการเกษตรเบิกไปจากกรมบัญชีกลางจำนวน ๗ งวด และได้จ่ายให้กับบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ เมล็ดพันธุ์ จำกัด

ค่าเสียหายในส่วนที่คำนวณได้เป็นตัวเลขจำนวน ๑,๑๐๐.๖๙ ล้านบาท ความผิดดังกล่าว นั้น บุคคลที่จะต้องรับผิดชอบในการชดเชยความเสียหายแก่รัฐ คตส. พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการ คชก. ในฐานะที่อนุมัติให้มีการใช้งบ คชก. และให้นำเงิน CESS มาใช้คืน คชก. นายเนวิน ชิดชอบ ในฐานะรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบโครงการดังกล่าว นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรในขณะนั้น คณะกรรมการบริหารโครงการ คณะกรรมการพิจารณาผล ประกวดราคา บริษัทเจริญโภคภัณฑ์เมล็ดพันธุ์ จำกัด บริษัทริสอร์ทแลนด์ จำกัด บริษัทเอกเจริญ การเกษตร จำกัด และกรรมการบริษัทเอกชนที่มีอำนาจทำการแทนบริษัททั้งสามบริษัท นายสกล บุญชูดวง นายสำราญ ชัยชนะ นายญาณกร สิงห์ชุม ต้องร่วมรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น ดังกล่าวทั้งหมดโดยจะต้องรับผิดชอบร่วมกันเต็มจำนวนความเสียหาย

นอกจากความเสียหายดังกล่าวข้างต้นแล้ว คตส. ขอให้ข้อสังเกตในส่วนที่เกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อเกษตรกรในโครงการดังกล่าวนั้น โดยเฉพาะในปีที่ ๑ เป็นผลมาจากการส่งมอบกิ่งยางชำถุงไม่ครบและมีอัตราการตายสูงเนื่องจากการส่งมอบนอกระยะเวลาตามสัญญา และกรณีที่ส่งมอบในระยะเวลาตามสัญญา มีอัตราการตายสูงเนื่องจากภัยแล้ง ในปีที่ ๒ การ

ดำเนินการส่งมอบกิ่งยางชำถุงครบถ้วน อัตราการตายถือว่าต่ำ แต่ปีที่ ๓ การส่งมอบขาดไปประมาณ ๑๖ ล้านต้น ส่วนการตายยังไม่ทราบ(เอกสารหน้าที่ ๑๗๖ แฟ้มที่ ๗) โครงการกล้ายาง ๙๐ ล้านต้นมีการกำหนด TOR ให้ส่งมอบยาง ๔ งวด ซึ่งการปลูกยางควรปลูกในฤดูฝน ตั้งแต่เดือนมิถุนายนไม่ควรเกินเดือนสิงหาคม การส่งมอบเดือนสิงหาคม เป็นการส่งในปลายฤดูฝน จะเกิดปัญหายางตาย ซึ่งโครงการดังกล่าวมีต้นกล้ายางตายไปถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ หาก TOR กำหนดให้ส่งมอบต้นฤดูฝน เปอร์เซ็นต์การตายของยางจะลดลง (เอกสารหน้า ๒๐๐ แฟ้มที่ ๗)

๒. คตส. ได้พิจารณาถึงเหตุผลต่างๆ ที่ได้นำเสนอตั้งแต่ประเด็นที่ ๑ ถึงประเด็นที่ ๓๗ ของผู้ถูกกล่าวหาที่ดี ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ดี สามารถบ่งชี้ได้ว่า มีบุคคลกระทำความผิดอาญา และก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ซึ่งคตส. เห็นว่า

- คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓, ๑๑, ๑๕, ๒๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๖, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๑๕๑, ๑๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๕๕, ๕๗ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ ประกอบมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๕๘ นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖, ๑๕๑, ๑๕๗ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘ มาตรา ๑๑

- ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๖๔ ถึงผู้ถูกกล่าวหาที่ ๗๑ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ และมาตรา ๘๓, ๑๕๗, ๓๔๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

- ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๗๒ ถึงผู้ถูกกล่าวหาที่ ๗๗ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๖, ๑๕๗, ๓๔๑

- ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๗๘ ถึงผู้ถูกกล่าวหาที่ ๙๐ ยกเว้นผู้ถูกกล่าวหาที่ ๘๖ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๖, ๑๕๗, ๓๔๑

สำหรับนางอรุณี วัชรานานันท์ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๘๖ เห็นควรให้ข้อกล่าวหาตกไป เนื่องจากได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท รีส์ออร์ทแลนด์ จำกัด เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันก่อนบริษัทซื้อเอกสารประกวดราคา และยื่นซองเสนอราคาต่อกรมวิชาการเกษตร

- นายจรรยา สว่างวิชาวงศ์ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๖๔ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๐, ๑๑, ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗, ๓๔๑

- นายเนวิน ชิดชอบ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๐, ๑๓ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๑๕๗, ๓๔๑

สำหรับคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ (ฝ่ายเศรษฐกิจ) ทั้งคณะ ยกเว้นรัฐมนตรีซึ่งอยู่ในคณะกรรมการ คชก. หรือเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ คตส. เห็นควรให้ข้อกล่าวหาบุคคลดังกล่าวตกไป

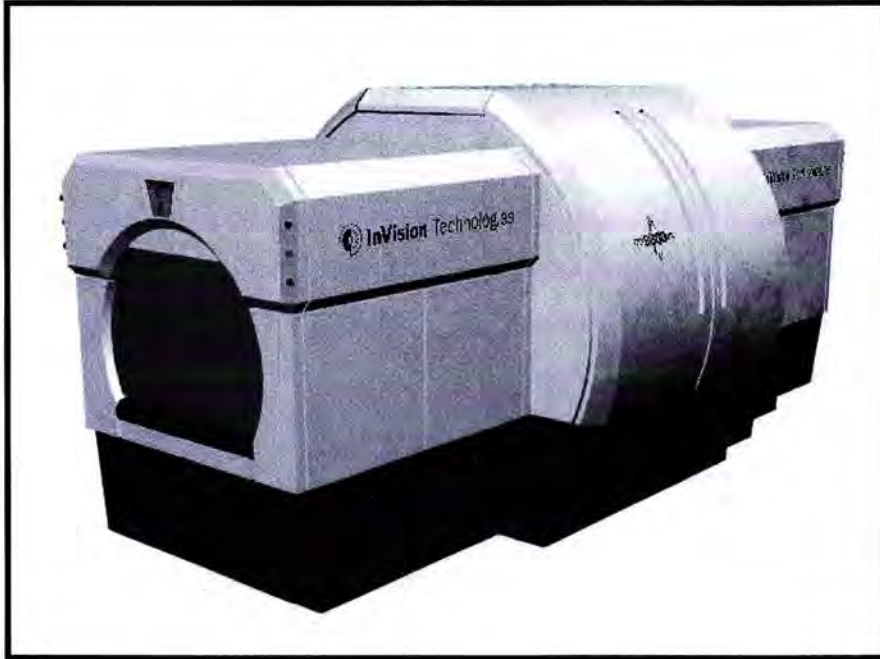
แต่เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓, ๑๑, ๑๕, ๑๖, ๒๒ กระทำความผิดในขณะที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองร่วมกับผู้ถูกกล่าวหาอื่น จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙ (๑) และ (๒) จึงต้องเป็นเรื่องที่จะต้องส่งสำนวนไปให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๐ และ คตส. พิจารณาเห็นว่า การดำเนินการเพื่อให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลนั้น ควรที่จะดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๘ วรรคสองตอนท้าย คือ **ไม่นำตัวจำเลยมาศาล แต่ระบุที่อยู่จริงของจำเลยมาในฟ้อง** จึงไม่ต้องดำเนินการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาในชั้นนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๔ เหตุผลที่อนุกรรมการไต่สวนฯ เห็นว่าสมควรดำเนินคดีตามวิธีการดังกล่าวนั้นก็โดยเหตุผลที่ว่าถ้ายื่นฟ้องโดยไม่ต้องส่งตัวจำเลยแล้ว เมื่อยื่นฟ้องต่อศาล ก็ถือว่าอายุความสะดุดหยุดลง แต่ถ้าหากว่ายังไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาล รอเวลาที่จะดำเนินการเพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาให้ครบถ้วนก่อนแล้วจึงยื่นฟ้องนั้น อายุความฟ้องร้องไม่ได้สะดุดหยุดลง ถึงแม้ว่าจะมีการขอออกหมายจับตามคำร้องของผู้ขอออกหมายจับ โดยไม่มีการฟ้องคดีนั้น ก็ไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงแต่ประการใด นอกจากนั้นการดำเนินการฟ้องร้องโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาส่งในฐานะเป็นจำเลยนั้น ก็จะเกิดความสะดุดแก่ผู้ถูกกล่าวหา กล่าวคือ ทราบใดที่ศาลยังไม่ได้ประทับฟ้อง ผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่ต้องถูกดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ถึงแม้ว่าจะตกเป็นผู้ถูกกล่าวหา ก็ตาม ที่เสนอหลักการดำเนินคดีดังกล่าวก็เพื่อประโยชน์ในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐในส่วนที่จะขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย และรักษาสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา มิให้ต้องกระทบกระเทือนก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งประทับฟ้อง

อนึ่ง การดำเนินคดีอาญาในเรื่องนี้ เป็นไปตามมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น ผู้เสียหายมีสิทธิจะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไป

เนื่องจากการกระทำความผิดคืน คตส. จึงมีความเห็นให้อัยการสูงสุดเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทน
ผู้เสียหายด้วย

ปัจจุบัน คตส. ได้ร่างคำฟ้องเสร็จแล้ว รอการเสนอคำฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การตรวจสอบโครงการจัดซื้อจัดจ้างปรับเปลี่ยนสายพานลำเลียง
กระเป๋าสัมภาระผู้โดยสารและเครื่องตรวจวัตถุระเบิดท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ (CTX)

กรณีสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ InVision Technologies Inc. ทำบันทึกความตกลงกับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกายอมรับว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๖ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๔๗ ผู้บริหารของ InVision ส่งเสริมให้บริษัท แพทริออต บิซิเนส คอนซัลแตนต์ จำกัด ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทยเสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้เงินแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยและพรรคการเมืองไทย เพื่อจูงใจให้เจ้าหน้าที่ใช้อิทธิพลต่อรัฐบาลไทยหรือจูงใจให้รัฐบาลไทยตัดสินใจซื้อเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ๙๐๐๐ DSi อันเป็นการละเมิดกฎหมายว่าด้วยการทุจริตในต่างประเทศ (FCPA) ของสหรัฐอเมริกา หาก InVision จะขายเครื่องตรวจสอบวัตถุระเบิดให้ประเทศไทยอีกจะต้องขายตรงให้แก่บริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด (บทม.) หรือหน่วยราชการอื่นของไทยเท่านั้น ห้ามขายผ่านบริษัท แพทริออตฯ หรือเอกชนอื่นใด

ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๔๘ สื่อมวลชนทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ในประเทศไทยต่างเสนอข่าวการทุจริตการจัดซื้อเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติว่าข่าวในสื่อมวลชนดังกล่าวเผยแพร่ไปทั่วโลก ทำให้ชื่อเสียงของประเทศไทยเสียหายและสร้างความเสื่อมเสียแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองของไทยในภาพรวมเป็นอย่างมาก ให้กระทรวงคมนาคมและ บทม. พิจารณากฎหมาย

และสัญญาว่าจะมีช่องทางใดที่จะทบทวนการจัดการเครื่องมือดังกล่าวไว้ก่อน และให้บริษัทเอกชนเจ้าของผลิตภัณฑ์พิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นกับภาพพจน์ของประเทศไทยให้ชัดเจนแก่สาธารณชนอย่างเป็นรูปธรรม มิฉะนั้น หากกฎหมายและสัญญาเปิดช่องก็จะพิจารณาเลิกการจัดการเครื่องมือตามสัญญานี้ต่อไป ให้กระทรวงคมนาคมเปิดเผยสัญญาเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อเครื่องมือตรวจสอบสัมภาระผู้โดยสารและสายพานลำเลียงให้สาธารณชนทราบทั่วกัน กับให้ตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ให้เกิดความกระจ่างชัด และเปิดเผยผลการสอบสวนให้สาธารณชนได้รับทราบ นอกจากนี้ยังให้สำนักงานอัยการสูงสุดรับไปพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายต่อกรณีข้างต้น ซึ่งได้สร้างความเสียหาย เสื่อมเสียแก่ประเทศไทยรวมทั้งแนวทางฟ้องร้องหรือต่อสู้คดีในกรณีที่มีคดีเกิดขึ้น

ต่อมาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองฝ่ายค้านได้นำปัญหาดังกล่าวไปอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ในขณะนั้น

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน ครั้นวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบประชุมและมีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานโครงการดังกล่าว

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ คณะอนุกรรมการตรวจสอบได้สรุปความเห็นเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่า สมควรกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กับพวกในการกระทำความผิดอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยมีผู้เสียหายจากโครงการดังกล่าว คือบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) หรือ ทอท. และ บทม.

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ประธานกรรมการตรวจสอบมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน กรณีกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับพวกกระทำความผิดโครงการดังกล่าว

วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ คณะอนุกรรมการไต่สวนสรุปสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งมีผู้ร่วมกระทำความผิดประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นิติบุคคล และนักธุรกิจ

การตรวจสอบและไต่สวน

เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๔ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ ๒ หรือทำอากาศยานสุวรรณภูมิ บริเวณท้องที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้รับผิดชอบและมอบหมายให้การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) เป็นผู้ดำเนินการ

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๘ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ตั้งบริษัท ทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด (บทม.) เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการจัดตั้ง

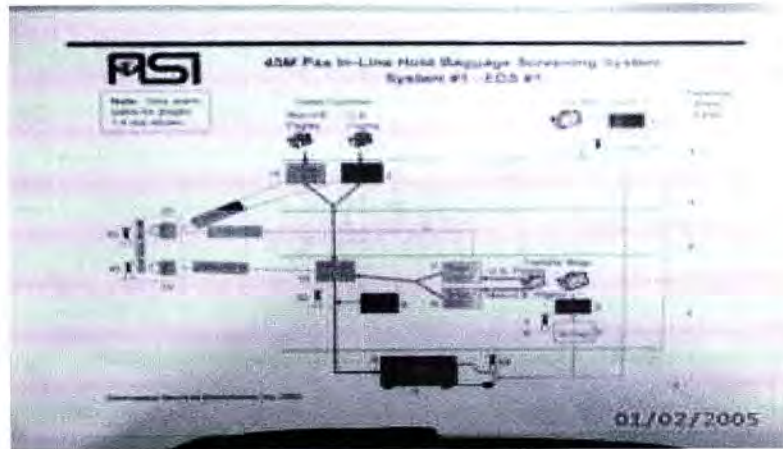
สมัยปลายรัฐบาลชวน หลีกภัย บทม.เปิดประมูลก่อสร้างอาคารผู้โดยสารและอาคารเทียบเครื่องบินทำอากาศยานสุวรรณภูมิ แต่ผู้เสนอราคาต่ำสุดเสนอราคาสูงกว่างบประมาณ ที่ตั้งไว้จึงยกเลิกการประมูล

ครั้งสมัยรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณฯ กระทรวงคมนาคมแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขแบบก่อสร้าง โดยไม่มีวิศวกรของ บทม. เข้าร่วม เมื่อแก้ไขแบบเสร็จแล้วจึงให้ บทม. เปิดประกวดราคาใหม่ ปรากฏว่ากิจการร่วมค้า ITO เสนอราคาต่ำสุด และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้จ้างกิจการร่วมค้า ITO ดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งขณะนั้นหนึ่งในบริษัทกิจการร่วมค้าถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการ แล้วส่งมติคณะรัฐมนตรีให้ บทม. คณะกรรมการ บทม. เห็นว่าควรสนองนโยบายของรัฐบาลจึงให้ว่าจ้างกิจการร่วมค้า ITO ดำเนินการก่อสร้าง

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังออกกระเบื้องบีบบ้านนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาทำอากาศยานสุวรรณภูมิ พ.ศ. ๒๕๔๕ เปลี่ยนประธานกรรมการ ทอท. จากเดิมรองนายกรัฐมนตรี เป็นนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ เกิดเหตุก่อการร้ายในประเทศสหรัฐอเมริกา บทม. จึงว่าจ้าง ASI เป็นบริษัทที่ปรึกษาระบบรักษาความปลอดภัย ครั้นวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ASI เสนอผลการศึกษาว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ กระเป๋าสัมภาระผู้โดยสารที่จะนำขึ้นไปเก็บบนเครื่องบินต้องมีการตรวจสอบก่อน

และแนะนำ บทม. ออกแบบระบบการตรวจวัตถุระเบิดในกระเป๋านสายพานตามแบบยุโรป ซึ่งแบ่งการตรวจออกเป็น ๕ ขั้นตอน

กระทรวงคมนาคมจึงมีนโยบายให้นำระบบดังกล่าวมาใช้ที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ พร้อมกับให้เพิ่มขีดความสามารถในการรองรับผู้โดยสารจาก ๓๐ เป็น ๔๕ ล้านคนต่อปี

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการ บทม. ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ มีมติเห็นชอบงบประมาณสำหรับปรับเปลี่ยนระบบดังกล่าวในวงเงิน ๑,๕๓๐ ล้านบาท หรือ ๓๖ ล้านเหรียญสหรัฐ โดยให้กลุ่มบริษัท MTA ผู้ออกแบบเดิมเป็นผู้ปรับเปลี่ยนแบบและให้กิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้ก่อสร้าง

ระหว่างนั้น ตัวแทนขายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ของ InVision ในประเทศไทยวิ่งเต้นเพื่อขายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ให้ บทม. ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ บทม. ขอให้ InVision ส่งคุณลักษณะสำคัญเพื่อบังคับให้เลือกเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX (Blocking Specification) อันเป็นการขัดขวางไม่ให้บริษัทอื่นเข้าแข่งขันราคาได้

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ บทม. เสนอวาระจรในการประชุมคณะกรรมการ บทม. ครั้งที่ ๕/๒๕๔๖ มีมติให้กิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้ปรับเปลี่ยนแบบพร้อมก่อสร้างระบบดังกล่าว โดยใช้เงื่อนไข Variation ตามสัญญาข้อ ๕๖ เฉพาะสายพานลำเลียง

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๖ กิจการร่วมค้า ITO แจ้ง บทม.ว่างาน ออกแบบระบบดังกล่าวเป็นเรื่องยากและสลับซับซ้อนกิจการร่วมค้า ITO ไม่มีความชำนาญทางด้านนี้ขอให้ บทม. ไปว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบของ ทำอากาศยานเป็นผู้ออกแบบ แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมขอให้ กิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้ปรับเปลี่ยนแบบพร้อมก่อสร้างโดยวิธี Design-Built

วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ คณะกรรมการ บทม. ประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๖ มีมติ ให้ปรับรวมระบบสายพานลำเลียงกระเป๋าสัมภาระผู้โดยสารในประเทศและผู้โดยสารต่างประเทศรวม เป็นระบบเดียวกัน โดยให้กิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้ออกแบบและก่อสร้างตามเงื่อนไข Variation ข้อ ๕๖

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ คณะกรรมการ บทม.ประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๖ มีมติ ให้ยกเลิกมติที่ประชุมคณะกรรมการ บทม. ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๖ และให้กิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้รับผิดชอบปรับเปลี่ยนระบบสายพาน ลำเลียงกระเป๋าและสัมภาระผู้โดยสาร และอุปกรณ์เป็นระบบ ๑๐๐% In Line Hold Baggage Screening System

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖ คณะกรรมการ บทม. ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๖ มีมติอนุมัติให้ บทม. ปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวกอาคารผู้โดยสาร และเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัย ภายในวงเงินงบประมาณ ๖,๑๕๕ ล้านบาท

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการบริหารการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (กทภ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานมีมติให้ บทม. ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้โดยสารและเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัย ภายในวงเงินงบประมาณ ๖,๑๕๕ ล้านบาท (เฉพาะระบบตรวจสอบกระเป๋าสัมภาระผู้โดยสาร จำนวน ๔,๕๐๐ ล้านบาท)

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการ บทม. ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ มีมติอนุมัติ จ้างงานเพิ่มเติมแก่กิจการร่วมค้า ITO ปรับปรุงระบบขนส่งกระเป๋าสัมภาระผู้โดยสาร เป็นแบบ Single System และปรับเปลี่ยนระบบรักษาความปลอดภัย ในระบบ CTX เป็นเงินประมาณ ๔,๓๓๕ ล้านบาท

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๗ บทม. ทำสัญญาก่อสร้างอาคารผู้โดยสารแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ จ้างกิจการร่วมค้า ITO เป็นผู้ปรับเปลี่ยนแบบพร้อมก่อสร้าง ซึ่งมีใช่เป็นการสั่งจ้างตาม เงื่อนไข Variation ข้อ ๕๖ และไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยว่าด้วยการพัสดุ ฉบับที่ ๒ อันเป็นการเปิดโอกาสให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจาก บทม.

การทำสัญญาจ้างกิจการร่วมค้า ITO ปรับปรุงระบบขนส่งกระเป่าสัมภาระ ผู้โดยสาร เป็นแบบ Single System และปรับเปลี่ยนระบบรักษาความปลอดภัยเป็นการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ แต่ไม่มีการตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางตามข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของ ทอท. และมีราคาแพงกว่าที่คณะกรรมการ บทม. เคยมีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ จำนวน ๒,๘๐๕ ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังได้ความว่าเมื่อต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกับพวกเดินทางไปดูงานที่ทำอากาศยานซานฟรานซิสโก หลังจากดูงานเสร็จแล้วได้แจ้งผู้แทนจำหน่ายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX รับให้ CAGE ออกแบบโดยเร็วเพื่อรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สรุปตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนี้ทั้งหมด

ปลายเดือนกันยายน ๒๕๔๖ ตัวแทน InVision เข้าไปประชุม ทำงาน เตรียมเอกสารข้อมูลการนำเสนอ (Presentation Material) ในห้องทำงานของที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่กระทรวงคมนาคมแล้วให้ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมนำข้อมูลดังกล่าวไปนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ กทภ. ครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยมีการฉายภาพเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX และบรรยายให้ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจผิดว่าเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX สามารถตรวจวัตถุระเบิดและยาเสพติดได้พร้อมกัน

อันเป็นการจงใจชี้้นำการตัดสินใจของกรรมการบางส่วนที่ไม่ทราบข้อเท็จจริงโดยนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ซึ่งทำหน้าที่กำกับนโยบายร่วมรู้เห็นด้วย

ในการว่าจ้างผู้ออกแบบ เดิมตัวแทนจำหน่ายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ขอให้ ASI ออกแบบเพื่อเอื้อประโยชน์ในการใช้เครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX แต่ ASI ปฏิเสธ และแจ้งว่าจะทำการออกแบบระบบดังกล่าวอย่างเป็นกลาง ไม่เอื้อประโยชน์แก่เครื่องมือของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ตัวแทนจำหน่ายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX จึงชักนำ CAGE มาเป็นผู้ออกแบบ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ชักนำ Quatrotec ซึ่งเป็นบริษัทจัดตั้งใหม่ มีทุนจดทะเบียนเพียง ๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐหรือ ๑ ล้านบาท และไม่มีประสบการณ์งานด้านนี้มาก่อนมาเป็นผู้ตรวจรับรองแบบ

แสดงว่าการดำเนินงานโครงการนี้ฝ่ายผู้ขายเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด CTX เป็นผู้จัดหาทั้งบริษัทผู้ออกแบบและบริษัทตรวจรับรองแบบ

บทม. ให้ Quatrotec ตรวจรับรองแบบเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงมาทำสัญญาจ้างกันในภายหลัง โดยมีได้ปฏิบัติตาม TOR นอกจากนี้ บทม. ยังจ้างบริษัทดังกล่าวควบคุมการติดตั้งเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด โดย บทม. จ่ายเงินค่าควบคุมการติดตั้งครบถ้วนตามสัญญา ทั้งๆ ที่ ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ไม่มีงานติดตั้งเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ดที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ จึงเป็นการจ่ายเงินโดยไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงทำให้ บทม. ได้รับความเสียหาย ยิ่งกว่านั้น บทม. ยังจ่ายเงินค่าควบคุมการติดตั้งเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ดให้ Quatrotec จำนวน ๑๙ ล้านบาทเศษ หลังจาก Quatrotec สิ้นสภาพความเป็นนิติบุคคลไปแล้ว จึงเป็นการจ่ายเงินที่มีชอบด้วยกฎหมาย

กิจการร่วมค้า ITO จ้างตัวแทนจำหน่ายเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด CTX ในประเทศ

ไทยเป็นผู้จัดหาและติดตั้งเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ดจำนวน ๒,๐๐๓ ล้านบาท ทั้งที่ตัวแทนจำหน่ายเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด CTX มีทุนจดทะเบียนเพียง ๕ ล้านบาท และไม่มีวิศวกรที่มีความเชี่ยวชาญระบบดังกล่าว แสดงว่าร่วมกันแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จาก บทม.

จากการตรวจสอบได้ความว่ากิจการร่วมค้า ITO เสนอค่าจ้างปรับเปลี่ยนสายพานลำเลียงและติดตั้งเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ดแพงกว่าความเป็นจริง ๑,๗๑๔.๘๔๖ ล้านบาท เป็นเหตุให้ บทม. ได้รับความเสียหาย

นอกจากนี้ยังปรากฏว่านับแต่วันทำสัญญาก่อสร้างอาคารผู้โดยสารแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ บทม. จ่ายเงินตามสัญญาให้กิจการร่วมค้า ITO จำนวน ๒,๙๙๐ ล้านบาท แต่ บทม. ยังไม่ได้รับเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด CTX แม้แต่เพียงเครื่องเดียว ทั้งๆ ที่ตามข้อตกลงในสัญญาระบุว่าเครื่องตรวจวัดโลหะเบ็ด CTX จำนวน

๑๐ เครื่องแรก จะต้องส่งมาถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเพื่อทำการติดตั้งภายในเดือน ธันวาคม ๒๕๔๗ และอีกจำนวน ๑๐ เครื่องต้องส่งมาภายในเดือนมกราคม ๒๕๔๘ ส่วน ๖ เครื่องสุดท้ายต้องส่งมาภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และยังได้ความอีกว่าเมื่อกิจการ ร่วมค้า ITO รับเงินจาก บทม. แล้ว ได้จ่ายเงินให้บริษัท แพทริออทฯ ไปแล้ว ๖๔๓ ล้านบาท แต่บริษัท แพทริออทฯ มิได้นำเงินไปจ่ายค่าเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ให้ InVision แม้แต่เพียงบาทเดียว แต่ตามความเป็นจริงแล้วเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX จำนวน ๒ เครื่องแรกจากจำนวน ๒๖ เครื่อง เพิ่งส่งมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ต่อมา GE เข้าซื้อกิจการ InVision เมื่อมีการตรวจกิจการและทรัพย์สินพบ สิ่งผิดปกติจึงรายงานให้กระทรวงยุติธรรมสหรัฐและ กลต. สหรัฐซึ่งเป็นผู้ดูแลกฎหมายการทุจริต ในต่างประเทศ (FCPA) เข้าตรวจสอบจนได้ข้อเท็จจริงว่าผู้บริหารของ InVision ส่งเสริมผู้แทน จำหน่ายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ในประเทศไทยเสนอให้และสัญญาว่าจะให้เงินแก่เจ้าหน้าที่ ของรัฐบาลไทยและพรรคการเมืองไทย เพื่อใช้อิทธิพลต่อรัฐบาลไทยเพื่อจูงใจให้ตัดสินใจซื้อ เครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX อันเป็นการละเมิดกฎหมาย FCPA

หลังจาก InVision ทำบันทึกตกลงกับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้ว ได้แจ้งกิจการร่วมค้า ITO ว่าไม่สามารถขายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ผ่านผู้แทน

จำหน่ายในประเทศไทยได้ ผู้บริหาร บทม. กิจการ ร่วมค้า ITO และตัวแทนผู้ขายประชุมหารือกันเพื่อ หาทางนำเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX มาติดตั้ง ณ ท่าอากาศยาน สุวรรณภูมิ แต่หาทางออกไม่ได้ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้า ITO แจ้ง บทม. ถึงเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถหา เครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX มาติดตั้งได้

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการกำกับการบริหารโครงการก่อสร้าง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (คกก.) ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ มีมติให้ บทม. ลงนามในสัญญาซื้อ เครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX กับบริษัทผู้ผลิตและให้กิจการร่วมค้า ITO รับผิดชอบชำระราคาแทน

ระหว่างร่างสัญญาซื้อตรงที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเข้าไป ประชุมปรึกษารื้อและขอให้สรุปข้อตกลงโดยเร็ว หลังจากนั้นได้ส่งร่างสัญญาให้สำนักงาน อัยการสูงสุดตรวจ นอกจากนี้ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมยังเข้าร่วมประชุม กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าเครื่องตรวจวัตถุระเบิดแก่ GE InVision

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ บทม. มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานปรมาณู เพื่อสันติขอผ่อนผันการนำเข้าเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX จากประเทศสหรัฐอเมริกา อันเป็นเวลา ก่อนที่สำนักงานอัยการสูงสุดจะตรวจร่างสัญญาแล้วเสร็จและก่อนที่คณะกรรมการ ทอท. ประชุม

และมีมติให้ บทม.ทำสัญญาซื้อเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX โดยตรงจากบริษัทผู้ผลิต ซึ่งชี้ให้เห็นว่า มีการเตรียมการนำเข้าเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX ก่อนขออนุมัติที่ประชุม คณะกรรมการ ทอท.

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการ ทอท. ประชุมวาระพิเศษ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๘ มีมติให้ บทม.ทำสัญญาซื้อเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX โดยตรงจากบริษัทผู้ผลิต และให้ กิจการร่วมค้า ITO ชำระราคาแทน โดย บทม. ยังคงต้องรับผิดชอบชำระราคาการปรับเปลี่ยน ระบบดังกล่าวให้กิจการร่วมค้า ITO ตามสัญญาเดิมทุกประการ อันเป็นการที่ บทม. เชิด ตัวเองเข้าเป็นคู่สัญญาในการซื้อขายเครื่องตรวจวัตถุระเบิด CTX แทนกิจการร่วมค้า ITO และ กิจการร่วมค้า ITO ก็ใช้ บทม. เป็นเครื่องมือในการซื้อขายเพื่อให้เป็นไปตามที่กระทรวงยุติธรรม สหรัฐอเมริกากำหนด ซึ่งเป็นการกระทำที่มุ่งไปสู่เป้าหมายในการที่จะได้เงินตามสัญญาก่อสร้าง อาคารผู้โดยสารแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ ต่อไป

คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วมีมติให้ดำเนินคดีแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นิติบุคคล และนักธุรกิจ ในความผิดตามพระราชบัญญัติว่า ด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕, ๑๑, ๑๒, ๑๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๐, ๙๑, ๑๔๔, ๑๔๙, ๑๕๒, ๑๕๗, ๓๔๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓, ๙, ๑๑

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังขอให้ผู้กระทำความผิดคืนหรือใช้ ราคาทรัพย์สินจำนวนประมาณ ๖,๙๓๗ ล้านบาท

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๖, ๘, ๙, ๑๕ - ๒๒ และ ๓๔ ให้ช้อกล่าวหาตกไป

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการตรวจสอบส่งสำนวนและเอกสารให้ อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การตรวจสอบโครงการก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสายของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ข้อเท็จจริง

บม. ได้ว่าจ้างบริษัท อีเล็กโทรวัตต์ คอนซัลติ้ง เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด (ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท เพอร์อินฟรา จำกัด) และบริษัท เฟลโลว์ เอ็นจิเนียร์ คอนซัลแทนท์ จำกัด ทำการออกแบบและจัดทำเอกสารประกวดราคาโครงการก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสายฯ ตามสัญญาเลขที่ SBIA ๕/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ผู้รับจ้างได้ออกแบบเบื้องต้น (PRELIMINARY DESIGN) และ บม. ได้อนุมัติให้มีการรับแบบเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๐ ซึ่งในแบบเบื้องต้นได้ออกแบบตาม TOR กำหนด คือ ได้กำหนดให้ใช้ท่อร้อยสายไฟฟ้าเป็น PVC หรือ HDPE หุ้มด้วยคอนกรีต ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๑ บริษัท เฟลโลว์ เอ็นจิเนียร์ คอนซัลแทนท์ จำกัด ได้ถอนตัวจากการรับจ้างออกแบบโดยทำหนังสือเป็นข้อตกลงกับบริษัท อีเล็กโทรวัตต์ คอนซัลติ้ง เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด ดังนั้น บริษัท อีเล็กโทรวัตต์ฯ จึงเป็นผู้รับผิดชอบในการออกแบบระบบและจัดทำเอกสารการประกวดราคาโครงการก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสายฯ แต่เพียงผู้เดียว ต่อมา บริษัท อีเล็กโทรวัตต์ฯ โดยนายมงคล แฉ่งน้อย ผู้จัดการโครงการของบริษัทผู้ออกแบบ และ นายจำเนียร ฝั้นระหันต์ วิศวกรของบริษัทผู้ออกแบบ ได้ร่วมกับนายประสงค์ เพิ่มอารยวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ฟลูอิดโซลดิ้ง จำกัด ตัวแทนจำหน่ายชายท่อยี่ห้อ FRE (นำเข้าจากประเทศแคนาดา) ได้ร่วมมือกันเขียนแบบรวมทั้งจัดทำเอกสารการประกวดราคา (TENDER DOCUMENT) โดยใช้สเปคของท่อยี่ห้อ FRE ซึ่งเป็นท่อไฟเบอร์กลาส ผังตรงไม่หุ้มคอนกรีตเป็นแบบ และเป็นข้อกำหนดในการประกวดราคาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสาย ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งในการประกวดราคาได้กำหนดให้ใช้ท่อที่เป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศไทย ต่อมานายประสงค์ เพิ่มอารยวงศ์ ได้ก่อตั้งบริษัท ไทยคอมโพสิท จำกัด และบริษัท จี อาร์ อี คอมโพสิท จำกัด ผลิตและจำหน่ายท่อร้อยสายไฟฟ้า ยี่ห้อ GRE โดยมีสเปคและคุณสมบัติเช่นเดียวกับยี่ห้อ FRE ของประเทศแคนาดา ซึ่งเป็นท่อยี่ห้อเดียวที่สามารถนำมาใช้ก่อสร้างในโครงการดังกล่าวได้ โดยมีเจ้าหน้าที่ของ บม. รู้เห็นเป็นใจในการกระทำดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๐๔/๓๙๔๑ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ให้ประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการประกวดราคาของ บม. ไม่เปิดกว้าง และหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/๓๔๘๕ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมว่าได้ตรวจสอบเบื้องต้นแล้วพบว่า การออกแบบและกำหนดเงื่อนไขการจัดหางานก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อย

สายดังกล่าว**"มีลักษณะเจาะจงไม่เปิดกว้าง"** แต่กลับไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กลับปล่อยให้มีการดำเนินการจนก่อให้เกิดความเสียหายกับ บทม.

คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น ได้รับหนังสือจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/๓๙๔๑ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่ไม่ได้ดำเนินการสั่งการใด ๆ จนล่วงเลยวันเปิดซองและวันพิจารณาการประกวดราคา ทำให้ทางราชการเสียหาย การกระทำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จึงมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

๒. ปลัดกระทรวงคมนาคม และประธานกรรมการ บทม.ในขณะนั้น ได้รับหนังสือจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/๓๙๔๑ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมสั่งการ โดยหนังสือฉบับดังกล่าวมีข้อความว่า การออกแบบและกำหนดเงื่อนไขการจัดหางานก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าและเครือข่ายท่อร้อยสายดังกล่าว **"มีลักษณะเจาะจงไม่เปิดกว้าง"** ซึ่งก็คือการล็อกสเปค กลับละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาในโครงการนี้ การกระทำของปลัดกระทรวงคมนาคม และประธานกรรมการ บทม.จึงมีมูลความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และ มาตรา ๑๑ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

๓. รองประธานกรรมการ บทม. รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่ บทม.และในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ บทม. ในขณะนั้น มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติและพิจารณาเกี่ยวกับการออกแบบและเสนอราคาการประมูลในโครงการนี้ รับรู้ข้อเท็จจริงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่ไม่ปรับเปลี่ยนราคากลางและโดยไม่เลื่อนกำหนดวันเปิดซองประกวดราคา จากวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ออกไปก่อน จึงถือว่าเป็นการกำหนดเงื่อนไขอันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคาโดยมุ่งหมายมิให้มีการเสนอราคาอย่างเป็นธรรมโดยทุจริต ทั้งมีลักษณะเป็นการกีดกันผู้เสนอราคารายอื่นมิให้มีโอกาสแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของรองประธานกรรมการ บทม.,รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่ บทม. และในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ บทม. มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหาตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และ ๑๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑

และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

๔. คณะกรรมการตรวจการจ้างออกแบบ ทราบถึงข้อเท็จจริงในเรื่องการเปลี่ยนแปลงแบบท่อมาโดยตลอด แต่มีมติตรวจรับแบบมีมูลค่าความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และ ๑๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

ยกเว้น นายเพิ่มศักดิ์ พัฒนพงษ์ เรืออากาศเอกสมหมาย จัตรเท เรืออากาศโท ประสิทธิ์พร เรืองฉาย นายวิสิษฐ บาลี และนายอมฤต ทองศิริประภา ซึ่งร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้างออกแบบแต่ไม่ทราบข้อเท็จจริงเรื่องการเปลี่ยนแปลงชนิดของท่อจาก PVC ्हุ้มคอนกรีตเป็นท่อชนิด FRE. ฝั่งตรงมาก่อน จึงให้ข้อกล่าวหาตกไป

๕. คณะกรรมการกำหนดราคากลาง เห็นควรให้ดำเนินคดีเฉพาะประธานกรรมการกำหนดราคากลาง เนื่องจากทราบข้อเท็จจริงว่าการเปลี่ยนแปลงวัสดุมีผลกระทบต่อราคากลางที่เปลี่ยนแปลงไปรวม ๒ ครั้ง เป็นราคาลดลงถึงเกือบ ๘๐,๐๐๐,๐๐๐.-บาท แต่ไม่เคยแจ้งหรือสั่งการให้มีการทบทวนราคากลางดังกล่าวแต่อย่างใด การกระทำของประธานกรรมการกำหนดราคากลาง มีมูลค่าความผิดตามข้อกล่าวหาพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

ส่วนการกระทำของกรรมการกำหนดราคากลางคนอื่นประกอบด้วย นายสุรจิต สุรพลชัย, นายสุรธัส สุธรรมมณีส และนางสุชาดา ช่อนเจริญ พยานหลักฐานที่ปรากฏยังไม่เพียงพอรับฟังว่ามีมูลค่าความผิดตามข้อกล่าวหา จึงให้ข้อกล่าวหาตกไป

๖. กลุ่มบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายท่อ และผู้ทำการแทน

มีมูลค่าความผิดอาญาร่วมกันสนับสนุนเจ้าพนักงาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

๗. กลุ่มผู้ออกแบบ

มีการกระทำในลักษณะเป็นการกีดกันผู้เสนอราคารายอื่นและให้ประโยชน์กับบริษัทผู้จำหน่ายท่อตามข้อ ๗ จึงมีความผิดฐานร่วมกันสนับสนุนเจ้าพนักงาน พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๒ ตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖

ยกเว้นนายจำเนียร ฝั่งระหันต์ ในฐานะผู้รับผิดชอบร่วมออกแบบระบบท่อร้อยสายฯ พยานหลักฐานตามที่ปรากฏยังไม่เพียงพอให้รับฟังได้ว่ามีความผิดตามข้อกล่าวหา จึงให้ข้อกล่าวหาตกไป

ขณะนี้เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของอัยการ โดย คตส.ได้ส่งเรื่องให้อัยการ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง การอนุมัติเงินกู้ของผู้บริหารธนาคารกรุงไทยให้แก่บริษัท ในเครือกฤษตามหานคร

๑. ความเป็นมาของเรื่อง

กรณีกล่าวหาอดีตนายกรัฐมนตรีกับพวกรวม ๓๗ คน กระทำความผิดเกี่ยวกับการอนุมัติสินเชื่อของธนาคารกรุงไทยให้กับบริษัทในเครือของบริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) ร่วมกันหรือสนับสนุนในการกระทำความผิดอันเข้าข่ายเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารกรุงไทย ๙ ผู้ถือหุ้น และประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด และ/หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย ๙ กระทำความผิดหน้าที่ของตนโดยการกระทำการและ/หรือไม่กระทำการโดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารกรุงไทย ๙ ผู้ถือหุ้นและประชาชน ผู้ฝากเงินและ/หรือให้ความช่วยเหลือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และประมวลกฎหมายอาญา

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีผู้บริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีให้สินเชื่อแก่บริษัทอาร์เคโปรเฟสชั่นนัล จำกัด การอนุมัติสินเชื่อให้บริษัทโกลเด้น เทคโนโลยี อินดัสเทรียล พาร์ค จำกัด และการอนุมัติขายหุ้นนุริมสิทธิแปลงสภาพของบริษัทกฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) และได้มีการดำเนินการสอบสวนและต่อมากองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้มีมติให้รับเรื่องมาทำการตรวจสอบโดยตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบและพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อสรุปเสนอคณะกรรมการตรวจสอบให้วินิจฉัยว่ามีมูลคดีที่น่าเชื่อถือหรือไม่ และมีข้อกล่าวหาบุคคลใดบ้าง

หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานแล้วคณะอนุกรรมการตรวจสอบได้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ให้ตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนและรวบรวมพยานหลักฐานตลอดจนทำรายงานเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการตรวจสอบ ๙ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ ๙ เรื่องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนกรณีกล่าวหา พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร คณะกรรมการบริหารและ

พนักงานธนาคารกรุงไทย กับพวก ร่วมกันกระทำความผิดหรือสนับสนุนการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานหรือเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ โดยให้ดำเนินการกับอดีตนายกรัฐมนตรี กับพวกรวม ๓๗ คน ดังกล่าวข้างต้น และคณะอนุกรรมการไต่สวนได้ทำการไต่สวนโดยแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดทราบและให้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหากับอนุกรรมการไต่สวน

๒. ข้อเท็จจริง

หลังจากนั้นคณะอนุกรรมการไต่สวนได้รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาและถ้อยคำของพยานบุคคลรวม ๑๒๒ ปากแล้ว รับฟังได้ดังนี้

ผู้บริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ให้สินเชื่อแก่กลุ่มบริษัทกฤษตามหานคร ซึ่งมีสถานะอยู่ในกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทย เนื่องจากผู้อำนวยการฝ่ายฝ่ายกลั่นกรองสินเชื่อธุรกิจนครหลวง ได้เคยจัดอันดับความเสี่ยงของกลุ่มกฤษตามหานคร ในอันดับ ๕ คือ ไม่สามารถอนุมัติสินเชื่อให้ได้ แต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีเงื่อนไขระบุว่า บริษัทกฤษตามหานคร ฯ ไม่สามารถที่จะขอสินเชื่อได้อีก เนื่องจากมียอดขาดทุนสะสมสูง คือ มียอดสะสมสูงมาก แต่ต่อมาได้มีการอนุมัติสินเชื่อให้บริษัทในกลุ่มกฤษตามหานคร โดยอ้างว่าได้จัดอันดับความเสี่ยงใหม่ให้อยู่ในลำดับที่ ๓ คือ มีความเสี่ยงที่พอยอมรับได้ และมีความผิดปกติ ทั้ง ๓ กรณี คือ บริษัทอาร์เค โปรเฟสชั่นแนล จำกัด ได้มีการดำเนินการโดยทำเป็นวาระจรและดำเนินการเร่งด่วนเป็นเวลาเพียง ๓ วัน ส่วนการอนุมัติสินเชื่อให้บริษัทโกลเด้น เทคโนโลยี อินดัสเทรียล พาร์ค จำกัด นั้นในชั้นแรกได้มีการอนุมัติตามที่มีการเสนอ แต่ต่อมามีการขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการขอสินเชื่อ โดยไม่ได้นำไปดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง และการอนุมัติขายหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพของบริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) ซึ่งกรรมการบริหารบางคนได้สั่งให้ดำเนินการแตกต่างจากมติเดิมที่ให้ขายหุ้นและดำเนินการใหม่บางประการอันทำให้ธนาคารกรุงไทยเสียหาย

๓. พฤติการณ์ที่กล่าวหาทั้งสามกรณี

ร่วมกันหรือสนับสนุนการกระทำความผิดกรณีธนาคารกรุงไทย ฯ ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐ ได้อนุมัติสินเชื่อให้กับบริษัทในเครือของบริษัทกฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) คือ บริษัทอาร์เค โปรเฟสชั่นแนล จำกัด จำนวนเงิน ๕๐๐ ล้านบาท และให้สินเชื่อบริษัทโกลเด้นเทคโนโลยี อินดัสเทรียล พาร์ค จำกัด วงเงิน ๙,๙๐๐ ล้านบาท (วงเงิน refinance ๘,๐๐๐ ล้านบาท วงเงินซื้อที่ดินเพิ่ม ๕๐๐ ล้านบาท และวงเงินพัฒนาโครงการ ๑,๔๐๐ ล้านบาท) การขายหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพบริษัทกฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) ให้กับบริษัทแกรนด์คอมพิวเตอรส์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด จำนวนเงิน ๑,๑๘๕,๗๓๕,๓๘๐ บาท เป็นการกระทำโดยทุจริต เพื่อฟื้นฟูกิจการของบริษัทกฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) เพื่อประโยชน์ส่วนตนกับพวก

๔. การดำเนินการในชั้นไต่สวน

คณะอนุกรรมการไต่สวนได้กล่าวหาบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ถูกกล่าวหาทั้งหมด ๓๗ ราย ดังได้กล่าวมาแล้วโดยได้แจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดและเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและได้มีการสืบพยานเพิ่มเติม

หลังจากการไต่สวนเสร็จสิ้นคณะอนุกรรมการไต่สวนได้สรุปข้อเท็จจริง ความเห็น เหตุผล และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องและนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณา

๕. มติของคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ

คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ แล้ว มีมติ ดังนี้

ที่ประชุม ฯ เห็นว่า จากข้อเท็จจริงตามที่คณะอนุกรรมการไต่สวนนำเสนอ รับฟังได้ว่ามีการอนุมัติสินเชื่อจำนวนมากโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจของรัฐและมีการกระทำความผิดตามที่เสนอ จึงมีมติให้ดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

ให้ดำเนินคดีในความผิดฐานร่วมกันหรือสนับสนุนในการกระทำความผิดอันเข้าข่ายเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารกรุงไทย ฯ ผู้ถือหุ้นและประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด และ/หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย ฯ กระทำความผิดหน้าที่ของตนโดยกระทำการและหรือไม่กระทำการ โดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารกรุงไทย ฯ ผู้ถือหุ้นและประชาชน ผู้ฝากเงินและ/หรือให้ความช่วยเหลือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๖ นว พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๑๑ มาตรา ๓๑๓ และมาตรา ๓๑๕ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๓๕๒ มาตรา ๓๕๓ มาตรา ๓๕๔ ประกอบ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๖ กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อคณะกรรมการสินเชื่อคณะกรรมการบริหารนิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคลเป็นการส่วนตัวนักการเมืองและพวก ๒๗ ราย

ส่วนผู้ที่ได้รับเงินจากการกระทำความผิด คตส. เห็นว่าให้ดำเนินคดีในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๗ ฐานรับของโจร เป็นจำนวน ๔ ราย แม้บุคคลเหล่านั้นไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับบุคคล ๒๗ รายข้างต้น แต่ได้รับเงินที่ได้จากการกระทำความผิดฐานยกยอกและช่วยปิดบังซ่อนเร้นอันทำให้ยากต่อการติดตาม และบุคคลทั้งสี่นี้ให้แยกสำนวนไปดำเนินคดีในศาลอาญาต่อไป

นอกจากนั้นให้ข้อกล่าวหาตกไป ๒ ราย เนื่องจากบางรายมีพยานหลักฐานว่าไม่ได้กระทำความผิด และบางรายไม่มีพยานหลักฐานว่ากระทำความผิด

๖. การดำเนินการหลังมติคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ

หลังจากที่คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้ทำสำนวนการสอบสวนแล้ว ได้ดำเนินการส่งต้นฉบับ และสำเนา จำนวน ๒๖๒ แฟ้ม รวม ๕๐,๓๗๘ แผ่น พร้อมข้อมูลความผิด พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี และผู้ต้องหาอื่น รวม ๓๑ ราย ให้กับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการพิจารณาสำนวน และมีความเห็นสั่งคดี ตามที่กฎหมายกำหนด

การตรวจสอบกรณีอดีตนายกรัฐมนตรีกระทำการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เพื่อเอื้อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง (ในส่วนของ การแปลงค่าสัมปทานเป็นภาษีสรรพสามิตเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม และเรื่องอื่นๆ)

สรุปมติ คตส. เรื่องการกล่าวหา พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
กระทำการอันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง ทำให้มี
ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากหรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องจากการปฏิบัติ
ตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่อันเป็นการร่ำรวยผิดปกติ
วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑

คณะกรรมการตรวจสอบฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นและมีมติ ดังนี้

๑) เมื่อระหว่างผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศแต่งตั้ง
นายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ และลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ นั้น ผู้ถูกกล่าวหาและ
คู่สมรส คือ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ยังคงถือไว้ซึ่งหุ้นในบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
โดยใช้ชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ บริษัท แอมเฟิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด และบริษัท วินมาร์ค จำกัด
(Win Mark) เป็นผู้ถือหุ้นแทน

ตามพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนรับฟังได้ชัดเจนว่าหุ้นบริษัท
ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสใช้ชื่อบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นแทนมี
จำนวนทั้งหมด ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น ตามที่ผู้กล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าได้โอนขายหุ้น
ดังกล่าวให้บุคคลต่างๆ ไปหมดแล้วนั้นรับฟังไม่ขึ้น เนื่องจากการใช้เงินซื้อหุ้นเพิ่มทุนในชื่อของ
นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และการโอนหุ้นให้นายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
และ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้ชำระเงินกันจริงแต่ทำหลักฐานตัวสัญญาใช้เงินระบุลง
วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ และวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ ให้ไว้กับผู้ถูกกล่าวหา และคุณหญิง
พจมาน ชินวัตร รวมจำนวน ๕ ฉบับ เป็นเงินเพียง ๑,๑๒๔,๓๓๕,๒๒๕ บาท อีกทั้ง ตัวสัญญาใช้
เงิน ฉบับระบุลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ระบุว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ สัญญาจะจ่ายเงิน
จำนวน ๑๐๒,๑๓๕,๒๒๕ บาท ให้แก่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เมื่อทวงถามโดยไม่มีดอกเบี้ย ทั้งนี้

ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ยังไม่ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า จตุตถจุลจอมเกล้า ที่จะใช้คำนำหน้านามว่า “คุณหญิง” ได้ โดยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า จตุตถจุลจอมเกล้า ในวโรกาสพระราช พิธีฉัตรมงคล วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๘ ข เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๒ ดังนั้น คุณหญิงพจมาน ชินวัตร จะใช้คำนำหน้านามว่า คุณหญิง ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ จึงเชื่อว่าตัวสัญญาใช้เงินทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว เป็นการ จัดทำเป็นหลักฐานขึ้นในภายหลังเท่านั้น ไม่ได้จัดทำขึ้นตามความจริง การซื้อหุ้นเพิ่มทุนและการ โอนหุ้นดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อให้ผู้มีชื่อดังกล่าวถือหุ้นแทนผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส หุ้นดังกล่าวยังคงเป็นของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส

สำหรับบริษัท แอมเฟิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ที่ผู้ถูกกล่าวหาถือหุ้นแต่ผู้เดียว และบริษัท แอมเฟิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ถือหุ้นแทนผู้ถูกกล่าวหาอยู่ด้วยนั้น การที่ผู้ถูก กล่าวหาชี้แจงว่าได้ขายหุ้นบริษัท แอมเฟิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด ให้กับนายพานทองแท้ ชินวัตร ทั้งหมดในราคา ๑ เหรียญสหรัฐ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ นั้น ก็มีเพียงหนังสือของ นายพานทองแท้ ชินวัตร ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๓ แจ้งสำนักงาน กสท.โดยไม่มีหลักฐานอื่น ใดอีก รวมทั้งไม่มีบันทึกการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลง หรือจดแจ้งกับผู้ใดหรือหน่วยงานใด

ทั้งนี้ ตามผลการตรวจสอบของสำนักงาน กสท. ก็ปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียง หนังสือของนายพานทองแท้ ชินวัตร ที่ยอมรับว่าได้รับซื้อและเข้าถือหุ้นแทนผู้ถูกกล่าวหา ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เท่านั้น ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดที่มีการยื่นขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลง ที่สนับสนุนว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้โอนหุ้นดังกล่าวให้กับนายพานทองแท้ ชินวัตร แล้วจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลตรวจสอบสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงาน กสท. ที่พยานหลักฐานรับฟังได้ว่า บริษัท วินมาร์ค จำกัด เป็นนิติบุคคลที่อำพรางการถือหุ้น (Nominee) ของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร และคู่สมรส และเมื่อหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่ถือโดยบริษัท แอมเฟิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด มาฝากรวมกันกับหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่ถือโดยบริษัท วินมาร์ค จำกัด ใน บัญชีเลขที่ ๘๐๐๒๔๘๐๐๐๒ ธนาคารซีทีบีแบงก์ สาขากรุงเทพ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็น ผลให้หุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่ฝากอยู่ในบัญชีดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ ๕.๒๔ ซึ่งเกินกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว ธนาคารยูบีเอส เอจี สิงคโปร์ ผู้รับจัดการดูแลหุ้นและบัญชี ดังกล่าว ได้ยื่นรายงานตามแบบ ๒๔๖-๒ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ ต่อสำนักงาน กสท. เนื่องจาก ได้รับโอนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๐ จำนวน ๑๐ ล้านหุ้น เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ มาไว้ในบัญชีเลขที่ ๘๐๐๒๔๘๐๐๐๒ ซึ่งนับรวมกับหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่อยู่ใน บัญชีนี้อยู่ก่อนแล้วจำนวน ๕,๔๐๕,๙๑๓ หุ้น รวมเป็น ๑๕,๔๐๕,๙๑๓ หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๔ ซึ่งเกินกว่า

ร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว ซึ่งแสดงว่าเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๔ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหา ก็ยังเป็นเจ้าของบริษัท แอมเพิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด อยู่เหมือนเดิม คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าได้โอนขายให้นายพานทองแท้ ชินวัตร ไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ รั้งไม่ขึ้น

ดังนั้น ตามพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ดังกล่าว จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่าย ได้ ยังเป็นของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ที่ให้ผู้มีชื่อดังกล่าวถือหุ้นไว้แทน ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงในหุ้นดังกล่าว ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตลอดมา คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหารับฟังไม่ขึ้น

๒) บริษัท ชินคอร์ปฯ เป็นบริษัทที่ได้รับสัมปทานในกิจการโทรคมนาคมจากรัฐโดยตรง ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ฉบับลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ จากกระทรวงคมนาคม ในขณะนั้น บริษัทชินคอร์ปฯ ยังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัท เอไอเอส คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ ซึ่งเป็นผู้รับสัญญาสัมปทานจากรัฐ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ฉบับลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ จากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันแปรสภาพและเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) นอกจากนั้น บริษัทเอไอเอส ยังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๕๕ ในบริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ได้รับสัมปทานดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จาก การสื่อสารแห่งประเทศไทย ปัจจุบันแปรสภาพและเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด และบริษัทชินคอร์ปฯ ยังเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ชินแซทฯ เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๕๑.๔๘ ของหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ ซึ่งเป็นผู้รับสัญญาสัมปทานจากรัฐ ตามสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๕ ตามลำดับ

๓) การที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ยังคง ถือหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ และบริษัท ชินคอร์ปฯ เป็นบริษัทที่รับสัมปทานจากรัฐ เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้ง ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาก็ไม่แสดงรายการหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ ดังกล่าว การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๒๐๘ มาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๙๑ และมาตรา ๒๙๒ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๑๐๐ ซึ่งมีความผิดอาญาตามมาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๒ และในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหาได้รวบรวมหุ้นดังกล่าวทั้งหมดขายให้กับกลุ่มเทมาเส็กของประเทศสิงคโปร์ โดยมีบริษัท ซีตาร์ โฮลดิ้งส์ จำกัด และบริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด เป็นผู้ซื้อ เป็นจำนวนเงินสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว รวม ๖๙,๗๒๒,๘๘๐,๙๓๒.๐๕ บาท และตั้งแต่วันที่ ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ บริษัท ซินคอร์ปฯ ได้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นจำนวนดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๖,๘๙๘,๗๒๒,๑๒๙ บาท รวมเป็นเงินที่ได้รับเนื่องจากหุ้นดังกล่าวทั้งหมด จำนวน ๗๖,๖๒๑,๖๐๓,๐๖๑.๐๕ บาท เงินดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๔) ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาและหน่วยงานของรัฐได้กระทำการที่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่ธุรกิจของหุ้นบริษัท ซินคอร์ปฯ หลายกรณี ดังนี้

๔.๑) ผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งการ มอบนโยบายให้ในการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๖ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ พ.ศ.๒๕๔๖ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๖๘) ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ และ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ กรณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากกิจการโทรคมนาคม และให้นำค่าสัมปทานหักกับภาษีสรรพสามิตข้างต้น อันเป็นการดำเนินการนอกเหนืออำนาจของตนเองเพื่อป้องกันมิให้ กทช. ซึ่งเป็นองค์การอิสระที่กำลังอยู่ในระหว่างการสรรหาเพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย มีการเร่งรัดออกพระราชกำหนดทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว พร้อมทั้งเร่งรัดออกประกาศกระทรวงการคลัง และมติคณะรัฐมนตรี โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตอย่างแท้จริง แต่เป็นการดำเนินการเพื่อที่จะแปลงสัญญาร่วมกิจการในกิจการโทรคมนาคมโดยใช้ภาษีสรรพสามิต การกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการบิดเบือนการใช้อำนาจนิติบัญญัติ ขัดต่อกระบวนการทางรัฐสภา ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แอบแฝง ทั้งกรณีเพื่อประโยชน์ในการแปลงสัญญาร่วมกิจการในกิจการโทรคมนาคมโดยใช้ภาษีสรรพสามิต และการใช้กฎหมายเพื่อเป็นเครื่องมือในการกีดกันผู้ประกอบการในกิจการโทรคมนาคมรายใหม่ เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท เอไอเอส และทำให้บริษัท ทีโอทีฯ และ บริษัท กสทช. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐอ่อนแอลงตลอดจนการไม่กำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในกิจการดาวเทียม ทั้งๆ ที่เป็นกิจการโทรคมนาคมและเป็นกิจการที่ได้รับสัมปทานจากรัฐเช่นเดียวกับโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่ ถือได้ว่าการกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกกล่าวหาในฐานะนายกรัฐมนตรีโดยไม่สุจริต เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำในฐานะนายกรัฐมนตรีโดยการใช้อำนาจในทางรัฐธรรมนูญปิดเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติใช้อำนาจทางบริหารครอบงำกระบวนการทางรัฐสภา ทำลายระบบกฎหมายและใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ออกมติคณะรัฐมนตรีโดยขัดต่อการปฏิบัติการตามกฎหมายและสัญญาความร่วมมือที่บริษัทคู่สัญญาทำไว้กับภาครัฐ ทำลายความสามารถในการแข่งขันของบริษัทที่โอทีฯ และบริษัท กสทช หน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่แข่งทางธุรกิจ ปกป้องและเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท เอไอเอส ซึ่งเป็นบริษัทในเครือบริษัท ชินคอร์ปฯ และมีความเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหา บริษัทดังกล่าวได้รับประโยชน์จากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอย่างชัดเจนอันมีลักษณะเป็นการกระทำที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การกระทำทั้งหลายเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองซึ่งเป็นอำนาจในการบริหารชั้นสูงเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจส่วนตัวโดยแท้ที่คิดกันผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาแข่งขันในตลาด เพราะหากไม่มีการเก็บภาษีนี้แล้วผู้ประกอบการรายใหม่จะเสียเพียงค่าธรรมเนียมให้แก่ กทช. เท่านั้น ส่วนผู้ประกอบการรายเดิมที่ไม่ยอมแปรสัญญาสัมปทานจะเสียทั้งค่าธรรมเนียมใหม่และค่าสัมปทานเดิมทำให้ผู้ประกอบการรายเดิมไม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหม่ได้ และเป็นการทำลายระบบโทรคมนาคมเสรีตามที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ อันเป็นการเอื้อประโยชน์ธุรกิจบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่ผู้ถูกกล่าวหา ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลักดันและวินิจฉัยสั่งการด้วยโดยตรง

๔.๒) กรณีการแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ (ครั้งที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ปรับลดอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า การที่ ทศท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ทำการจัดทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) (ครั้งที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เพื่อปรับลดอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ให้แก่บริษัท เอไอเอส นั้น เป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้วินิจฉัยตามบันทึกของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๕๐ และไม่มีความสมเหตุสมผลในการดำเนินการ ทั้งยังเป็นการดำเนินการที่มุ่งเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท เอไอเอส เพื่อให้บริษัท เอไอเอส มีความได้เปรียบคู่แข่งในทางธุรกิจ โดยบริษัท เอไอเอส ได้รับประโยชน์แล้ว ตั้งแต่มีการจัดทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญา

(ครั้งที่ ๖) ถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๙ เป็นจำนวนเงิน ๑๔,๒๑๓.๗๕ ล้านบาท และจะได้รับประโยชน์ ในอนาคตถึงวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานอีกจำนวน ๕๖,๖๕๘.๒๘ ล้านบาท รวมเป็นประโยชน์ที่ บริษัท เอไอเอส ได้รับจากการจัดทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญา (ครั้งที่ ๖) เป็นจำนวนเงิน ๗๐,๘๗๒.๐๓ ล้านบาท ซึ่งทำให้ ทศท. สูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับประมาณ ๗๐,๘๗๒.๐๓ ล้านบาท ตามที่ ทศท. ได้คำนวณไว้ตามตารางเปรียบเทียบประมาณการส่วนแบ่งรายได้ฯ

๔.๓) กรณีการแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ฉบับลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ (ครั้งที่ ๗) ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ เพื่ออนุญาตให้ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) และให้หักค่าใช้จ่ายจากรายรับ และกรณีการ ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) เป็นการเอื้อประโยชน์แก่บริษัท จีน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า การที่ ทศท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ดำเนินการ จัดทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) (ครั้งที่ ๗) ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ อนุญาตให้ บริษัท เอไอเอส ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) และให้หักค่าใช้จ่ายจากรายรับ เป็นการกระทำที่หลีกเลี่ยงขั้นตอนตามกฎหมาย และ เป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการใน กิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้วินิจฉัยตามบันทึกของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๕๐ และการที่ กสท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของ รัฐภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เช่นกัน ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ให้กับ DPC ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ DIGITAL PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) ๑๘๐๐ ทำให้ ทศท. และ กสท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐสูญเสีย รายได้ที่ควรจะได้รับไม่น้อยกว่า ๑๘,๙๗๐,๕๗๙,๗๑๑ บาท (ตลอดอายุสัมปทาน) และทำให้ บริษัท เอไอเอส ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๑๘,๙๗๐,๕๗๙,๗๑๑ บาท (ตลอดอายุสัมปทาน) ซึ่งบริษัท จีน คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) ที่ผู้ถูกกล่าวหาถือหุ้นอยู่ใน ระหว่างดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถือหุ้นใน บริษัท เอไอเอส ผลประโยชน์ที่บริษัท เอไอเอส ได้รับดังกล่าว จึงตกแก่หุ้นบริษัท จีน คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) ที่ผู้ถูกกล่าวหาถืออยู่ ในระหว่างดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นเหตุให้หุ้นมีมูลค่าสูงขึ้น จนกระทั่งได้มีการขายหุ้น ดังกล่าว

๔.๔) ละเว้น อนุมัติ ส่งเสริม สนับสนุนธุรกิจดาวเทียมตามสัญญาดำเนิน กิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยมีขอบหลายกรณีเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัท จีนคอร์ปฯ

และบริษัท ชินแซทฯ คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า กรณีการอนุมัติโครงการดาวเทียม IPSTAR โดยมีขอบ กรณีการอนุมัติแก้ไขสัญญาสัมปทานฯ ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ เพื่อลดสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท ชินคอร์ปฯ ที่ต้องถือในบริษัท ชินแซทฯ จากไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ เป็น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ และกรณีการอนุมัติให้ใช้เงินค่าสินไหมทดแทนของดาวเทียมไทยคม ๓ จำนวน ๖.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงิน ๒๖๘ ล้านบาท ไปเข้าช่องสัญญาของดาวเทียม ต่างประเทศ เป็นการเอื้อประโยชน์แก่บริษัท ชินคอร์ปฯ และบริษัท ชินแซทฯ ซึ่งเป็นผู้ได้รับสัญญา ดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศจากรัฐโดยตรงและมีภาระต้องรับผิดชอบกันและร่วมกัน ดังนี้

(๑) ได้ประโยชน์จากการไม่ต้องระดมทุนหรือกู้ยืมเงินมาเพื่อลงทุนใน โครงการดาวเทียมไทยคม ๔ เพื่อใช้เป็นสำรองดาวเทียมไทยคม ๓ มูลค่า ๔,๐๐๐ ล้านบาท และ ได้ประโยชน์จากการไม่ต้องดำเนินการระดมทุนหรือกู้ยืมเงินมาเพื่อลงทุนในโครงการดาวเทียม IPSTAR มูลค่า ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการใน กิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ได้ประโยชน์จากการไม่ต้องระดมทุนหรือกู้ยืมเงินมาเพื่อรักษา สัดส่วนที่บริษัท ชินคอร์ปฯ จะต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ในบริษัท ชินแซทฯ โดยการแก้ไข สัญญาสัมปทานฯ (ครั้งที่ ๕) ให้คงเหลือไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐

(๓) ได้ประโยชน์จากการไม่ต้องซ่อมแซมหรือจัดหาดาวเทียมมา ทดแทนดาวเทียมไทยคม ๓ ที่เสียหายซึ่งเมื่อซ่อมแซมและจัดหามาทดแทนแล้วจะต้องตกเป็น ทรัพย์สินของรัฐตามสัญญาสัมปทานฯ แต่ได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนที่กระทรวงได้รับจากบริษัท ประกันภัยมาใช้ในการเช่าดาวเทียมต่างประเทศมาใช้ทดแทนดาวเทียมไทยคม ๓ ที่เสียหาย จำนวนเงิน ๒๖๘ ล้านบาท ซึ่งไม่ถูกต้องตามสัญญาสัมปทานฯ

๔.๕) กรณีอนุมัติให้รัฐบาลสหภาพพม่ากู้เงินจากธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้าแห่งประเทศไทย เพื่อนำไปซื้อสินค้าและบริการของบริษัท ชิน แซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) โดยเฉพาะ คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ในขณะดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมี หน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้กระทำการ ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยเจรจาอย่างไม่เป็นทางการ และให้ คำมั่นกับนายกรัฐมนตรีสหภาพพม่า และพลจัตวา เต็ง ฮอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว และโรงแรมและกระทรวงคมนาคมไปรษณีย์และโทรเลขของสหภาพพม่า ทั้งที่ไม่มีผลการประชุม ระหว่างผู้นำเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว รวมทั้งกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ รับทราบเรื่องมาก่อน จนกระทั่งทางการของสหภาพพม่า มีหนังสือขอกู้เงินโดยอ้างการเจรจา ตกลงและให้คำมั่นจากผู้ถูกกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งการเห็นชอบให้ธนาคารเพื่อการ

ส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้วงเงินกู้สินเชื่อ วงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท แก่รัฐบาล สหภาพพม่า และต่อมาได้สั่งการเห็นชอบให้เพิ่มวงเงินกู้สินเชื่อ อีก ๑,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับโครงการพัฒนาระบบโทรคมนาคมของสหภาพพม่า โดยให้กู้ในอัตรา ดอกเบี้ยต่ำกว่าต้นทุน รวมทั้งให้ขยายระยะเวลาปลอดการชำระหนี้การจ่ายเงินต้นจาก ๒ ปี เป็น ๕ ปี ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของบริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ที่ผู้ถูกกล่าวหาและ ครอบครัวชินวัตรกับพวก มีผลประโยชน์ในหุ้นอยู่ ให้ได้รับงานจ้างในการพัฒนาระบบ โทรคมนาคมจากรัฐบาล สหภาพพม่า โดยใช้เงินกู้สินเชื่อดังกล่าว เป็นจำนวนเงินตามสัญญา จัดซื้อจัดจ้าง ๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินไทย ๕๙๓,๔๙๒,๘๑๕.๙๖ บาท และได้รับเงินค่าจ้าง ครบถ้วนแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ เป็นเหตุให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้รับความเสียหายในการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าต้นทุนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งธนาคาร ต้องขอความคุ้มครองให้กระทรวงการคลังจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี เพื่อชดเชยความเสียหาย ตามประมาณการทั้งโครงการเป็นเงิน ๖๗๐,๔๓๖,๒๐๑.๒๕ บาท และ กระทรวงการคลังได้รับความเสียหายต้องจัดสรรงบประมาณประจำปีชดเชยความเสียหาย ดังกล่าว และได้ชดเชยความเสียหายแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ และ ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ รวมเป็นเงินจำนวน ๑๔๐,๓๔๙,๖๐๐ บาท ความเสียหายดังกล่าวรวมถึงความเสียหายจากการ ให้กู้สินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบโทรคมนาคม ที่บริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ได้รับงานจ้าง ดังกล่าวด้วย ซึ่งบริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ได้รับประโยชน์ในการได้รับงานตาม สัญญาจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเงิน ๕๙๓,๔๙๒,๘๑๕.๙๖ บาท

๕) สืบเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงในหุ้น บริษัท ซินคอร์ปฯ ดังกล่าว จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของ จำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตลอดมา โดยใช้ชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และบริษัท แอมเพิล ริช อินเวสต์เมนท์ จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นแทน และใน ระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหน้าที่ สั่งการ มอบนโยบายในการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิกัด อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๖ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ พ.ศ.๒๕๔๖ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๖๘) ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ และ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ กรณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจาก กิจการโทรคมนาคม และให้นำค่าสัมปทานหักกับภาษีสรรพสามิต สั่งการอนุมัติให้รัฐบาล สหภาพพม่า กู้เงินจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เพื่อนำไปซื้อสินค้า

และบริการของบริษัท ชินแซทฯ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้กระทำการแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ (ครั้งที่ ๖) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ปรับลดอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) แก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ฉบับ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ (ครั้งที่ ๗) ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ เพื่ออนุญาตให้ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) และให้หักค่าใช้จ่ายจากรายรับ และกรณีการปรับลดอัตราค่าใช้จ่ายเครือข่ายร่วม (Roaming) ละเว้น อนุมัติ ส่งเสริม สนับสนุนธุรกิจดาวเทียมตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยมีขอบหลายกรณี ทั้งนี้เป็นการกระทำที่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่บริษัท ชินคอร์ปฯ และบริษัทในเครือเป็นอย่างมาก

โดยที่บริษัท ชินคอร์ปฯ ประกอบธุรกิจในการโทรคมนาคมตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ฉบับลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ จากกระทรวงคมนาคม ในขณะนั้น ซึ่งตามสัญญา ข้อ ๑ กระทรวงคมนาคมตกลงให้บริษัท ชินคอร์ปฯ เป็นผู้ดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยกระทรวงคมนาคมตกลงให้บริษัท ชินคอร์ปฯ มีสิทธิในการบริหารกิจการและการให้บริการวงจรวางดาวเทียม (Transponder) เพื่อการสื่อสารภายในประเทศ และมีสิทธิเก็บค่าใช้วงจรวางดาวเทียมจากผู้ใช้งานวงจรวางดาวเทียม ซึ่งเป็นผู้ประกอบการโทรคมนาคมดังกล่าวโดยตรง ส่วนบริษัท ชินแซทฯ นั้นเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้น ตามข้อ ๔ ของสัญญาดังกล่าวเพื่อดำเนินงานตามสัญญาเท่านั้น สิทธิตามสัญญา ข้อ ๑ ซึ่งเป็นสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคม เป็นของบริษัท ชินคอร์ปฯ ซึ่งในการแก้ไขสัญญาดังกล่าวจำนวน ๕ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๖ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๑ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ และวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ บริษัท ชินคอร์ปฯ ก็ยังคงลงนามเป็นคู่สัญญา และสัญญาก็ยังมีผลใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าบริษัท ชินคอร์ปฯ ไม่ใช่บริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม แต่เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจลักษณะเป็นผู้ลงทุนในธุรกิจต่างๆหรือที่เรียกกันโดยสากลว่า “ โฮลดิ้งคอมพานี ” (Holding Company) คือบริษัทจะไม่ดำเนินการเอง แต่เพียงไปถือหุ้นในบริษัทต่างๆโดยจะไม่เข้าไปก้าวท้าวในการบริหารจัดการบริษัทที่ไปลงทุนนั้น รับฟังไม่ขึ้น

ตามรายงานประจำปี ๒๕๔๘ ของบริษัท ชินคอร์ปฯ ข้อมูล ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ บริษัท ชินคอร์ปฯ ยังเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบกิจการโทรคมนาคม ดังนี้

- บริษัท เอไอเอส ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นผู้ดำเนินงานและให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๙๐๐ MHz Celluar โดยได้รับสัมปทานจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๔๒.๘๐ ของหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้

- บริษัท ชินแซทฯ ซึ่งประกอบธุรกิจดำเนินการและบริหารโครงการดาวเทียมสื่อสารและให้บริการวงจรรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในและต่างประเทศ เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๔๑.๓๔ ของหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้

- บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบธุรกิจดำเนินธุรกิจด้านสถานีวิทยุและโทรทัศน์ระบบ ยู เอช เอฟ และให้เช่าอุปกรณ์การผลิตรายการ ผลิตรายการโทรทัศน์และจัดกิจกรรมทางการตลาดที่เกี่ยวข้อง เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๕๒.๙๓ ของหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔ มาตรา ๘ วรรคสาม (๑) ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องมีใช้เป็นคนต่างด้าว และต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น รวมทั้งต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันนิติบุคคลนั้นต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งหมายถึง ผู้ถือหุ้นในนิติบุคคลดังกล่าวจะเป็นบุคคลต่างด้าวได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ดังนั้น บริษัท ชินคอร์ปฯ ซึ่งประกอบธุรกิจในการโทรคมนาคม หุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ ที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง โดยใช้ชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และบริษัท แอมเพิล ริช อินเวสต์เมนต์ จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นแทน ไม่สามารถขายให้กับบุคคลต่างด้าวได้เนื่องจากมีจำนวนเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้

แต่ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นหัวหน้ารัฐบาลดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เสนอกฎหมายแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวจนผ่านการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และออกเป็นพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ ซึ่งได้แก้ไข (๑) ของมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังกล่าว เป็น ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องมีใช้เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และไม่มียกเว้นให้ต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดและผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันนิติบุคคลนั้นต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่อย่างไรก็ดี เป็นผลให้บริษัท ชินคอร์ปฯ ซึ่งประกอบธุรกิจในการโทรคมนาคม สามารถมีผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลต่างด้าวได้ถึงไม่เกินร้อยละ ๕๐ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ มีผลใช้บังคับในวันเสาร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๙

ปรากฏว่าในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ ได้มีการขายหุ้นบริษัท ซินคอร์ปฯ จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่าย ได้ ที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง โดยใช้ชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นผู้ถือหุ้นแทน ให้กับกลุ่มเทมาเส็ก ของประเทศสิงคโปร์ โดยมีบริษัท ซีตาร์ โฮลดิ้งส์ จำกัด และบริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าว เป็นผู้ซื้อ เป็นจำนวนเงินสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว รวม ๖๙,๗๒๒,๘๘๐,๙๓๒.๐๕ บาท ซึ่งการเจรจาซื้อขายหุ้นดังกล่าวซึ่งมีมูลค่า เป็นจำนวนมากต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าเป็นเวลานาน โดยผู้ซื้อก็ต้องมีความมั่นใจในความ ถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ วันเสาร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๙ ที่บุคคล ต่างด้าวสามารถถือหุ้นในบริษัท ซินคอร์ปฯ ได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส สามารถขายหุ้นดังกล่าวได้ทันทีในวันจันทร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ การที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ ข้อกล่าวหาว่าการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการเสนอมาตั้งแต่รัฐบาลชุดก่อนก็ตาม แต่ ก็ไม่ได้ผ่านการพิจารณาประกาศใช้ จนกระทั่งผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและเสนอ พระราชบัญญัติจนได้ประกาศใช้บังคับ และผู้ถูกกล่าวหาได้ประโยชน์สามารถขายหุ้นบริษัท ซินคอร์ปฯ ดังกล่าว ได้ทันที คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาจึงรับฟังไม่ขึ้น

สรุปความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบฯ

คณะกรรมการตรวจสอบฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับเสียงข้างมากมาจากประชาชน การดำเนินบริหารประเทศของรัฐบาลภายใต้ รัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร จึงถือได้ว่าได้รับความไว้วางใจจากประชาชนตาม หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่อย่างไรก็ตาม การใช้อำนาจในการบริหารประเทศก็ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือ “ประโยชน์สาธารณะ” ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองจึงมีความ ชอบธรรมในการมีอำนาจเหนือประชาชนเพราะการดำเนินการของรัฐเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อ ประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น “ประโยชน์สาธารณะ” จึงเป็นรากฐานอันสำคัญของอำนาจรัฐหรือเป็น รากฐานอันสำคัญของการใช้อำนาจมหาชน

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ปฏิญาณตนต่อหน้าพระพักตร์องค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้ และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในทุกประการ” แต่การบริหารประเทศ ของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร หาได้เป็นไปตามที่ได้ถวายสัตย์ปฏิญาณไว้ไม่ แต่กลับมี พฤติการณ์ในการกระทำที่เป็นการคอร์รัปชันในทางนโยบายระดับสูง หรือเรียกว่า “การทรยศต่อ

ความไว้วางใจของประชาชน" กล่าวคือ ก.) เป็นการใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูง ข.) การใช้อำนาจการเมืองดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติหรือประโยชน์ของประชาชนโดยรวม และ ค.) การใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวมุ่งหมายเพื่อทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อแสวงประโยชน์สำหรับตนเอง หรือพวกพ้อง พฤติการณ์ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นพฤติกรรมที่เข้าเงื่อนไขลักษณะของการกระทำที่เป็นการคอร์รัปชันในทางนโยบายระดับสูง หรือการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้งฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้นำมาตรการเพื่อตรวจสอบป้องปรามการกระทำที่เป็นการคอร์รัปชันในทางนโยบายระดับสูง หรือการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้ ก) กำหนดมาตรการถอดถอนรัฐมนตรีที่ฝ่าฝืนต่อความไว้วางใจของประชาชน ให้เป็นสิทธิและกระบวนการทางกฎหมายที่จะยื่นคำร้องถอดถอนโดยประชาชนหรือสมาชิกวุฒิสภา แทนที่จะเป็นกระบวนการทางการเมืองจำกัดอยู่แต่ในสภาผู้แทนราษฎรเหมือนเช่นแต่ก่อน ข) ขยายมาตรการควบคุมมิให้รัฐมนตรีถือประโยชน์ทับซ้อน หรือกระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ค) กำหนดมาตรการยุบพรรคการเมืองโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อพรรคนั้นกระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อระบอบการปกครอง และ ง) รับรองสิทธิต่อต้านโดยสันติวิธีซึ่งการกระทำใดๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการตรวจสอบฯ เห็นว่า หลักการห้ามไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนขัดกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักรัฐธรรมนูญและหลักดังกล่าวกำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้ผู้มีอำนาจทางการเมืองแสวงหาผลประโยชน์จากอำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งหน้าที่ของตน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นวินัยของนักการเมือง สำหรับพฤติกรรมร้ายรอยผิดปกติกฎการของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ฐานทางกฎหมายในเรื่องนี้ก็มีที่มาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ในปัจจุบัน มาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ได้บัญญัติจำแนกพฤติกรรม "ร้ายรอยผิดปกติ" ไว้เป็นสองลักษณะคือ

- มีทรัพย์สินร้ายรอยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ โดยไม่สามารถชี้แจงถึงที่มาของทรัพย์สินนั้นได้ โดยส่วนที่ชี้แจงไม่ได้นี้จะถูกเรียกว่า "ร้ายรอยผิดปกติ" และขอศาลสั่งยึดเฉพาะทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องนี้เท่านั้น

- ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควรสืบเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งเป็นกรณีที่ฝ่ายตรวจสอบทราบดีถึงที่มาของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นมานั้นว่า เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สมควรสืบเนื่องตำแหน่งหน้าที่

โดยความเข้าใจถึงระบบกฎหมายปราบคอร์รัปชัน และพัฒนาการของมาตรการยึดทรัพย์ดังที่กล่าวมาข้างต้น มาตรการยึดทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตฝ่าฝืนถือประโยชน์ทับซ้อน จึงมีอยู่ในระบบกฎหมายไทยโดยมีหลักรัฐธรรมนูญรองรับ

การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ปกปิดการถือหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ จำนวน ๑,๔๑๙,๔๙๐,๑๕๐ หุ้น คิดเป็นจำนวนกว่าร้อยละ ๔๘ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ ที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง โดยใช้ชื่อนายพานทองแท้ ชินวัตร นางสาวพินทองทา ชินวัตร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นผู้ถือหุ้นแทน โดยบริษัท ชินคอร์ปฯ เป็นบริษัทที่ได้รับสัมปทานในกิจการโทรคมนาคมจากรัฐ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๒๐๘ มาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๙๑ และมาตรา ๒๙๒ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๑๐๐ ซึ่งมีความผิดอาญาตามมาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๒ และในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ สั่งการ มอบนโยบาย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของผู้ถูกกล่าวหากระทำการ อันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่บริษัท ชินคอร์ปฯ และบริษัทในเครือเป็นจำนวนมาก และเมื่อได้ประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ขายหุ้นดังกล่าวให้กับกลุ่มเทมาเส็ก ของประเทศสิงคโปร์ โดยมีบริษัท ซีตาร์ โฮลดิ้งส์ จำกัด และบริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวเป็นผู้ซื้อ เป็นจำนวนเงินสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว รวม ๖๙,๗๒๒,๘๘๐,๙๓๒.๐๕ บาท และตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ บริษัท ชินคอร์ปฯ ได้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นจำนวนดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๖,๘๙๘,๗๒๒,๑๒๙ บาท รวมเป็นเงินที่ได้รับเนื่องจากหุ้นดังกล่าวทั้งหมด จำนวน ๗๖,๖๒๑,๖๐๓,๐๖๑.๐๕ บาท เงินจำนวนดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และเป็นกรณีได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควรสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ อันเป็นการร่ำรวยผิดปกติเห็นควรส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าว จำนวน ๗๖,๖๒๑,๖๐๓,๐๖๑.๐๕ บาท ตกเป็น

ของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๐

จึงมีมติให้ส่งรายงาน เอกสาร หลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุด เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการ ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๙

ทั้งนี้ ให้ส่งรายละเอียดรายการทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบได้มีคำสั่งอายัดไว้ตามประกาศคณะกรรมการ ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๕ และข้อ ๘ ไปให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นต่อศาลเพื่อมีคำสั่งศาลอายัดทรัพย์สินดังกล่าวต่อไปด้วย ส่วนมูลคดีอาญาของผู้เกี่ยวข้องที่ตรวจสอบพบนั้น ให้แจ้งข้อกล่าวหาโดยเร็ว

เรื่อง โครงการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด

๑ ความเป็นมาของเรื่อง

กรณีกล่าวหาอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับพวก รวม ๖๕ คน กระทำความผิดเกี่ยวกับการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฐานร่วมกันหรือใช้หรือสนับสนุน ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ และประมวลกฎหมายอาญา

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐได้มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกรณีการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ปรากฏหลักฐาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบว่าบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีความผิดปกติและน่าจะเข้าข่ายการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และต่อมาได้มีการส่งเรื่องให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้มีมติในการประชุมให้รับเรื่องมาทำการตรวจสอบโดยตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อสรุปเสนอคณะกรรมการตรวจสอบให้วินิจฉัยว่ามีมูลคดีที่น่าเชื่อถือหรือไม่ และมีข้อกล่าวหาบุคคลใดบ้าง

หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานแล้วคณะกรรมการตรวจสอบได้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ให้ตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนและรวบรวมพยานหลักฐานตลอดจนทำรายงานเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนกรณีกล่าวหาอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับพวก ร่วมกันกระทำความผิดหรือใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วย

ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ และประมวลกฎหมายอาญา

๒. ข้อเท็จจริง

หลังจากคณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบสถานที่ และรับฟังการให้ถ้อยคำของพยานบุคคลรวม ๑๒๘ ปาก แล้ว รับฟังได้ดังนี้

การดำเนินการโครงการจัดสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง ฯ นั้นพบว่ามี ความผิดปกติในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ จึงได้ดำเนินการตรวจสอบโครงการนี้ตั้งแต่ความเป็นมาในการจัดตั้งบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง ฯ รายละเอียดในการจัดตั้งบริษัทในแต่ละขั้นตอน การปฏิบัติงานของบริษัท การทำสัญญาจ้างที่ปรึกษา และการตรวจสอบเส้นทางการเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

จากการตรวจสอบพบว่า การดำเนินการจัดตั้งห้องปฏิบัติการกลางมีที่มาจากนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ที่จะ มีบริษัทมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารและต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งบริษัทซึ่งต่อมาใช้ชื่อว่าบริษัท ห้องปฏิบัติการกลางตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้แต่งตั้งข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นคณะกรรมการจัดตั้งบริษัท ฯ และได้มีการจัดตั้งบริษัท สรรหาคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารบริษัท ฯ แต่งตั้งคณะทำงานชุดต่าง ๆ เช่น คณะทำงานพิจารณาด้านเทคนิคสถานที่และอุปกรณ์ คณะทำงานกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลางของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ของบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง ฯ คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอทางเทคนิค และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตามโครงการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์

จากพยานหลักฐานที่ปรากฏพบว่ามีนักการเมืองคนหนึ่งได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการจัดตั้งบริษัทโดยระบุว่าบริษัทมีสถานะเป็นบริษัทเอกชน และได้มีการดำเนินการให้ก่อสร้างอาคารโดยใช้แบบเดียวกันและให้มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้กับห้องปฏิบัติการที่ดีที่สุดโดยมีคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ในทุกห้องปฏิบัติการต้องเป็นชุดเดียวกันแต่ชนิดและจำนวนอุปกรณ์อาจแตกต่างกันตามความต้องการตรวจวิเคราะห์ในแต่ละพื้นที่ แต่ในการตรวจสอบการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวพบว่ามี การใช้เครื่องมือเหล่านั้นน้อยมาก ต่ำกว่าเป้าหมายที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตั้งไว้มากและเป็นการใช้ที่ไม่คุ้มค่า

นอกจากนั้นมีการนำเอกสารรายการครุภัณฑ์เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์โดยการเตรียมไว้มาให้คณะทำงานพิจารณาเทคนิคด้านอุปกรณ์พิจารณาและการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาเทคนิคด้านอุปกรณ์และคณะทำงานพิจารณาด้านอุปกรณ์บางรายมีความเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ขายเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง ฯ ในภายหลัง

เมื่อบริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง ฯ ได้ทำการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในห้างปฏิบัติการนั้นได้ ดำเนินการโดยมีการประกวดราคา ซึ่งมีความผิดปกติ ตั้งแต่การจัดทำเอกสารประกวดราคาและการ ประกวดราคา เช่น ในการจัดทำประกาศประกวดราคามีการกำหนดให้ผู้เข้าประกวดราคาต้องเป็นผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายสินค้าชนิดนั้น และมีการกำหนดคุณสมบัติที่ตรงกับคุณลักษณะเฉพาะของบริษัทขาย สินค้าบางบริษัทเท่านั้น

คณะกรรมการพิจารณาผลข้อเสนอทางเทคนิค ไม่ได้ตัดสินสิทธิบริษัทที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ทางเทคนิคในการประกวดราคา และบริษัทผู้ยื่นซองประกวดราคาส่วนหนึ่งเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือมีการกระทำในลักษณะของการสมยอมราคากัน

จากการตรวจสอบเส้นทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นพบว่านอกจากบริษัทต่าง ๆ ที่มี ชื่อเข้าร่วมในการประกวดราคาในการเสนอขายวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในห้างปฏิบัติการของบริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง ฯ แล้ว ยังมีบริษัทบางแห่งที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ชนะการประกวดราคาในการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้วย โดยพบว่ามี การจ่ายเงินเพื่อชำระค่าสินค้าและได้มีการโอนเงินที่มีใช่เป็นการ ชำระราคาค่าสินค้าให้กับบุคคลและนิติบุคคล

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยเห็นว่า การ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของบริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง ฯ ไม่ถูกต้อง ตั้งแต่มีการกำหนด คุณลักษณะเฉพาะและราคากลางของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิด กฎหมาย การจัดทำประกาศและการประกวดราคาไม่ถูกต้องและขัดต่อกฎหมาย การพิจารณาข้อเสนอ ทางเทคนิคมีลักษณะเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมาย การพิจารณาผลการประกวดราคามีการกระทำ ความผิด การดำเนินการประกวดราคามีลักษณะการสมยอมกันในการประกวดราคาและมีการกระทำ ความผิด และในการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านั้นได้มีนักการเมืองเข้าไปกำหนดนโยบาย สั่งการและ เสนอแนะวิธีดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งและดำเนินงานของบริษัทซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมาย และเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดมีความผิด ร่วมกันหรือใช้หรือสนับสนุน ในการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ และประมวล กฎหมายอาญา โดยมีผู้ถูกกล่าวหา คือ นายเนวิน ชิดชอบ และ กลุ่มข้าราชการ ที่จัดทำโครงการและร่วม บริหารงานในบริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง ฯ บริษัทที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ของบริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง ฯ และผู้แทนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องและให้ตั้งคณะกรรมการไต่สวน

คณะกรรมการตรวจสอบได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการรวบรวม พยานหลักฐานและเสนอความเห็นว่ามีบุคคลใดกระทำความผิดบ้างหรือไม่ พยานหลักฐาน หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องและนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณา

๓. การดำเนินการในชั้นไต่สวน

คณะกรรมการไต่สวนได้กล่าวหาบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ถูกกล่าวหาทั้งหมด ๖๕ ราย ดังได้กล่าวมาแล้วโดยได้แจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดและเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

หลังจากการไต่สวนเสร็จสิ้นคณะกรรมการไต่สวนจะได้สรุปข้อเท็จจริง ความเห็น เหตุผล เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยในขณะนี้อยู่ในขั้นสรุปคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาและข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการไต่สวนซึ่งหากมีเวลาพอก็จะเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบแต่หากไม่ทันวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ก็จะรวบรวมพยานหลักฐานที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อส่งต่อให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป

การตรวจสอบกรณีทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อรถดับเพลิงและ เรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร

การดำเนินการจัดซื้อยานพาหนะดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย ซึ่งดำเนินการโดยบุคคลหลายฝ่าย มีมูลน่าเชื่อว่า เป็นการกระทำร่วมกัน มีเป้าหมายอันเดียวกัน ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีระเบียบ และกฎหมาย โดยมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า วิธีการ และราคาไว้ล่วงหน้า ส่อไปในทางมีเจตนาทุจริต เป็นเหตุให้มีการจัดซื้อในราคาที่สูงเกินความเป็นจริง ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเป็นจำนวน ๑,๙๐๐ ล้านบาทเศษ

คณะกรรมการไต่สวนได้ดำเนินการไต่สวนเพื่อพิสูจน์การกระทำผิดของบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดจำนวน ๕ คน คือนายโกคิน พลกุล, นายประชา มาลินนท์, นายสมศักดิ์ คุณเงิน, นายสมักร สุนทรเวช, และพล.ต.ต.อิทธิลักษณ์ ดันชูเกียรติ และได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อพิสูจน์ว่ามีผู้ร่วมกระทำผิดเพิ่มเติมหรือไม่โดยในชั้นไต่สวน ได้ดำเนินการสอบถ้อยคำบุคคลไปแล้วจำนวน ๘๖ คนปัจจุบัน อยู่ระหว่างการสรุปข้อเท็จจริงเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ที่ถูกชี้มูลความผิด

ซึ่งต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบได้มีมติ ให้แจ้งข้อกล่าวหาบุคคลและนิติบุคคลเพิ่มเติม อีก ๖ คน คือ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คุณหญิงณัฐนนท์ ทวีสิน อดีตปลัดกรุงเทพมหานคร นายวัฒนา เมืองสุข อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายราเชนทร์ พจนสุนทร อดีตอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ นายมาริโอ มีนาร์ ในฐานะผู้แทนบริษัท STEYR - DAIMLER - PUCH Spezialfahrzeug AG&CO KG และบริษัท STEYR - DAIMLER - PUCH Spezialfahrzeug AG&CO KG ในฐานะคู่สัญญาที่กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบมีมติด้วยว่า การทำข้อตกลง A.O.U.เป็นการทำข้อตกลงที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ของการทำข้อตกลงระหว่างรัฐต่อรัฐ คู่กรณีฝ่ายออสเตรเลียได้แสดงเจตนาหลงเพื่อให้เข้าใจผิดว่า ออสเตรเลียมีเจตนาทำข้อตกลงในลักษณะระหว่างรัฐต่อรัฐ จะจัดหาเงินทุนให้โดยไม่คิดดอกเบี้ย อีกทั้งให้มีการทำการค้าต่างตอบแทนระหว่างกันอีกด้วย แต่เงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวหาได้กระทำไม่ และจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ของผู้ลงนามฝ่ายไทย รวมทั้งหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง มีการตกลงสมรู้ร่วมคิดกันมาก่อนระหว่างผู้แทนฝ่ายออสเตรเลียและฝ่ายไทย จึงเชื่อได้ว่าผู้ลงนามฝ่ายไทย สมคบกันกับผู้ลงนามฝ่ายออสเตรเลียเพื่อทำข้อตกลง A.O.U. ดังกล่าว ซึ่งการกระทำนั้นเข้าลักษณะเป็นการแสดงเจตนาหลงโดยคู่กรณีสมรู้ร่วมคิดกัน มีผลให้ A.O.U. เป็นโมฆะ ตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับกรณีข้อตกลงซื้อ/ขาย ระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐ
ออสเตรเลีย โดยกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย และบริษัท สไตเออร์ เดมเลอร์ พุก สเปเชียล
พาร์ตเนอร์ เอจี แอนด์ โค เคจี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ A.O.U. ดังนั้น เมื่อสภาพบังคับตาม A.O.U. มีผล
เป็นโมฆะ ย่อมส่งผลให้ความตกลงซื้อขายเป็นโมฆะตามไปด้วย

การไต่สวนกรณีกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและพวก
กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งทางรถไฟ
เชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ฐาน
ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ประเด็นที่ตรวจสอบ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ
แอร์พอร์ตลิงค์ กับกลุ่มกิจการร่วมค้า บี.กริมฯ วงเงินค่าก่อสร้าง ๒๕,๙๐๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าธรรมเนียมทางการเงิน ๑,๖๖๖,๒๑๔,๗๐๐ บาท ดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ MLR - ๒.๐๐
ภายใต้เงื่อนไขให้ผู้รับจ้างเป็นผู้หาแหล่งเงินที่ใช้ในการก่อสร้างเอง แล้วการรถไฟฯ กำหนดจะชำระ
ค่าก่อสร้าง ค่าธรรมเนียมทางการเงินพร้อมดอกเบี้ยคืนให้กับกลุ่มธนาคาร ผู้สนับสนุนทางการเงิน
เมื่อครบกำหนด ๙๙๐ วัน (วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ผลการตรวจสอบ สถานะและความก้าวหน้า จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า
มีการกระทำร่วมกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน ดำเนินการ โดยทุจริตซึ่งก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่รัฐประมาณ ๑,๒๐๐ ล้านบาท ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสอบถ้อยคำพยานและ
ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อความชัดเจน ในข้อเท็จจริงและการขยายผลไปสู่ผู้ร่วม
กระทำผิดอื่นที่ประกอบด้วย พนักงานขององค์การ ข้าราชการ และกลุ่มเอกชน

ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพิจารณาของ คตส.

การตรวจสอบโครงการบ้านเอื้ออาทร

โครงการบ้านเอื้ออาทร

คณะอนุกรรมการตรวจสอบ เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างเอกชนโดยการเคหะแห่งชาติ
ในโครงการบ้านเอื้ออาทร ระยะที่ ๔

จากการตรวจสอบพบพฤติการณ์ทุจริตของผู้ถูกกล่าวหา แบ่งได้เป็น ๓ กลุ่มคดี
ซึ่งแต่ละกลุ่มคดีมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกัน และความเสียหายแตกต่างกันตามอำนาจ
หน้าที่ ดังนี้

๑. การทุจริตโดยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับพวก ได้แก่

คดีการทุจริตในอนุมัติโครงการและเงินล่วงหน้า

ผลการตรวจสอบและไต่สวนปรากฏว่ารัฐมนตรีกับพวกร่วมกันเปลี่ยนแปลง
หลักเกณฑ์ในการรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทร จากการรับซื้อเป็นรายโครงการเป็นการรับซื้อโดย
จัดสรรหน่วย ดำเนินการให้ผู้ประกอบการและมีการจ่ายเงินล่วงหน้าให้ผู้ประกอบการจำนวน
ร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการตามที่ได้รับจัดสรรหน่วยดำเนินการ โดยผู้ประกอบการที่ได้รับเงิน
ล่วงหน้านำเงินล่วงหน้าจ่ายเป็นสินบนให้รัฐมนตรีกับพวกด้วยวิธีการฟอกเงินผ่านบริษัท
เพรสซิเดนท์ อะกรีเทอริง จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายข้าว นอกจากนี้ปรากฏว่า
ผู้ประกอบการบางรายที่ไม่ได้รับเงินล่วงหน้าแต่ได้จ่ายเงินสินบนให้รัฐมนตรีกับพวกเพื่อเป็นการ
ตอบแทนให้ได้รับอนุมัติโครงการ ปรากฏความเสียหายไม่น้อยกว่า ๑,๔๐๐ ล้านบาท

มติที่ประชุม คตส. เห็นชอบให้ส่งสำนวนคดีให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการ
ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. การทุจริตโดยอดีตผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติกับพวก ได้แก่

กรณีโครงการบ้านเอื้ออาทรเมืองใหม่บางพลีและโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า ๒

ผลการตรวจสอบและไต่สวน ปรากฏพฤติการณ์ว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติกับ
พวกได้ว่าจ้างบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ดำเนินการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรทั้ง
โครงการบ้านเอื้ออาทรเมืองใหม่บางพลีและโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า ๒ รวมจำนวน
๑๑,๖๖๔ หน่วย เป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๘๙๘.๘๘ ล้านบาท แต่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติกับพวก มิได้
ทำสัญญาจ้างก่อสร้าง แต่กลับร่วมกับบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ทำสัญญาซื้อ
ขายที่ดินของการเคหะแห่งชาติให้กับบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) โดยมีเงื่อนไขว่าการ
เคหะแห่งชาติต้องรับซื้อโครงการจากบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) เพื่ออำพรางสัญญา

จ้างก่อสร้าง ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้รัฐเสียหายต้องจ่ายเงินเพิ่มและบริษัท เดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้รับประโยชน์เป็นเงินไม่น้อยกว่า ๗๘๑.๘๗๒ ล้านบาท

มติที่ประชุม คตส. เห็นชอบให้ส่งสำนวนคดีให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. การทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติ ได้แก่

คดีกรณีโครงการบ้านเอื้ออาทรกบินทร์บุรีและโครงการบ้านเอื้ออาทร อยุธยาประเทศ

ผลการตรวจสอบและไต่สวน ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติร่วมกับผู้ประกอบการปลอมแปลงเอกสารการประเมินราคาที่ดินทั้งโครงการบ้านเอื้ออาทรกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี และโครงการบ้านเอื้ออาทรอยุธยาประเทศ จังหวัดสระแก้ว การกระทำดังกล่าวทำให้รัฐเสียหายโดยต้องจัดซื้อโครงการในราคาสูงเกินจริงไม่น้อยกว่า ๑๘ ล้านบาท

มติที่ประชุม คตส. เห็นชอบให้ส่งสำนวนคดีให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

คดีกรณีโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต คลอง ๙

ผลการตรวจสอบปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติร่วมกับผู้ประกอบการปลอมแปลงเอกสารการประเมินราคาที่ดินของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต คลอง ๙ การกระทำดังกล่าวทำให้รัฐเสียหายโดยต้องจัดซื้อโครงการในราคาสูงเกินจริงไม่น้อยกว่า ๓๙ ล้านบาท

มติที่ประชุม คตส. เห็นชอบให้ส่งสำนวนคดีให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

นาม ยัมแย้ม

นายนาม ยัมแย้ม เกิด เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

- อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา
- อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
- อดีตอนุกรรมการสอบสวนคดีทุจริตคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- อดีตประธานอนุกรรมการฝ่ายสืบสวน คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- อดีตประธานอนุกรรมการพิจารณาคัดค้านการเลือกตั้งของ กกต.

การศึกษา

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

บทสัมภาษณ์

นายนาม ยิ้มแย้ม

ประธานกรรมการตรวจสอบ

เนื่องด้วยการทุจริตคอร์รัปชันเป็นต้นตอของความชั่วร้ายที่บ่อนทำลายล้างโครงสร้างสังคมไทยให้ทรุดลง คนทุจริตคอร์รัปชันคือผู้ที่เป็นพาหะนำโรคความชั่วร้ายให้ระบาดและแผ่ขยายในผืนแผ่นดินไทยอย่างน่าตกใจ จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยที่ยึดมั่นในชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่ในหัวใจ จะต้องช่วยกันป้องกันและกำจัดความชั่วร้ายดังกล่าวให้หมดสิ้นไปจากผืนแผ่นดินไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเราเพื่อให้ผืนแผ่นดินไทยเป็นสังคมที่เจริญและสงบสุขสืบไป

เมื่อผมเกษียณอายุราชการในตำแหน่งผู้พิพากษาแล้วก็ได้รับเชิญจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ได้เป็นประธานกรรมการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนและปัญหาหรือข้อโต้แย้งและประธานคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านการเลือกตั้ง ผมได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ดังกล่าวตลอดมา ครั้นเมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) แม้จะรู้อยู่แก่ใจว่างานนี้เป็นภาระที่หนักยิ่งสร้างศัตรูให้แก่ตนเองอีกด้วย แต่เพื่อเป็นการทดแทนคุณให้แก่แผ่นดินอันเป็นที่รักยิ่ง ผมจึงน้อมรับหน้าที่นี้ด้วยความเต็มใจและมั่นใจ และขอปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเท่าที่กำลังกายและกำลังปัญญาจะพึงมีโดยไม่หวั่นไหว โดยเหตุที่ คตส. เป็นองค์กรเฉพาะกิจเพื่อตรวจสอบการทุจริตในโครงการต่าง ๆ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว คตส. ก็สิ้นสภาพไป คตส. มีตัวตนเหลืออยู่เพียง ๑๐ คน เพราะลาออกไปเสีย ๑ คน ที่สำคัญ คตส. ไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่และสถานที่ที่เป็นของตนเอง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่มาช่วย จึงมีอุปสรรคอยู่บ้างที่บางหน่วยงานไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ส่วนสถานที่ไม่มีปัญหาเพราะใช้สถานที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีรวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย แต่ถึงจะมีอุปสรรคดังกล่าวแต่ คตส. ทุกคนก็ไม่ย่อท้อ หากต่างทุ่มเทให้แก่การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยไม่คำนึงความเหนื่อยยากด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง

ในการปฏิบัติหน้าที่ผมเองก็ดี และ คตส. ทุกท่านก็ดี ต่างไม่มีญาณพิเศษที่จะหยั่งรู้ได้เองว่าใครผิดใครถูก หากยึดและอาศัยพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบและการไต่สวนเป็นที่ตั้ง กล่าวคือ ถ้าหลักฐานที่ปรากฏฟังได้ว่าผิดก็ต้องถือว่าผิด ถ้าฟังไม่ได้หรือไม่เพียงพอก็ต้องถือว่าไม่ผิด โดยไม่มีอคติหรือความลำเอียงอยู่ในหัวใจ

หากจะถามว่าผมพอใจในผลงานที่ คตส. ดำเนินการมาจนกระทั่งจะครบกำหนดเวลาในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ นี้ หรือไม่ ผมก็ขอตอบว่าพอใจในระดับหนึ่งไม่เต็มร้อย ทั้งนี้โดย

เหตุที่ผลงานไม่ได้ยุติที่ คตส. แต่ต้องไปยุติที่ศาลยุติธรรม ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ดังนี้ คตส. จึงต้องดำเนินการตรวจสอบและไต่สวนด้วยความละเอียดรอบคอบทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ ทั้งยังต้องให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสแก้ข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ ซึ่งมีระยะเวลาอยู่หลายขั้นตอนต้องใช้เวลาพอสมควร บางเรื่องคิดว่าจะเสร็จภายใน ๑ ปี แต่ก็หาเสร็จไม่ แม้ทางรัฐบาลจะขยายระยะเวลาให้แล้ว บางคดีก็ยังมีที่ทำว่าจะยังไม่เสร็จสิ้น ทั้งที่ คตส. ได้ปฏิบัติหน้าที่กันอย่างขะมักเขม้นเต็มความสามารถแล้ว อย่างไรก็ตามผมเองและ คตส. ทุกคนต่างก็ภูมิใจในผลงานที่ได้กระทำอันเป็นการแทนคุณให้แก่แผ่นดินอันเป็นที่รักและหวงแหนของพวกเราทุกคน

กล้านรงค์ จันทิก

กล้านรงค์ จันทิก อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ (ป.ป.ช.) เกิดเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2486

- อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- อดีตที่ปรึกษาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- อดีตกรรมการสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเกี่ยวกับทุจริต วุฒิสภา
- อดีตสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549

การศึกษา

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 36

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

คตล.

นายก้านรงค์ จันทิก

ก่อนหน้าที่จะเข้ามารับหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐนั้นก็เกษียณอายุราชการแล้ว แต่ก็ทำหน้าที่อาจารย์พิเศษ และทำหน้าที่สำคัญอื่นๆ อีกหลายด้าน รวมถึงการได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร และต่อมา ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช.และได้รับการแต่งตั้งให้เข้ามาทำงานเพื่อบ้านเพื่อเมืองในฐานะคณะกรรมการฯ คตส. ตามประกาศของ คปค. อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อเข้ามารับหน้าที่เป็นกรรมการ คตส.แล้วได้พิจารณาแล้วว่าด้วยระยะเวลาอันจำกัดจึงต้องรีบหยิบยกคดีสำคัญๆ ขึ้นมาทำก่อนโดยได้รับมอบหมายให้ดูแลคดีหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่นฯ คดีกรณีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Exim Bank) ให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาการประเทศแก่รัฐบาลสหภาพพม่า คดีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ มีการรับผิดชอบร่วมกับคณะกรรมการฯ อื่นอีกหลายท่าน ต้องยอมรับว่าการทำงานค่อนข้างถือว่าหนักที่จะพิสูจน์ความผิดออกมาโดยเฉพาะการพิสูจน์เรื่องการคอร์รัปชันซึ่งนโยบายว่าแนวความคิดนโยบายนั้นๆ ส่อไปในทางคอร์รัปชันอย่างไรเพราะปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทยน่าจะมาจากสาเหตุเหล่านี้ คือ การบริโภคนิยมและประชานิยมหรือทุนนิยม กระบวนการยุติธรรมถูกแทรกแซงซึ่งไม่ได้หมายถึงศาลเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงพนักงานสอบสวน องค์การอิสระ อัยการ จนมาถึงชั้นศาล การมีอิทธิพลของนักการเมือง และความรู้สึกของประชาชนที่เฉื่อยชาต่อการต่อต้านการคอร์รัปชัน ปัจจุบันไม่รู้สึกห่วงเรื่องคดีที่ยังค้างอยู่หากวาระการทำหน้าที่ของ คตส. หมดยุติ เพราะมีการเตรียมความพร้อมในการที่จะรับช่วงต่อไว้แล้วไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน ป.ป.ช. สตง. หรือ ปปง. การต่อเนื่องของงานไม่ติดขัด

หลายๆ ครั้งที่มีคนถามว่าเหน็ดเหนื่อยและทำให้เวลาความเป็นส่วนตัวลดน้อยไปกับการทำงาน คตส. บ้างหรือไม่ ตอบได้เลยตลอดชีวิตนี้ทำงานหนักมาตลอดจึงรู้สึกว่าการเข้ามารับหน้าที่คณะกรรมการฯ คตส. ไม่ได้ทำให้ชีวิตส่วนตัวได้ลดน้อยลงไปเลย เพราะก่อนหน้านี้ก็ทุ่มเทให้กับงานเหมือนเช่นทุกวันนี้อยู่แล้ว ที่ผ่านมามีการทำงานไม่เคยคิดว่าทำเพื่อตนเอง แต่ทำงานเพื่องานและเพื่อประเทศชาติบ้านเมือง ดังนั้นจึงอยากฝากข้อเท็จจริงไว้ว่า คณะกรรมการฯ คตส. ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรมทำงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ โดยไม่มีอคติหรือมีธงคำตอบไว้ล่วงหน้า เพราะฉะนั้นผลงานที่ คตส. ฝากไว้ให้แผ่นดินนั้นคนรุ่นหลังจะต้องทราบว่ายากของการทุจริตคอร์รัปชันนั้นร้ายแรงอย่างยิ่งและถึงเวลาแล้วที่คนในชาติจะต้องเสียสละและกล้าที่จะต่อสู้และปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง และน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตมาทำให้เป็นรูปธรรมให้ได้ พร้อมนี้

ขอขอบคุณประชาชนทุกฝ่ายที่ให้ความสนใจ คตส. ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเดินทางมาเองหรือให้
ให้ความสนใจในรูปแบบอื่นก็ตาม สิ่งเหล่านี้จะจารึกไว้ในหัวใจตลอดไป.

แก้วสรร อติโพธิ

แก้วสรร อติโพธิ อดีตสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร เกิดเมื่อวันที่
24 สิงหาคม พ.ศ. 2494

- อดีตอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
- อดีตสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร

การศึกษา

โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช, โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
นิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

คณะทำงาน คตส.
ตรวจสอบบ้านเวียงจันทน์

บทสัมภาษณ์
นายแก้วสรร อติโพธิ

ก่อนหน้านี้ผมเป็นอาจารย์นิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์ แล้วลาออกมาเป็น ส.ว. เลือกตั้งชุดแรก พอปลายสมัยผมก็เห็นชัดว่าบ้านเมืองถูกครอบงำแล้วด้วยอำนาจที่ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง กลายเป็นว่าเลือกตั้งได้เสียงข้างมากแล้วทำอะไรไม่มีถูกมีผิดมีความมัวหมอง น่าแคลงใจอย่างไร กระบวนการทางกฎหมายก็ไม่มีโอกาสทำงานเพื่อยุติปัญหาได้เหลือแต่ทางออกทางการเมืองที่มองไม่เห็นทั้งในสภา นอกสภา เป็นเช่นนี้จนทุกทุกวันนี้มากกว่า ๓ ปี แล้ว

ผมรับงานเป็น คตส. เพราะอยากจะมีส่วนช่วยปฏิรูปบ้านเมืองให้มีถูกมีผิด ให้ นักการเมืองขึ้นศาลได้ ศาลตัดสินอย่างไรก็เป็นอันยุติ จะเป็นไปได้ ตรงนี้ต้องมีตัวอย่างให้เห็น ให้สังคมได้คิดได้เรียนรู้ เมื่อคณะรัฐประหารฯ เขาตกลงใจ จะใช้กระบวนการยุติธรรมเป็น กลไกกลางทุจริตที่หมักหมมอยู่ในระบอบเดิม โดยใช้ศาลที่เป็นอยู่ใช้กฎหมายที่มีอยู่ ไม่ใช่ใช้อำนาจยึดทรัพย์เขาโดยพลการเหมือนที่ผ่านมา ผมก็เห็นด้วยและยินดีรับภาระเป็นคณะผู้ไต่สวนพิเศษอย่างนี้มา ๒๑ เดือนแล้ว

สำหรับงานที่ทำในแง่บริหาร ผมก็เป็นเลขา คตส. มีชุดผู้ช่วยของ สตง. เขาช่วยสนับสนุนได้แข็งขันมาก ด้านคดีผมรับ ๓ คดี คือคดีบ้านเอื้ออาทร, คดีระบบรถไฟเชื่อมกรุงเทพ - สนามบินสุวรรณภูมิ และคดี ท่านอดีตนายกฯ ทักษิณฯ ต้องหาว่าใช้อำนาจเอื้อประโยชน์ธุรกิจตนเอง สองคดีแรกเป็นตัวอย่างของการโกงกินชนิดออกแบบสร้างช่องทางทุจริตมาตั้งแต่แรก งานที่ได้ก็ไม่ดี รั้วไหลอีกต่างหาก บ้านเอื้ออาทรนั้นตามเงินทุจริตได้กว่า ๑,๔๐๐ ล้านบาท แอร์พอร์ตลิงค์ รัฐจ่ายเกินจริงไปกว่า ๑๒๐๐ ล้านบาท ครึ่งปีเท่านั้นเงินหายแวบไปเลย เหมือนปล้นกันดี ๆ นี่เอง งานที่ได้ก็ไม่ดี คั่งค้างล่าช้า เอาดีไม่ได้ ใครที่เชื่อว่ากินนินดน้อยไม่ว่าขอผลงานจริงๆ ก็ยอมมัน ผมว่าคิดผิด และคิดใหม่ได้แล้ว

ส่วนคดีท่านอดีตนายกฯ ทักษิณฯ นั้น เป็นปัญหาประโยชน์ทับซ้อนอันเป็นเรื่องใหม่ในบ้านเรา ที่ต้องเริ่มคิดเริ่มมองว่า นักการเมืองนั้นก็เหมือนพระต้องมีทั้งศีล และวินัยคือการครองตัวที่น่าเชื่อถือ เช่นพระวินัยที่ห้ามพระภิกษุอยู่ร่วมห้องร่วมชายคา กับสีกาเป็นต้น รูปไหนฝ่าฝืน เจอเมื่อไหร่ก็จับสึกได้เลย โดยไม่ต้องนำสืบว่าลวงศีลกาเมหรือไม่ ในทำนองเดียวกันใครเป็นรัฐมนตรีก็ต้องห้ามถือหุ้นสัมปทานหรือมีประโยชน์ได้เสียในราชการที่ตนถืออำนาจอยู่ พบเมื่อไหร่ก็ต้องเป็นผิด ถูกลงโทษ หรือยึดทรัพย์ที่ได้มาโดยมิสมควรได้ ห้ามเถียงว่าไม่รู้ไม่เห็น คดีท่านนายกฯ ทักษิณฯ คือคดีประเภทนี้ ที่ คตส. มีหลักฐานเชื่อว่า ท่านมิได้ทิ้งธุรกิจสัมปทานจริง นอกจากไม่ทิ้งแล้วยังมีมาตรการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบเกิดขึ้นแก่ธุรกิจของท่านด้วย หลายหมื่นล้าน

คดีทั้งสามนี้ยากที่เดี๋ยวดูรับ ทั้งปริมาณและความซับซ้อน ผมได้อาศัย คนดี ๆ เก่ง ๆ จากหลายหน่วยงาน มาช่วยกันเต็มที่ ทั้ง สตง., อัยการ, ตำรวจ, นายทหารพระธรรมนูญ, สรรพากร และธนาคารชาติ รวมทั้งผู้ชำนาญการอิสระ พอสนธิกำลังได้แบบนี้ ก็ได้งานออกมาชัดเจน จะชนะคดีหรือไม่ฉันไม่มีใครเขาคูยไต่สวนหรอกครับ ผมยืนยันได้แต่เพียงว่าเป็นงานที่ได้มาตรฐานเท่านั้น ขอให้ชั้นศาลได้เท่านั้น ถูกผิดจะต้องปรากฏอย่างแน่นอน แพ้ชนะไม่สำคัญ ถ้าลงเอยได้อย่างนี้ความเหน็ดเหนื่อยของพวกเขาผมก็จะคุ้มค่า

ทางเดินในอนาคตของผมไม่มีอะไรมาก ผมก็จะกลับไปเป็นอาจารย์คงจะไปช่วย ท่าน ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ ที่มหาวิทยาลัยรังสิต พอเป็นประโยชน์กับคนรุ่นลูก และพอมีรายได้ส่งเสียลูกชาย ๒ คน ต่อไป ชีวิตก็เท่านั้น สำหรับผมแล้ว คตส.เป็นฉากหนึ่งของชีวิต เป็นงานจ๊อบไม่สืบเนื่อง ไม่มีลาภยศ อะไร ท่วมเททำกันเต็มที่เพราะเห็นเป็นหน้าที่ พอหมดหน้าที่ก็กลับไปสู่วีชีวิตเดิม การงานเดิมต่อไป

ถ้าจะถามว่า คตส.ฝากอะไรไว้ในแผ่นดินบ้างนั้น ผมมองคดีของ คตส. เป็นงานที่ต้องรับช่วงสืบเนื่องกันไป คปค.ท่านเริ่มนับที่ ๑ คตส. นับต่อเป็น ๒ - ๓ - ๔ - ๕ แล้วมอบต่อให้ ป.ป.ช., อัยการหรือทนายความ และศาลท่านช่วยกันรับภาระทำให้ยุติโดยเป็นธรรม คือนับต่อไปให้จบเป็น ๖ - ๗ - ๘ - ๙ และ ๑๐ ในที่สุด

แต่ถ้าวันนี้ มีคนมาจัดการให้ ๑ ถึง ๕ กลายเป็น ๐ ได้อย่างที่เขาต้องการ ความถูกต้องก็จะกลับมาเป็น ๐ ต่อไปอีกบ้านเมืองอย่างนั้นคงมีดมากมาย ที่เดียว

.....

คุณหญิงจาร์วรรณ เมณฑกา

คุณหญิงจาร์วรรณ เมณฑกา เกิดเมื่อวันที่
5 กรกฎาคม พ.ศ. 2488 ที่กรุงเทพมหานคร

- อดีตผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- อดีตผู้ช่วยผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- อดีตรองผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- อดีตกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การศึกษา

ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
และ Vista High School USA

บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MBA (Accounting & Auditing) มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตต นักเรียนทุนของรัฐบาล
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ผู้ตรวจสอบภายในวิชาชีพ

หลักสูตรการเมือง - การปกครองในระบอบประชาธิปไตย จากสถาบันพระปกเกล้า

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ตติยจุลจอมเกล้า

คตส.

คณะทำงาน คตส.
ตรวจสอบท่าเรือสาย

คณะตรวจสอบ CTX

คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา

ก่อนหน้าที่จะเข้ามารับหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ก็ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินอยู่แล้ว พอเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ก็ได้รับการทาบทามจากผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก คปค. ว่าขณะนี้บ้านเมืองต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบ เพื่อเข้ามาทำหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ทำหน้าที่ตรวจสอบความไม่ชอบมาพากล ความไม่ถูกต้อง ของกลุ่มนักการเมืองหรือข้าราชการที่ทุจริตคอร์รัปชัน เมื่อทราบเช่นนั้นก็ไม่ขัดข้องที่จะรับหน้าที่ เพื่อทวงเงินของแผ่นดินคืนให้แก่ประเทศชาติซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของอันแท้จริง

อย่างที่ทราบมาตั้งแต่ต้นว่าก่อนที่จะเข้ามารับหน้าที่คณะกรรมการฯ คตส. ตนเองทำหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่ง สตง. มีการตรวจสอบถึงความผิดปกติในโครงการต่างๆ ที่มีเงินของแผ่นดินเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่หลายเรื่อง ถือว่าเป็นช่วงจังหวะและโอกาสดีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ คตส. ขึ้นมา ทาง สตง. จึงได้เสนอเรื่องที่ สตง. ตรวจสอบอยู่แล้วให้ คตส. พิจารณาเพื่อบรรจุเป็นเรื่องที่ คตส. จะดำเนินตรวจสอบ เพราะแต่ละเรื่องที่เสนอเป็นเรื่องที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐทั้งสิ้น โดย สตง. เป็นผู้รวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบที่มีอยู่แล้วหรือตามที่ คตส. ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อ คตส. ได้พิจารณาและมีมติรับเรื่องบรรจุเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบของ คตส. ในครั้งแรกมีจำนวน ๘ เรื่อง คือ ๑. กรณีการจัดซื้อเครื่องตรวจสอบวัตถุระเบิด CTX ๒. กรณีการจ้างก่อสร้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการกลางฯ (CENTRAL LAB) ๓. กรณีภาษีเงินได้เกี่ยวกับการซื้อขายและโอนหุ้นฯ ๔. กรณีการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย ๒ ตัว และ ๓ ตัว ๕. กรณีการจัดซื้อกล้ายาง ๖. กรณีธนาคารฯ (EXIM BANK) ให้เงินกู้แก่รัฐบาลพม่า ๗. กรณีการจัดซื้อจัดจ้างท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดิน สนามบินสุวรรณภูมิ ๘. กรณีระบบขนส่งทางรถไฟฟ้าเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (แอร์พอร์ตลิงค์) ต่อมา คตส. มีมติเพิ่มเรื่องเข้าบรรจุในการตรวจสอบอีก ๒ เรื่อง คือ ๙. กรณีคณะกรรมการบริหารและพนักงานของธนาคารกรุงไทยทำการทุจริตต่อหน้าที่ ๑๐. กรณีการจัดซื้อจัดจ้างเอกชนโดยการเคหะแห่งชาติ บ้านเอื้ออาทร และเรื่องที่ คตส. รับเข้าบรรจุตรวจสอบเพิ่มตามมติ ครม. ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเป็นเรื่องที่ ๑๑. กรณีกิจการโทรคมนาคมในส่วนของภาษีสรรพสามิต ๑๒. กรณีการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของ กทม. และ ๑๓. การจัดซื้อที่ดินของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ที่ดินรัชดาภิเษก)

พอทราบที่มาของเรื่องหรือคดีที่ คตส. พิจารณารับเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบกันแล้ว ก็มาถึงความรับผิดชอบของตนเองในฐานะ คณะกรรมการ คตส. คือ ได้รับมอบหมายจากมติคณะกรรมการ คตส. ให้รับผิดชอบ ในฐานะประธานอนุกรรมการฯ กรณีโครงการจัดซื้อจัดจ้างท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรณีตรวจสอบติดตามทรัพย์สินของบุคคลที่ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐมีคำสั่งอายัด ซึ่งแต่ละคดีไม่มีความง่ายมีแต่ความยากเพราะคนที่คิดจะโกงและเลี่ยงความถูกต้องตามกฎหมายต้องทำอย่างแยบยลและซับซ้อนอยู่แล้ว บางเรื่องตรวจจริงๆ ไม่มีทางพบความผิดปกติต้องใช้เทคนิคหลายอย่างและเชื่อมโยงเส้นทางการกระทำเพื่อพิสูจน์ความผิดออกมาให้ประชาชนได้รับรู้ ผลการตรวจสอบในชั้นไต่สวนพบว่าผู้กระทำผิดมีทั้งนักการเมือง ข้าราชการ และเอกชน สบคบกันเบียดบังเอาทรัพย์สินเงินทองของแผ่นดินไปอย่างไม่ละอายต่อบาปกรรม ซึ่งหลังจากนี้ไปคนเหล่านี้จะต้องชดใช้ในสิ่งที่ได้กระทำผิดต่อแผ่นดิน

ประชาชนหลายๆ คนเป็นห่วงและสอบถามกันเข้ามาเสมอๆ ว่าการทำหน้าที่ คตส. ได้รับการติดต่อเพื่อวิ่งเต้นเพื่อช่วยเหลือนักคิด หรือถูกคุกคามข่มขู่ หรือทำให้เวลาชีวิตส่วนตัวลดน้อยไปบ้างหรือไม่ ก็ขอเรียนว่า ในเรื่องเวลาความเป็นส่วนตัวก็ไม่เห็นเวลาส่วนตัวจะหายไปจากเดิมเลย เวลาของครอบครัวก็ยังมีให้เหมือนเดิมเพราะก่อนหน้าที่จะรับหน้าที่ คตส. ก็ทุ่มเททั้งใจและกายให้กับงานอยู่แล้วเพียงแต่จัดสรรเวลาให้เหมาะสมก็เท่านั้นเอง และหากจะพูดถึงเรื่องการติดต่อเพื่อวิ่งเต้นเพื่อช่วยเหลือนักคิด หรือถูกคุกคามข่มขู่ อะไรทำนองนี้ มันคงต้องทำความเข้าใจกันก่อนว่าไม่มีหลักฐานใดที่ชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่คุกคาม หรือมีเจตนาจะวิ่งเต้นเพื่อช่วยเหลือนักคิดเพราะหากเจาะจงไปว่ามีเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นก็จะมีปัญหาตามมาอีกกว่าแล้วทำไมไม่ดำเนินการกับบุคคลที่กระทำดังกล่าวข้างต้น เพราะเหตุการณ์บางอย่างมันเกิดขึ้นทางโทรศัพท์ หรือบางเหตุการณ์ก็ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องบังเอิญหรือเป็นเรื่องที่ตั้งใจ เราไม่ระบุดีกว่า เขาเป็นว่าไม่ว่าจะเป็นกรกระทำที่ส่อไปทางไหนก็ตามไม่ทำให้เกิดความหวั่นไหวหรือเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้องอยู่แล้ว โดยเฉพาะเรื่องการวิ่งเต้นให้ช่วยเหลือนักคิดไม่มีทางยอมอย่างแน่นอน สำหรับที่ผ่านมามีเรื่องเหล่านี้หรือไม่จะไม่ขอกล่าวถึง แต่บอกได้เลยว่าคนทำผิด โกงชาติโกงแผ่นดินต้องได้รับโทษทัณฑ์ และเงินของแผ่นดินต้องได้กลับคืนมาให้ประชาชนคนไทย การทำงานทุกวันนี้ได้กำลังใจจากครอบครัว และกำลังใจจากประชาชนทั่วประเทศ จึงทำให้ไม่ห่อถอยต่อการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง การที่เราทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา ไม่ได้กลั่นแกล้งใคร สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เราเคารพนับถือย่อมคุ้มครองและให้พรแก่คนทำดี เพื่อให้พบแต่สิ่งดีๆ ตลอดไป

สุดท้ายนี้โดยส่วนตัวเชื่อว่าประชาชนได้รับประโยชน์อย่างยิ่งจากการทำงานของ คตส. เพราะประชาชนจะได้ทราบว่าปัจจุบันการทุจริตคอร์รัปชันมีการพัฒนาไปมาก และการเลือก

นักการเมืองเข้ามาทำหน้าที่แทนประชาชนต้องพิจารณากันให้ดี อย่ามองเพียงนโยบายที่มัวเมาประชาชนให้ฟังเพื่อ เปลี่ยนวิถีชีวิตประชาชนให้เป็นประชานิยม และมองข้ามความถูกต้องประชาชนเลือกนักการเมืองที่ใช้เงินลงทุนในการเลือกตั้งไปมากก็จะมีการคอร์รัปชันเพื่อนำเงินคืนกลับไปมากเช่นกัน หรือที่เรียกว่า ถอนทุน ประเทศชาติบ้านเมืองจะอยู่รอดปลอดภัยได้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือของคนในประเทศช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการคอร์รัปชันและไม่ให้คนชั่วลอยนวลอยู่ในโลกได้ ในท้ายที่สุดต้องขอบคุณประชาชนที่มาให้กำลังใจมีทั้งเดินทางมาด้วยตนเอง หรือโทรศัพท์ หรือส่งกำลังใจมาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เพิ่มพลังในการที่จะเดินหน้าตรวจสอบเพื่อให้เงินของแผ่นดินไม่สูญไปโดยเปล่าประโยชน์

รศ.ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ

ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ อาจารย์ประจำภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์นิติศาสตร์

- อดีตอาจารย์ประจำภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตผู้อำนวยการศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การศึกษา

ปริญญาตรีจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ปริญญาโทด้านกฎหมายมหาชน จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโท (Magister Lugum) มหาวิทยาลัย Bochum ศูนย์รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ปริญญาเอก (Doktor der Rechte Dr.jur) มหาวิทยาลัย Bochum

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ปรมาภรณ์มงกุฎไทย

คตล.

คณะทำงาน คตส.
ตรวจสอบกล้วย่าง

สำนักงาน
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ตรวจสอบเห็นแก่รัลแล้ว

รศ. ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ

การเข้ามาทำหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) มีผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก คปค. เป็นผู้ทาบทามเข้ามา ซึ่งก่อนหน้าที่จะเข้ามาทำหน้าที่ ก็ทำหน้าที่เป็นอาจารย์อยู่ในมหาวิทยาลัย เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับใช้ประเทศชาติ บ้านเมืองในอีกลักษณะงานที่แตกต่างออกไปก็ถือเป็นภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับตนเองเมื่อตั้งใจเข้ามาทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติแล้วต้องไม่เปิดโอกาสให้ใครมาวิ่งเต้นเพื่อช่วยเหลือด้านคดีหรือมีรู้สึกเกรงกลัวต่อการถูกข่มขู่คุกคาม เพราะการที่เราทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทำด้วยความถูกต้อง และตอบตัวเองอยู่ตลอดเวลาแล้วว่ากำลังทำอะไรอยู่และทำอย่างดีที่สุดแล้วก็ไม่มีความจำเป็นต้องหวั่นไหวหรือเกรงกลัวอิทธิพลใดๆ ทั้งสิ้น ภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหลักๆ คือ คดีเรื่องการจัดซื้อกล้วยฯ คดีจัดซื้อรถ – เรือดับเพลิงของ กทม. และที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยอีกหลายเรื่อง เช่น คดีห้วยสองตัวสามตัว คดีเอื้อประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งก่อนหน้านั้นได้มีการพูดถึงการทุจริตเชิงนโยบายอย่างกว้างขวาง พอได้เข้ามาตรวจสอบแล้วก็เหมือนกับเป็นการยืนยันว่าสิ่งที่เคยกล่าวกันในเชิงวิชาการนั้นเป็นเรื่องจริง และพบว่าการใช้อำนาจทางการเมืองเป็นรากฐานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทย

จากการตื่นตัวของประชาชนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการทำงานของ คตส. ถือว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างความถูกต้องทางกฎหมายและอำนาจของเงินตราโดยมีประเทศชาติเป็นเดิมพัน หากสังคมไทยยังคงยึดถืออำนาจทางเงินตราเป็นหลักประเทศไทยคงไม่มีอนาคต ตราบใดที่ใครมีอำนาจใครกุมอำนาจ ใครมีเงินตรานั้นคือความถูกต้อง ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยจะแก้ไขไม่ได้ หากประชาธิปไตยยังคงเป็นต้นทุนทางการเมืองของกลุ่มนักการเมืองที่ไม่มีจิตสำนึกต่อประเทศชาติ การทุจริตคอร์รัปชันทางการเมืองเป็นเส้นเลือดใหญ่ที่สุดของการคอร์รัปชันทั้งหมด ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จึงมีความสัมพันธ์กัน

หากกระบวนการยุติธรรมสามารถดำเนินไปได้ ประชาชนคงได้ประจักษ์ว่ากรณีที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของสังคมไทยจริงๆ และประชาชนจะได้ทราบว่าใครเกี่ยวข้อง และเป็นการสร้างบรรทัดฐานสำหรับนักการเมืองรุ่นต่อไปว่าอำนาจและเงินตราที่ได้มาไม่สามารถมาช่วยลบล้างความผิดได้ ปัจจุบันผลการตรวจสอบของ คตส. อาจยังไม่สามารถให้รายละเอียดลงลึกในคดีให้ประชาชนรับทราบได้ แต่สิ่งหนึ่งที่ คตส. ได้ทำลงไปคือการนำข้อเท็จจริงต่างๆ มารวบรวมไว้ในสำนวน และผลของการดำเนินการจะออกมาในลักษณะใดคงต้องรอเป็นอำนาจหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมต่อไป เมื่อวาระการรับหน้าที่ของ คตส. หหมดลงโดยส่วนตัวคิดว่าไม่น่าจะมี

อะไรเป็นห่วงเพราะจะต้องมีหน่วยงานต่างๆ ที่จะรับช่วงในการดำเนินการต่ออยู่แล้ว อยากฝากไว้ว่าการที่ประชาชนเลือกตัวแทนโดยผ่านทาง การเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศ และมีความชอบธรรมในการกำหนดนโยบาย แต่การกำหนดนโยบายการใช้งบประมาณแผ่นดินไปเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น ไม่ว่าจะนโยบายนั้นจะเป็นนโยบายประชานิยมหรือไม่ก็ตาม จะต้องอยู่ในกรอบขอบเขตของกฎหมายเช่นกันและเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองจะต้องตอบสนองต่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม หากใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูงเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องอาจเป็นการ “ทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน”

ศ.วิโรจน์ เลาะห์พันธุ์

ศาสตราจารย์วิโรจน์ เลาะห์พันธุ์ เกิดเมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2473
ที่จังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีภาษีอากร

- อดีตรองปลัดกระทรวงการคลัง
- อดีตอธิบดีกรมธนารักษ์
- อดีตอธิบดีกรมสรรพากร
- อดีตอธิบดีกรมศุลกากร
- อดีตอธิบดีกรมสรรพสามิต
- อดีตนายกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

การศึกษา

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

พาณิชยศาสตร์บัณฑิต และนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอเมริกัน กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 22

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

ทีมงาน คตส.
ตรวจสอบหุ่นขึ้น

ตรวจสอบภาษีหุ่นขึ้นคอร์ป

สัมภาษณ์

ศาสตราจารย์วิโรจน์ เลาะห์พันธุ์

การที่มารับหน้าที่ในคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) เพราะอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาทาบทาม เพราะเห็นว่ามีประสบการณ์ในด้านการตรวจสอบภาษีเงินได้ของอดีตนายกรัฐมนตรีมาแล้ว ๒ ท่าน แม้จะได้ปฏิเสธไปว่าอายุมากแล้วก็ไม่ยอม และถูกขอร้องให้นี้ถึงประโยชน์ของชาติ ทาง คปค. จึงได้ประกาศชื่อออกมาให้เป็นหนึ่งใน คตส.

โดยที่มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภาษีเงินได้มาก่อน จึงได้รับมอบหมายให้ดูแลเรื่องการเสียภาษีเงินได้ของบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ได้ขอยืมตัวข้าราชการที่มีประสบการณ์ด้านตรวจสอบภาษีจากกรมสรรพากร รวมทั้งบุคคลที่เคยทำงานร่วมกันจากกรมศุลกากรและกรมธนารักษ์ และศิษย์ที่มีความรู้ในด้านการบัญชีมาช่วยงาน

การดำเนินการตรวจสอบค่อนข้างยากกว่ากรณีก่อน ๆ เพราะต้องเริ่มโดยไม่มีข้อมูลอยู่ในมือ ต้องนำข้อมูลจากรัฐสภาและสื่อมวลชนแทบทุกแขนง มาปรับให้เป็นไปตามประมวลรัษฎากร การตรวจสอบก็ได้มอบนโยบายให้ผู้ร่วมงานถือปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทำด้วยความเที่ยงธรรม และถูกต้องตามกฎหมายและคำสั่ง ซึ่งผู้ร่วมงานทุกคนก็ให้ความร่วมมือด้วยดี

ผลการตรวจสอบด้านภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มีความมั่นใจว่าถูกต้อง เพราะเมื่อดำเนินการตรวจสอบและสรุปเรื่องส่งให้กรมสรรพากรพิจารณาประเมิน ทางกรมสรรพากรยังได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยบุคคลระดับผู้อำนวยการกอง นิติกร และผู้ตรวจสอบภาษีจำนวนรวมถึง ๑๙ คน เพื่อกลับไปตรวจสอบทานผลการตรวจสอบก่อนประเมินภาษีเรียกเก็บภาษีไปทุกราย

ความยากของการทำงานที่ คตส. อยู่ที่ระยะเวลาทำงานจำกัด บางคดีที่เห็นสมควรเรียกเก็บก็ใกล้หมดอายุความ ต้องรีบทำภายในกำหนดเวลา แต่ก็รู้สึกภูมิใจที่เราสามารถร่วมกันตรวจสอบและส่งผลงานให้กรมสรรพากรพิจารณาประเมินเรียกเก็บภาษีได้ ๖ กรณี

นอกจากทำหน้าที่ด้านการตรวจสอบภาษีเงินได้แล้ว ยังได้รับมอบหมายให้เป็นอนุกรรมการพิจารณาคำร้องพิสูจน์ทรัพย์สินเพื่อขอให้เพิกถอนการอายัด ซึ่ง คตส. ได้มีคำสั่งอายัดไว้ตามกฎหมายและประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ข้อ ๕ และ ข้อ ๘

การทำงานเพื่อส่วนรวมหรือประเทศชาติ ย่อมทำให้การใช้ชีวิตส่วนตัวมีเวลาน้อยลง แต่ก็
มีกำลังใจทำงานเต็มที่ เพราะภริยาและครอบครัวเข้าใจและให้กำลังใจ สำหรับเรื่องความปลอดภัย
หรือการถูกคุกคามข่มขู่ นั้นไม่มี นอกจากถูกฟ้องร่วมในฐานะเป็น คตส.แล้ว ยังถูกฟ้องส่วนตัวใน
กรณีหมิ่นประมาทและถูกเรียกค่าเสียหายเป็นเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาทอีกด้วย อย่างไรก็ตามก็ต้อง
ขอขอบคุณประชาชนผู้รักความเป็นธรรมที่ได้เดินทางและมีจดหมายมาให้กำลังใจแก่ คตส.ด้วย
ทุกคน

ลัก กอแสงเรือง

ลัก กอแสงเรือง เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2484 ที่บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในครอบครัวชาวจีนฮกเกี้ยน โฆษกคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับการแต่งตั้งตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 30 เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549

- อดีตนายกสภาทนายความ
- อดีตเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา
- อดีตสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร
- อดีตนายกสมาคมนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตรองประธานองค์การกลางการเลือกตั้ง

การศึกษา

โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม

จบการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

สัมภาษณ์

นายศักดิ์ กอแสงเรือง

โฆษกใบตองแห่งราคาแพง

การเข้ามาทำหน้าที่ คตส. หลังการยึดอำนาจ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ได้มีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ฉบับที่ ๒๓ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่องการตรวจสอบทรัพย์สิน ที่มีท่านสวัสดิ์ โชติพานิช เป็นประธาน มีข้อความเห็นที่ไม่ตรงกันของท่านประธานกับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ผมได้รับเชิญไปร่วมรายการที่วีรยการหนึ่ง ผมให้ความเห็นว่า ประกาศฉบับนี้จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

ประการแรก ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นกรรมการล้มเหลวในการตรวจสอบทุจริต ในช่วง ๕-๖ ปี ที่ผ่านมา แล้วให้มาทำหน้าที่อีก เขาจะกล้าทำตรงกันข้ามได้หรือ เพราะเท่ากับ ฉีกหน้าตัวเองว่าที่ทำมานั้น ไม่ถูกต้องจึงน่าจะหวังไม่ได้

ประการที่สอง ในประกาศให้ตรวจสอบโครงการที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีหรือ คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปฯ หมายความว่าตรวจสอบได้เฉพาะรัฐบาล ทักษิณ ๒ ซึ่งมีระยะเวลาแค่ ๑ ปี เท่านั้น

สัปดาห์ต่อมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยยกเลิกประกาศเดิม และมีประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ชุดใหม่ ผมได้รับแต่งตั้งมาทำหน้าที่เป็นกรรมการ คตส. คนหนึ่งโดยมี การโทรมาทาบทาม ขอร้องให้เข้ามาช่วย เห็นว่าน่าจะทำหน้าที่นี้ได้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมจึงได้รับ ตำแหน่งนี้

ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ ก็คงหาเหตุผลปฏิเสธที่จะไม่รับตำแหน่งไม่ได้ เพราะเป็น การทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมตามกระบวนการยุติธรรม

คณะกรรมการได้มอบหมายให้ผมทำหน้าที่ในตำแหน่ง โฆษก คตส. ต้องทำ หน้าที่แถลงข่าวการทำงานและมติ เรื่องราวต่างๆ ของ คตส. และคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ใต้สวน เพราะงานของ คตส. อยู่ในความสนใจของสื่อและประชาชน โฆษก คตส. จึงต้องตอบ คำถามข้อสงสัยต่างๆ ของสื่อสารมวลชน นับเป็นงานที่ทำท่าย แต่อาศัยประสบการณ์ที่ผมได้อยู่ กับสื่อมาในระหว่างเป็นนายกสภาทนายความเป็นเวลา ๑๒ ปี เป็นสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ๖ ปี จึง รู้จักคุ้นเคยกับสื่อมาโดยตลอด หลักการให้ข่าว แถลงข่าว ด้วยการมีเหตุมีผล ข้อมูลข้อเท็จจริง พอดีๆ ไม่มากไปไม่น้อยไป เป็นสิ่งช่วยในการทำงานนี้เป็นอย่างดี

งานที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมาย มีหลายเรื่อง

๑. เป็นอนุกรรมการตรวจสอบการซื้อขายหุ้นและโอนหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ที่มีท่านวิโรจน์ เลานพันธุ์ เป็นประธาน ซึ่งมีเรื่องการตรวจสอบ ภาษี ๕ เรื่อง คือ

(๑) กรณีภาวะภาษีของคุณบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ได้รับหุ้นจากคุณหญิง พจมาน ชินวัตร มีภาวะภาษี ๕๔๖ ล้านบาท

(๒) กรณีนายพานทองแท้และนางสาวพิณทองทา ชินวัตร ซื้อหุ้นชินคอร์ปฯ จาก บริษัท แอมเพิลริช อินเวสเมนต์ จำกัด รวม ๓๒๙.๒ ล้านบาท ในราคาหุ้นละ ๑ บาท และได้ขายให้ กลุ่มเทมาเล็กในราคาหุ้นละ ๔๙.๒๕ บาท ภาวะภาษี และเบี้ยปรับเงินเพิ่ม ๑๑,๘๐๙ ล้านบาทเศษ

(๓) บริษัท Ample Rich Investments Limited (API) กรณีประกอบธุรกิจใน ประเทศไทย มีภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคล รวม ๑๕,๘๕๗ ล้านบาทเศษ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายเป็นเงิน ๕,๐๖๖ ล้านบาทเศษ รวม ๒๐,๙๒๓ ล้านบาท

(๔) บริษัท ชินเซทเทลไลท์ จำกัด(มหาชน) กรณีบริษัทฯ ได้รับเงินชดเชยหรือเงินอุดหนุนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้ให้ถูกต้อง

ทั้ง ๔ กรณี ได้ส่งให้กรมสรรพากรดำเนินการประเมินจัดเก็บตามประมวลรัษฎากร

(๕) เป็นอนุกรรมการตรวจสอบไตสวนคดีเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ตอบข้อหารือ กรณีภาวะภาษีหุ้นชินคอร์ปฯ โดยไม่ชอบ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และมติของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ได้เสนอคณะกรรมการตรวจสอบ มีมติให้ส่งอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาล ขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาดำเนินการของอัยการสูงสุด

๒. เป็นประธานอนุกรรมการไตสวน คดีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวก รวม ๖ คน หลีกเลี้ยงภาษี คตส. มีมติให้ส่งฟ้องนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับพวก รวม ๓ คน ต่อศาลอาญา ได้มีการสืบพยานโจทก์จำเลยเสร็จแล้ว อยู่ในระหว่างรอฟังคำพิพากษา

๓. เป็นอนุกรรมการตรวจสอบ และเป็นประธานอนุกรรมการไตสวน กรณีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน. หรือ Exim Bank) ให้เงินกู้แก่รัฐบาลสหภาพพม่าเพื่อซื้อสินค้าและบริการของบริษัทเอกชน คตส. มีมติให้ส่งอัยการสูงสุด (อสส.) อัยการสูงสุด แจ้งกลับมาว่าสำนวนคดีมีข้อไม่สมบูรณ์ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันทั้งสองฝ่ายพิจารณาแล้วมีความเห็นไม่ตรงกัน คตส. มีมติฟ้องคดีเอง คตส. ได้รับสำนวนคืนจาก อสส. แล้ว มอบให้ คณะทนายความจากสภาทนายความร่างคำฟ้องยื่นต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง เพื่อฟ้อง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒, ๑๕๗

การตรวจสอบของ คตส. ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๑. มีประโยชน์ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะมีฐานะมีตำแหน่งหน้าที่ใดก็ตาม ต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน

กฎหมายสำคัญๆ ได้แก่ กรณีการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ คือ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบ หรือการคงถือไว้ซึ่งหุ้นในนิติบุคคลซึ่งรับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ

กรณีการคงถือไว้ซึ่งหุ้นกลุ่ม ชินคอร์ป ซึ่งได้รับสัมปทานด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์เคลื่อนที่ กิจการดาวเทียม

กรณีเข้าซื้อขายที่ดินจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินกรณีที่ดินถนนรัชดาภิเษก

กรณีการให้เงินกู้ของ ธสน. หรือ Exim Bank แก่ประเทศสหภาพพม่า ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าทุน และมีการซื้อสินค้าและบริการของบริษัท ชิน แซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ในกิจการบริการด้านดาวเทียม

กรณีการออก พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิตโดยแปลงค่าสัมปทานเป็นภาษีสรรพสามิต

กรณีการแก้ไข พ.ร.บ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้คนต่างด้าวถือหุ้นธุรกิจโทรคมนาคม จาก ๒๕% เป็น ๔๙% เพื่อให้สามารถขายหุ้นบริษัท ชินคอร์ปฯ แก่กลุ่มเทมาเส็กแห่งประเทศสิงคโปร์

๒. การบังคับใช้กฎหมายของฝ่ายบริหาร

กรณีมติ ครม. ที่ให้ออกสลากกินรวบหรือสลากพิเศษหอยบนดิน ๒ ตัว ๓ ตัว โดยมีขอบด้วยกฎหมาย คือ พ.ร.บ.สำนักงานสลากกินแบ่งของรัฐบาล ซึ่งให้อำนาจสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากกินแบ่งได้เท่านั้น ไม่สามารถออกสลากกินรวบได้

มติ ครม. ที่ให้ยกเว้นการนำเงินจากสลากกินรวบส่งคลัง และยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและ พ.ร.บ.การพนัน

มติ ครม. ที่ให้คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ นำเงินที่ได้จากการออกสลากกินรวบไปใช้จ่ายโดยมีขอบด้วยกฎหมาย

๓. การใช้ความร่วมมือทางอาญา ขอสำนวนคดีและเอกสาร จากกระทรวงยุติธรรม สหรัฐอเมริกา กรณีบริษัทเอกชนทำความผิดในการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของไทยในการ

จัดซื้อเครื่องตรวจสอบสัมภาระและวัตถุระเบิด CTX ติดตั้งที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเพื่อประกอบ การตรวจสอบได้ส่วนจำนวน CTX

๔. การตรวจสอบเส้นทางเงิน ทำให้นำไปสู่การทราบความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงความเชื่อมโยง นำไปสู่การอายัดเงินในสถาบันการเงินต่างๆ ๖๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ และนำไปสู่การขอให้ทรัพย์สินต่างๆ ตกเป็นของแผ่นดิน

ประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การส่งศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

การจัดตั้ง คตส. ตามประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบได้ส่วนการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โดยใช้กฎหมายที่มีอยู่เดิมทั้งหมด เช่น กฎหมาย ป.ป.ช. กฎหมาย ปปง. กฎหมายอาญา ประมวลวิธีพิจารณา พ.ร.บ. ว่าด้วยว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ หรือ “กฎหมายฮั้ว” และบทกฎหมายอื่นๆ

ความผิดของเจ้าพนักงาน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐต่างๆ ล้วนเป็นกฎหมายที่มีอยู่แล้วทั้งสิ้น ไม่ได้สร้างกฎหมายใหม่ ไม่ได้สร้างฐานความผิดใหม่

วิธีพิจารณาและการดำเนินคดีก็ใช้วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วิธีพิจารณาความอาญา วิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งมีอยู่ตามปกติ การดำเนินคดีก็เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม ในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ศาลยุติธรรม ซึ่งมีอยู่ตามปกติทั้งสิ้น ไม่ได้สร้างอะไรขึ้นใหม่โดยเฉพาะ

หากพบมีภาวะภาษีก็ส่งให้กรมสรรพากรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือส่งให้หน่วยงานอื่นที่มีอำนาจ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ DSI หรือส่งให้พนักงานสอบสวน คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

การดำเนินงานของ คตส. จึงเป็นไปตามกฎหมายทุกประการ ไม่มีข้อใดที่ขัดต่อหลักกฎหมาย นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๓๖ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๙ ได้รับรองว่า ประกาศ คปค. ดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ศาลยุติธรรมได้ยอมรับและบังคับใช้ประกาศคณะปฏิวัติหรือประกาศคณะปฏิรูป โดยศาลฎีกาได้วางหลักไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕/๒๕๔๖ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๒/๒๕๐๕ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๑๑/๒๕๓๔ ซึ่งได้ยอมรับและบังคับใช้ประกาศคณะปฏิวัติหรือประกาศคณะปฏิรูป ว่ามีสถานะเป็นกฎหมายที่ศาลย่อมผูกพันที่จะต้องนำมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี

การเข้ามาทำหน้าที่ คตส. ไม่กัลดการเช็คบัญชีย้อนหลัง เนื่องจาก คตส. ทำหน้าที่ตามกฎหมาย การตรวจสอบได้ส่วนรวบรวมพยานหลักฐานสรุปเป็นสำนวนโดยมีข้อเท็จจริง

พยานเอกสาร หลักฐาน คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เพื่อประกอบการวินิจฉัยอย่างตรงไปตรงมาว่าไป ตามเนื้อหา ผิดก็คือผิด ไม่ผิดก็คือไม่ผิด โดยไม่มีอคติ คตส. ได้ให้โอกาสในการคัดค้าน ต่อสู้ ชี้แจง ส่งเอกสารหลักฐานพยานต่างๆ อย่างครบถ้วนแก่ผู้ถูกกล่าวหา ทุกข้อ ทุกประเด็น ได้รับการ พิจารณาวินิจฉัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา จึง เป็นสิ่งที่คุ้มครอง คตส. ได้เป็นอย่างดี

ที่มาของใบตองแห้ง ผมอ่านเจอคอลัมน์ในไทยโพสต์ “ว้ายทวนน้ำ โดยใบตองแห้ง” เลยถูกใจว่า คตส. เหมือนใบตองแห้งจริง ๆ คือ

๑. ไม่มีพิษมีภัย ห่ออาหารได้ ห่อของกินได้ ไม่มีสารพิษเจือปน
๒. ไม่เปลี่ยนสี คตส. ไม่เคยเปลี่ยนสี ใบตองแห้งเวลามีลม ว้ายทวนน้ำได้ ไม่ตามน้ำ คตส. ไม่เคยกินตามน้ำ
๓. คตส. คงรูปเหมือนกับใบตองแห้ง ใบตองแห้งเหยียบย่ำได้ วิพากษ์วิจารณ์ได้ ใบตองแห้งไม่ตอบโต้

เมื่อตอนครบ ๑ ปี ได้มีการจัดงานขอบคุณสื่อ จึงใช้ชื่องานว่า ราตรีใบตองแห้งพบสื่อ ส่วนที่ว่าราคาแพงก็เห็นได้จาก คตส. ถูกฟ้องเป็นคดีมากมาย รวมค่าเสียหายแล้ว กว่าแสนล้านบาท ตำแหน่ง คตส. และโฆษก คตส. จึงมีราคาแพงมากๆ

คตส. ถูกฟ้องคดีอาญา ในข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และข้อหาหมิ่นประมาท ถูกฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ในข้อหาหมิ่นประมาท รวม ๑๙ คดี คดีอาญา ส่วนใหญ่ ศาลยกฟ้อง โจทก์ได้อุทธรณ์ คดีอยู่ในระหว่างการศึกษาของ ศาลอุทธรณ์

คดีแพ่ง ยกฟ้องก็มี อยู่ในระหว่างพิจารณาก็มี รวมทุนทรัพย์ทั้งหมดแสนกว่าล้านบาท มีทั้งฟ้อง คตส. ทั้งคณะ และฟ้อง คตส. เป็นรายบุคคล

โฆษก คตส. ถูกฟ้องกรณี แกล้งมตี คตส. เรื่อง Exim Bank เรียกค่าเสียหาย ๑,๕๐๐ ล้านบาท ท่านวิโรจน์ เลขาพันธ์ ถูกฟ้องในเรื่องเดียวกัน เรียกค่าเสียหาย ๑,๕๐๐ ล้านเหมือนกัน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการแจ้งความ คตส. เป็นรายบุคคล ต่อพนักงานสอบสวนในที่ต่างๆ หลายคดี ในข้อหาหมิ่นประมาท

คตส.ถูกกองปราบปรามออกหมายเรียกและกำลังจะถูกออกหมายจับ กรณี คตส. อาัยด์ทรัพย์สิน ๖๕,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๐ ต่อมาเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ ทนายความของผู้ถูกอายัดมีหนังสือถึง คตส. ให้ถอนอายัด แต่ในหนังสือมีข้อความว่า “คตส. ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งหมาย เจาะจง กลั่นแกล้งผู้ถูกอายัด โดยไม่เป็นธรรม เป็นการเลือกปฏิบัติ” เข้าข่ายเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงาน คตส. จึงได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม เรื่องเจียมหายไป จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ คตส. ได้รับหมายเรียก

ผู้ต้องหาฉบับที่ ๑ ข้อหาหมิ่นประมาทและแจ้งความเท็จ กรณีไปแจ้งความข้อหาดูหมิ่นเจ้าพนักงานดังกล่าวข้างต้น คตส. ได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อกองปราบปรามขอทราบความคืบหน้าของคดีที่แจ้งความ ได้รับการแจ้งว่าได้ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งรายละเอียดว่ามี การแจ้งข้อกล่าวหาหรือไม่ มีคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องอย่างไร ในสัปดาห์ต่อมา คตส. ก็ได้รับหมายเรียกผู้ต้องหาฉบับที่ ๒ หากไม่ปฏิบัติตามจะนำไปสู่การออกหมายจับ คตส. จึงต้องชี้แจงเป็นหนังสือเป็นครั้งที่ ๒ และขอทราบความคืบหน้าคดีเดิม และขอให้พิจารณาข้อเท็จจริงพยานหลักฐานก่อนการดำเนินการต่อไป โดยทำหนังสือไปยังพนักงานสอบสวนและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ขอทราบผลการพิจารณา และได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนกองปราบปรามและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนและเป็นผู้บังคับบัญชาให้ทราบ ว่า คตส. ได้ส่งหนังสือแจ้งศาลที่มีอำนาจพิจารณาการออกหมายจับทุกศาลในกรุงเทพฯ และปริมนทลว่าหากมีคำร้องของพนักงานสอบสวนขอออกหมายจับ คตส. ขอใช้สิทธิคัดค้านคำร้อง และขอแต่งตั้งทนายความมาชกค้านพยานหลักฐานประกอบการไต่สวน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

คตส. และ อสส. หรืออัยการสูงสุด มีความเห็นไม่ตรงกันเรื่องกรณีสำนวนต่างๆ ที่ส่งไป มีความไม่สมบูรณ์ จนกระทั่ง คตส. ต้องให้ทนายความฟ้องคดีเอง กรณีดังกล่าวเกิดจากเหตุผลที่เข้าใจไม่ตรงกัน หลายด้านดังต่อไปนี้

กรณีข้อกฎหมาย เนื่องจากสำนวนของ คตส. ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจะต้องยื่นฟ้องและดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นระบบไต่สวนมิไ้ระบบกล่าวหา ดังเช่นคดีอาญาทั่วๆ ไป ความแตกต่างระบบทั้ง ๒ ก็คือ

(๑) **ระบบกล่าวหา** ศาลจะวางตัวเป็นกลาง เป็นหน้าที่ของคู่ความจะต้องนำสืบพยานหลักฐานในการทำผิดของจำเลยจนปราศจากข้อสงสัย ศาลจึงจะพิพากษาลงโทษ และพนักงานอัยการมีอำนาจที่จะสั่งสอบพยานเพิ่มเติม สั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องได้

(๒) **ระบบไต่สวน** ศาลจะทำหน้าที่เป็นผู้ไต่สวนหาความจริงในคดีด้วยตนเอง ในระบบนี้จึงกำหนดให้ คตส. ซึ่งใช้อำนาจของ ป.ป.ช. ตามกฎหมาย ป.ป.ช. เป็นผู้ไต่สวนสำนวนแล้วส่งให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วัน อัยการสูงสุดจะไม่มีอำนาจที่จะสั่งคดี เช่นสั่งสอบพยานเพิ่มเติมหรือสั่งฟ้องสั่งไม่ฟ้องจำเลยไม่ได้ เพราะกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ อัยการสูงสุดมีอำนาจเฉพาะกรณีเห็นว่ามีข้อไม่สมบูรณ์ จะต้องแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ต่อ คตส. และทั้ง ๒ ฝ่ายจะต้องตั้งคณะทำงานร่วมกันฝ่ายละเท่าๆ กัน เช่น ฝ่ายละ ๕ คน คณะทำงานร่วมกันมีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ หากทั้ง ๒ ฝ่ายเห็นตรงกันก็ดำเนินการให้สมบูรณ์แล้วส่งให้ อสส. ฟ้องคดี หากคณะทำงานร่วมกันมีความเห็นไม่ตรงกัน ไม่อาจหาข้อยุติได้ภายใน ๑๕ วัน กฎหมายก็กำหนดให้ คตส. มีอำนาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลเองหรือแต่งตั้งทนายความยื่นฟ้องคดีได้

กรณีสำนวน คตส. มี ๓ คดี ที่มีความเห็นไม่ตรงกันในสาระสำคัญโดยสรุป คือ

(๑) คดีศาลากพิเศษหวยบนดิน ๒ ตัว ๓ ตัว อัยการสูงสุดแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ว่า ให้ คตส. สอบพยานชั้นตรวจสอบทุกปากใหม่อีกครั้งหนึ่งให้เป็นพยานชั้นไต่สวนและทั้ง ๒ ฝ่ายได้ตั้ง คณะทำงานร่วมกัน คณะทำงานฝ่ายคตส. เห็นว่า ตามกฎหมาย ตามระเบียบ คำให้การพยานใน ชั้นตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนไต่สวน จึงถือเป็นพยานหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ แล้ว ไม่จำเป็นต้องให้พยานทุกปากมายืนยันคำให้การตนเองอีกครั้งหนึ่ง คตส. จึงมีมติฟ้องคดีเอง และได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แล้ว

(๒) คดีกล้วยาง อัยการสูงสุดแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ว่า คตส. แจ้งข้อกล่าวหา มาตรา ๑๕๗ ตามประมวลกฎหมายอาญา แต่ยังมีได้แจ้งข้อกล่าวหา มาตรา ๑๕๑ แต่คณะทำงานของ คตส. เห็นว่า ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาตามข้อเท็จจริง รายละเอียดของการกระทำความผิดทั้งหมด ตามความผิดหลักแล้ว ส่วนในชั้นสรุปสำนวน เพิ่มบทกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นการปรับบท ซึ่งมีแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาเป็นบรรทัดฐานแล้ว จึงถือว่าได้แจ้งข้อกล่าวหาโดยชอบแล้ว เมื่อ ความเห็นไม่ตรงกัน หาข้อยุติไม่ได้ คตส. จึงมีมติฟ้องคดีเอง และได้แต่งตั้งคณะทนายความจาก สภาทนายความ ยื่นฟ้องเองต่อไป

(๓) คดี Exim Bank อัยการสูงสุดแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ว่า ให้สอบพยาน ๓ ปาก เพิ่มเติม คือ อดีต รมต. ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ธนาคาร Exim Bank ๒ คน คณะทำงานฝ่าย คตส. เห็นว่า ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ขอให้สอบเพิ่มเติมนั้นได้มีอยู่ในคำให้การพยาน ทั้ง ๓ คน ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ไม่จำเป็นต้องสอบพยานเพิ่มเติม จึงมีความเห็นไม่ตรงกัน ไม่อาจหาข้อยุติได้ภายใน ๑๔ วัน คตส. จึงมีมติฟ้องคดีเองต่อศาล โดยแต่งตั้งทนายความจากสภา ทนายความ ยื่นฟ้องคดีเองต่อไป

กฎหมายที่กำหนดไว้ดังกล่าว คือ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๑

ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๐ ไม่ได้ให้อำนาจแก่ อสส. ในการสั่งสอบ เพิ่มเติม ไม่มีอำนาจที่จะสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องแต่ประการใด

กรณีที่ คตส. จะต้องฟ้องคดีเองอยู่ในแผนงานของ คตส. หรือไม่ ขอเรียนว่า คตส. เคยส่งสำนวนคดีหลักเสียงภาษีของคุณบรรณพต ดามาพงศ์ กับพวก ให้อัยการสูงสุดฟ้อง คดีต่อศาลอาญา อัยการสูงสุดก็ฟ้องคดีให้โดยไม่มีปัญหาใดๆ

คดีที่สองที่ คตส. ส่งสำนวนคดีที่ดินถนนรัชดา ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดี อัยการสูงสุดก็ ยื่นฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทันที โดยไม่มีปัญหาใดๆ

ต่อมาหลังจากนั้นไม่ทราบเกิดอะไรขึ้น สำนวนของ คตส. ที่ส่งไปให้อัยการสูงสุดเพื่อ ฟ้องคดี อสส. แจ้งข้อไม่สมบูรณ์ ๓ คดีติดต่อกัน คือ คดีสลากพิเศษห่วยบนดิน คดีกล้ายาง และ คดี Exim Bank จน คตส. ต้องฟ้องคดีเองทั้ง ๓ คดี อาจเป็นเพราะเวรกรรมของ คตส. หรือใคร ก่อให้เกิดขึ้นก็ไม่ทราบได้ แต่เป็นภาระที่หนักหน่วงของ คตส.

การแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ใช้เวลาประมาณ ๓๐ วัน ต้องมีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกัน ประมาณ ๑๔ วัน และต้องมีการพิจารณาของคณะทำงานร่วมกันประมาณ ๑๔ วัน คตส. ต้องมี มติเพื่อฟ้องคดีเองและต้องขอสำนวนคืนจาก อสส. และต้องแต่งตั้งทนายความมาศึกษาสำนวน ร่างฟ้อง ต้องใช้เวลาอีกเดือนเศษ รวมเบ็ดเสร็จแล้วต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้นอีก ๓ - ๔ เดือน

การต้องฟ้องคดีเอง ไม่อยู่ในแผนงานของ คตส. มาก่อน เพราะ ๒ คดีแรก ส่งให้อัยการสูงสุด ก็ได้มีการฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุขัดข้องใดๆ คตส. จึงไม่ได้เตรียมแผนงานและ เตรียมการ และระยะเวลาที่จะต้องเสียไปจากการฟ้องคดีเพิ่มขึ้นอีก ๓ - ๔ เดือน ในแผนงานของ คตส. แต่อย่างไร

กรณีดังกล่าว จึงนับเป็นปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการใช้และอ้างเทคนิคทางกฎหมายใน ใ้คงสุดท้ายของ คตส.

ภายหลังจากหมดหน้าที่ คตส. ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ แล้ว ผมได้รับ แต่งตั้งให้เป็นคณะประสานงาน คตส. และ ป.ป.ช. ในการส่งมอบงานและรับมอบงาน นอกจากนั้นงานที่ยังค้างอยู่ที่จะต้องส่งมอบให้ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะคดีที่อยู่ในศาล คดีที่ยื่นฟ้องเอง หรือ จะยื่นฟ้องเอง หรือคดีที่ส่งอัยการสูงสุดแล้วรวมทั้งคดีที่ยังค้างอยู่ทั้งหมดซึ่งจะต้องมีการ ประสานงาน และ คตส. ที่รับผิดชอบสำนวนก็อาจจะต้องทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการของ ป.ป.ช. ต่อไป หรืออาจต้องเป็นคณะทำงานเพื่อพิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ร่วมกับฝ่ายอัยการ ทั้งยังอาจต้อง ไปเป็นพยานในศาล ส่วนคดีที่ คตส. ถูกฟ้องคดีอาญา คดีแพ่ง คดีที่ถูกแจ้งความในชั้นตำรวจ ยังคงมีหน้าที่ในการต่อสู้คดีในการให้การในชั้นตำรวจและชั้นศาลต่อไป

สำหรับผม ยังมีงานหลัก คือ วิชาชีพทนายความรออยู่ ซึ่งเป็นงานที่จะติดตัวผมไป ตลอด เพราะวิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพที่สูงสุด ท่านมารุต บุญนาค ประธานสภาฯ เมื่อหมด ภารกิจทางการเมือง ก็เลื่อนไปเป็นทนายความ ท่านนายทชวณ หลีกภัย เมื่อหมดภารกิจทาง การเมือง ก็เลื่อนไปเป็นทนายความ จึงนับว่าเป็นวิชาชีพที่สูงสุด

ผลงาน คตส. ผากไว้ในแผ่นดิน คือ สำนวนของ คตส. ที่สรุปส่งอัยการสูงสุด เพื่อ ฟ้องต่อศาล ไม่ว่าจะเป็ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาล ยุติธรรม คตส. ได้ดำเนินการตรวจสอบไต่สวน สรุปสำนวน ด้วยความละเอียดรอบคอบในการ

รวบรวมพยานบุคคล พยานเอกสารหลักฐาน ข้อมูลข้อเท็จจริง ข้อกล่าวหา ฐานความผิด ความเห็น คำวินิจฉัย มติ ได้วินิจฉัยทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมเหตุผลแห่งการวินิจฉัยในการ มีมติอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์

ข้อกล่าวหาและข้อต่อสู้ คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาทุกข้อทุกประเด็น ได้ถูกหยิบยกมา วินิจฉัยอย่างรอบคอบครบถ้วน พร้อมเหตุผลแห่งการวินิจฉัยชี้ขาดทุกข้อ ทุกประเด็น เพื่อพิสูจน์ ความผิดและความรับผิดชอบของผู้ถูกกล่าวหาในฐานความผิดต่างๆ อย่างครบถ้วนตามกฎหมาย ตาม ระเบียบ ตามบทกฎหมาย มติ ครม. และระเบียบแบบแผนการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย หากมีความไม่ชัดเจนในพยานหลักฐานในข้อ กล่าวหา คตส. จะมีมติสั่งไม่มีมูลที่จะส่งฟ้องและยุติข้อกล่าวหาให้ข้อกล่าวหาตกไป เช่น คดี หลีกเลี้ยงภาษี กล่าวหา ๖ คน แต่สรุปส่งฟ้องเพียง ๓ คน และในคดีคล้ายๆ ได้กล่าวหา ๙๐ คน แต่ส่งฟ้องเพียง ๔๕ คน โดยยุติข้อหาและไม่ส่งฟ้อง ครม. ทั้งคณะ

ในการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ คตส. ไม่คำนึงว่าผู้กระทำ ความผิดจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการหรือเอกชน หากนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี คณะกรรมการในชุดต่างๆ หากมีพยานหลักฐานมีข้อมูลข้อเท็จจริง มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า เข้าข่ายมีมูลในการกระทำความผิด คตส. ก็จะพิจารณามีมติชี้มูล กล่าวหา ตั้งข้อกล่าวหาตามฐานความผิดที่ปรากฏ และส่งฟ้องโดยไม่คำนึงถึงตำแหน่งฐานะใดๆ ของบุคคลผู้ถูกกล่าวหา เพราะในสายตาของกฎหมายแล้ว ทุกคนต้องมีฐานะเท่าเทียมกัน ไม่มีการ เลือปฏิบัติ ไม่มีการกั้นแก่งผู้ใด ไม่มีการช่วยเหลือหรือละเว้นผู้ใดทั้งสิ้น

ความเสมอต้น เสมอปลาย ความเสมอภาค สุจริต โปร่งใส เทียบธรรม ในหลักการของ คตส. จึงไม่เคยเปลี่ยน ไม่ว่าด้านการเมือง ใครจะเข้า ใครจะออก ไม่ว่าอำนาจบริหารมีการ เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรใครจะไปใครจะมา กระแสสังคมและแรงกดดันต่างๆ จะมีอย่างไร ก็จะไม่ มีผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของ คตส. ความหนักแน่นมั่นคงและความซื่อสัตย์สุจริตของ คตส. ยังดำรงอยู่จนวันสุดท้ายของการปฏิบัติหน้าที่

ผลงานของ คตส. จึงเป็นเครื่องพิสูจน์การทำงานของ คตส. ซึ่งคำวินิจฉัยพิพากษา ของศาล จะเป็นคำชี้ขาดสุดท้ายในทุกสำนวนของ คตส. เราบอวันนั้นมาถึง ความกระจ่างชัดเจน จะบังเกิดขึ้น เรามั่นใจว่า สิ่งที่ คตส. ปฏิบัติหน้าที่มาทั้งหมด จะไม่อายฟ้าและไม่อายดิน คตส. ดำเนินการอย่างเที่ยงตรงและเที่ยงธรรม จึงเป็นการสร้างผลงานเพื่อฝากไว้ในแผ่นดิน

ปัจฉิมบทพันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชนของ คตส. จากการทำหน้าที่ ของ คตส. ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๙ จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นการทำหน้าที่ตรวจสอบ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐแทนประชาชน หรือแทนแผ่นดิน เพื่อประโยชน์ของ แผ่นดินส่วนรวม

คตส. เข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงได้แยกส่วนตัวออกจากส่วนรวม เราทำเพื่อส่วนรวม มิใช่ทำเพื่อส่วนตัว จึงได้คำนึงถึงความเสียหายแก่รัฐเป็นปฐม บท การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องดำเนินการตรวจสอบไต่สวน เพื่อนำเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย ตามกระบวนการยุติธรรมของประเทศ ตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย เพื่อมิให้คนทำผิดลอยนวล ขณะเดียวกันก็ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ไม่ได้กระทำความผิดเพื่อให้เกิดความถูกต้องเป็นธรรม

คตส. มุ่งมั่นดำเนินการเพื่อให้ได้ตัวผู้ทุจริต ผู้กระทำความผิด ผู้ร่ำรวยผิดปกติ ผู้ได้ทรัพย์สินโดยไม่สมควร มาดำเนินการตามกฎหมาย รวมทั้งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ติดตามทรัพย์สินมาชัดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่รัฐ

ทั้งนี้ เพื่อสร้างบรรทัดฐานว่า ผู้ทำผิดควรจะต้องรับโทษตามควรแก่การกระทำผิดนั้นๆ ทรัพย์สินของแผ่นดินจะต้องตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้

คตส. จึงต้องทำสำนวนให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์โปร่งใสเป็นธรรม เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาล เพื่อให้ศาลเป็นผู้ชี้กรรมของผู้ทำผิด ให้ศาลเป็นผู้พิจารณาพิพากษา เป็นพันธกิจในปัจจุบันบท

ความหวังจากงานที่ฝากไว้ในแผ่นดิน

สุดท้ายของสุดท้าย คตส. หวังว่า การดำเนินงาน ผลงาน ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ตลอดจนความร่วมมือต่างๆ และที่สำคัญคือ สำนวนของ คตส. จะถูกนำไปศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาปรับปรุงการตรวจสอบ ระบบ การบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ ขั้นตอนการดำเนินงาน ในการตรวจสอบทุจริต ความผิดในการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ การทุจริตเชิงนโยบาย การทับซ้อนของผลประโยชน์ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ภาวะภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษีรวมทั้งประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หวังว่าผลงานของ คตส. จะส่งผลให้การป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ รวดเร็ว เป็นธรรมมากยิ่งขึ้น การดำเนินการให้ผู้กระทำความผิด เข้าสู่การตรวจสอบไต่สวน เข้าสู่การพิจารณาดำเนินการของฝ่ายไต่สวน ของฝ่ายฟ้องคดี ของฝ่ายพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ตามกระบวนการยุติธรรม เป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เที่ยงธรรม เพื่อให้ผู้ทำความผิดถูกลงโทษ ตามกระบวนการยุติธรรม ตามกฎหมาย ผู้กระทำความผิดไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ไม่ลอยนวลหรือหลุดจากกรงเล็บของกฎหมาย หลุดร่างแหของกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ทุกคนเคารพ เกรงกลัวต่อกฎหมาย และไม่กล้าทำผิด ไม่กล้าที่จะคิดทำผิด

พวกเราจะรอคอยในความหวังสุดท้ายพร้อมๆ กับประชาชนชาวไทย

ศ.ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ เกิดเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2495

- อดีตศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

การศึกษา

นิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

Master of Laws (International Legal Studies) New York University

นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Master of Laws (General Studies) New York University

นิติศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์

ก่อนที่จะเข้ามาทำหน้าที่ คตส. มีผู้แทนของคณะปฏิรูปการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ติดต่อให้มารับหน้าที่เพื่อช่วยชาติโดยเห็นว่ามีความรู้ด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญเพราะเคยดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ดิฉันก็ตอบรับที่จะเข้ามาทำหน้าที่โดยไม่ลังเล เพราะวงศ์ตระกูลรับใช้ชาติมาหลายชั่วอายุคน หลังจากเข้ามาทำหน้าที่แล้วมี ๒ เรื่องหลักๆ ที่ทำหน้าที่ประธานอนุกรรมการฯ คือ การปล่อยกู้ของธนาคารกรุงไทยที่ปล่อยกู้ให้กับบริษัทในกลุ่มกฤษดาพานนครฯ และกรณีห้องปฏิบัติการกลางของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เรียกว่า Central Lab สำหรับการดำเนินการในแต่ละเรื่องนั้นมีความยากและมีความซับซ้อนแตกต่างกันไปบ้าง

หลายคนอาจสงสัยว่าเข้ามาทำหน้าที่ คตส. แล้วรู้สึกเหนื่อยล้า ท้อถอย หรือเกรงกลัวกลุ่มอำนาจเก่าจะฟ้องร้องหรือหรือไม่ หากเป็นข้อสงสัยในเรื่องเหล่านี้บอกได้เลยว่า การเข้ามาทำหน้าที่ คตส. อย่างน้อยถือว่าเป็นการทำให้ประชาชนได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะต้องเพิ่มความระมัดระวังและตรวจสอบตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ในฐานะ คตส. ย่อมต้องเสียสละเวลาส่วนตัว เพราะการทำงาน ณ ตรงจุดนี้มันต่างจากงานที่เคยทำอยู่ประจำ การทำงานของ คตส. เหมือนกับพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นการเริ่มต้นอะไรที่ใหม่พอสมควร เนื่องจากไม่มีประสบการณ์มาก่อน และต้องทุ่มเทอย่างมากให้กับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การใช้ชีวิตส่วนตัวก็ย่อมลดน้อยลงไปเป็นเรื่องธรรมดา แต่ไม่รู้สึกเหนื่อย หรือท้อ ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของการทำงานที่จะต้องมีปัญหาและอุปสรรคเพราะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือเอกชน และต้องคัดกรองว่าแต่ละคนเกี่ยวข้องมากน้อยแค่ไหน ต้องให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เพราะผู้ปฏิบัติในบางเรื่องปฏิบัติไปตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สูงขึ้นไปจนถึงการถูกสั่งจากนักการเมือง และต้องขอบคุณประชาชนที่คอยให้กำลังใจ ซึ่งปกติก็จะทำความดีเพื่อความดีอยู่แล้วพอประชาชนให้กำลังใจก็ยิ่งทำให้ไม่รู้สึกท้อหรือเหนื่อยเลย โดยส่วนตัวก็ขอให้กำลังใจกับบุคคลอื่นด้วยว่าทำดีแล้วจะมีแต่ความสุขความเจริญในชีวิต เท่าที่รับหน้าที่ คตส. มาจนถึงปัจจุบันก็ไม่เคยถูกข่มขู่คุกคาม หรือติดต่อเพื่อให้ช่วยเหลือด้านคดี อาจเพราะเป็นคนตรงไปตรงมาจึงไม่มีใครกล้ามาติดต่อ ซึ่งก่อนหน้านั้นทำหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็ทำการตัดสินคดีอย่างตรงไปตรงมาอยู่แล้ว การทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นธรรม ไม่ต้องกังวลใจในเรื่องเหล่านี้

อุดม เฟื่องฟูง

นายอุดม เฟื่องฟูง เกิดเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2481 ผู้พิพากษาอาวุโส
ในศาลอาญา กรุงเทพใต้ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คตส.
ตามประกาศ คปค. ฉบับที่ 30 เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549

- อดีตอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์
- อดีตรองประธานศาลฎีกา
- อดีตอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง
- อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา
- อดีตเลขาธิการสำนักอปรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

การศึกษา

นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนติบัณฑิตไทย สำนักอปรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

ทีมงานปฏิบัติงาน คตส.

บทสัมภาษณ์

นายอุดม เฟื่องฟุ้ง

ก่อนที่จะเข้ามารับหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) มีบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับ คปค. ด้านงานกฎหมายได้ทราบทางโทรศัพท์ และแจ้งว่าทาง คปค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เมื่อพิจารณาแล้วทราบว่า แนวทางการทำงานตรวจสอบเป็นการใช้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายเดิมโดยไม่มีกรออกกฎหมายใหม่ หรือแก้ไขสภาพบังคับด้านสารบัญญัติเพื่อให้มีผลบังคับย้อนหลังให้ผู้หนึ่งผู้ใดต้องเสียหาย คปค. จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องในการทำงานของ คตส. ไม่มีการกำหนดนโยบายให้ แต่เป็นการกำหนดไว้ในประกาศฯ ว่า คตส. มีอำนาจหน้าที่มีอะไรบ้าง และคณะกรรมการ คตส. แต่ละคนจะเป็นอิสระจากกัน จะพิจารณากันอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ คตส. จึงตกลงและยินดีที่จะเข้ามาช่วยเหลือประเทศไทย และได้รับผิดชอบเป็นประธานอนุกรรมการฯ อยู่สองเรื่องคือ คดีการซื้อขายที่ดินของกองทุนฟื้นฟูเพื่อพัฒนาระบบสถาบันการเงินหรือเรียกกันว่าที่ดินย่านรัชดา และคดีโครงการออกสลากพิเศษเลขท้าย ๒ ตัว ๓ ตัว หรือเรียกว่าหวยบนดิน ซึ่งแต่ละคดีมีความยากและลึกลับซับซ้อนพอสมควร ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาการโต้แย้งกันในเรื่องข้อกฎหมาย สำหรับข้อเท็จจริงนั้นจะไม่ค่อยมีปัญหาถกเถียงกันเพราะข้อเท็จจริงปฏิเสธกันไม่ได้ หลักฐานต่างๆ เป็นของทางราชการทั้งหมด ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ก็จะต่อสู้ในข้อกฎหมายจะไม่ต่อสู้ในประเด็นข้อเท็จจริง

ตั้งแต่แรกที่ยอมรับหน้าที่เพราะเห็นด้วยในเบื้องต้นว่าในบ้านเมืองเรามีการทุจริตคอร์รัปชันกันมากเกินสมควร และมีการกล่าวถึงกันมานานว่านักการเมืองคอร์รัปชันอะไรทำนองนี้ แต่เป็นการพูดกันในหมู่มวลคนที่ข้องเกี่ยวกับนักการเมืองหรือกลุ่มคนรากแก้วทั่วไป แต่ก็ไม่เคยมีผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองออกมาเอาจริงเอาจังกับเรื่องนี้ และไม่มีองค์กรใดที่จะสามารถหยุดยั้งขบวนการนี้ได้ เมื่อเข้ามาแล้วต้องยอมเสียสละเวลาส่วนตัวลงเพราะภารกิจเพิ่มมากขึ้น ทำงานแข่งกับเวลา ทำงานท่ามกลางความกดดันจากหลายฝ่ายและการทำงานด้านกฎหมายต้องรอบคอบ จะเร่งเวลาเพื่อให้เสร็จเร็วๆ ไม่ได้ ส่วนเรื่องด้านความปลอดภัยเป็นเรื่องที่ไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ หากกล่าวออกไปแล้วสังคมก็ไม่สามารถพิสูจน์คำพูดของตนเองได้เช่นกัน ก็จะมีบ้างที่ผู้โทรศัพท์ที่บ้านแล้วก็ดำ หรือตำหนิทางโทรศัพท์แล้ววางหูไป แต่ก็ยอมรับกับเหตุการณ์ได้เพราะเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่กระทบกับบุคคลหลายฝ่าย และก็ต้องยอมรับเหตุการณ์อื่นๆ ที่จะต้องมากระทบในภายหน้าด้วย และคิดว่าคนไทยทุกคนหากมีขีดความสามารถและมีโอกาสก็ควรจะรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยเช่นเดียวกันกับตนเอง

ปัจจุบัน คตส. ก็ยังไม่ทราบว่ามีผลของการนำคดีไปสู่ศาลแล้วจะออกมาเป็นเช่นไร แต่
อยากจะฝากไว้ว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือ
เสียหายต่อศีลธรรมในสังคม ทุกคนล้วนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลอย่าปล่อยให้มีการฉกฉวยโอกาส
จากช่องว่างในสังคมหาผลประโยชน์ใส่ตัว หากสังคมให้ความสำคัญกับปัญหาคอร์รัปชันอย่าง
จริงจังแล้วเชื่อว่าจะต้องขจัดปัญหาต่างๆ ได้อย่างแน่นอน

อำนวยการ ธีรธา

นายอำนวยการ ธีรธา เกิดที่จังหวัดภูเก็ต ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คตส. ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 30 เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549

- ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงนครศรีธรรมราช
- ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่
- ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา
- ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค 1
- รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา
- อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา
- ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค 7
- ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลจังหวัดนนทบุรี

การศึกษา

ศิษย์เก่าภูเก็ตวิทยาลัย

คณะนิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
เนติบัณฑิตไทย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

คตส.

บทสัมภาษณ์ นายอำนาจ ันธรา

ก่อนรับหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา แต่ติดตามเหตุการณ์บ้านเมืองมาโดยตลอด ซึ่งมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีการกล่าวหาทุจริตเชิงนโยบาย

หลังเกิดเหตุการณ์วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ผู้ที่เคารพนับถือทาบทามให้ไปช่วยทำงานตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เนื่องจากเห็นว่าควรให้คนที่เป็กลาง เข้ามาทำการตรวจสอบเรื่องนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นใจว่าการตรวจสอบเป็นไปโดยถูกต้องเป็นธรรม และเกิดความน่าเชื่อถือ ในฐานะเป็นคนไทยคนหนึ่งเห็นว่าบ้านเมืองในขณะนั้นมีปัญหาก็ยินดีที่จะเข้าไปช่วยเหลือ

การที่ผู้พิพากษาไปทำงานตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐได้นั้น เนื่องจากประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ (คปค.ฉบับที่ ๓๐) ข้อ ๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายห้ามมิให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือห้ามการปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในการดำรงตำแหน่ง ห้ามมิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับแก่การได้รับแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งได้ขออนุญาตจากกรรมการตุลาการ (ก.ต.) แล้ว

หลังจากเข้ามารับหน้าที่ตรวจสอบแล้ว ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องคดีการตรวจจับวัตถุระเบิดในสัมภาระผู้โดยสารบนสายพานลำเลียง (CTX) ซึ่งต้องยอมรับว่าเรื่องนี้ค่อนข้างยาก และซับซ้อนต้องรวบรวมพยานหลักฐานจำนวนมาก เอกสารเรื่องนี้มีตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๕๐ พยานเอกสารบางส่วนเป็นเรื่องที่มีหน่วยงานอื่นสอบสวนไปบ้างแล้ว จึงต้องนำมารวมกับสำนวนการสอบสวนของ คตส.

จากการรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องนี้เชื่อว่า เกี่ยวกับการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เนื่องจากขณะนั้น นักการเมืองมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เมื่อสั่งให้ปฏิบัติอย่างไรก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน นอกจากนี้ยังได้ความว่าบริษัทที่ตรวจรับรองแบบก็เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่และไม่มีประสบการณ์งานด้านนี้มาก่อน ยิ่งกว่านั้น ฝ่ายผู้ขายยังเป็นผู้จัดหาผู้ออกแบบและผู้ตรวจรับรองแบบ การตรวจจับวัตถุระเบิดในสัมภาระผู้โดยสารบนสายพานลำเลียง (CTX) มาเอง เป็นต้น

สำหรับการทำงานก็มีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้างเช่น การขอเอกสารต่าง ๆ จะได้รับล่าช้า บางครั้งเอกสารที่ส่งมาให้ก็มิได้มีการรับรองสำเนาถูกต้องซึ่งไม่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้ นอกจากนี้ เอกสารที่ขอจากกระทรวงยุติธรรมสหรัฐฯ ก็ได้รับค่อนข้างล่าช้าและใช้เวลาในการแปลค่อนข้างมาก

หลังจากเข้ามารับหน้าที่ตรวจสอบแล้ว เวลาส่วนตัวหายไปมากเช่น ช่วงสรุปสำนวนกลับบ้านมีดเกือบทุกวันเป็นเวลาเกือบ ๓ เดือน บางครั้งต้องมาประชุมสรุปสำนวนในวันหยุดราชการที่ยอมรับว่าเหนื่อย แต่ไม่เคยย่อท้อหรือหวั่นไหว และยินดีและเต็มใจที่จะทำงานนี้เนื่องจากเห็นว่าเป็นการทำประโยชน์ให้บ้านเมือง นอกเหนือจากงานประจำที่ทำอยู่ ซึ่งถ้าย่นเวลากลับไปได้ก็ยังยินดีที่จะทำงานนี้เพราะเห็นว่าสังคมน่าจะได้ประโยชน์และรู้ความจริงกระจ่างยิ่งขึ้น ระหว่างทำหน้าที่ตรวจสอบไม่เคยถูกคุกคามหรือข่มขู่ ส่วนที่ว่ากลัวกลุ่มอำนาจเก่าจะมาคิดบัญชีย้อนหลังหรือไม่นั้น เห็นว่าเมื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายตามพยานหลักฐาน โดยสุจริตเที่ยงธรรมไม่คิดกลั่นแกล้งผู้หนึ่งผู้ใด ก็เชื่อว่าการกระทำโดยสุจริตจะเป็นเกราะป้องกันตัวได้เป็นอย่างดี

ส่วนคำถามที่ว่าอยากฝากข้อคิดให้ประชาชนอย่างไรนั้น เห็นว่า การเลือกตั้งทุกระดับต้องเป็นไปโดยสุจริตและโปร่งใส การซื้อสิทธิและขายเสียงเป็นบ่อเกิดของการทุจริตคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง เมื่อมีการลงทุนซื้อเสียงไปจำนวนมากเพื่อเข้ามาถืออำนาจรัฐ ก็ย่อมคิดที่จะถอนทุนคืน นอกจากนี้ ยังต้องหาทุนเพื่อจะใช้ซื้อสิทธิในการเลือกตั้งในครั้งต่อไป ดังนั้น ถ้าแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงไม่ได้ ย่อมยากที่จะแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สรุปคดี คตส. (คดีอาญา)			
เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	
<p>๑. ศาลอาญา คดีที่ อ.๑๖๓๘/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๓๔๗๘/๒๕๕๐ คุณหญิงพวงมาน ชินวัตร โฉทกั นายนาม ยิ้มแย้ม กับ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ จำกัด</p>	<p>ร่วมกันหมิ่นประมาทด้วยการ โฆษณาด้วยเอกสาร พ.ร.บ. การพิมพ์ฯ</p>	<p>จำเลยร่วมกันกระทำความผิดหมิ่นประมาทด้วยความผิดที่จำเลยฟ้องโดย ชัดแจ้ง ถูกดำเนิน ถูกเกลียดชัง โดยได้ร่วมกันพิมพ์โฆษณาข้อความ ด้วยเอกสารในหนังสือพิมพ์รายวัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๓๒๖, ๓๒๘ และ ๓๓๒</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๐ อุทธรณ์ วันที่ ๘ พ.ย. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์</p>
<p>๒. ศาลอาญา คดีที่ อ.๑๗๗๐/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๒๗๙๘/๒๕๕๐ คุณหญิงพวงมาน ชินวัตร โฉทกั นายนาม ยิ้มแย้ม จำกัด</p>	<p>ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฯ</p>	<p>จำเลยในฐานะประธานกรรมการ กลั่นแกล้งหาว่าโจทก์และสามีโจทก์ ต่อบุคคลทั่วไป และผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทย์ โทรทัศน์ ว่าการที่โจทก์ทำสัญญาซื้อที่ดิน (ที่ดินรัชดาภิเษก) จากกองทุน เพื่อการพัฒนาฯ ทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ และจำเลยได้บีบบังคับ สู่เชิญ กอทองเพื่อการฟื้นฟูเป็นผู้ประมุขชายที่ดินให้กับโจทก์ ทำการ กล่าวหาเรื่องทุจริตและสามีโจทก์ในเรื่องที่โจทก์ทำสัญญาซื้อขาย กับกอทองฯ โดยไม่ขอด้วยกฎหมาย ในขณะที่จำเลยกล่าวหาโจทก์และ สามีโจทก์ยังไม่มีการตรวจสอบและได้สวนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ไม่มีการรวบรวมพยานหลักฐานแล้วเสร็จ ไม่มีมติของคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ ที่ระบุว่าโจทก์และสามีโจทก์ได้กระทำความผิดตามกฎหมาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐, ๙๑, ๑๕๗, ๒๐๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๑ พ.ค. ๒๕๕๐ ศาลลงมติลงโทษจำคุกถึงที่สุด คดีชั่วคราวเพื่อรอคดีหลักถึงที่สุด วันที่ ๒๓ ก.ค. ๒๕๕๐ ฟังคำสั่งศาล อุทธรณ์ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๕๐</p>

สรุปคดี คตส. (คดีอาญา)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๓. ศาลอาญา คดีดำที่ อ.๑๙๘๕/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายแก้วสรร อติโพธิ กับพวก รวม ๑๐ คน จำเลย</p>	<p>หมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ด้วยเอกสาร, พ.ร.บ.การพิมพ์ ๒๕๕๔</p>	<p>จำเลยในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการตรวจจสอบ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ได้แถลงข่าวต่อสาธารณะและ สื่อมวลชน เพื่อเสนอข่าว ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เพื่อประโยชน์ ต่อกิจการในเครือบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น กรณีแปลงค่าสัมปทาน โทรคมนาคมเป็นภาษีสรรพสามิต ต่อมาจำเลยได้ร่วมกันนำเอาข้อความ แถลงข่าวต่อสาธารณะและสื่อมวลชน มาตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์รายวัน โพสต์ทูเดย์ เป็นการร่วมกันหมิ่นประมาทใส่ความใจทักต่อบุคคลที่ตามมา โดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพ การกระจ่ายเสียง ถูกเกลียดชัง และ ได้รับความ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖, ๓๒๘ และ ๓๓๒</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๙ พ.ค. ๒๕๕๐ ได้สวมชุดฟ้อง วันที่ ๒๗ พ.ย. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างพิจารณาของ ศาลชั้นต้น นัดได้สวมชุดฟ้อง ๔ ส.ค. ๒๕๕๑</p>
<p>๔. ศาลอาญา คดีดำที่ อ.๒๑๖๐/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๒๑๙๑/๒๕๕๐ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม กับพวก รวม ๑๗ คน จำเลย</p>	<p>ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ใน การยุติธรรม เป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใด</p>	<p>จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ ได้นำสำนวนการสอบสวนการตรวจจสอบการกระทำที่ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ กรณีจัดซื้อที่ดินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู การกระทำของจำเลยทั้งสิบเจ็ดเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต มุ่งจะก่อให้เกิด ความเสียหายแก่โจทก์และสามีโจทก์ ฝ่ายโจทก์ขอให้ลงโทษตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗, ๑๗๒ และ ๒๐๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ ศาลพิพากษายกฟ้อง วันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๐ โจทก์อุทธรณ์ วันที่ ๗ ส.ค. ๒๕๕๐ จำเลยแก้อุทธรณ์ ๕ พ.ย. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์</p>

สรุปคดี คตส. (คดีอาญา)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๕. ศาลอาญา คดีที่ อ.๒๒๒๖/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายแก้วสรร อติโพธิ จำเลย</p>	<p>หมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดที่ และปราบปรามการทุจริต</p>	<p>จำเลยได้ใส่ความโจทก์โดยการโฆษณา ด้วยการกระจายภาพและเสียง ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย เสียงชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นและเกลียดชังจากบุคคลที่ด้อยและประชาชน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ และ ๑๒๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๐ ไต่สวนมูลฟ้อง วันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๕๑ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการอุทธรณ์</p>
<p>๖. ศาลอาญา คดีที่ อ.๒๓๗๔/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๒๔๘๓/๒๕๕๐ เมื่ออากาศตรีฉลาด วรฉัตร โจทก์ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน กับพวก รวม ๓๐๘ คน จำเลย</p>	<p>เป็นกบฏ สนับสนุนการ กระทำความผิด ดูหมิ่น พระมหากษัตริย์</p>	<p>จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ โดยมีจำเลยที่ ๙ ถึงที่ ๓๐๘ เป็นผู้สนับสนุนการ กระทำความผิดที่ร้ายแรง ด้วยการทำรัฐประหารหรือยึดอำนาจ ทำให้ โจทก์และปวงชนชาวไทยได้รับความเสียหาย ทำให้ปราศจากการใช้อำนาจอธิปไตย ประเทศชาติขาดความน่าเชื่อถือจากนานาอารยะ ประเทศ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และ ๑๑๓</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๐ ศาลพิพากษายกฟ้อง วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์</p>

สรุปคดี คตส. (คดีอาญา)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๗. ศาลอาญา คดีดำที่ อ.๒๓๗๙/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๒๔๔๘/๒๕๕๐ บริษัท เวิร์ดพลาเยอร์ จำกัด โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม ที่ ๑ กับพวก รวม ๑๑ คน จำเลย</p>	<p>ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ เป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ</p>	<p>จำเลยทั้ง ๑๑ คน ในฐานะกรรมการได้มีคำสั่งให้อายัดบัญชีเงินฝาก ประเภทสะสมทรัพย์ กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ของบริษัท เวิร์ด พลาเยอร์ จำกัด โดยบัญชีเงินฝากที่มีคำสั่งอายัดนั้น มิใช่เป็นบัญชี เงินฝากหรือทรัพย์สินของบุคคล คู่สมรสฯ การกระทำของจำเลยจึงเป็น การใช้อำนาจหน้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นการร่วมทำ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๕๐ โจทก์อุทธรณ์ วันที่ ๒ ส.ค. ๒๕๕๐ อัยการรับแก้ต่างให้จำเลยทั้ง ๑๑ คน จำเลยแก้อุทธรณ์ ๓ ต.ค. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์</p>
<p>๘. ศาลอาญา คดีดำที่ อ.๓๐๒๐/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม กับพวก รวม ๑๑ คน จำเลย</p>	<p>ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใด</p>	<p>จำเลยทั้ง ๑๑ คน ได้อาศัยอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็น คตส. เจตนาถลำ แก่งัดโจทก์ทั้งสองให้ตกเป็นจำเลยที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง การเมือง ให้โจทก์ได้รับความเสียหาย บิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อแก่งัดให้โจทก์ทั้งสองเกิดความเสียหายและต้องรับโทษจำคุก ริบทรัพย์สิน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ ๒๐๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๐ (ศาลอาญาไม่มีอำนาจพิจารณาคดี เนื่องจากเป็นคดีทางการเมืองต้อง ยื่นเรื่องไปที่ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง)</p>

สรุปคดี คตส. (คดีอาญา)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ขั้นตอนการดำเนินคดี
๙. ศาลอาญาคดีดำที่ อ.๓๑๑๒/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๔๑๖๓/๒๕๕๐ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ โดยนายพนม จอดเกาะ ผู้รับมอบอำนาจ นายนาม ยิ้มแย้ม ที่ ๑ กับ พวก รวม ๑๑ คน จำเลย	ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยกฎหมายเพื่อให้เกิด ความเสียหาย	จำเลยทั้ง ๑๑ ร่วมกันแกัดงใจทกในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็น กรรมการตรวจสอบ โดยร่วมกันมมติและออกคำสั่งจ่ายดเงินฝากในบัญชี เงินฝากและหุ้นของโจทกโดยมีเจตนาเพื่อให้โจทกได้รับความเสียหาย	ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๐ นัดได้ส่วนมูลฟ้อง วันที่ ๒๗ ต.ค. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง วันที่ ๒๗ ต.ค. ๒๕๕๐ ส่งศาลอุทธรณ์ วันที่ ๕ ก.พ. ๒๕๕๑ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์
๑๐. ศาลอาญาคดีดำที่ อ.๓๑๗๓/๒๕๕๐ คดีแดงที่ อ.๓๔๓๕/๒๕๕๐ นายพานทองแท้ ชินวัตร โดยนายสมบูรณ คุปติมันต์ ผู้รับมอบอำนาจโจทก นายนาม ยิ้มแย้ม และพวก รวม ๑๑ คน จำเลย	ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยกฎหมายเพื่อให้เกิด ความเสียหาย	จำเลยทั้ง ๑๑ ร่วมกันแกัดงใจทกในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ เป็นกรรมการตรวจสอบ มีคำสั่งจ่ายดบัญชีเงินฝากจากการขายหุ้น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ในสวนของโจทก ทำให้โจทกได้รับ ความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗	ยื่นฟ้อง วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง เนื่องจากคดีไม่มีมูล วันที่ ๕ ก.ย. ๒๕๕๐ โจทกอุทธรณ์ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ ศาลมี คำสั่ง ๒๗ พย.๒๕๕๐ ว่าในชั้นนี้ จำเลยยังไม่มีความเป็นจำเลย จึง ยังไม่ต้องแกกอุทธรณ์

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๑๒. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๑๖๑๙/๒๕๕๐ นายสมัคร สุนทรเวช โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม และ นายประเสริฐ บุญศรี จำเลย</p>	<p>ละเมิด เรียกค่าสินไหม ทดแทน</p>	<p>การกรทำทำของจำเลยทั้งสองเป็นการรวมกันใจ ทำละเมิดต่อโจทก์ด้วยการกล่าว หรือโฆษณาแพร่หลาย ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง โดยอาศัย ความได้เปรียบในการเป็น คตส. ได้รับแต่งตั้งโดย คปค. จำเลยทั้งสองได้ร่วมกันบิดเบือน ขาดจริยธรรมและ คุณธรรม มีอคติ มุ่งประสงค์ร้าย ดูถูกเหยียดหยาม ทำลายชื่อเสียง ของโจทก์ เพื่อให้โจทก์เสียหาย แก่ชื่อเสียง หรือเกียรติคุณ ทำให้สาธารณชน ขาดความเชื่อถือศรัทธาในตัวโจทก์ เป็นการทำลาย เครดิตของโจทก์โดยสิ้นเชิง ทำให้โจทก์ได้รับ ความเสียหายจากการดำเนินแก่งทางทำมาหาได้ และ ทางเจริญเติบโตทางธุรกิจของโจทก์ ทำให้โจทก์ ขาดรายได้</p>	<p>๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๒ เม.ย. ๒๕๕๐ ยื่นคำให้การ วันที่ ๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๐ จำเลยยื่นแก้อุทธรณ์วันที่ ๙ มิ.ย. ๒๕๕๑</p>

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๑๒. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๒๓๒๘/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายแก้วสรร อติโพธิ กับพวก รวม ๑๐ คน จำเลย</p>	<p>ละเมิด เรียกค่าเสียหาย</p>	<p>การกระทำของจำเลยทั้งสิบมิใช่เป็นการแสดงความ คิดเห็น หรือแสดงข้อความใดโดยสุจริตแต่เป็นการแถลง ข่าว แสดงความคิดเห็น และตีพิมพ์ข้อความให้ปรากฏ แพร่หลาย โดยมีอคติและไม่มีความเป็นกลางมุ่งทำลาย ความเชื่อถือนของประชาชนที่มีต่อโจทก์ ทำให้โจทก์โดย ผิดกฎหมาย เป็นการกล่าวหรือไขว่ขวายแพร่หลายซึ่ง ข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายแก่สิทธิ ชื่อเสียง เกียรติ คุณ ทางทำมาหาได้ หรือทางเจริญของโจทก์</p>	<p>๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐</p>	<p>ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๙ พ.ค. ๒๕๕๐ ทนายโจทก์ ยื่นคำร้องขอพยาน เพิ่มเติม ปัจจุบันอยู่ในกระบวนการของ ศาลชั้นต้น</p>

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๑๓. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๓๒๒๓/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม ที่ ๑ กับพวก รวม ๑๑ คน จำเลย</p>	<p>ละเมิด เรียกค่าเสียหาย</p>	<p>การที่จำเลยร่วมกันแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน ก็โดยประสงค์ให้สื่อมวลชนนำเอาข้อความหรือคำพูดไปโฆษณา เผยแพร่ทางวิทยุ โทรทัศน์ให้ประชาชนทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศทราบ ซึ่งต่อมาสื่อมวลชนได้นำข้อความหรือคำพูดของจำเลยไปลงโฆษณาเผยแพร่ตามความประสงค์ของจำเลยการกระทำของจำเลยทำให้บุคคลทั่วไปทั้งในและต่างประเทศที่ได้ยินได้ฟังและอ่านข้อความที่จำเลยแถลงข่าว มติ คำสั่งที่อัยตทรัพย์ของโจทก์ ดูหมิ่น เกลียดชัง ขาดความเชื่อถือ และเสื่อมศรัทธาในตัวโจทก์ ทำให้โจทก์เสียหาย ต่อชื่อเสียงเกียรติคุณ ทางเข้ามาหาได้ และทางเจริญของโจทก์ ทำให้บุคคลทั่วไปที่ได้รับฟัง รับทราบเข้าใจว่าโจทก์เป็นคนโกง ทุจริต ประพฤติมิชอบ รำรวย และมีสินทรัพย์เพิ่มเพราะการทุจริต และกระทำผิดกฎหมายมิใช่ผู้ประกอบการอาชีพโดยสุจริต หรือมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรมในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้นำประเทศ</p>	<p>๕๐,๐๑๖,๖๘๐,๙๙๘</p>	<p>ชั้นฟ้อง วันที่ ๑๙ ก.ค. ๒๕๕๐ นัดที่ วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๕๐ ปัจจุบันอยู่ในกระบวนการของศาลชั้นต้น</p>

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ชั้นตอนการดำเนินคดี
๑๔. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๓๔๙๐/๒๕๕๐ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร โจทก์ นายณาม ยิ้มแย้ม ที่ ๑ กับพวก รวม ๑๑ คน จำเลย	ละเมิด เรียกค่าเสียหาย	การกระทำของจำเลยตั้งแต่บัดนี้ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายจากกรณียกอายุัดเงินในบัญชีธนาคารไม่สามารถเบิกถอนเงินฝากของโจทก์ไปทำธุรกรรมในเรื่องนิติกรรมสัญญา หรือการดำเนินการใดๆ กับผู้อื่นได้ เงินดังกล่าวเป็นเงินที่โจทก์มีอยู่ก่อนที่สามีโจทก์จะเป็นนายกรัฐมนตรี และเป็นการเสียโอกาสในการนำเงินจำนวนที่ถูกลอยไปทำธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๕๐,๑๑๐,๗๔๔,๕๗๔.๓๑	ยื่นฟ้อง วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๐ นัดชี้ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๐ จำเลยยื่นคำแถลงขอให้ศาลมีคำสั่งชี้ขาดเบื้องต้น ศาลสั่งรวม วันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๑
๑๕. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๓๔๘๐/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายวิโรจน์ เลหาพะพันธ์ จำเลย	ละเมิด เรียกค่าสินไหม ทดแทน	จำเลยได้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าว หรือไขข่าวแพร่หลาย ข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง โดยป่าวประกาศทางสำนักข่าวไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน ล้วนแต่เป็นข้อความอันเป็นเท็จทั้งสิ้น เป็นการใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์ เพื่อทำลายชื่อเสียงโจทก์ในการประกอบธุรกิจและทางการเมือง โดยกล่าวหาโจทก์ว่าดำเนินกรโดยทุจริต ประพฤติมิชอบ มีโทษทางอาญาในข้อหาหมิ่น ทำให้โจทก์	๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๐ นัดชี้ วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๐ จำเลยยื่นคำแถลงขอให้ศาลมีคำสั่งชี้ขาดเบื้องต้น

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ขั้นตอนการดำเนินคดี
๑๖. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๓๔๙๑/๒๕๕๐ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โจทก์ นายศักดิ์ กอแสงเรือง จำเลย	ละเมิด เรียกค่าสินไหม ทดแทน	<p>ความเสียหาย จำเลยได้กล่าวชี้ว่าให้สาธารณชนเข้าใจว่าโจทก์ในฐานะนายกรัฐมนตรี เป็นคนไม่ยุติกระทำโดยทุจริต มีเจตนาแอบแฝงซ่อนเร้นเป็นการฉ้อโกงเพื่อประโยชน์แก่ครอบครัวและพวกพ้อง ใช้อำนาจออกคำสั่งให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (เอ็กซิมแบงก์) ให้พม่ากู้เงินไปเพื่อประโยชน์ของธุรกิจโทรคมนาคม อันเป็นธุรกิจของครอบครัวโจทก์ ความจริงการที่เอ็กซิมแบงก์ปล่อยเงินให้พม่ากู้ เป็นเรื่องระหว่างธนาคารกับทางรัฐบาลพม่าไม่เกี่ยวกับโจทก์และรัฐบาล โจทก์ไม่มีอำนาจสั่งและไม่เคยสั่ง</p>	๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ยื่นฟ้อง วันที่ ๒๔ ส.ค. ๒๕๕๐ นัดพร้อมเพื่อฟังความเห็นศาล ปกครอง ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เวลา ๙.๐๐ น.

สรุปคดี คตส. (คดีแพ่ง)				
เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ทุนทรัพย์/บาท	ขั้นตอนการดำเนินคดี
๑๗. ศาลแพ่ง คดีดำที่ ๒๖๐๘/๒๕๕๐ คดีแดงที่ ๙๙๘/๒๕๕๑ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร โจทก์ นายนาม ยิ้มแย้ม ที่ ๑ กับ พวกรวม ๕ คน	ละเมิด เรียก ค่าเสียหาย	แบบแผน เพื่อหาผลประโยชน์ให้กับธุรกิจของครอบครัว เป็นเจ้าของพนักงานของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียกับตนเอง และ เว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้รัฐได้รับความเสียหาย ส่วนแล้วแต่เป็นความเท็จ เป็นการหมิ่น ประมาทโจทก์	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ยื่นฟ้อง วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ ศาลยกฟ้อง ๕ มิ.ค. ๒๕๕๑
รวม ๗ คดี โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายรวม			๑๐๔,๒๙๒,๔๒๕,๕๗๒.๓๑	

สรุปคดี คตส. ถูกแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษ

คดี	ข้อหา	ขั้นตอนการดำเนินคดี
๑๙. สตภ. บางเลน จ. นครปฐม คดี พตท. ทักษิณ ชินวัตร ผู้กล่าวหา นายวิโรจน์ เลาะห์พันธ์ ผู้ถูกกล่าวหา	หมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาด้วย เอกสารในการแถลงคดี Exim Bank	พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้อง ได้ส่งสำนวนให้อัยการ จังหวัดนครปฐม ขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาของอัยการ จังหวัดนครปฐม
๑๙. สตภ. พุทธมณฑล จ. นครปฐม คดี พตท. ทักษิณ ชินวัตร ผู้กล่าวหา นายศักดิ์ กอแสงเรือง ผู้ถูกกล่าวหา	หมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาด้วย เอกสารในการแถลงคดี Exim Bank	พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้อง ได้ส่งสำนวนให้อัยการ จังหวัดนครปฐม ขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาของอัยการ จังหวัดนครปฐม
๒๐. คดีกองปราบปราม บริษัท สำนักงานกฎหมายนิติเอกราช จำกัด กับ พวก ผู้กล่าวหา คณะกรรมการ คตส. กับพวก ผู้ถูกกล่าวหา	ร่วมกันหมิ่นประมาท และรู้ว่ามีได้มีการกระทำผิด เกิดขึ้น แจ้งข้อความต่อพนักงานสอบสวนหรือเจ้า พนักงานผู้มีอำนาจว่าได้มีการกระทำผิด	กองปราบ หมายเรียกผู้ต้องหา: ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ให้ไปพบพนักงานสอบสวน ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คตส. ได้ มีหนังสือชี้แจงว่า กรณีเกิดจาก บจก. สำนักงานกฎหมายนิติเอก ราช ได้มีหนังสือขอให้ คตส. เพิกถอนอายุทรัพย์สินของ พตท. ทักษิณ ชินวัตร และพวก แต่ในหนังสือดังกล่าวมี ข้อความดูหมิ่นเจ้าพนักงาน คตส. จึงได้แจ้งความตาม ข้อความในหนังสือของสำนักงานกฎหมายดังกล่าว การกระทำ ของ คตส. จึงไม่ใช่เป็นการหมิ่นประมาทและมีได้แจ้งความ ต่อเจ้าพนักงาน

สรุปคดี คตส. ถูกแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษ

คดี	ข้อหา	ขั้นตอนการดำเนินคดี
		<p>พนักงานสอบสวนสามารถตรวจสอบจากเอกสารดังกล่าวมีการกระทำผิดที่ถูกต้องหรือไม่ ดังนั้น คตส. ขอทราบผลคดีที่ คตส. แจ้งความ และขอชี้แจงเป็นหนังสือแทนการมาพบพนักงานสอบสวน</p> <p>ครั้งที่ ๒ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑</p> <p>ให้ไปพบพนักงานสอบสวน ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ คตส. ได้มีหนังสือถึงกองปราบปรามและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติถึงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารทั้งหมด ขอให้พิจารณาดำเนินการและขอทราบความคืบหน้าของคดีที่ คตส. แจ้งความและได้แจ้งให้ทราบด้วยว่า คตส. ได้มีหนังสือถึงอธิบดีผู้พิพากษาศาลและผู้พิพากษาหัวหน้าศาลที่เกี่ยวข้องว่า คตส. ได้ชี้แจงเหตุผลประกอบรายละเอียดมาพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แต่ประการใด หากพนักงานสอบสวนมีคำร้องขอออกหมายจับ คตส. และพวก คตส. ขอคัดค้านคำร้องและมีความประสงค์จะตั้งหมายความในชั้นไต่สวนคำร้องขอออกหมายจับของพนักงานสอบสวน ดังนั้น คตส. จึงขอชี้แจงเป็นหนังสือแทนการให้การด้วยวาจา</p>

สรุปคดี คตส. แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษ		
เลขคดี	ข้อหา	ขั้นตอนการดำเนินคดี
๑. คดี控告ปราบปราม นายวม ยิ้มแย้ม ผู้กล่าวหา นายจาตุรนต์ ฉายแสง ผู้ถูกกล่าวหา	ดูหมิ่นเจ้าพนักงาน แจ้งความร้องทุกข์ ฌ กongs บังคับการ控告ปราบปราม เดือนเมษายน ๒๕๕๐	กongs บังคับการ控告ปราบปราม ยังไม่แจ้งความคืนหน้า
๒. คดี控告ปราบปราม คณะกรรมการ คตส. กับพวก รวม ๑๑ คน ผู้กล่าวหา นายนพดล ปัทมะ ผู้ถูกกล่าวหา	ดูหมิ่นเจ้าพนักงาน แจ้งความร้องทุกข์ ฌ กongs บังคับการ控告ปราบปราม เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ กรณีให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนเมื่อ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทรัล มีข้อความดูหมิ่น คตส. ซึ่งปฏิบัติงานตาม หน้าที่	กongs บังคับการ控告ปราบปราม แจ้งความคืนหน้าเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ว่าอยู่ระหว่างการรวบรวมพยาน
๓. คดี สน. บางซื่อ คณะกรรมการ คตส. กับพวก รวม ๑๑ คน ผู้กล่าวหา นางกาญจนา หงษ์เหิน ผู้ถูกกล่าวหา	กระทำการฝ่าฝืนตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ ตาม พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑), มาตรา ๑๑๘ ในกรณีนี้ที่คณะอนุกรรมการ ตรวจสอบการซื้อขายหุ้นและไอโฟนบริษัท ซินคอร์ ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำ ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเรียกมาให้ถ้อยคำ แต่ไม่ ยอมมาแจ้งความร้องทุกข์ ฌ สน. บางซื่อ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐	สน. บางซื่อ ยังไม่รายงานผลความคืนหน้า

สรุปคดี คตส. แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษ

เลขคดี	ข้อหา	ขั้นตอนการดำเนินคดี
<p>๔. คดี สน.บางซื่อ คณะกรรมการตรวจสอบ คตส. กับพวก รวม ๑๑ คน ผู้กล่าวหา คุณหญิงพจมาน ชินวัตร, นายพาน ทองแท้ ชินวัตร, นางกาญจนาภา หงษ์เหิน และนางบุษบา ตามาพงศ์ รวม ๔ คน ผู้ถูกกล่าวหา</p>	<p>กระทำการฝ่าฝืนตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ ตาม พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑), มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการ ตรวจสอบการชื้อขายหุ้นและไอเอ็มวีบริษัท ชินคอร์ป เอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำ ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเรียกมาให้ถ้อยคำ แต่ไม่ ยอมมาแจ้งความร้องทุกข์ ณ สน.บางซื่อ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐</p>	<p>พนักงานสอบสวน แจ้งความตืบหน้า ดังนี้ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐ ได้สอบปากคำพยานบุคคลฝ่ายผู้ กล่าวหาไว้แล้ว ๓ ปาก และได้ออกหมายเรียกผู้ต้องหา ๔ คน เป็นครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ แจ้งความตืบหน้าว่า เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากค่านายพานทอง แท้ ชินวัตร, นางกาญจนาภา หงษ์เหิน และนางบุษบา ตามา พงศ์ สำหรับรายคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีหมายความทำ หนังสือขอเลื่อนนัดต่อนักงานสอบสวน</p>
<p>๕. คดี สน.บางซื่อ คณะกรรมการตรวจสอบ คตส. กับ พวก รวม ๑๑ คน ผู้กล่าวหา นางสาวพิณทองทา ชินวัตร ผู้ถูก กล่าวหา</p>	<p>กระทำการฝ่าฝืนตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ ตาม พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑), มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการ ตรวจสอบการชื้อขายหุ้นและไอเอ็มวีบริษัท ชินคอร์ป เอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำ ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเรียกมาให้ถ้อยคำ แต่ไม่ ยอมมาแจ้งความร้องทุกข์ ณ สน.บางซื่อ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐</p>	<p>สน.บางซื่อ ยังไม่รายงานผลความตืบหน้า</p>

สรุปคดี คตส. (คดีศาลปกครอง)

เลขคดี	ข้อหา	สรุปคำฟ้อง	ชั้นตอนการดำเนินคดี
๑. คดีศาลปกครองกลาง คดีดำที่ ๑๖๘๗/๒๕๕๐ คดีแดงที่ ๑๕๖๖/๒๕๕๐ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการตรวจสอบตามประกาศ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฅบปที่ ๓๐ เรื่องการ ตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความ เสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดี	คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทาง ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ การโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำสั่ง อายัดเงินไม่ชอบด้วยกฎหมาย)	ผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยอำนาจตามประกาศ คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฅบปที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มี คำสั่ง คตส.ที่ ๐๒๑/๒๕๕๐, ๐๒๒/ ๒๕๕๐, ๐๒๔/๒๕๕๐ และ ๐๒๙/ ๒๕๕๐ อายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าอาจเป็นทรัพย์สินที่ได้มา จากการกระทำผิดหรือได้มาจากการ รักรวยผิดปกติ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ สามารถทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ทำนิติกรรมหรือการค้าเงินการทาง การเงินซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำ พิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง คตส.ทั้ง ๔ ฅบป	ศาลปกครองกลาง มีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ต่อมาผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ศาลปกครองสูงสุด มีคำสั่งที่ ๖๑/ ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ ได้อ่านคำสั่งเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑ มีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาล ปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

บทความทางวิชาการ

การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน

โดย รศ.ดร. บรรเจิด สิงคะเนติ

การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนย่อมมีความเชื่อมโยงมาจากอำนาจอธิปไตยของปวงชนตามหลักประชาธิปไตย อำนาจอธิปไตยของปวงชนตามหลักประชาธิปไตยในด้านหนึ่งก่อให้เกิดความชอบธรรมในทางประชาธิปไตยของผู้ปกครอง แต่ในขณะเดียวกันหากผู้ปกครองใช้อำนาจดังกล่าวเพื่อตนเองและพวกพ้อง กรณีอาจเป็น “การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน” ข้อความคิดเกี่ยวกับ “การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน” หากพิเคราะห์ในทางกฎหมายมีข้อพิจารณา ๒ ประการ คือ ๑ ภารกิจของรัฐและหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารประเทศ และ ๒ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑ ภารกิจของรัฐและหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารประเทศ

๑.๑ ภารกิจของรัฐ

หากกล่าวถึงภารกิจของรัฐนั้นอาจสรุปได้ว่าแต่เดิมนั้นภารกิจของรัฐมีลักษณะเป็น “รัฐเผ่ายาม” กล่าวคือ รัฐมีภาระหน้าที่ที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ป้องกันการรุกรานจากศัตรูภายนอกประเทศ และรักษาความเรียบร้อยภายในประเทศ แต่ต่อมารัฐสมัยใหม่ได้ขยายภารกิจของตนเข้ามาดูแลความทุกข์สุขของประชาชนมากขึ้น รัฐสมัยใหม่ต้องเข้ามาจัดการเรื่องสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การศึกษา การสาธารณสุข ตลอดจนเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทั้งหลาย จึงเห็นได้ว่าภารกิจของรัฐสมัยใหม่นั้นมีภารกิจมากขึ้นและมีความซับซ้อนขึ้น โดยที่ภารกิจของรัฐเป็นภารกิจที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยรวม ด้วยเหตุนี้เอง การที่รัฐจะบรรลุความมุ่งหมายต่อภารกิจของรัฐดังกล่าวได้ รัฐจะต้องมีอำนาจเหนือประชาชนหรือในทางกฎหมายมหาชนเรียกว่า “อำนาจมหาชน” ซึ่งเป็นอำนาจรัฐที่มีเหนือประชาชนทั่วไป การมีอำนาจเหนือประชาชนของรัฐดังกล่าวก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการโดยรวมของประชาชนหรือที่เรียกว่า “ประโยชน์สาธารณะ” ด้วยเหตุนี้รัฐจึงมีความชอบธรรมในการมีอำนาจเหนือประชาชนเพราะการดำเนินการของรัฐก็เพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น “ประโยชน์สาธารณะ” จึงเป็นรากฐานอันสำคัญของอำนาจรัฐ หรือเป็นรากฐานอันสำคัญของกฎหมายมหาชน

๑.๒ หน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารประเทศ

โดยที่ “รัฐ” นั้นเป็นนิติบุคคลหรือเป็นเพียงบุคคลในทางกฎหมายระหว่างประเทศ รัฐจึงไม่สามารถใช้อำนาจรัฐได้ด้วยตนเอง การใช้อำนาจรัฐจะต้องใช้โดยผ่านบุคคลธรรมดาในนามของอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการอำนาจนิติบัญญัติมีอำนาจในการตรากฎหมาย อำนาจตุลาการมีอำนาจในการวินิจฉัยข้อพิพาททั้งหลาย ส่วนอำนาจบริหารเป็นอำนาจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้ภารกิจของรัฐบรรลุความมุ่งหมาย ด้วยเหตุนี้อำนาจบริหารจึงรับภาระหลักในการทำให้บรรลุความมุ่งหมายของภารกิจของรัฐ ดังนั้น อำนาจบริหารจึงเป็นอำนาจในลักษณะของอำนาจกระทำการ แต่ขณะที่อำนาจตุลาการเป็นอำนาจที่ไม่อาจริเริ่มกระทำการเองได้ เมื่ออำนาจบริหารเป็นอำนาจที่ต้องทำเพื่อประโยชน์สาธารณะในการตอบสนองต่อภารกิจของรัฐทั้งหลาย ฝ่ายบริหารจึงเป็นฝ่ายที่มีอำนาจมากที่สุดในบรรดาอำนาจทั้งหลายในการตอบสนองต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

“อำนาจบริหาร” หรือที่เรียกว่า “รัฐบาล” ในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสมานันท์คือพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากในสภาว่วมกันจัดตั้งรัฐบาลภายใต้ความรับผิดชอบต่อรัฐสภา ดังนั้น การบริหารประเทศของรัฐบาลจึงต้องดำเนินไปตามนโยบายที่ได้ให้ไว้ต่อประชาชน การที่รัฐบาลมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศก็ด้วยเหตุผล ๒ ประการ คือ นโยบายของรัฐบาลเป็นนโยบายที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง และนโยบายนั้นเป็นนโยบายที่ตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ ด้วยเหตุนี้ ตราบิตที่รัฐบาลยังได้รับความไว้วางใจจากสภาซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนและกระทำเพื่อตอบสนองประโยชน์สาธารณะ ตราบิตที่รัฐบาลย่อมมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง รัฐบาลย่อมมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจเหนือประชาชนแม้การกระทำของรัฐบาลในเรื่องนั้นจะไปกระทบต่อผลประโยชน์ของบุคคลบางกลุ่มก็ตาม แต่โดยที่การกระทำของรัฐบาลในเรื่องนั้นเป็นไปเพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมหรือที่เรียกว่าประโยชน์สาธารณะ ในทางตรงกันข้ามรัฐบาลจะหมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศหากรัฐบาลใช้อำนาจเหนือประชาชนเพื่อผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้องของตน เพราะอำนาจรัฐนั้นโดยวัตถุประสงค์แล้วย่อมมิให้ใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือพวกพ้องของตน ดังนั้น การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้องของตน ย่อมไม่อาจถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ หากแต่เรียกว่าเป็นการบิดเบือนการใช้อำนาจ (abuse of power) ซึ่งจะนำไปสู่การสูญเสียความชอบธรรมของรัฐบาลในการใช้อำนาจมหาชนแทนประชาชนโดยรวม กล่าวโดยสรุป การใช้อำนาจของรัฐบาลย่อมมีความชอบธรรมหากเป็นการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่เมื่อใดก็ตามที่รัฐบาลใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้อง การใช้อำนาจนั้นไม่อาจถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจรัฐ เพราะผลประโยชน์ดังกล่าวมิอาจถือได้ว่าเป็นไปเพื่อ “ประโยชน์สาธารณะ”

๒ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนมีข้อพิจารณา ๓ ประการ ดังนี้ ๒.๑ การใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูง ๒.๒ การใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนโดยรวม และ ๒.๓ การใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวมุ่งหมายทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง

๒.๑ การใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูง

ข้อพิจารณาเบื้องต้นเกี่ยวกับการ “ทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน” เป็นข้อหาที่จะเกิดได้เฉพาะต่อบรรดานักการเมืองระดับชาติเท่านั้น เพราะเงื่อนไขของการใช้อำนาจในกรณีนี้เป็นกรณีที่ไม่อาจเกิดได้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับอื่นๆ เนื่องจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับอื่นๆ นั้นเป็นเพียงการใช้อำนาจตามกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา แต่การกระทำที่เป็นการใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูงในกรณีนี้เป็นการใช้อำนาจในระดับนโยบายหรือในระดับรัฐธรรมนูญ โดยที่อำนาจทางการเมืองเป็นอำนาจที่มีความเชื่อมโยงกับประชาชน เป็นอำนาจที่ได้รับฉันทานุมัติจากประชาชน การใช้อำนาจในกรณีนี้จึงเชื่อมโยงกับอำนาจในระดับรัฐธรรมนูญ ดังนั้นข้อกล่าวหาในกรณีนี้จึงถูกจำกัดจากฐานของการใช้อำนาจ ซึ่งมีอาจเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีทั่วไป

๒.๒ การใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติหรือประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า การใช้อำนาจของรัฐนั้นย่อมมีความมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ การกระทำที่จักเข้าลักษณะเป็นการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน จะต้องเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองหรืออำนาจรัฐที่มอบให้แก่ฝ่ายบริหารนั้นจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติหรือผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม กรณีใดเป็นกรณีที่เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติ กรณีใดเป็นกรณีที่กระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป โดยอาจให้ข้อสังเกตในทางตรงกันข้ามได้ว่าผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งย่อมไม่อาจถือได้ว่าเป็นผลประโยชน์ของประเทศชาติหรือของประชาชนโดยรวม โดยเฉพาะที่โลกในปัจจุบันอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์การสูญเสียดินแดนหรือสูญเสียดินแดนอธิปไตยในความหมายเดิมนั้นเปลี่ยนแปลงไปแล้ว ในอดีตหากมีบุคคลของชาตินั้นกระทำการโดยเปิดประตูเมืองให้กับอริราชศัตรูบุคคลที่กระทำการเช่นนั้นย่อมได้ชื่อว่าการกระทำอันเป็นการทรยศต่อแผ่นดิน แต่ในปัจจุบันการเสียเอกราชอาจไม่ได้หมายถึงดินแดน แต่อาจหมายถึงความสามารถของชาติในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

โดยที่การใช้อำนาจในทางการเมืองซึ่งเป็นการใช้อำนาจในทางนโยบายในบางกรณี อาจเป็นการใช้นโยบายที่ผิดพลาดจนทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมได้ ด้วยเหตุนี้การที่จะเป็นการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนนั้นจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขประการที่สาม

๒.๓ การใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวมุ่งหมายเพื่อทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง

การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขประการสุดท้ายซึ่งเป็นเงื่อนไขที่มีความสำคัญคือ การใช้อำนาจทางการเมืองนั้นมีความมุ่งหมายเพื่อทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง ดังนั้นการกระทำที่เป็นการใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวจะต้องมีความมุ่งหมายเพื่อการอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวโดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

ก. เพื่อทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ โดยทั่วไปแล้วการกระทำที่มีความมุ่งหมายเพื่อทำลายหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญอาจมีความผิดฐานใดฐานหนึ่งได้ เช่น กรณีที่พรรคการเมืองกระทำการอันขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กรณีนี้ย่อมมีความผิดตามกฎหมายพรรคการเมือง หรือหากการกระทำนั้นมุ่งโดยตรงต่อประมุขแห่งรัฐ กรณีนี้ย่อมมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกรณีที่เป็นการกระทำที่มุ่งให้เกิดการแบ่งแยกราชอาณาจักรก็ย่อมเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามยังอาจมีการกระทำอื่นใดที่มุ่งต่อหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ หากแต่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง เช่น การมุ่งทำลายต่อหลักนิติรัฐ เป็นต้น

ข. เพื่อแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง เป็นกรณีที่แสดงให้เห็นได้ชัดว่าการใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวเป็นการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน เพราะการใช้อำนาจรัฐหรือการใช้อำนาจมหาชนซึ่งเป็นการใช้อำนาจฝ่ายเดียวและเป็นอำนาจที่มีเหนือประชาชนนั้นก็เพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม ดังนั้นการใช้อำนาจรัฐที่เป็นการใช้อำนาจทางการเมืองระดับสูงเพื่อผลประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง ย่อมปราศจากความชอบธรรมใดๆ และการกระทำนั้นย่อมไม่ผูกพันต่อรัฐ เพราะเป็นการกระทำที่ไม่อยู่ในกรอบวัตถุประสงค์ของรัฐ เนื่องจากมิได้มุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ ส่วนความหมายของคำว่าประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องนั้น ย่อมหมายถึงผลประโยชน์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม และไม่ว่าจะจะเป็นผลประโยชน์ต่อตนเอง บุตร ภรรยา หรือครอบครัวของผู้ใช้อำนาจทางการเมืองนั้น ส่วนคำว่าพวกพ้องนั้นแสดงนัยถึงการมีผลประโยชน์เกี่ยวโยงกันทางใดทางหนึ่งหรืออย่างใดอย่างใดอย่างหนึ่งกับกลุ่มบุคคลในทางการเมืองหรือ

บุคคลอื่น แต่ทั้งนี้ย่อมไม่หมายความถึงความมุ่งหมายต่อผลประโยชน์ทางการเมือง ดังนั้นการกระทำเหล่านี้ย่อมนำไปสู่การถูกเพิกถอนโดยอำนาจรัฐต่อมาได้ ในขณะที่เดียวกันผู้ที่ใช้อำนาจทางการเมืองในลักษณะดังกล่าวย่อมเข้าลักษณะการกระทำที่เรียกว่า “ทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน”

กล่าวโดยสรุป “การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน” คือการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับชาติ ซึ่งได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เข้ามาบริหารประเทศ แต่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวหาได้ใช้อำนาจที่ประชาชนมอบหมายให้เพื่อประโยชน์สาธารณะไม่ แต่กลับใช้อำนาจทางการเมืองนั้นและก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศชาติหรือผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม ซึ่งการใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทำลายหลักพื้นฐานทางรัฐธรรมนูญหรือเพื่อแสวงประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง การกระทำในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการทรยศต่อความไว้วางใจที่ประชาชนได้มอบหมายให้แก่ผู้บริหารประเทศ

หลักการของการเคารพต่อความไว้วางใจของประชาชนนั้น ปรากฏอยู่ในคำถวายสัตย์ของบรรดารัฐมนตรีทั้งหลายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า

ก่อนเข้ารับหน้าที่ รัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า(ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

บทความทางวิชาการ

ความทุกข์ของแผ่นดิน

โดย ศาสตราจารย์ วิโรจน์ เลหาพะพันธุ์

ด้วยได้มีสื่อมวลชนแทบทุกสาขาเสนอข่าวเกี่ยวกับเรื่องการอุทธรณ์การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ๒๕๔๐ ภายนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทำนองว่ากรมสรรพากรไม่มีอำนาจประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้จากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เพราะขาดอายุความ และได้คืนเงินค่าภาษีให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไปแล้ว ๕๓๖ ล้านบาท ทำให้ประชาชนผู้อ่านหรือได้รับทราบข่าวอาจสับสนและมีข้อสงสัยว่า กรมสรรพากรประเมินเรียกเก็บภาษีไปได้อย่างไรถ้ารู้ว่าขาดอายุความ แม้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก็ยังมีข้อสงสัยว่า การจัดเก็บภาษีจากการซื้อขายหุ้นในกรณีต่าง ๆ ของกรมสรรพากรเป็นไปโดยถูกต้องเป็นธรรมหรือไม่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการจัดเก็บภาษีจากการซื้อขายหุ้นไม่ได้เพราะขาดอายุความ ซึ่งอาจทำให้ความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อกรมสรรพากรเสื่อมถอยไปหากไม่ทราบข้อเท็จจริง ยิ่งกว่านั้นสื่อมวลชนบางฉบับยังเข้าใจว่าคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ตั้งข้อหาผิด

จึงจำเป็นต้องหาโอกาสนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณาในชั้นตรวจสอบ การพิจารณาชั้นกรมสรรพากรก่อนที่จะประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ จากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รวมทั้งคำอุทธรณ์ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และการวินิจฉัยในชั้นการอุทธรณ์ มาเสนอต่อสาธารณชนเพื่อทราบและวินิจฉัยด้วยตัวของท่านเอง คตส. มิได้มีเจตนาที่จะไปตำหนิ สนับสนุนหรือโต้แย้งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทั้งสิ้น เพียงแต่มีเจตนาที่จะให้ผู้อ่านได้ทราบข้อเท็จจริง และใช้วิจรรย์ญาณของท่านเพื่อพิจารณาว่าจะใช้กฎหมายให้ถูกต้องเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินอย่างไร เรื่องที่เกิดขึ้นทุกฝ่ายได้ทำหน้าที่ทางกฎหมายตามตรรกทางกฎหมายภาษีอากรหรือไม่อย่างไร

ก่อนที่จะได้ทราบถึงข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ จำเป็นต้องเสนอให้ทราบถึงภูมิหลังของการประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้รายนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ว่ามีที่มาเป็นอย่างไร

การพิจารณาว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จะต้องเสียภาษีเงินได้จากการได้รับหุ้นหรือไม่ จะต้องย้อนกลับไปดู ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทำการซื้อหุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอรส์ แอนด์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จากนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ผ่านบริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) โบรคเกอร์ รวม ๔.๕ ล้านหุ้น โดยนายบรรณพจน์

ดามาพงศ์ ได้นำเช็คของนางพจมาน ชินวัตร จำนวนเงิน ๗๓๘ ล้านบาท จ่ายให้ บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) เป็นค่าซื้อหุ้นดังกล่าว เมื่อ บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) จ่ายเงิน ค่าขายหุ้นให้กับนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี เป็นเช็คจำนวนเงิน ๗๓๘ ล้านบาท ปรากฏว่า น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ไม่ได้นำเช็คนี้ไปเข้าบัญชีเงินฝากของตนเอง แต่กลับนำเช็คค่าขายหุ้นที่ได้รับจาก บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร ไปเข้าบัญชีเงินฝากของนางพจมาน ชินวัตร การซื้อขายหุ้นครั้งนี้ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี จะต้องเสียค่าธรรมเนียมรวมทั้งสิ้น ๗.๓๘ ล้านบาท

ต่อมา พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเองและคู่สมรส ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นเหตุนำไปสู่การฟ้องร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจงใจแสดงรายการทรัพย์สินไม่ถูกต้อง เพราะไม่ได้แสดงทรัพย์สินที่เป็นหุ้นที่ถือโดยบุคคลอื่น แม้ว่าในที่สุดศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรไม่มีความผิดในการที่ไม่รายงานทรัพย์สินที่ให้บุคคลอื่นถือหุ้นไว้แทน แต่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พบว่ามีเงินเข้ามาในบัญชีเงินฝากของนางพจมาน ชินวัตร จำนวน ๗๓๘ ล้านบาท ซึ่งนางพจมาน ชินวัตร ก็ชี้แจงว่าเป็นเงินของตนเอง ที่จ่ายไปเป็นค่าซื้อหุ้นของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และได้รับเช็คจาก บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) เป็นค่าขายหุ้นของ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี รวมทั้งชี้แจงว่านิติกรรมการซื้อขายหุ้นนี้ ที่แท้จริงเป็นการยกหุ้นของนางพจมาน ชินวัตร ซึ่ง น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี คนใช้ถือกรรมสิทธิ์แทน ให้แก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และนางพจมาน ชินวัตร เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมการซื้อขายหุ้นให้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) จำนวนรวม ๗.๓๘ ล้านบาท

เมื่อมีข่าวเกี่ยวกับการชุกหุ้นไว้ในชื่อของคนรับใช้ กรมสรรพากรก็ได้เข้ามาดำเนินการตรวจสอบ โดยได้รับหลักฐานจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีการเรียกบุคคลต่าง ๆ มาไต่สวน แต่นางพจมาน ชินวัตร และ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กลับให้การว่าเป็นการให้หุ้นโดยเสน่หา เนื่องในโอกาสที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แต่งงาน และในโอกาสที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์มีบุตรชายอายุครบหนึ่งปี ดังนั้นกรมสรรพากรจึงพิจารณาว่าเรื่องดังกล่าวไม่ต้องเสียภาษี และก็ไม่ได้ดำเนินการเรียกเก็บภาษีกรณีดังกล่าว

การที่กรมสรรพากรไม่เรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทำให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง และเห็นว่าเจ้าหน้าที่สรรพากรละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่เรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และได้มีมติลงโทษทางวินัยไล่กลุ่มข้าราชการสรรพากรที่ไม่เรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ออกจากราชการ รวมทั้งดำเนินคดีอาญากับกลุ่มข้าราชการดังกล่าวอีกด้วย

นอกจากนั้นคณะกรรมการตรวจสอบ ก็มีมติให้ดำเนินการไต่สวนกรณี นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ นางกาญจนาภา หงษ์เหิน เลขานุการ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ร่วมกันกระทำโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือใช้วิธีการอื่นใด ในทำนองเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร และร่วมกันกระทำโดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือ นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร และมีมติส่งเรื่องให้อัยการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา ซึ่งเรื่องนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินคดีในศาลอาญา

ข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบ

เรื่องนี้ คตส. มีมติตั้งอนุกรรมการตรวจสอบ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งในการดำเนินการของอนุกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นดังนี้

๑. การรับโอนหุ้นครั้งนี้ถือเป็น "เงินได้พึงประเมิน" ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร หรือไม่

กรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้เป็นผู้จ่ายเงินค่าซื้อหุ้นให้ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี แต่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้จ่ายเช็คค่าซื้อหุ้นรวมทั้งค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหุ้นให้ เมื่อบริษัทโบรกเกอร์ออกเช็คขีดคร่อม A/C Payee Only ชำระค่าหุ้นให้แก่ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ซึ่งมีชื่อเป็นผู้ขายก็นำเช็คค่าหุ้นที่ได้รับจากบริษัทโบรกเกอร์นั้นกลับไปเข้าบัญชีของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

เมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับกรรมสิทธิ์หุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท จากการให้ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ดังนั้นมูลค่าหุ้นที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับจึงถือเป็น "เงินได้พึงประเมิน" ตามคำนิยามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกรมสรรพากรเคยตอบข้อหารือตามหนังสือที่ กค ๐๘๑๑/๔๑๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ว่า "การได้รับโอนหุ้นของภริยาและบุตร เข้าลักษณะเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน ถือเป็น "เงินได้พึงประเมิน" ตามคำนิยามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร"

๒. เงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้น ถือเป็นเงินได้ประเภทใด

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทำงานงานกับ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ จำกัด ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร หลังจากที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ลาออกจาก อ.ต.ก. โดยช่วยบริหารงานด้านการตลาด เป็นผู้ติดต่อหาแหล่งเงินทุนหรือเป็นผู้ค้าประกันเงินกู้จากธนาคารเพื่อนำเงินมาประกอบธุรกิจ ร่วมกับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เพื่อให้กิจการมีทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยทำงานเป็นพนักงานบริษัทฯ และตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๘ มีตำแหน่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามร่วมกับกรรมการอื่นเพื่อกระทำการแทนบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่ให้ไว้กับหน่วยงานต่าง ๆ ว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทุ่มเททำงานให้ครอบครัวเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี จนมีฐานะเป็นปึกแผ่น ดังนั้น หุ้นที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับมาจึงไม่ใช่การได้รับจากการให้โดยอุปการะตามหน้าที่ธรรมจรรยา หรือการให้เนื่องในพิธีหรือขนบธรรมเนียมประเพณี แต่เป็นการตอบแทนให้ก็เนื่องจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านการตลาด และการติดต่อหาเงินกู้จากธนาคาร ซึ่งเป็นการช่วยเหลือธุรกิจการงานของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง จึงต้องถือว่าจำนวนมูลค่าหุ้นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาท เป็นเงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือชั่วคราวก็ตาม ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

๓. เงินได้พึงประเมินที่ได้รับ เป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีหรือไม่

การที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เห็นว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทุ่มเทกำลังในการทำงาน โดยช่วยกิจการของครอบครัวมาเป็นเวลานานกว่า ๑๐ ปี จนมีฐานะมั่นคงดีเมื่อแต่งงานมีครอบครัวและบุตร ควรมีฐานะทัดเทียมพี่น้องจึงได้ยกหุ้นให้ ๔.๕ ล้านหุ้นมูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท และถือว่าการโอนหุ้นให้แก่กันนี้เป็นการให้โดยเสนหาตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี หรือโดยอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา และมีความเชื่อโดยสุจริตว่ามูลค่าหุ้นที่ได้รับนี้เป็นเงินได้ที่ไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร

แม้กรมสรรพากรจะพิจารณาว่าการโอนหุ้นซึ่งมีมูลค่าสูงถึง ๗๓๘ ล้านบาท จะอยู่ในฐานะและวิสัยที่ผู้ให้กระทำได้ เนื่องจากผู้ให้มียกทรัพย์สินมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท และเป็นการที่ผู้ให้ได้ให้กับบุคคลในครอบครัวเนื่องในโอกาสที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แต่งงานมีครอบครัวและมีบุตร เมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับโอนหุ้นแล้วก็ได้นำหุ้นออกจากบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อเก็บไว้เป็นทรัพย์สินของครอบครัวและบุตรชาย โดยถือเป็นเงินได้ที่ได้รับจากการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี อีกทั้งยังเข้าลักษณะเป็นการได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาด้วย จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร และได้แจ้งให้ผู้รับมอบอำนาจของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทราบไปแล้ว นั้น

แต่คณะอนุกรรมการตรวจสอบของ คตส. พิจารณาเห็นว่า ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู ได้แก่ สามีและภรรยาซึ่งให้การอุปการะซึ่งกันและกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๑ บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๓ และบิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ แต่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดหน้าที่ให้้องต้องอุปการะเลี้ยงดูพี่ชายบุญธรรม ดังนั้นหน้าที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงไม่ใช่เงินที่ได้ที่รับจากการอุปการะ เพราะพี่น้องบุญธรรมไม่มีหน้าที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูกันตามกฎหมาย

อีกประการหนึ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีอาชีพการงานที่มั่นคง ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาได้ทำงานที่ อ.ต.ก. และต่อมาได้ลาออกมทำงานกับบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) มีตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัท มีฐานะการเงินดี พิจารณาได้จากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีภาษี ๒๕๔๐ มีเงินได้พึงประเมินจำนวนถึง ๒๓,๕๕๔,๕๐๓.๕๓ บาท มีครอบครัวเป็นหลักฐาน ไม่อยู่ในสภาพหรือฐานะที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตรซึ่งเป็นน้องสาวบุญธรรมจะต้องอุปการะตามหน้าที่ธรรมจรรยา และหน้าที่ให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ซึ่งเป็นเพียงพี่ชายบุญธรรมมีจำนวนมากและมีราคาสูงถึง ๗๓๘ ล้านบาท ดังนั้นจึงไม่ใช้การให้ตามหน้าที่ธรรมจรรยา

กรณีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร อ้างว่าอยู่ในฐานะและวิสัยที่พึงให้ทรัพย์สินแก่บุคคลในครอบครัวได้ เพราะขณะนั้นมีทรัพย์สินมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทนั้น ไม่เป็นเหตุทำให้หน้าที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับซึ่งมีมูลค่าสูงถึง ๗๓๘ ล้านบาทได้รับยกเว้นภาษี เนื่องจากผู้ให้ไม่ใช่ผู้มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษี แต่ผู้รับเป็นผู้มีเงินได้ที่จะต้องเสียภาษี ดังนั้นจึงต้องพิจารณาจากฐานานุรูปของผู้รับ ว่าการได้รับเงินหรือทรัพย์สินจากการให้ นั้น มีเหตุและจำนวนพอสมควรกับฐานะของผู้รับหรือไม่ หากเป็นการให้โดยเสนหา ซึ่งไม่ใช่การอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาหรือไม่ใช่เป็นการให้เนื่องในพิธีหรือโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับนั้นก็ไม่ได้รับยกเว้นภาษี ผู้รับต้องนำเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้รับไปรวมคำนวณภาษีเงินได้ด้วย

กรณีที่อ้างว่าเป็นการให้กับบุคคลในครอบครัวเนื่องในโอกาสที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แต่งงานมีครอบครัวและมีบุตร รวมทั้งเมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับหุ้นแล้วก็นำหุ้นออกจากบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อเก็บไว้เป็นทรัพย์สินของครอบครัวและบุตรชาย แต่จากหลักฐานปรากฏว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จดทะเบียนสมรสกับ น.ส.บุษบา วันสุนิล เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๙ และมีบุตรเกิดวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ แต่ได้รับหุ้นวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ระยะเวลาตั้งแต่วันที่แต่งงานถึงวันที่ได้รับหุ้นนานถึง ๑ ปี

๑๑ เดือน และระยะเวลาตั้งแต่วันที่มิบุตรถึงวันที่ได้รับหูนั้กันนานถึง ๑๑ เดือน การให้หูนั้กันเป็นมูลค่ามากถึง ๗๓๘ ล้านบาทนี้จึงมิใช่การให้เนื่องจากพิธีสมรสของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และในวาระที่บุตรจะมีอายุครบหนึ่งปีและก็ไม่ใช่ออกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่จะมีการให้ของขวัญที่มีมูลค่าสูงมากแก่กัน การนำหูนั้ออกจากบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็มิใช่เป็นการแสดงเจตนาว่าจะเก็บหูนั้ไว้เป็นทรัพย์สินของครอบครัวและบุตรชาย เพราะมีออกาสที่จะนำหลักทรัพย์นี้กลับไปจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์เมื่อใดก็ได้ ดังนั้นหูนั้ที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับจึงมิใช่ลักษณะเป็นเงินได้ที่ได้รับจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามออกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร

ซึ่งศาลฎีกาได้มีแนวคำพิพากษาเกี่ยวกับการให้โดยเสน่หา หรือการให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยาไว้ดังต่อไปนี้

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๓๘๘๐/๒๕๔๐ การที่โจทก์ (บิดา) จดทะเบียนยกที่ดินให้แก่จำเลยผู้เป็นบุตรเพื่อนำไปทำมาหาเลี้ยงชีพนั้น เป็นการให้ทรัพย์สินแก่บุตรโดยเสน่หา หาใช่เป็นการให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยา

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๕๖๑/๒๕๒๔ ศาลฎีกาเห็นว่าที่โจทก์ยกที่ดินให้แก่จำเลยซึ่งเป็นบุตรนั้นเป็นการให้ทรัพย์สินแก่บุตรโดยเสน่หา มิใช่เป็นการให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยา เพราะโจทก์ไม่มีหน้าที่ตามธรรมจรรยาที่จะต้องกระทำเช่นนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๒๐๔๓/๒๕๒๓ โจทก์เป็นปู่จำเลยและได้เลี้ยงดูจำเลยมาตั้งแต่อายุได้ ๑ ขวบ หลังจากบิดาจำเลยถูกยิงตาย มารดาของจำเลยก็ส่งจำเลยมาให้โจทก์เลี้ยง โจทก์ก็เลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่จำเลยตลอดมาจนให้เรียนเย็บผ้าจนกระทั่งจำเลยแต่งงานไปเมื่ออายุได้ ๑๙ ปี ขณะที่โจทก์ยกที่ดินพิพาททั้งสองแปลงให้แก่จำเลย จำเลยอายุ ๑๑ ปี และโจทก์ไม่มีที่ดินเหลืออีก เพราะได้ยกให้คนอื่นหมดแล้ว แต่การยกให้ดังกล่าวของโจทก์ก็หาใช่เป็นการให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยาแต่ประการใดไม่เพราะโจทก์หาไม่มีหน้าที่ธรรมจรรยาที่จะต้องกระทำเช่นนั้นไม่

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๑๔/๒๕๑๙ จำเลยกับบุตรสาวของโจทก์ แต่งงานกันมาเป็นเวลานานแล้ว โจทก์เพียงยกที่ดินให้จำเลยและภรรยาในภายหลังในขณะที่จำเลยและภรรยามีอาชีพและครอบครัวเป็นหลักฐาน ไม่อยู่ในสภาพที่โจทก์ผู้เป็นบิดามีหน้าที่ตามธรรมจรรยาที่จะต้องอุปการะเลี้ยงดูและที่ดินก็มีราคาสูง จึงมิใช่เป็นการให้เนื่องในการสมรสโดยหน้าที่ธรรมจรรยา

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๗๙๓/๒๕๑๘ ระหว่างนายสงวน จันทรสาขากับกรมสรรพากร พิพากษาว่า หูนั้เหล่านั้นจะเป็นหูนั้ชนิดที่เรียกว่าหูนั้ฟรีหรือไม่ก็ตาม ปัญหาคงอยู่

ที่ว่าเป็นประโยชน์แก่โจทก์อื่นจะพึงถือได้ว่าเป็นเงินได้ตามประมวลรัษฎากรมาตรา ๔๐ (๒)(๘) หรือไม่นั้นเอง โจทก์เองแถลงไว้ในรายงานกระบวนการลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๐ ว่าโจทก์ได้หุ้่นมาเพราะโจทก์ทำงานให้จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จอมพลสฤษดิ์ฯ จึงให้หุ้่นทั้งหมดนี้ตอบแทน ตามนี้เห็นได้ว่าโจทก์ได้หุ้่นเหล่านี้มาเป็นประโยชน์ตอบแทนจากการที่โจทก์ได้ทำงานให้แก่ผู้ให้ ประโยชน์นั้นมีมูลค่าเป็นเงิน จึงถือได้ว่าเป็นเงินที่โจทก์ได้รับมาตามความในมาตรา ๔๐ (๒)(๘) แห่งประมวลรัษฎากร หาใช่ว่าโจทก์ได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาของผู้ให้เหล่านี้แก่โจทก์ไม่ และเมื่อได้วินิจฉัยดังนี้แล้ว แม้โจทก์จะได้รับหุ้่นเหล่านี้จากจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้เป็นพี่ของโจทก์ดังที่โจทก์อ้างก็ตาม ก็มีได้ทำให้ผลตามกฎหมายของประเด็นข้อนี้เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด กรณีหุ้่นที่เรียกว่าหุ้่นฟรีรวมเป็นเงิน ๓๔๑,๒๕๐.๐๐ บาทนี้ จึงไม่ได้รับยกเว้นตามประมวลรัษฎากรมาตรา ๔๒ (๑๐)

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๖๘๐/๒๕๑๗ ขณะที่โจทก์ยกที่ดินพิพาทให้จำเลยนั้น จำเลยมีอาชีพและครอบครัวเป็นหลักฐานแล้ว ไม่อยู่ในสภาพที่โจทก์ผู้เป็นมารดา มีหน้าที่ตามธรรมจรรยาที่จะต้องอุปการะ ทั้งที่ดินเป็นจำนวนมาก ราคาสูง จึงมิใช่เป็นการให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยา

จากข้อเท็จจริงและเหตุผลข้างต้น จึงเห็นว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้กระทำการที่มีเจตนาไม่สุจริต โดยทำนิติกรรมอำพรางการได้รับกรรมสิทธิ์หุ้่นจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โดยไม่ต้องชำระราคา ไปเป็นการซื้อขายหุ้่นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยยอมเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการซื้อขายให้แก่โบรกเกอร์เป็นเงินประมาณ ๗.๓๘ ล้านบาท นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับหุ้่นซึ่งเป็นทรัพย์สินซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน แต่ไม่ได้นำมูลค่าหุ้่นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาทนี้ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ได้ยื่นแสดงรายการไว้มีเงินได้รวม ๒๓ ล้านบาทเศษ ถือว่าเป็นผู้มีอาชีพมั่นคง มีฐานะการเงินดี ไม่จำเป็นต้องได้รับการอุปการะจากบุคคลอื่น ทั้งการแต่งงานหรือการมีบุตรก็ได้ผ่านมาเกือบ ๒ ปี การยกหุ้่นให้ครั้งนี้ไม่ใช่ช่วงเวลาของโอกาสแห่งพิธีหรือขนบธรรมเนียมประเพณี และมูลค่าหุ้่นที่ได้รับมีราคาสูงมากถึง ๗๓๘ ล้านบาท ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา หรือเงินได้ที่ได้รับการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

๔. การใช้อำนาจในการเรียกเก็บภาษีอากรที่ยังขาดอยู่ตามประมวลรัษฎากร และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐) ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ มีเงินได้พึงประเมินของตนเอง และภริยา ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) และ (๔) คำนวณแล้วเป็นภาษีต้องชำระ ๘,๑๙๒,๘๑๒.๒๗ บาท มีภาษีหัก ณ ที่จ่ายและเครดิตภาษีจำนวน ๘,๒๒๙,๕๗๗.๘๘ บาท ได้รับคืนภาษี ๓๖,๗๖๕.๖๑ บาท สำหรับมูลค่าหุ้นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาทซึ่งถือว่าเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) นั้น นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้นำไปรวมกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่มีอยู่ในแบบแสดงรายการภาษีเพื่อคำนวณภาษี โดยอ้างเหตุเพราะเข้าใจโดยสุจริตว่ามูลค่าหุ้นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาท เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นภาษี

ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๘ บัญญัติไว้ว่า "รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีอากร นั้น ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินตามที่กำหนดไว้ในหมวดภาษีอากรนั้น ๆ และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษีอากร ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้" ดังนั้น เมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ประเมินตนเองเพื่อเสียภาษีอากร ด้วยแบบ ภ.ง.ด.๙๐ ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ โดยไม่ได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับไปรวมกับเงินได้ตาม มาตรา ๔๐ (๒) ที่มีอยู่ในแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.๙๐ จึงถือว่าแบบแสดงรายการภาษีของ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานจึงมีอำนาจประเมินรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการนั้น โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร

อนึ่ง ในการประเมินเงินได้ที่ขาดไปเพิ่มเติมเช่นนี้ ไม่ได้เป็นการใช้ข้อมูลหรือการ ตรวจสอบภาษีอากรจากบุคคลอื่นเพื่อทำการประเมินภาษีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และไม่ได้ เป็นการใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใหม่ที่ไม่เคยปรากฏต่อเจ้าพนักงานมาก่อนในการประเมินเงินได้ที่ ขาดไปแต่อย่างใด แต่เป็นการใช้ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ตามถ้อยคำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ให้ ไว้กับเจ้าพนักงานสรรพากรและหน่วยงานราชการอื่น เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือศาล รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยังได้ไปพบเจ้าพนักงานสรรพากร เมื่อ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ตามหนังสือเชิญพบที่ กค ๐๘๐๔/ ๑๔๓๖ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เพื่อให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการทำนิติกรรมซื้อหุ้นของบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วย

แม้ว่ากรมสรรพากรได้แจ้งให้ผู้รับมอบอำนาจของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทราบถึงข้อวินิจฉัยของกรมสรรพากรไปแล้วว่าการโอนหุ้นดังกล่าวได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวม คำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติตาม

ประมวลรัษฎากร หรือกฎหมายใดที่กำหนดให้การใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากรในการตอบข้อ
หารือ หรือวางแนวการปฏิบัติแก่ผู้เสียภาษีถือเป็นที่สุด ดังนั้นหากผู้ใดเห็นว่าคำตอบของอธิบดี
กรมสรรพากรมีข้อสงสัย หรือแจ้งพฤติการณ์ที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากร ก็อาจยกขึ้นอ้างขอให้
กลับมาพิจารณาใหม่ได้ หรือถ้าผู้เสียภาษีคนใดมีข้อโต้แย้งก็ยังสามารถอุทธรณ์ และนำเรื่องขึ้นสู่
กระบวนการทางศาลได้ ซึ่งมีหลายกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือศาลได้พิจารณา
วินิจฉัยไปในทางตรงข้ามกับแนวการตอบข้อหารือที่กรมสรรพากรได้เคยตอบแก่ผู้เสียภาษี หรือ
นัยหนึ่ง การตอบข้อหารือจึงไม่เป็นการตัดสิทธิของกรมสรรพากรในการเรียกเก็บภาษีแต่อย่างใด
(ฎีกาที่ ๙๔๖/๒๕๐๕) ความเห็นของบุคคลและหนังสือตอบข้อหารือตามที่โจทก์อ้างเป็นเพียง
ความเห็นที่ไม่อาจลบล้างความมุ่งหมายของบทบัญญัติกฎหมายได้ (ฎีกาที่ ๕๒๐๑/๒๕๔๒) กรณี
นี้จึงเห็นว่ากรมสรรพากรยังมีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการประเมินเรียกเก็บภาษีจาก
นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กรณีได้รับหุ้นจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้

เนื่องจากมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ได้กำหนดอายุความไว้ ดังนั้นจึง
ต้องอาศัยอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของรัฐที่จะเรียกเอาค่าภาษีอากรภายในระยะเวลาสิบปี
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๑ สำหรับกรณีนี้หากนับระยะเวลาตั้งแต่
วันพ้นกำหนดการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่
๑ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙) จะมีระยะเวลาเพียง ๘ ปี ๘ เดือน ดังนั้นจึงอยู่
ในอายุความที่จะประเมินภาษีได้

๕. สรุปข้อเสนอแนะ และจำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องแจ้งให้กรมสรรพากรเรียก เก็บ

คณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริง
และรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อขายและโอนหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน) เห็นว่าการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เป็นการกระทำที่มีเจตนาไม่สุจริต ปิดบังเงินได้จากการได้รับหุ้น
โดยทำนิติกรรมอำพรางเป็นการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยยินยอมเสีย
ค่าธรรมเนียมและใช้จ่ายในการซื้อขายเป็นเงินถึง ๗.๓๘ ล้านบาท เพื่อเป็นเหตุให้ไม่ต้องเสียภาษี
เงินได้ ตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ข้อ ๒๓ หรืออ้างตามความเห็นของ
ข้าราชการกรมสรรพากรว่าเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๒
(๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร แต่คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็น ดังนี้

(๑) กรณีมีผู้แจ้งข้อสงสัย หรือเห็นว่าปรากฏพฤติการณ์อันเป็นการหลีกเลี่ยง
ภาษีอากรและแจ้งให้กรมสรรพากรพิจารณาทบทวนใหม่ กรมสรรพากรก็สามารถดำเนินการใหม่

ได้ แม้จะยุติเรื่องไปแล้ว หากยังคงอยู่ในอายุความที่จะดำเนินการได้ ทั้งนี้เพื่อรักษาความเป็นธรรมในสังคม และประโยชน์สาธารณะ

(๒) ระบบจัดเก็บภาษีเงินได้ของประเทศไทยเป็นระบบภาษีประเมินตนเอง คือ ประชาชนผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่ได้รับในแต่ละปีภาษีภายในกำหนด เวลาตามกฎหมาย ในขณะที่เจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบแก้ไขการเสียภาษีอากรให้ถูกต้องตามความจริง หากมีหลักฐานและเห็นว่าการเสียภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีคนใดเสียไว้ไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจดำเนินการแก้ไขรายการที่ผู้เสียภาษีแสดงไว้ไม่ถูกต้อง และประเมินเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมได้ รวมทั้งผู้ที่เสียภาษีไว้ไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงินเพิ่มซึ่งมีสภาพเหมือนดอกเบี้ยเนื่องจากการชำระภาษีล่าช้ากว่าที่กำหนดตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อผดุงความเป็นธรรมในระบบภาษีอากร และไม่ยินยอมให้ผู้มีเงินได้หลบหนีภาษีอากร (Tax Evasion) ตามอำเภอใจ

(๓) การดำเนินการของกรมสรรพากรในกรณีนี้ในชั้นแรก เป็นเพียงการพิจารณาจากถ้อยคำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รวมทั้งบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และกระทำด้วยความเร่งรีบพิจารณาโดยใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ โดยไม่ได้ตั้งกรรมการหรือบุคคลที่มีประสบการณ์เข้ามาร่วมในการพิจารณาทั้งที่เป็นปัญหาที่สำคัญ ในการพิจารณาก็มิได้ตรวจสอบหรือรับฟังพยานหลักฐานอันเป็นข้อเท็จจริงที่สำคัญซึ่งได้รับจากหน่วยงานอื่น นอกจากนั้นในการอ้างอิงข้อหาหรือของกรมสรรพากร หรือคำพิพากษาศาลฎีกาที่วางแนวการพิจารณาไว้ ก็ยกขึ้นมาอ้างอิงเฉพาะที่เห็นว่าเป็นคุณแก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่ได้คำนึงถึงเจตนาหรือคำพิพากษาทั้งฉบับ ดังนั้น จึงเห็นสมควรส่งเรื่องให้กรมสรรพากรทบทวนและพิจารณาดำเนินการในกรณีนี้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง

(๔) เมื่อนำมูลค่าหุ้นที่ถือเป็นเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๐ (๒) ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จำนวน ๗๓๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท มารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ทำให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ต้องชำระภาษีเงินได้เพิ่มเติม ๒๗๓,๐๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท เงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร คำนวณตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน อัตราร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือน แต่คำนวณแล้วต้องไม่เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระ คิดเป็นเงินเพิ่มจำนวน ๒๗๓,๐๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท รวมภาษีและเงินเพิ่มที่ต้องรับผิดชอบชำระเพิ่มเติมตามประมวลรัษฎากรทั้งสิ้น ๕๔๖,๑๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องครบถ้วน หลีกเลียงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ดังนั้นนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี

๒๕๔๐ เพิ่มเติม ตามผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้างต้น รวม ๕๔๖,๑๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๖. มติของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.)

คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วมีมติส่งเรื่องให้ คตส. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วส่งเรื่องกรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับหุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๗๓๘ ล้านบาท แต่มิได้เสียภาษีเงินได้ให้ครบถ้วนไปให้กรมสรรพากรทบทวนและพิจารณาดำเนินการใหม่ตามผลการตรวจสอบของ คตส. โดยให้กรมสรรพากรแจ้งให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ชำระเพิ่มเติมด้วยตนเอง หรือให้เจ้าพนักงานเป็นผู้ประเมินเงินได้ดังกล่าวโดยแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินเพิ่มเติมไปยังนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร พร้อมทั้งเรียกเก็บเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจาก คตส.

การพิจารณาและการดำเนินการของกรมสรรพากร

เมื่อ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) มีมติว่าในกรณีดังกล่าวว่าสมควรจะต้องเสียภาษี จึงได้มีหนังสือถึงกรมสรรพากรให้ทบทวนการเรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ประจำปี ๒๕๔๐ ต่อไป

เมื่อกรมสรรพากรได้รับหนังสือจาก คตส. ที่ ตผ (คตส.) ๐๔/๘/๑๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ก็ได้ดำเนินการโดย ตั้งคณะทำงานตรวจสอบเกี่ยวกับการเสียภาษีกรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับโอนหุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ประกอบด้วย สำนักตรวจสอบภาษีกลาง สำนักกฎหมาย และสำนักคดีภาษีอากร เพื่อร่วมกันพิจารณาเรื่องการใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ตามที่ คตส. ได้ส่งเรื่องนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มาให้กรมสรรพากรทบทวนและพิจารณาดำเนินการ

ซึ่งทั้งสามหน่วยงานได้ร่วมกันพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

๑. ให้มีหนังสือเชิญพบนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เพื่อแจ้งให้นำเงินได้กรณีได้รับโอนหุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จากคุณหญิงพจมาน

ชินวัตร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ไปยื่นรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี ๒๕๔๐ ให้ถูกต้องครบถ้วน

๒. หากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่มาพบเจ้าพนักงานประเมินตาม ๑ จึงให้เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือแจ้งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ให้ไปชำระภาษีภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้ง

๓. กรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ยอมชำระภาษีตามที่เจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งให้ทราบ ที่ประชุมมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง มีความเห็นว่าเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร โดยมีเหตุผลดังนี้

(ก) ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๘ บัญญัติไว้ว่า “รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีอากรนั้น ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินตามที่กำหนดไว้ในหมวดภาษีอากรนั้น ๆ และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษีอากรในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้” ดังนั้นเมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ประเมินตนเองเพื่อเสียภาษีอากรด้วยแบบ ภ.ง.ด.๙๐ ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ โดยไม่ได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับดังกล่าวไปรวมกับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่มีอยู่ในแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.๙๐ จึงถือว่าแบบแสดงรายการภาษีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินจึงมีอำนาจประเมินรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการนั้น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด.๙๐ ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑)(๒) และ (๔) สำหรับมูลค่าหุ้นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) นั้น นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้นำไปรวมกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่มีอยู่ในแบบแสดงรายการภาษีเพื่อคำนวณภาษี โดยอ้างเหตุผลเพราะเข้าใจโดยสุจริตว่ามูลค่าหุ้นที่ได้รับจำนวน ๗๓๘ ล้านบาทเป็นรายการเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นภาษี ย่อมแสดงว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยอมรับว่ามีเงินได้ดังกล่าว

(ค) ในการประเมินเงินได้ที่ขาดไปเพิ่มเติมกรณีนี้ ไม่ได้เป็นการใช้ข้อมูลหรือการตรวจสอบภาษีอากรจากบุคคลอื่นเพื่อทำการประเมินภาษีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และไม่ได้เป็นการใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใหม่ที่ไม่เคยปรากฏต่อเจ้าพนักงานประเมินมาก่อนในการประเมินเงินได้ที่ขาดไปแต่อย่างใด แต่เป็นการใช้ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ตามถ้อยคำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ให้ไว้กับเจ้าพนักงานประเมินและหน่วยงานราชการอื่น เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยังได้

ไปพบเจ้าพนักงานประเมินเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ตามหนังสือเชิญพบของเจ้าพนักงานประเมินเพื่อให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการทำนิติกรรมซื้อหุ้นของบริษัท ซินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (มหาชน) ด้วย

(ง) เนื่องจากมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ได้กำหนดอายุความไว้ ดังนั้น จึงต้องอาศัยอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของรัฐที่จะเรียกเอาค่าภาษีอากรภายในระยะเวลาสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๑ สำหรับกรณีนี้หากนับระยะเวลาตั้งแต่วันพ้นกำหนดการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙) จะมีระยะเวลา ๘ ปี ๘ เดือน ดังนั้น จึงอยู่ในอายุความที่จะประเมินภาษีได้

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า การประเมินภาษีอากรตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร เป็นการประเมินรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการที่ผู้เสียภาษียื่นต่อเจ้าพนักงานประเมิน ซึ่งเจ้าพนักงานประเมินเห็นว่าไม่ถูกต้อง เช่น คำนวนภาษีผิดพลาด ระบุประเภทเงินได้ผิด เป็นเหตุให้หักค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้อง หรือหักค่าลดหย่อนไม่ถูกต้อง เป็นต้น เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเรียกเก็บภาษีให้ถูกต้องได้โดยไม่จำเป็นต้องออกหมายเรียกผู้นั้นมาไต่สวน ฉะนั้น การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ประเมินตนเองเพื่อเสียภาษีอากรด้วยแบบ ภ.ง.ด.๙๐ ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ โดยไม่ได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับไปรวมกับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่มีอยู่ในแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.๙๐ จึงถือว่าแบบแสดงรายการภาษีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ไม่ถูกต้องครบถ้วน หากจะนำมูลค่าหุ้นที่ถือว่าเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จำนวน ๗๓๘ ล้านบาท มารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ต้องเป็นกรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยินดีปรับปรุงแบบแสดงรายการภาษีด้วยตนเอง (ยื่นแบบแสดงรายการเพิ่มเติม) ตามคำแนะนำของกรมสรรพากร แต่ถ้านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ยินยอม กรมสรรพากรก็ไม่มีอำนาจประเมินรายการเงินได้ดังกล่าว ตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากรได้ แต่จะต้องออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร และประเมินภาษีตามมาตรา ๒๐, ๒๒ และ ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร กรณีเทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๖๗/๒๕๔๑ และฎีกา ๒๘๙๒/๒๕๓๑ จึงเห็นว่าการใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ควรหรือสำนักงานอัยการสูงสุดก่อน

ดังนั้นคณะกรรมการดังกล่าวจึงได้เสนอความเห็นให้กรมสรรพากรพิจารณากรมสรรพากรได้นำเข้าที่ประชุมผู้บริหารระดับสูงกรมสรรพากร (คบส.) ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมสรรพากร ที่ปรึกษา และรองอธิบดี ได้ร่วมกันพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ได้มีมติให้ดำเนินการตามความเห็นฝ่ายที่หนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ คตส. คือ แจ้ง

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไปชำระภาษีเพิ่มเติมให้ครบถ้วนด้วยตนเอง หากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ยินยอมให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีที่ยังขาดอยู่ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับมาตรา ๑๙๓/๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่กรมสรรพากรรับเรื่องจาก คตส. ทั้งนี้การประเมินตามมาตรา ๑๘ เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรได้เคยมีการดำเนินการมาแล้ว

หลังจากที่ประชุมผู้บริหารระดับสูงกรมสรรพากร (คบส.) มีมติดังกล่าว สำนักตรวจสอบภาษีกลาง จึงมีหนังสือเชิญพบนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เพื่อแจ้งให้นำเงินได้กรณีได้รับโอนหุ้นดังกล่าวไปยื่นรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี ๒๕๕๐ ให้ถูกต้องครบถ้วน แต่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้มาพบเจ้าพนักงานประเมินด้วยตนเอง ได้มอบอำนาจให้นายเมธา ธรรมวิหาร อาชีพทนายความไปพบเจ้าพนักงานประเมิน และแจ้งว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้เสียภาษีไว้ถูกต้องแล้ว แต่จะนำรายละเอียดที่เจ้าพนักงานประเมินแจ้งให้ไปชำระภาษีนี้ไปแจ้งแก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทราบ หากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้ไปชำระภาษีเพิ่มเติมภายในกำหนด ให้ถือว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ยินยอมชำระภาษีเพิ่มเติมด้วยตนเอง

ต่อมาเมื่อครบกำหนดวันนัดหมายไม่ปรากฏว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้นำเงินได้จากการรับโอนหุ้นไปยื่นชำระภาษีเพิ่มเติม กรมสรรพากรจึงได้ทำการประเมินเรียกเก็บ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร โดยเรียกเก็บภาษีรวมทั้งเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร จากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รวมเป็นเงิน ๕๔๖,๑๒๐,๐๐๐ บาท ตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่เห็นด้วยกับการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน จึงได้ยื่นอุทธรณ์การประเมินภาษีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐

การอุทธรณ์ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้อุทธรณ์คัดค้านการประเมินเรียกเก็บภาษีของเจ้าพนักงานประเมิน โดยอ้างเหตุผล ดังนี้

๑ การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ โดยอ้างอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เนื่องจากเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และ เหตุผลการประเมินว่านายบรรณพจน์ฯ มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร อันเกิดจากการได้รับโอนหุ้น ซึ่งเป็นการปันบำเหน็จให้เนื่องจากการร่วมประกอบธุรกิจ การดำรงตำแหน่งบริษัท การช่วยเหลือธุรกิจการงานของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงต้องนำจำนวนเงินที่ถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีในแบบ ภ.ง.ด.๙๐ ประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ด้วย

การใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ต้องเป็นการประเมินจากรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการเสียภาษีที่ผู้ยื่นแบบแสดงรายการไว้ โดยการตรวจรายการในแบบแสดงรายการว่าได้กรอกไว้ตรงกับประเภทของรายการตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ในหมวดนั้นหรือไม่ แล้วจึงประเมินภาษี ซึ่งอาจมีรายละเอียดเล็กน้อยบางประการที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนดในหมวดนั้น ๆ ที่เจ้าพนักงานสามารถแก้ไขให้สมบูรณ์ได้ เช่น การกรอกรายการผิดหมวดรายได้ หักค่าใช้จ่ายผิดหมวด หรือหักค่าลดหย่อนผิดหมวด

การประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร จึงมีขอบเขตจำกัดที่เจ้าพนักงานประเมินจะต้องประเมินภาษีตามแบบแสดงรายการที่ผู้ยื่นแบบแสดงรายการยื่นไว้ จะทำการประเมินนอกเหนือจากแบบรายการที่ผู้ยื่นได้ยื่นแบบไว้ไม่ได้ และจะทำการแก้ไขจำนวนเงินที่ประเมินหรือที่ยื่นรายการไว้เดิมมิได้ เช่นกัน แต่หากเจ้าพนักงานประเมินมีเหตุเชื่อว่า ผู้ใดแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไว้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ หรือประสงค์ที่จะแก้ไขจำนวนเงินที่ประเมินหรือที่ยื่นรายการไว้เดิม เจ้าพนักงานจะต้องทำการตามมาตรา ๑๙ เสียก่อน โดยการออกหมายเรียกผู้ยื่นแบบแสดงรายการมาไต่สวน เพื่อให้นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดง จนเมื่อได้ทำการไต่สวนแล้วเสร็จ เจ้าพนักงานประเมินจึงมีอำนาจแก้ไขจำนวนเงินที่ได้ประเมินไว้ หรือแก้ไขจำนวนเงินที่ผู้ยื่นแบบแสดงรายการได้ยื่นไว้

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด.๙๐ โดยเป็นการยื่นรายการรวมกันกับคู่สมรส เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ รายการเงินได้ ส่วนของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ เงินได้พึงประเมินส่วนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ได้รับจริง

ส่วนที่ ๒ เงินได้พึงประเมินที่คู่สมรสได้รับซึ่งประมวลรัษฎากร ตามมาตรา ๕๗ และ ๕๗ เบญจ ให้ถือว่าเงินได้พึงประเมินของภริยาเป็นเงินได้ของสามี

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ที่ปรากฏเป็นเงินได้ที่ภริยานายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับ โดยตามมาตรา ๕๗ ตี และ มาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ให้ถือว่าเงินได้ของภริยาเป็นเงินได้ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เมื่อการรับโอนหุ้นโดยมิได้จ่ายค่าตอบแทนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับในปี ๒๕๔๐ ถือว่าเป็นเงินได้ เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ กรณีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงเป็นการยื่นรายการเงินได้พึงประเมินบางประเภทขาดไป คือยื่นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่บริบูรณ์ มิใช่กรณีที่ได้แสดงรายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ไว้ไม่ครบถ้วน และมีใช้เป็นที่กรณีการยื่นแบบไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น ๆ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง

ในการตรวจสอบการเสียภาษีเงินได้ เจ้าพนักงานประเมินมิได้ประเมินจากรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นไว้ เจ้าพนักงานประเมินต้องดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร ตามข้อเท็จจริง สำนักตรวจสอบภาษี มีแต่หนังสือเชิญพบมายังนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการโอนหุ้น บริษัท ชินวัตรฯ เท่านั้น ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ถึง ๒๕๔๙ เจ้าพนักงานประเมินยังไม่เคยมีหมายเรียกเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงดังกล่าวแต่ประการใด เห็นว่าหนังสือเชิญพบมิใช่หมายเรียกตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร เจ้าพนักงานประเมินจึงไม่มีอำนาจที่จะแก้จำนวนเงินที่ประเมินหรือที่ยื่นรายการไว้เดิมตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร การประเมินตามหนังสือแจ้งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินมิใช่การประเมินว่ารายการที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้ไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น ๆ ตามมาตรา ๑๔ แห่งประมวลรัษฎากร แต่เป็นการประเมินการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด.๙๐ ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ในปีภาษี ๒๕๔๐ เป็นการแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่บริบูรณ์ และทำการแก้จำนวนเงินที่ได้ประเมินไว้ หรือแก้ไขจำนวนเงินที่ผู้ยื่นแบบแสดงรายการได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้เดิม ตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร โดยมิได้ทำการ

ออกหมายเรียกให้ผู้ยื่นรายการมาไต่สวนก่อนตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากรเสียก่อน เมื่อเจ้าพนักงานประเมินมิได้ทำการประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร แต่เป็นการประเมินตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร โดยมีได้มีการออกหมายเรียกผู้เสียภาษีมาไต่สวนก่อน ตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานจึงเป็นการประเมินภาษีที่มีข้อบ่งชี้ด้วยกฎหมาย

๒ เงินได้พึงประเมินของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทำงานกับบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารของบริษัท ได้รับค่าตอบแทนในการทำงานเป็นเงินเดือนจากบริษัท ชินคอร์ปฯ ซึ่งมีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้ถือหุ้นอยู่ การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ดำรงตำแหน่งผู้บริหารของบริษัท ชินคอร์ปฯ ก็ไม่ทำให้การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รับทำงานให้กับบริษัท ชินคอร์ปฯ กลายเป็นทำงานให้กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ในฐานะส่วนตัวอย่างใด

การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ดำรงตำแหน่งผู้บริหารของบริษัท ชินคอร์ปฯ จึงเป็นการกระทำเนื่องจากการจ้างแรงงาน เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้กับ บริษัท ชินคอร์ปฯ มิใช่ทำงานให้กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ต้องตอบแทนนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อันเนื่องมาจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงาน เพราะนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่เคยได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นใดจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร อันเนื่องมาจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงาน จึงไม่เข้าลักษณะเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

๓ การได้รับโอนหุ้นในปี ๒๕๔๐ เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร แต่เป็นเงินได้พึงประเมินที่เข้าลักษณะเป็นเงินได้ที่ได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา หรือจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร

๓.๑ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีฐานะเป็นพี่ชายบุญธรรมของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และได้อยู่กับครอบครัวคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มาโดยตลอดและได้รับการอุปการะจนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาโทจากต่างประเทศ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ดำเนินธุรกิจของบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ จำกัด โดยได้รับผิดชอบช่วยเหลือบริหาร

การตลาดและจัดหาเงินกู้ยืมธนาคารร่วมกับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๔๐ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการของบริษัท ชินคอร์ปฯ ได้รับค่าตอบแทนในการทำงานในระดับผู้บริหารของ บริษัท ชินคอร์ปฯ มาโดยตลอด มีได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานดังกล่าวจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แต่ประการใด

๓.๒ การช่วยเหลือธุรกิจการงานของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นการบริหารจัดการธุรกิจครอบครัว ซึ่งนายบรรณพจน์อยู่ในฐานะผู้ร่วมงานเป็นระดับเดียวกับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ทำเท่ากับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร คือ อยู่ในฐานะผู้ค้าประกันเงินกู้มิได้อยู่ในฐานะลูกจ้างหรือผู้รับจ้างทำงานให้แก่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร หันที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับมิใช่เป็นการตอบแทนเนื่องมาจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือการรับทำงานให้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร แต่เป็นการให้โดยเสนหามาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร

๓.๓ การได้รับโอนหุ้นเป็นการให้และเข้าลักษณะเป็นการให้จากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา หรือจากการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เพราะผู้ให้ไม่ต้องการให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ต้องกระทำการใด หรือมีข้อผูกพัน หรือมีสัญญาที่จะต้องกระทำการใดเป็นการตอบแทนให้กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร

เหตุผลที่ได้รับหุ้นเนื่องจากมีฐานะเป็นที่ชายบุญธรรมของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อยู่ร่วมกับครอบครัวของบิดาคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มาตั้งแต่เด็ก ๆ มีความสัมพันธ์ฉันท์ครอบครัว เครือญาติ มีความใกล้ชิด ความสนิทสนม มีการทำกิจการทางประเพณีและทางศาสนาร่วมกัน มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาโดยตลอด เหมือนกับเครือญาติหรือครอบครัวอื่น ๆ ที่มีความรัก มีความอบอุ่นในสังคมไทย ประกอบกับในช่วงก่อนหน้านั้นประมาณปี ๒๕๓๐ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เห็นว่าการลงทุนในบริษัทต่าง ๆ มีความยุ่งยากมากขึ้น จึงได้ลาออกจางานประจำที่องค์การตลาดเพื่อการเกษตร (อ.ต.ก.) เพื่อมาทำงานในบริษัทต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น ซึ่งทำให้คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เห็นถึงความตั้งใจและความทุ่มเทในการสร้างความเจริญทางธุรกิจของครอบครัวคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เมื่อนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวบุษบา วันสุนิลา เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๙ และมีบุตรชายคือ ด.ช.ภาค ดามาพงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ ด้วยเหตุผลดังกล่าว นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างเรือนหอบนที่ดินของครอบครัวคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เห็นว่าอย่างเห็นครอบครัวของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นครอบครัวที่มั่นคงและสมบูรณ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงมีความตั้งใจที่จะยกหุ้น

จำนวนหนึ่งให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ในวันแต่งงาน แต่ไม่สามารถที่จะมอบหมายได้ทันในวันแต่งงาน เนื่องจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เตรียมเข้ามาทำงานในทางการเมือง จึงจำเป็นต้องจัดการเรื่องการบริหารงานให้เสร็จสิ้นก่อน เมื่อการดำเนินการต่าง ๆ ด้านการบริหารจัดการเสร็จสิ้นลง คุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงได้ยกหุ้น บริษัท ชินคอร์ปฯ จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น ให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เพื่อมอบเป็นของขวัญแก่ครอบครัวและบุตรชายของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ โดยนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ต้องทำสิ่งใดและมีได้มีข้อผูกพันหรือมีสัญญาที่จะต้องกระทำการสิ่งใดเป็นการตอบแทน การยกหุ้นให้ในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นทั้งเงินได้ที่ได้จากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา และจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี อันเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๘) แห่งประมวลรัษฎากร และได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒(๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร

๓.๔ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีทรัพย์สินมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ยกหุ้นบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอรส์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันคือบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น มีมูลค่า ๗๓๕ ล้านบาท ให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ซึ่งเมื่อคิดเทียบกับทรัพย์สินทั้งหมดของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร แล้ว คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๙ ของทรัพย์สินทั้งหมดเท่านั้น จึงอยู่ในฐานะและวิสัยที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่จะให้ความช่วยเหลือแก่กุลในด้านการทรัพย์สินแก่ข้าพเจ้าได้ อีกทั้ง ตามมาตรา ๔๒(๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร มิได้มีการกำหนดจำนวนเงินไว้ว่า เท่าใดจึงจะเป็นการได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา และจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ดังนั้นการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน จึงไม่ชอบด้วยประมวลรัษฎากร

๓.๕ กรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีฐานะการเงินดีไม่อยู่ในสภาพหรือฐานะที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซึ่งเป็นน้องสาวจะต้องอุปการะตามหน้าที่ธรรมจรรยานั้น ตามมาตรา ๔๒(๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร มิได้ให้ความหมายของคำว่า การอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา และการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีไว้ ดังนั้น ในการพิจารณาจึงต้องดูเป็นรายกรณี ๆ ไป ซึ่งในแต่ละสังคมก็จะมีความเห็นแตกต่างกันไป อีกทั้งประมวลรัษฎากรก็ได้กำหนดเงื่อนไขของการยกเว้นไว้ว่าต้องมีลักษณะเช่นใด ใครเป็นผู้ให้หรือใครต้องเป็นผู้รับ การให้จะต้องมีจำนวนเท่าไร ตามมาตรา ๔๐(๒) แห่งประมวลรัษฎากร จะเน้นถึงตัวผู้ให้เป็นหลัก ว่าการให้ในลักษณะเช่นใด จึงจะเข้าข่ายการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา หรือการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี แต่อย่างไรก็ดี หากการให้โดยเสน่หาดังกล่าวเข้าลักษณะอย่างหนึ่ง อย่างใดแล้วก็จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล

ธรรมดา ในกรณีของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้รับการอุปการะเลี้ยงดู ค่าใช้จ่ายและค่าเล่าเรียนจากพลตำรวจโทเสมอ ดามาพงศ์ ตั้งแต่เด็ก ๆ จนถึงจบชั้นปริญญาโทจากต่างประเทศ ข้าพเจ้าได้กลับมาทำงานในที่ต่าง ๆ และในที่สุด ได้เข้าทำงานในบริษัทที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ถือหุ้นอยู่ และเมื่อข้าพเจ้าได้ทำการสมรสกับนางสาวบุษบา วันสุนิล เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๙ และมีเด็กชายภาค ดามาพงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ จากความสนิทสนมภายในครอบครัวตระกูลดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร อยากเห็นครอบครัวของข้าพเจ้าเป็นครอบครัวที่มีฐานะมั่นคงสมบูรณ์ และทัดเทียมกับครอบครัวอื่นในสังคมระดับเดียวกัน คุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงมีความตั้งใจที่จะยกหุ้นจำนวนหนึ่งให้กับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่า การให้ในลักษณะที่ผู้ให้ต้องการให้เป็นของขวัญวันแต่งงาน หรือการให้เพื่อเป็นของขวัญวันเกิดของบุตรชาย การให้ดังกล่าวตามธรรมเนียมในสังคมไทย มิได้ดูฐานะของผู้รับแต่อย่างใด เมื่อผู้รับได้รับของขวัญดังกล่าว จึงเป็นการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งแนววินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวกรมสรรพากรได้มีแนวทางปฏิบัติยึดถือมาโดยตลอด ดังนั้น ในกรณีของข้าพเจ้า คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ยกหุ้น บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น มีมูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๙ ของทรัพย์สินทั้งหมด) ให้กับข้าพเจ้า เพื่อเป็นของขวัญวันแต่งงานและเพื่อเป็นของขวัญวันเกิดของบุตรชาย โดยคุณหญิงไม่ได้หวังผลประโยชน์อะไรตอบแทนจากข้าพเจ้า จึงเข้าลักษณะการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ได้รับยกเว้น ไม่ต้องคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ โดยการให้ในลักษณะเช่นนี้ ไม่จำเป็นต้องดูฐานะของข้าพเจ้าแต่ประการใด และเนื่องจากการให้ในลักษณะดังกล่าว ข้าพเจ้าได้รับมาโดยตลอดตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการอุปการะเลี้ยงดู ค่าใช้จ่ายและค่าเล่าเรียน จนถึงการใช้ของของขวัญวันแต่งงานและของขวัญวันเกิดบุตรชาย การให้ดังกล่าวจึงเป็นการให้เนื่องจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาด้วย ดังนั้น การประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน จึงไม่ชอบด้วยประมวลรัษฎากร

๓.๖ การตรวจสอบของ คตส. เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นกลาง โดยข้าพเจ้าขอโต้แย้งว่า

๓.๖.๑ คตส. ได้เรียกเอกสารการให้ถ้อยคำและสำนวนการตรวจสอบการเสียภาษีของข้าพเจ้าไปจากกรมสรรพากรเมื่อเดือน พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และ คตส. ได้มีคำสั่งให้กรมสรรพากรประเมินภาษีของข้าพเจ้าเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นระยะเวลาเพียงเดือนเศษเท่านั้น คตส. ได้สรุปเรื่องโดยมิได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบตามระบบ ที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร มิได้ใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะด้านในการพิจารณากฎหมายภาษีทำงานโดยมีอคติกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า การทำงานของ คตส. เป็นไปในลักษณะที่ต้องการผลงาน เพื่อ

ไปใช้ประโยชน์ทางการเมือง การประเมินของเจ้าพนักงานซึ่งนำผลการตรวจสอบของ คตส. มาเป็นเหตุผลในการประเมินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓.๖.๒ กรมสรรพากรได้เคยแจ้งให้ข้าพเจ้ารับทราบเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าพเจ้าในปี ๒๕๔๐ สรุปว่า "กรณีข้าพเจ้าได้รับทราบจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ว่าจะยกหุ้นให้เป็นของขวัญและทรัพย์สินของครอบครัวและบุตรชายโดยข้าพเจ้าไม่ต้องกระทำการใดตอบแทนต่อคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และครอบครัวแต่อย่างใด และมีได้มีข้อผูกพันและสัญญาที่ต้องกระทำการใดเป็นการตอบแทนนั้น ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการได้รับหุ้นจากการให้โดยเสนาหา เนื่องในพิธีหรือโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ถือเป็นเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒(๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร" ซึ่งเท่ากับว่า เรื่องการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี ๒๕๔๐ ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบตามระบบที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากรตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าพเจ้าในปี ๒๕๔๐ ครบยุติได้แล้ว ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานซึ่งนำผลการตรวจสอบของ คตส. มาเป็นเหตุผลในการประเมินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓.๖.๓ ความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คตส. ทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวมีความขัดแย้งกัน ไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ในการพิจารณาเรื่องการเสียภาษีของข้าพเจ้าในปี ๒๕๔๐ ทั้งสองหน่วยงานใช้ข้อเท็จจริงเดียวกันแต่มีความเห็นไม่เหมือนกัน การดำเนินงานทั้งสองหน่วยงานไม่ได้มีมาตรฐาน ขาดความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการพิจารณาของหน่วยงาน คตส. ที่มีความเห็นแย้งกับ ๒ หน่วยงานคือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรมสรรพากร ซึ่งมีหน้าที่ตามประมวลรัษฎากรโดยตรง ดังนั้น การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานซึ่งนำผลการตรวจสอบของ คตส. มาเป็นเหตุผลในการประเมินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔ คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ไม่มีอำนาจแจ้งให้กรมสรรพากรกระทำการ แจ้งให้ข้าพเจ้ามายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐)

๔.๑ ตามประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ เรื่องการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ข้อ ๙ "กรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่าบุคคลใดกระทำความผิดกฎหมาย และเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในข้อบังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ คณะกรรมการตรวจสอบ ส่งเรื่องดังกล่าวให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้นต่อไป โดยถือเอาผลการตรวจสอบของ คตส. เป็นการสอบสวนตามกฎหมายนั้น" มิได้มีบทบัญญัติใดให้ คตส. มีอำนาจตรวจสอบในเรื่องหรือสัญญาที่เกิดขึ้นก่อนวันที่จัดตั้ง คตส.

ประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ เป็นกฎหมายว่าด้วยเรื่องการตรวจสอบ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กระทบสิทธิผู้ถูกตรวจสอบ การดำเนินการจึงต้องพิจารณาตีความตามตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด ดังนั้น เมื่อ คตส. กล่าวอ้าง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบและมีมติว่าบุคคลใด กระทำการหลีกเลี่ยงกฎหมาย หรือกระทำ ผิดกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร อันเป็นความผิดตามประมวลรัษฎากร และมีได้เป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ ให้อำนาจ คตส. มีอำนาจตามประมวลรัษฎากร จำกัดเพียงเฉพาะที่เกี่ยวกับการยึด อาัยด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ไม่ได้เปิดช่องให้ คตส. ใช้ อำนาจในการประเมินภาษีหรือสั่งให้เจ้าพนักงานประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวล รัษฎากรได้ คตส. จึงมีหน้าที่เพียงต้องส่งเรื่องให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมาย ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น

๔.๒ การยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าพเจ้า ได้ กระทำขึ้นในปี ๒๕๔๑ อันเป็นเวลาก่อนการมีขึ้นของ ประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ และ ประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ ยังมีได้มีบทบัญญัติใดให้ คตส. มีอำนาจตรวจสอบ การ ตรวจสอบในเรื่องหรือสัญญาที่เกิดขึ้นก่อนวันจัดตั้ง คตส. ดังนั้น คตส. จึงไม่มีอำนาจ ตรวจสอบ การเสียภาษีของข้าพเจ้าโดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๕(๔) ของประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐

๔.๓ กรณีดังกล่าวถือว่า มิใช่การประเมินว่ารายการที่ข้าพเจ้าได้ยื่นแบบแสดง รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี ๒๕๔๐ ไว้แล้ว ได้ยื่นไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ใน หมวดนั้น ๆ ตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แต่เป็นการประเมินการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐) ของข้าพเจ้าในปีภาษี ๒๕๔๐ เป็นการแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่บริบูรณ์ และทำการแก้จำนวนเงินที่ได้ประเมินไว้ หรือแก้ไข จำนวนเงินที่ยื่นแบบแสดงรายการได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้เดิม ตาม มาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร โดยมีได้ทำการออกหมายเรียกให้ผู้ยื่นรายการมาไต่สวนก่อน ตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร เสียก่อน

ประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๓๐ ก็มีได้เปิดช่องให้ คตส. มีอำนาจออก หนังสือแจ้งให้กรมสรรพากรแจ้งให้บุคคลนั้นมายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐) ดังนั้น การออกหนังสือที่แจ้งให้กรมสรรพากร แจ้งให้ข้าพเจ้ามายื่นแบบแสดง รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐) ปีภาษี ๒๕๔๐ ชำระภาษีเพิ่มเติมด้วยตนเองให้ ครบถ้วน มิฉะนั้นให้กรมสรรพากรใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ทำการประเมิน เรียกเก็บภาษีเงินได้จากข้าพเจ้า จึงเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายของ คตส. โดยกระทำ

การใช้อำนาจออกคำสั่งเกินจากอำนาจที่มีตามกฎหมาย หนังสือแจ้งให้กรมสรรพากรของ คตส. ข้างต้นจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น หนังสือแจ้งการประเมินภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ย่อมตกเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมาย

อาศัยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าขอให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาขอให้ปลดภาษี ตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เหตุเพราะคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ที่สั่งให้เจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินภาษีไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการประเมินของเจ้าพนักงานประเมินไม่ชอบด้วยกฎหมายตามประมวลรัษฎากร

การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

ในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมการปกครอง ได้ร่วมกันพิจารณาและมีความเห็นแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. ความเห็นของผู้แทนกรมสรรพากร

ประเด็นที่ ๑ การได้รับโอนหุ้นของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ในปี ๒๕๔๐ เป็นเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากรมาตราใด และได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) หรือไม่

ผู้แทนกรมสรรพากรเห็นว่า จากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายในสำนวนการตรวจสอบ และข้อโต้แย้งในคำอุทธรณ์ปรากฏว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นบุตรบุญธรรมของบิดามารดาคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีอายุมากกว่าคุณหญิงพจมาน ชินวัตร จึงมีฐานะเป็นพี่ชาย ครั้นล่าสุดทำงานอยู่ที่ อ.ต.ก. ก่อนที่จะมาร่วมกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ก่อตั้งบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ จำกัด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ (ปัจจุบันคือบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)) โดยนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มิได้ลงทุน แต่ได้ดูแลด้านการตลาด คำประกันหนี้และร่วมบริหาร ส่วน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ดูแลด้านนโยบาย และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ดูแลด้านการเงิน การลงทุนและการบริหารงานบุคคล ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) เดิมชื่อ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ จำกัด ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซึ่งมีนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี เป็นผู้ถือหุ้นแทน ให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น ราคาหุ้นละ ๑๖๔ บาท รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น ๗๓๘ ล้านบาท โดยทำการโอนหุ้น

ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ยอมรับว่า มิได้จ่ายเงินให้แก่นางสาวดวงตา เนื่องจากเป็นหุ้นที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้นางสาวดวงตา เป็นผู้ถือแทน

ข้อเท็จจริงจึงฟังยุติได้ว่า การโอนหุ้นดังกล่าวมิได้เป็นการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามปกติทั่วไป แต่เป็นความประสงค์ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่ต้องการจะโอนหุ้นของตนเองให้แก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ โดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งในขณะที่รับโอนหุ้นดังกล่าว นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จึงได้รายงานการได้มาตามกฎหมายระเบียบของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันเดียวกันนั่นเอง

การได้รับโอนหุ้นดังกล่าว คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงเป็นการตอบแทนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ทำให้อุรกิจของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีความเจริญก้าวหน้า ในขณะที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ก็ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการบริษัท มีหน้าที่ดูแลทางด้านการตลาดให้กับบริษัทฯ ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นเป็นถ้อยคำที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ให้ไว้กับส่วนราชการต่าง ๆ ฉะนั้นการที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้นดังกล่าว จึงถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามค่านิยาม มาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มิได้โต้แย้งในการอุทธรณ์ว่าการได้รับโอนหุ้นดังกล่าวไม่เป็นเงินได้พึงประเมิน แต่โต้แย้งว่าการได้รับหุ้นดังกล่าวจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นพึงได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) และเป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐)

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ถึงแม้ว่าในการโอนหุ้นซึ่งเป็นของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มิได้กำหนดไว้ว่าเป็นการโอนให้เพื่อบำเหน็จการงานใด ๆ ตามข้อโต้แย้งในคำอุทธรณ์ก็ตาม แต่การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ลาออกจาก อ.ต.ก. เพื่อเข้าไปช่วยดำเนินธุรกิจของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งและเป็นเจ้าของที่แท้จริงของบริษัท ดังกล่าว จนทำให้บริษัทฯ มีความเจริญก้าวหน้า แม้ว่าการโอนหุ้นดังกล่าวให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ในขณะที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นประธานกรรมการบริษัท โดยผู้ให้จะมีได้กำหนดว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จะต้องทำการงานสิ่งใดให้ตามที่โต้แย้งก็ตาม แต่เนื่องจากกรณีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) เป็นเงินได้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานของผู้มีเงินได้ โดยมุ่งผลสำเร็จของงานเป็นตัวก่อให้เกิดเงินได้ เช่น ค่านายหน้า การเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา เป็นต้น และเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) ก็ไม่ได้กำหนดให้ต้องทำสัญญาในการจ้างแรงงาน การจ้างทำของ หรือการให้บริการ แต่กำหนดว่าหากผู้ใดมีเงินได้ ทรัพย์สิน

หรือประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว ก็ถือว่ามีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

ส่วนข้อโต้แย้งที่ว่าคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเพียงผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ นั้นก็ไม่
มีเหตุอันควรให้รับฟัง เพราะคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มิได้โอนหุ้นของบริษัทฯ ให้กับพนักงานทั่ว ๆ
ไป แต่เป็นหุ้นของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่มีอยู่ในบริษัทฯ และตามข้อเท็จจริงที่
คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ให้การไว้กับศาลรัฐธรรมนูญว่าร่วมก่อตั้งบริษัทฯ ขึ้นมากับ
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และมีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ช่วยดูแลทางด้านการตลาดให้ การโอน
หุ้นดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการตอบแทนที่ทำให้บริษัทฯ ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีความ
เจริญก้าวหน้า เมื่อนำข้อเท็จจริงในการได้มาซึ่งหุ้นของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มาปรับกับ
ข้อกฎหมายดังกล่าว เงินได้พึงประเมินที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับจากการโอนหุ้นดังกล่าว
จึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

ส่วนข้อโต้แย้งของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่อ้างว่าเงินที่ได้รับโอนหุ้นดังกล่าว
เป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ก็ไม่มีเหตุอันควรฟังได้เนื่องจากเงินได้พึง
ประเมินใดที่บุคคลได้รับมิใช่เงินได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๐ (๑)-(๗) เงินได้พึงประเมิน
ดังกล่าวจะเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๘) เมื่อตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เงินได้ของ
นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แล้ว เงินได้พึงประเมินที่ได้รับจากการ
โอนหุ้นดังกล่าวจึงมิใช่เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) ตามที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์
กล่าวอ้าง

ส่วนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อ้างว่าเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินที่
ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) เพราะเป็นเงินได้จากการ
ให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติของ
กฎหมายดังกล่าวเงินได้ประเภทนี้จำแนกได้เป็น ๓ กรณี คือ

(๑) เงินได้ที่ได้รับยกเว้นจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา เช่น บิดามารดา
ให้เงินแก่บุตร หรือบุตรให้เงินหรือทรัพย์สินแก่บิดามารดา

(๒) เงินได้ที่ได้รับจากมรดก เงินได้ประเภทนี้หมายถึง ผู้ที่มีสิทธิได้รับคือ ทายาท
โดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรมเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็จำนวนมากน้อยเท่าใด ก็ได้รับยกเว้นภาษี

(๓) เงินได้จากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียม
ประเพณี

มีข้อสังเกตว่าเงินได้จากการให้โดยเสน่หาในที่นี้ นั้น ได้จำกัดว่าต้องเป็นการให้
เนื่องจากการพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี จึงต้องพิจารณาว่าพิธีหรือโอกาส
แห่งขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น ได้แก่กรณีใดบ้างที่ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันอยู่ ตัวอย่างเช่น

เงินได้ที่ได้รับเนื่องในพิธีมงคลสมรส หรือเนื่องจากโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน การให้เงินประเภทนี้นั้น คงจะต้องพิจารณาจากลักษณะการให้และพฤติการณ์ที่ถือว่าเป็นเงินที่ให้แก่ตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีหรือไม่ ซึ่งตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่กล่าวข้างต้น

สรุปได้ว่า การให้ตาม (๑) คือการให้เนื่องจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา ซึ่งตามประมวลรัษฎากรมิได้กำหนดว่าอะไรคือการให้เนื่องจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๖๑ มาตรา ๑๕๖๓ มาตรา ๑๕๖๔ กำหนดไว้สองประการ คือ สามีและภริยา บิดามารดาและบุตร แต่การที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้หุ้นมูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท แก่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่เป็นพี่ชายบุญธรรม จึงไม่ถือว่าเป็นการให้เนื่องจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา เพราะผู้ให้ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมาย

ส่วนการให้ตาม (๓) คือ เงินได้จากการให้โดยเสน่หา ตามบทบัญญัติของกฎหมาย การให้โดยเสน่หาจะต้องเป็นการให้เนื่องจากพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓/๒๕๑๘, ๑๖๘๐/๒๕๑๗ และ ๑๖๘๑/๒๕๒๐ วินิจฉัยในลักษณะที่ว่า การให้โดยเสน่หาโดยอ้างว่าเป็นการให้เนื่องจากพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น จะต้องดูข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาเป็นรายๆ ไป การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อ้างว่าคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นให้เนื่องจากครบรอบวันแต่งงานและวันเกิดของบุตร แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จดทะเบียนสมรสกับนางบุษบา วันสุนิล เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๙ และบุตรเกิดวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ แต่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ระยะเวลาตั้งแต่วันที่แต่งงานถึงวันที่ได้รับโอนหุ้นนานถึง ๑ ปี ๑๑ เดือน และระยะเวลาตั้งแต่วันที่บุตรเกิดถึงวันที่ได้รับโอนหุ้นนานถึง ๑๑ เดือน โดยนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อ้างว่าที่มีการโอนหุ้นช้านั้นเพราะ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จะเข้าสู่การดำเนินการทางการเมือง จึงต้องจัดการเรื่องการบริหารงานให้เสร็จสิ้นก่อน ก็ไม่มีเหตุให้รับฟังได้ เพราะเมื่อครั้งแรกที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเป็นรองนายกรัฐมนตรี และได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่มีการโอนหุ้นให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แต่ก่อนที่จะมีการเข้าสู่การดำเนินการทางการเมือง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการโอนหุ้นลอยให้แก่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ก็ได้โอนหุ้นให้แก่คนสนิท รวมถึงหุ้นของนางสาวดวงดาว วงศ์ภักดี ด้วย โดยมีได้แจ้งให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทราบ เป็นเหตุให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มิได้แจ้งรายการทรัพย์สินในส่วนนี้ไว้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นเหตุให้ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๙๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งการโอนดังกล่าวให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เกิดขึ้นในระหว่างที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เข้ามา

ดำเนินการทางการเมืองแล้ว การโอนหุ้นจากนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นแทนคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ น่าจะเป็นเรื่องของการจัดการทรัพย์สินของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เพื่อเข้ามาดำเนินการทางการเมืองมากกว่าจะมีเจตนาโอนหุ้นให้ผู้อุทธรณ์เนื่องจากการสมรสหรือวันเกิดของหลาน แต่น่าจะเป็นเพียงข้ออ้างเพื่อนำมาใช้ประกอบข้อโต้แย้งในคำอุทธรณ์ ตามข้อกฎหมายว่าการให้โดยเสนาหาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้จะต้องเป็นการให้เนื่องจากพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีดังกล่าว

ฉะนั้น การโอนหุ้นดังกล่าวของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงมีลักษณะเป็นการตอบแทนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ สามารถดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเจ้าของให้เจริญเติบโตก้าวหน้าได้

ส่วนข้อโต้แย้งของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ว่าคุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง การโอนหุ้นให้มีมูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๙ ของทรัพย์สินทั้งหมด) ก็ไม่มีเหตุอันควรให้รับฟังได้ เพราะการให้ไม่ได้ดูที่ฐานะของผู้ให้ว่ามีความสามารถที่จะให้ได้หรือไม่ แต่ดูจากเจตนารมณ์ในการให้ว่ามีเจตนารมณ์ที่ว่าเป็นการให้โดยเสนาหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ฉะนั้นเมื่อการโอนหุ้นดังกล่าวตามข้อเท็จจริงมิได้มีเจตนารมณ์ตามที่กฎหมายกำหนด การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการโอนหุ้นดังกล่าว จึงไม่ถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร การประเมินของเจ้าพนักงานในประเด็นดังกล่าว จึงเป็นการถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้แทนกรมสรรพากรเห็นควรให้ยกอุทธรณ์ในประเด็นนี้

ประเด็นที่ ๒ การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปี ๒๕๔๐ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในสำนวนการตรวจสอบ และข้อโต้แย้งในคำอุทธรณ์ จะเห็นได้ว่า การจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรในปัจจุบันใช้หลักการประเมินตนเองก่อน แล้วให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินตนเองในภายหลัง หากพบว่าประเมินตนเองไว้ไม่ถูกต้องก็สามารถประเมินเรียกเก็บภาษีอากรเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร การประเมินตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร จะเป็นการประเมินโดยการออกหมายเรียกเพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐาน แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เสียภาษีพิสูจน์เอกสารหลักฐาน แต่การประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร เป็นการประเมินโดยไม่ต้องออกหมายเรียกตรวจสอบ ดังนั้น จึงเป็นการประเมินโดยการแก้ไขข้อผิดพลาดของ

รายการตามแบบแสดงรายการภาษี ไม่ว่าจะเป็เงินได้ซึ่งแสดงไว้ไม่ครบถ้วน หรือการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนไว้เกินความเป็นจริงโดยไม่มีสิทธิหรือคำนวณผิดพลาดก็ตาม ซึ่งการแก้ไขข้อผิดพลาดของค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนนี้มักจะเป็นเรื่องของการคำนวณตัวเลขผิดสำหรับการแก้ไขเงินได้ อาจจะเป็นการแก้ไขในเรื่องของความผิดพลาดของตัวเลขหรือการแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักฐาน ซึ่งหากมีเอกสารหลักฐานชัดเจนอยู่แล้ว ก็ดำเนินการแก้ไขได้ทันที แต่ถ้าต้องตรวจสอบและพิสูจน์เอกสารก็จะดำเนินการโดยออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และนางบุษบาฯ ได้จดทะเบียนสมรสกันตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๙ และในปีภาษี ๒๕๔๐ ทั้งสองอยู่ร่วมกันตลอดปีภาษี ดังนั้นจึงถือว่าเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ของนางบุษบาฯ เป็นเงินได้ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กรณีนางบุษบาฯ ประสงค์จะแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ตามมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ก็จะแยกยื่นได้เฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร แต่เมื่อนางบุษบาฯ มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษีตามมาตรา ๕๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร การที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร จากการรับโอนหุ้นจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นคำตอบแทนที่ได้ช่วยร่วมบริหารจัดการธุรกิจของครอบครัวจนมีความมั่นคง แต่ไม่ได้นำยอดเงินได้พึงประเมินนี้ไปแสดงรายการรวมกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ของนางบุษบาฯ ซึ่งประมวลรัษฎากรบัญญัติให้ถือเป็นเงินได้ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ สามี จึงถือว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แสดงรายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากรตามแบบ ภ.ง.ด.๙๐ สำหรับการเสียภาษีประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ไว้แล้ว แต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินจึงมีอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งประมวลรัษฎากรที่ประเมินเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ยื่นแสดงรายการเพื่อเสียภาษีอากรไว้ การประเมินในกรณีนี้เป็นการประเมินเงินได้ที่ขาดไปเพิ่มเติม มิได้เป็นการประเมินจากการกำหนดเงินได้สุทธิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๔๙ แห่งประมวลรัษฎากร แต่อย่างใด อีกทั้งกรณีนี้ไม่ได้เป็นการใช้ข้อมูลหรือการตรวจสอบภาษีอากรจากบุคคลอื่น เพื่อมาทำการประเมินภาษีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ข้อเท็จจริงของเรื่องนี้จึงต่างกับข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๖๖๗/๒๕๔๑ และไม่ได้เป็นการใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใหม่ที่ไม่เคยปรากฏต่อเจ้าพนักงานมาก่อนมาใช้ในการประเมินเงินได้ที่ขาดไปแต่อย่างใด แต่เป็นการใช้ข้อเท็จจริงตามถ้อยคำของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ให้การยอมรับไว้กับเจ้าพนักงานสรรพากร และหน่วยงานราชการอื่น เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ

ศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยังได้ไปพบเจ้าพนักงานฯ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ตามหนังสือเชิญพบที่ กค ๐๘๐๔/๑๔๓๖ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เพื่อให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการทำนิติกรรมซื้อหุ้นของบริษัท ชินวิตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ด้วยตนเอง รวมทั้งหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่สาธารณะ เช่น คำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญ หรือการใช้ประโยชน์จากคำให้การของบุคคลสาธารณะเพื่อประโยชน์ในทางคดีเกี่ยวกับนักการเมือง จึงถือว่าเจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินภาษีตามหลักฐานที่ปรากฏต่อสาธารณะ และเป็นหลักฐานที่ผู้เสียภาษีได้ยอมรับกับเจ้าพนักงานประเมินด้วยตนเอง ไม่ต้องทำการไต่สวนผู้เสียภาษีหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานอื่นเพิ่มเติม นอกจากนั้นในแบบแสดงรายการของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ก็ได้ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากรไว้แล้ว ดังนั้น การประเมินภาษีในกรณีนี้จึงเป็นการประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ใช่การประเมินตามมาตรา ๒๐ และหรือมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร ที่จะต้องมีการออกหมายเรียกเพื่อทำการไต่สวนนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ก่อน

แม้ว่ากรมสรรพากรได้แจ้งให้ผู้รับมอบอำนาจของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ทราบถึงข้อวินิจฉัยของกรมสรรพากรไปแล้วว่าการโอนหุ้นดังกล่าวได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีตามมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากรก็ตาม ก็ไม่มีบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายใดที่กำหนดให้การใช้อำนาจของอธิบดีกรมสรรพากรในการตอบข้อหารือ หรือวางแนวทางปฏิบัติแก่ผู้เสียภาษีถือเป็นที่สุด ดังนั้น หากผู้ใดเห็นว่า คำตอบของอธิบดีกรมสรรพากรมีข้อสงสัย หรือมีเหตุการณ์ที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากรก็อาจยกขึ้นอ้างได้ หรือขอให้นำกลับไปพิจารณาใหม่ได้ หรือถ้าผู้เสียภาษีคนใดมีข้อโต้แย้งก็ยังสามารถอุทธรณ์หรือศาลได้พิจารณาวินิจฉัยไปในทางตรงข้ามกับแนวการตอบข้อหารือที่กรมสรรพากรได้เคยตอบแก่ผู้เสียภาษี หรือนัยหนึ่งการตอบข้อหารือหรือการแจ้งตามบันทึกถ้อยคำว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ได้รับโอนหุ้นนั้นได้รับยกเว้นภาษี ซึ่งประมวลรัษฎากรก็ไม่ได้บัญญัติว่า การแจ้งดังกล่าวให้ถือเป็นที่สุด และบังคับให้กรมสรรพากรหรือเจ้าพนักงานประเมินถือปฏิบัติตลอดไป จึงไม่เป็นการตัดสิทธิของกรมสรรพากรในการเรียกเก็บภาษีแต่อย่างใด ทั้งนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกา ๕๒๐๑/๒๕๔๒ และ ๙๔๖/๒๕๐๕ กรมสรรพากรยังมีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการประเมินเรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์

เนื่องจากการประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ได้กำหนดอายุความไว้ ดังนั้น จึงต้องอาศัยอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของรัฐที่จะเรียกเอาค่าภาษีอากรภายในระยะเวลาสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๑ หากนับระยะเวลาตั้งแต่วันพ้นกำหนดการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีประจำปีภาษี ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน (ตั้งแต่

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๐ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙) จะมีระยะเวลา ๘ ปี ๘ เดือน ดังนั้น จึงอยู่ในอายุความที่จะประเมินภาษีได้ การประเมินของเจ้าพนักงานฯ ในประเด็นดังกล่าวจึงเป็นการถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังเห็นด้วยกับการพิจารณาของสำนักอุทธรณ์ในเรื่องรายการตามมาตรา ๕๖ และมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร เป็นรายการที่มีความเชื่อมโยงกัน เนื่องจากการประเมินภาษีอากรแบ่งออกเป็นสองระบบ คือ

๑. การประเมินตนเอง (Self-Assessment) เป็นวิธีการที่กำหนดให้ผู้เสียภาษีต้องคำนวณจำนวนเงินที่ต้องชำระภาษีแล้วยื่นแบบแสดง "รายการ" ต่อเจ้าพนักงานประเมินภาษีโดยตนเอง ไม่ต้องรอให้เจ้าพนักงานประเมินภาษีเสียก่อน การประเมินภาษีโดยตนเอง หนี้ค่าภาษีอากรจะถึงกำหนดชำระตามวัน เวลาที่กฎหมายกำหนดให้ผู้เสียภาษีต้องยื่นรายการ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร

๒. การประเมินเรียกเก็บภาษีโดยเจ้าพนักงาน แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ

๒.๑ การประเมินเรียกเก็บภาษีก่อนถึงกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ
ตามมาตรา ๖๐ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลรัษฎากร

๒.๒ การประเมินเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง กำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ
มี ๒ กรณี คือ

(ก) เจ้าพนักงานประเมินจะประเมินโดยตรวจรายการในแบบแสดงรายการที่
ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ยื่นไว้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) เจ้าพนักงานประเมินจะออกหมายเรียกตัวผู้มีหน้าที่เสียภาษีมาทำการ
ไต่สวนตรวจสอบเกี่ยวกับแบบแสดงรายการที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์
การออกหมายเรียกอาจสั่งให้นำบัญชีหรือพยานหลักฐานอื่นใดมาแสดง ตามมาตรา ๑๙ แห่ง
ประมวลรัษฎากร เมื่อได้มีการออกหมายเรียกดังกล่าวแล้ว เจ้าพนักงานประเมินจะอาศัย
พยานหลักฐานจากการไต่สวนตรวจสอบในการประเมินให้ชำระภาษีเพิ่มเติมได้ตามมาตรา ๒๐
แห่งประมวลรัษฎากร

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏโดยชัดแจ้งจากการให้ถ้อยคำไว้กับหน่วยงานต่างๆ ของ
นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีเงินได้พึง
ประเมินจากการรับโอนหุ้นมูลค่าสูงถึง ๗๓๔ ล้านบาท ซึ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ มีหน้าที่ตาม
กฎหมายที่จะต้องยื่น "รายการ" เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับ ในระหว่างปีภาษีที่ล่วง
มาแล้ว ตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร แต่ปรากฏว่า "รายการ" ที่นายบรรณพจน์
ดามาพงศ์ ยื่นไว้ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.๙๐ ปี ๒๕๔๐ ไม่ถูกต้องเพราะมิได้นำเงินได้พึง
ประเมินที่ได้รับทั้งหมดในปีภาษี ๒๕๔๐ มายื่นรายการเพื่อเสียภาษี เจ้าพนักงานประเมินจึงอาศัย
อำนาจในการประเมินตามมาตรา ๑๘ ประเมินภาษีเนื่องจากรายการที่ขาดหายไปนั้น

เจ้าพนักงานประเมินไม่ต้องดำเนินการออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีมาทำการไต่สวน ตรวจสอบเกี่ยวกับแบบแสดงรายการที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ เพราะเป็น ข้อเท็จจริงที่ปรากฏโดยชัดแจ้งอยู่แล้วตามที่ผู้อุทธรณ์ได้ให้ถ้อยคำไว้กับส่วนราชการต่าง ๆ

กรณีการออกหมายเรียก ผู้ที่ยื่นรายการไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ บริบูรณ์ ตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร ประมวลรัษฎากรได้กำหนดระยะเวลาในการออก หมายเรียกว่าจะต้องกระทำภายในเวลาสองปี และรัฐมนตรีหรืออธิบดีอาจขยายได้กว่าสองปีได้ แต่ไม่เกิดห้าปี เจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดอายุความในการออกหมายเรียกไว้สั้นกว่าอายุ ความในการประเมินภาษี คือ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พยานิชย์ เนื่องจากการออกหมายเรียกก่อให้เกิดภาระหน้าที่แก่ผู้เสียภาษีที่จะต้องนำบัญชี เอกสาร หลักฐาน มาแสดงต่อเจ้าพนักงานประเมิน ดังนั้น เมื่อผู้เสียภาษียื่นรายการไว้แล้ว แต่ เจ้าพนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่ารายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ สมบูรณ์ ก็ควรต้องรีบดำเนินการออกหมายเรียกโดยเร็ว ทั้งเป็นการลดภาระแก่ผู้เสียภาษีที่ต้อง จัดเก็บรักษาเอกสารเพื่อรอการตรวจสอบด้วย แต่หากเจ้าพนักงานประเมินไม่จำเป็นต้องออก หมายเรียกผู้เสียภาษีมาทำการไต่สวนหรือให้นำบัญชีเอกสาร หลักฐานมาแสดง เจ้าพนักงาน ประเมินก็มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ที่จะประเมินภาษีได้ภายใน ๑๐ ปี ตาม มาตรา ๑๙๓/๓๑ แห่งประมวลแพ่งและพยานิชย์

อนึ่ง การออกหมายเรียกและประเมินภาษีตามมาตรา ๑๙ และ ๒๐ แห่งประมวล รัษฎากร นั้น ผู้เสียภาษีต้องรับผิดชอบเสียเบี้ยปรับ ตามมาตรา ๒๒ แห่งประมวลรัษฎากร แต่การ ประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ผู้เสียภาษีไม่ต้องรับผิดชอบ การออก หมายเรียกและประเมินภาษีตามมาตรา ๑๙ และ ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากรนั้น เจ้าพนักงาน ประเมินจะต้องทำการสืบสวน สอบสวน ค้นหาพยานหลักฐาน ตรวจสอบบัญชีของผู้เสียภาษี จึงจะปรากฏความผิด ซึ่งต่างจากการประเมินภาษีตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งความผิดปรากฏชัดจากรายการที่ผู้เสียภาษียื่นไว้หรือได้ยอมรับว่ามีเงินได้พึงประเมิน โดยเจ้า พนักงานประเมินไม่ต้องไปดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แห่งประมวลรัษฎากร แต่อย่างไร

ผู้แทนกรมสรรพากรเห็นควรยกอุทธรณ์ในประเด็นนี้

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีอำนาจแจ้งให้กรมสรรพากร กระทำการแจ้งให้ผู้อุทธรณ์มายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐) ปีภาษี ๒๕๔๐ โดยชำระภาษีเพิ่มด้วยตนเอง หรือมิฉะนั้นให้กรมสรรพากรใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่ง ประมวลรัษฎากร ทำการประเมินเพื่อเรียกเก็บภาษีหรือไม่

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นกฎหมายที่ออกเพื่อให้ คตส. ดำเนินการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ซึ่งในขณะที่มีการกระทำนั้น กฎหมายก็บัญญัติไว้แล้วว่า การกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำเนินการตรวจสอบได้ เพียงแต่ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเข้าไปดำเนินการตรวจสอบ หรืออยู่ระหว่างการตรวจสอบแต่ยังไม่ตรวจสอบไปแล้วเสร็จ การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้นเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการกระทำของบุคคลที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร หรือการกระทำอื่น ๆ ที่เห็นว่าเป็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบอันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ จึงเป็นบทบัญญัติที่ให้ คตส. มีอำนาจตรวจสอบในเรื่องหรือสัญญาที่เกิดขึ้นก่อนวันที่จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบได้

กรณีนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรนี้ เป็นกรณีที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ดังนั้นการที่คณะกรรมการตรวจสอบมีมติส่งเรื่องให้กรมสรรพากรที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรดำเนินการ โดยให้ถือผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการสอบสวนตามกฎหมายนั้น จึงเป็นการดำเนินการตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๙ วรรคท้าย และการดำเนินการประเมินภาษีอากรโดยใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรจึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. ความเห็นของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

ประเด็นที่ ๑ ปัญหาว่าการรับโอนหุ้นมูลค่า ๗๓๘ ล้านบาทที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเงินได้พึงประเมินหรือไม่ หากเป็นเงินได้พึงประเมินแล้ว ถือเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทใด และได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีหรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นลูกจ้างหรือพนักงานของบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (มหาชน) ได้รับโอนหุ้นจำนวน ๔.๕ ล้านหุ้นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจุบันคือบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีมูลค่าในวันโอนหุ้นละ ๑๖๔ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๓๘ ล้านบาท โดยมีคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้ให้หุ้นดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่มีราคาคำนวณเป็นเงินได้และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับไว้จึงเป็น

เงินได้พึงประเมินของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ตามความในมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร แต่ผู้ให้หรือผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไม่ใช่ นายจ้างของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ หรือผู้ว่าจ้างให้นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ทำงาน กล่าวคือไม่ใช่บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นลูกจ้าง แต่เป็นคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้ให้หรือผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินนี้ให้ และหุ้นที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับนี้ก็ เป็นหุ้นที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเจ้าของ ไม่ใช่ นายจ้างของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ไม่ได้มีความสัมพันธ์เป็นลูกจ้างนายจ้างกัน หรือผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง

การที่นายบรรณพจน์ทำงานกับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ก็มาจากการตกลง ร่วมงานกันระหว่างนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกันโดยนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ลงแรง คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลงทุนและแบ่งหน้าที่กันทำ โดย นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รับผิดชอบด้านการตลาด การหาแหล่งเงินทุน คุณหญิงพจมาน ชินวัตร รับผิดชอบด้านการเงิน การลงทุนและการบริหารงานบุคคล ส่วน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รับผิดชอบงานนโยบาย เงินได้พึงประเมินดังกล่าว จึงไม่ใช่เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร แต่เป็นเงินได้พึงประเมินที่ไม่อาจจัดเข้าเป็นเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา ๔๐ (๑) ถึง (๗) ได้ เงินได้พึงประเมินดังกล่าวจึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร

ส่วนที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ อ้างว่าเป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีตามความในมาตรา ๔๒ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากรนั้น ความใน มาตราดังกล่าวได้ยกเว้นเงินได้พึงประเมินที่ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีไว้ ๓ ประการ คือ

๑. เงินได้ที่ได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา
๒. เงินได้ที่ได้รับจากการรับมรดก
๓. เงินได้ที่ได้รับจากการให้โดยเสน่หา เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้ยากจนหรืออยู่ใน สถานะที่จะต้องได้รับการอุปการะจากผู้ให้หรือผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินนี้ และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นพี่ชายบุญธรรมของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ผู้ให้หรือผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินนี้ เมื่อ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร มีฐานะเป็นน้องของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงไม่มีหน้าที่ตาม ธรรมจรรยาที่จะต้องจ่ายเพื่ออุปการะนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แต่ประการใด และการให้เงินได้

พึงประเมินดังกล่าวไม่ใช่เป็นการรับมรดก ส่วนการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่ง
ขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น หมายถึงการให้ทรัพย์สินเนื่องในพิธีการต่าง ๆ เช่น พิธีหมั้น พิธีสมรส
พิธีอุปสมบท เป็นต้น การให้โดยเสนหาตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ในโอกาสวัน
ปีใหม่ตามประเพณีไทยหรือประเพณีสากลต่าง ๆ การรับไหว้คู่สมรสในพิธีสมรส การรับขวัญเด็ก
เกิดใหม่ เป็นต้น การให้ในลักษณะนี้ปกติจะเป็นการให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าไม่มากนักตามธรรมเนียม
ประเพณีกันเท่านั้น ไม่เคยปรากฏเป็นประเพณีว่าการให้เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่ง
ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ มีการให้ทรัพย์สินกันเป็นมูลค่าสูงนับเป็นร้อยล้านบาท เช่นกรณีนี้
แต่ประการใด การรับโอนหุ้นของผู้ถือหุ้นจำนวนถึง ๗๓๘ ล้านบาทจึงไม่เข้าลักษณะเป็นการให้
เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่จะเงินได้พึงประเมินที่จะได้รับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีตามความในมาตรา ๔๒ (๑๐) แต่ประการใด

ประเด็นที่สอง ในส่วนของการประเมินนั้น ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่
ตามประมวลรัษฎากรได้บัญญัติกำหนดการประเมินภาษีเงินได้กรณีมีการยื่น
แบบแสดงรายการไว้ ๒ กรณี คือ

๑. การประเมินตามมาตรา ๑๘
๒. การประเมินตามมาตรา ๑๙, ๒๐

ความแตกต่างของการประเมิน ๒ กรณีนี้ คือ

๑. การประเมินตามมาตรา ๑๘ ตามบทบัญญัติกำหนดให้ประเมินจากรายการที่
ได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้เท่านั้น ไม่สามารถประเมินตามที่รู้เห็นได้ เพราะตัวบทมาตรา ๑๘
กำหนดไว้ว่า “รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีอากรนั้น ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินเป็น
ผู้ประเมิน...” แต่มาตรา ๑๙, ๒๐ ประเมินได้มากกว่ารายการที่ได้ยื่นไว้ในแบบแสดงรายการ
กล่าวคือ เมื่อมีการออกหมายเรียกแล้วตรวจพบอะไรก็มีอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ที่จะ
แก้ไขจำนวนเงินที่ประเมินตามที่ได้ยื่นหรือแก้ไขรายการที่ได้ยื่นไว้เดิมตามหลักฐานที่ตรวจสอบได้
หรือถ้าไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก ไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ เจ้าพนักงานก็มีอำนาจ
ประเมินตามที่ตรวจพบหรือรู้เห็นว่าถูกต้องได้ตามความในมาตรา ๒๑

๒. การประเมินตามมาตรา ๑๘ ไม่สามารถเรียกเก็บเบี้ยปรับได้ เรียกเก็บเงิน
เพิ่มได้เพียงอย่างเดียวตามที่บัญญัติไว้ในวรรคท้ายของมาตรา ๑๘ แต่การประเมินตามมาตรา
๑๙, ๒๐ มีบทบัญญัติตามมาตรา ๒๒ กำหนดให้เรียกเก็บเบี้ยปรับได้

ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานประเมินจะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ ทำการประเมินจะ
กระทำได้อาจต้องปรากฏว่า รายการที่ประเมินเป็นรายการที่นายบรรณพจน์ ตามาพงศ์ ได้ยื่นไว้ใน
แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเท่านั้น ตามที่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งในมาตรา ๑๘

ว่า “รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีนั้น ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้ประเมิน...” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารายการเงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นมิได้มีปรากฏเป็นรายการในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เจ้าพนักงานจึงไม่มีอำนาจประเมินเรียกเก็บภาษีโดยอาศัยความในมาตรา ๑๘ ได้ การประเมินเงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นเพิ่มเติมจากที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้เป็นการแก้ไขรายการในแบบแสดงรายการที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นไว้ ซึ่งการประเมินตามมาตรา ๑๘ ไม่สามารถกระทำได้ การประเมินรายการรับโอนหุ้นดังกล่าวจึงต้องใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๙, ๒๐ เพื่อจะได้แก้ไขรายการในแบบแสดงรายการของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงได้

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงรายการรับโอนหุ้นดังกล่าวไม่ได้ปรากฏในแบบแสดงรายการ แต่เป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากทางอื่น หากเจ้าพนักงานประเมินประสงค์จะประเมินเงินได้พึงประเมินที่ไม่ได้แสดงไว้ในแบบแสดงรายการนี้ มาตรา ๑๘ วรรคสาม ได้บัญญัติให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้งแล้วว่า “... แต่อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินยังคงดำเนินการตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ได้” กล่าวคือแม้มีการประเมินตามความมาตรา ๑๘ แล้วก็ตาม ไม่ได้ตัดสิทธิเจ้าพนักงานที่จะออกหมายเรียกและประเมินตามมาตรา ๑๙, ๒๐ และ ๒๑ ได้อีก ซึ่งได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๖๗/๒๕๕๑ พิพากษาเป็นบรรทัดฐานตามหลักฐานกฎหมายดังกล่าวไว้แล้วว่า การประเมินรายการที่ไม่ปรากฏในแบบแสดงรายการฯ มิใช่การประเมินตามมาตรา ๑๘ แต่เป็นการประเมินตามมาตรา ๑๙, ๒๐ ดังนั้น รายการเงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ที่ไม่ปรากฏในแบบแสดงรายการนั้น เจ้าพนักงานจะทำการประเมินได้ก็โดยการดำเนินการตามความในมาตรา ๑๙, ๒๐ และ ๒๑ เท่านั้น จะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ ไม่ได้

ส่วนที่เจ้าพนักงานประเมินเห็นว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้มีรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) แล้ว รายการรับโอนหุ้นของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นรายการไว้แล้วแต่ยื่นรายการไว้ไม่ถูกต้องนั้น นอกจากที่ได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า เงินได้พึงประเมินดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ใช่เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) แล้ว รายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ยื่นไว้เป็นรายการเงินได้พึงประเมินของกลุ่มสมรสของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ใช่เงินได้พึงประเมินของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ หรือที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับไว้ เพียงแต่มาตรา ๕๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร บัญญัติให้ถือว่าเป็นได้พึงประเมินของสามีคือนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เท่านั้น อีกทั้งผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ที่นายบรรณพจน์

ตามมาพงค์ ได้ยื่นรายการไว้แล้วกับผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นดังกล่าวเป็นคนละคนกัน เงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นดังกล่าว จึงไม่ใช่เงินได้พึงประเมินรายการเดียวกันกับที่นายบรรณพจน์ ตามาพงค์ ได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ประการใด เงินได้พึงประเมินจากการรับโอนหุ้นของนายบรรณพจน์ ตามาพงค์ กับเงินได้พึงประเมินของคู่สมรสของนายบรรณพจน์ ตามาพงค์ จึงเป็นคนละรายการกัน ไม่ใช่รายการที่นายบรรณพจน์ ตามาพงค์ ยื่นไว้ไม่ถูกต้องดังที่เจ้าพนักงานประเมินอ้างแต่อย่างใด เมื่อปรากฏว่าการประเมินเรียกเก็บภาษีจากเงินได้พึงประเมินรายการนี้ไม่มีการออกหมายเรียกตามความในมาตรา ๑๙, ๒๐ แต่เป็นการประเมินตามความในมาตรา ๑๘ การประเมินดังกล่าวจึงเป็นการประเมินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนที่เจ้าหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ได้มีบันทึกเพิ่มเติมอ้างข้อกฎหมายว่า คำว่า "รายการ" ตามความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๕๖ เป็นรายการที่มีความเชื่อมโยงกัน เมื่อผู้อุทธรณ์ไม่ได้ยื่นรายการการรับโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวที่นายบรรณพจน์ ตามาพงค์ มีหน้าที่ต้องยื่นรายการนั้น เจ้าพนักงานประเมินจึงอาศัยอำนาจในการประเมินตามมาตรา ๑๘ ประเมินภาษีได้เนื่องจากรายการที่ขาดหายไปนั้น เจ้าพนักงานไม่ต้องดำเนินการออกหมายเรียกมาทำการไต่สวนอีกนั้น การพิจารณาถ้อยคำในบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีถ้อยคำเดียวกันแต่บัญญัติไว้ในหลายมาตราจะต้องพิจารณาถึงบริบทหรือข้อความแวดล้อมของถ้อยคำดังกล่าวที่บัญญัติไว้ในแต่ละมาตราด้วย คำว่า "รายการ" ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ มีบริบทว่า "รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีอากรนั้น..." แต่คำว่า "รายการ" ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ มีบริบทว่า "ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว" ดังนั้น คำว่า "รายการ" ในความหมายของมาตรา ๑๘ จึงต่างกับ "รายการ" ในความหมายของมาตรา ๕๖ โดย "รายการ" ในมาตรา ๑๘ หมายถึงเฉพาะรายการที่ได้ยื่นแสดงไว้ในแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี แต่ "รายการ" ในมาตรา ๕๖ หมายถึง รายการเงินได้พึงประเมินที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้รับตลอดปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ซึ่งมีความหมายกว้างกว่า เพราะรายการเงินได้ที่ได้รับอาจไม่ใช่รายการที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้ก็ได้ เนื่องมาจากการสำแดงรายการไว้ไม่ครบถ้วน การใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ ของเจ้าพนักงานจึงใช้ได้เฉพาะรายการที่ได้ยื่นแสดงไว้ในแบบแสดงรายการเท่านั้น รายการใดที่ไม่ได้ยื่นแสดงไว้ในแบบแสดงรายการเจ้าพนักงานไม่สามารถใช้อำนาจประเมินตามมาตร ๑๘ ทำการประเมินได้แต่กฎหมายได้บัญญัติวิธีการแก้ไว้ให้แล้ว โดยการออกหมายเรียกและประเมินตามความในมาตรา ๑๙, ๒๐

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) มีอำนาจแจ้งให้กรมสรรพากรแจ้งให้นายบรรณพจน์ ตามาพงค์ ไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเพิ่ม มิฉะนั้นให้กรมสรรพากรใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ทำการประเมินเรียกเก็บภาษีหรือไม่

ประเด็นดังกล่าวเป็นที่มาหรือมูลเหตุในการประเมินเรียกเก็บภาษีเรื่องนี้ การประเมินเรียกเก็บภาษีจากผู้ต้องเสียภาษีแต่ละรายอาจมีมูลเหตุหรือที่มาต่างกันได้ขึ้นอยู่กับแต่ละรายแต่ละคนแต่ละเรื่องว่ามีมูลเหตุสมควรอย่างไร ทำให้เจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินเรียกเก็บภาษีนั่น ๆ ซึ่งเป็นคนละส่วนหรือคนละประเด็นกับการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินถูกต้องชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจพิจารณาเฉพาะการประเมินของเจ้าพนักงานประเมินถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เท่านั้น เมื่อการประเมินเรียกเก็บภาษีเรื่องนี้เป็น การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินกรมสรรพากรซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย และได้วินิจฉัยว่าเป็นการประเมินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ประเด็นดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย และไม่มีประโยชน์ที่จะวินิจฉัยต่อไป

สรุปความเห็นของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ยกเลิกหรือเพิกถอนการประเมิน

๓. ความเห็นของผู้แทนกรมการปกครอง

ผู้แทนกรมการปกครองพิจารณาแล้วมีความเห็นเช่นเดียวกับผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด

สรุปมติของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มีมติเสียงข้างมากให้ยกเลิกและเพิกถอนการประเมิน

สรุป

ภายหลังจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เข้าบริหารประเทศ ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามี การโอนให้หุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นของ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร แต่มีชื่อของนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ถือกรรมสิทธิ์แทน ให้แก่นาย บรรณพจน์ ดามาพงศ์ ผ่านบริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเสียค่าธรรมเนียมและค่านายหน้าเป็นการซื้อขายหุ้นระหว่างนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี กับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ รวมเป็นเงิน ๗.๓๘ ล้านบาท แต่ผู้รับหุ้นไม่ได้เสียภาษีเงินได้

เมื่อคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข ทำการยึดอำนาจการปกครองจากนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และมีการตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) เพื่อดำเนินการ ตรวจสอบการกระทำที่ไม่ถูกต้อง จึงมีการพิจารณาเรื่องการซื้อขายหุ้นนี้ว่ามีภาวะภาษีหรือไม่ คณะกรรมการตรวจสอบได้ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบขึ้นมาเพื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง และคณะอนุกรรมการตรวจสอบได้ทำการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย แล้ว เห็นว่า กรณีการโอนหุ้นระหว่างคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ผู้ให้ และนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ผู้รับให้ ผู้รับให้มีภาระต้องเสียภาษีเงินได้ จึงได้แจ้งให้กรมสรรพากรพิจารณาดำเนินการ หากทาง เรียกเก็บภาษีจากการรับให้หุ้นให้ถูกต้องครบถ้วน

ในการดำเนินการเพื่อเรียกเก็บภาษีเงินได้จากการรับให้หุ้น กรมสรรพากรได้ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมสรรพากร ร่วมกันพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพื่อดำเนินการเรียกเก็บภาษี ซึ่งที่ประชุมของข้าราชการระดับสูงของกรมสรรพากรก็มีความเห็น ว่า กรมสรรพากรสามารถดำเนินการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมได้โดยอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๘ ได้เพราะยังไม่ขาดอายุความ

การเรียกเก็บภาษีนี้นี้เป็นการกระทำเพื่อนำเงินภาษีที่รัฐต้องเสียหายเนื่องจากไม่มีการเรียกเก็บ หรือเรียกเก็บไว้ไม่ถูกต้อง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในการพิจารณาของ คตส. กรมสรรพากร คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้แทนกรมสรรพากร ทุกฝ่ายต่างมีความเห็นว่าการที่นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับหุ้นฟรีจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีเงินได้ ไม่ว่าจะเงินได้ประเภทใดตามประมวลรัษฎากรมาตรา ๔๐ เมื่อไม่ได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๔๒ แล้ว นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ก็ต้องนำมูลค่าหุ้นที่ได้รับ จากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ประจำปีที่ได้รับหุ้นนั้น

ตามข้อเท็จจริงกรณีนี้ การได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการคำนวณภาษีกำหนดให้ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ยื่นรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้แตกต่างจากกรณีตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๖๖๗/๒๕๔๑ เพราะการประเมินเรียกเก็บภาษีตามคำพิพากษาดังกล่าวนั้น กรมสรรพากรได้ออก

หมายเรียกตรวจสอบผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีรายหนึ่ง แต่ปรากฏมีข้อมูลพาดพิงถึงผู้เสียภาษีอีกรายหนึ่งว่ามีเงินได้ ดังนั้นกรมสรรพากรจึงประเมินเรียกเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีรายที่ถูกพาดพิงนั้น ซึ่งกรณีดังกล่าวศาลฎีกาเห็นว่าเป็นการได้ข้อมูลจากการตรวจสอบของอีกรายหนึ่ง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจการประเมินตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร แต่เนื่องจากกรมสรรพากรไม่ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๙ ออกหมายเรียกให้ผู้เสียภาษีนี้นั้นมาพบเพื่อทำการไต่สวน และตรวจสอบบัญชีเอกสารก่อน การประเมินจึงไม่ชอบเนื่องจากการประเมินที่ต้องออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๙ ก่อน แต่กรมสรรพากรไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้

แต่ในกรณีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ นี้ ได้ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๔ ของศาลรัฐธรรมนูญ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๗๗ ก ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ แสดง ถ้อยคำและข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ เป็นกิจกรรมความเป็นไปของบ้านเมือง ดังนั้นจึงใช้อ้างอิงเป็นพยานในการพิจารณาของเจ้าพนักงานได้

การพิจารณาว่าการซื้อขายหุ้น หรือการให้และรับให้หุ้น ควรจะเป็นอย่างไรนั้น ไม่ควรจะฟังข้ออ้างจากข้ออ้างของนายบรรณพจน์หรือคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เนื่องจากทั้งสองได้ให้ถ้อยคำไว้กับบุคคลหลายครั้ง แตกต่างกัน ทั้งนี้ตามแต่จะใช้เป็นประโยชน์กับฝ่ายตนอย่างไร เพราะในครั้งแรกทำหลักฐานการซื้อขายหุ้นกันยอมเสียค่าธรรมเนียมสูงถึง ๗.๓๘ ล้านบาท แทนที่จะต้องเสียภาษี ๒๗๓.๐๖ ล้านบาท เนื่องจากการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีกฎหมายยกเว้นภาษีเงินได้ ต่อมาได้ตรวจสอบพบโดย คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอาจทำให้ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากแสดงรายการทรัพย์สินหนี้สินไว้ไม่ถูกต้อง ก็อ้างว่าไม่ใช่เป็นการซื้อขาย แต่เป็นการยกให้หุ้นแก่กัน เนื่องจาก นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ได้ลาออกจากการที่ อ.ต.ก.มาช่วยทำงานจนบริษัทมั่นคง ครั้นเมื่อถูกตรวจสอบโดย กรมสรรพากร ซึ่งจะต้องเสียภาษีเพราะเป็นการได้รับหุ้นฟรีโดยไม่ต้องจ่ายเงิน ก็หาข้ออ้างต่อไปว่าการให้หุ้นโดยเสนหาเนื่องจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ได้แต่งงาน และมีบุตรอายุครบหนึ่งปี แต่ที่น่าแปลกใจยิ่งกว่านั้นก็คือ ในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของกรมสรรพากร กรรมการบางท่านกลับเห็นว่า นายบรรณพจน์และคุณหญิงพจมาน ชินวัตรเป็นหุ้นส่วนกัน และเห็นว่าเป็นการให้หุ้นระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนที่ร่วมดำเนินธุรกิจซึ่งไม่เคยมีใครพูดถึง ไม่ว่าจะป็นนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรเอง

กรณีนี้เห็นว่าการทำนิติกรรมซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการอำพรางนิติกรรมยกให้หุ้นระหว่างกัน ดังนั้นนิติกรรมซื้อขายหุ้นจึงเป็นโมฆะ และนายบรรณพจน์กับคุณหญิงพจมาน ชินวัตรก็ไม่ได้อ้างนิติกรรมซื้อขายกันอีกเลย จึงสรุปได้ว่านิติกรรมนี้เป็นกรให้ สำหรับสาเหตุของการให้หุ้นกันจะเป็นเพราะเหตุใดนั้น ต้องพิจารณาต่อไปว่า การอ้างว่าเป็นการให้หุ้นเนื่องจากนายบรรณพจน์ช่วยกิจการของครอบครัว เพื่อประโยชน์ใน

ชั้นพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องซึ่ง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แสดงรายการทรัพย์สินไม่ถูกต้อง โดยที่สุดทำให้ตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรไม่ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นการอ้างในชั้นแรกและผู้อ้างได้รับประโยชน์จากการอ้างดังกล่าวไปแล้ว ต่อมาเมื่อมีการตรวจสอบโดยกรมสรรพากร กลับอ้างเหตุแตกต่างออกไปว่าเป็นการให้โดยเสนหาเนื่องจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์แต่งงาน และมีบุตรอายุครบหนึ่งปี ก็เพื่อประโยชน์ในเรื่องการยกเว้นภาษี ทั้งที่วันที่ยกให้หุ้นก็ห่างจากวันที่นายบรรณพจน์แต่งงานร่วมสองปี และไม่ใช่วันที่บุตรอายุครบหนึ่งปีด้วย การอ้างเหตุยกให้หุ้นในครั้งหลังจึงไม่สมควรรับฟังในการพิจารณา

ในการตรวจสอบหรือพิจารณาของเจ้าหน้าที่นั้น หากจะพิจารณาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของตนเอง เช่น การตรวจสอบภาษีจะรับฟังเฉพาะเรื่องของภาษีโดยไม่พิจารณาเหตุที่มาที่ไปของเรื่องราวจะทำให้ข้อเท็จจริงบิดเบือนไป

การทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เป็นไปตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๕ ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบ สามารถดำเนินการ

(๑) ตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นไปได้โดยทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ

(๒) ตรวจสอบสัญญา สัญญาสัมปทานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เอกชนโดยมิชอบ หรือมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ

(๓) ตรวจสอบการปฏิบัติราชการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ

(๔) ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใดๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

โดยการตรวจสอบการเสียภาษีอากรของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ เป็นกรณี ที่คณะกรรมการตรวจสอบ เห็นว่านายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ กระทำการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อ

เสียภาษีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการหลีกเลี่ยงประมวลรัษฎากร อันเป็นการหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร ตาม (๔) ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) จึงมีอำนาจดำเนินการตรวจสอบการเสียภาษีของนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้ตามกฎหมาย นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบก็ประกอบด้วยกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความชำนาญด้านกฎหมายต่าง ๆ เป็นอย่างดี ไม่ได้ดำเนินการโดยมีอคติกับผู้หนึ่งผู้ใด การตรวจสอบได้พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย จากพยานเอกสารและพยานบุคคลที่ปรากฏ และได้ให้ความเป็นธรรมกับนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ แล้ว

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบมีมติว่า นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้รับหุ้นจากคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ตามกฎหมายถือว่ามีเงินได้และต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร แต่ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ไม่ได้นำมูลค่าหุ้นที่ได้รับไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษี ซึ่งเป็นการกระทำผิดกฎหมายและเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้นคณะกรรมการตรวจสอบ จึงส่งเรื่องให้กรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากรรับไปดำเนินการต่อไป โดยถือผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการสอบสวนตามประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ข้อ ๙

การที่คณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ส่งเรื่องให้กรมสรรพากรรับไปดำเนินการต่อ และการที่กรมสรรพากรได้ทำการประเมินเรียกเก็บภาษีอากรจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับกรมสรรพากร ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีตามกฎหมาย เมื่อได้รับหนังสือจากคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ก็ได้มอบหมายให้สำนักตรวจสอบภาษีกลาง สำนักกฎหมาย และสำนักคดีภาษีอากร ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องภาษีอากร ร่วมกันพิจารณาว่ากรมสรรพากรจะใช้อำนาจประเมินภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ได้หรือไม่ ซึ่งทั้งสามหน่วยงานก็ได้พิจารณาความเห็นเสนอกรมสรรพากร โดยคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ไม่ได้บีบบังคับให้กรมสรรพากรต้องดำเนินการตามความเห็นของ คตส. กรมสรรพากรมีอำนาจตามกฎหมายและมีอิสระในการพิจารณาว่าจะดำเนินการประเมินเรียกเก็บภาษีจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ด้วยวิธีใดก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ก่อนที่จะดำเนินการเรียกเก็บภาษีครั้งนี้ กรมสรรพากรได้ให้ที่ประชุมคณะผู้บริหารระดับสูงของกรมสรรพากร ซึ่งประกอบด้วยอธิบดี ที่ปรึกษา และรองอธิบดี ร่วมกันพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง จึงมีมติที่ประชุมให้เรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมจากนายบรรณพจน์ ดามาพงศ์

การประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร กำหนดไว้ตามหมวด ๒ ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน มาตรา ๑๘, ๑๘ ทวิ, ๒๐, ๒๑, ๒๔, ๒๕

เนื่องจากการประเมินเรียกเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากร ไม่ว่าจะปฏิบัติตาม มาตรา ๑๘, ๑๘ ทวิ, ๒๐, ๒๑, ๒๔ หรือ ๒๕ ประมวลรัษฎากรไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จเมื่อใด ดังนั้น กรมสรรพากรจึงมีอำนาจในการเรียกเก็บภาษีได้ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี ซึ่งเป็นอายุความในการเรียกเอาหนี้ภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗/๓๑

การประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร เป็นการประเมินภาษีขั้นต้น จากการวิเคราะห์แบบแสดงรายการที่ผู้เสียภาษียื่น โดยเจ้าพนักงานประเมินสามารถประเมินจากรายการที่ยื่น ไม่ว่าจะ เป็น รายการเงินได้ รายการค่าใช้จ่ายหรือค่าลดหย่อน และวิธีการคำนวณ ภาษี โดยหากปรากฏว่าผู้เสียภาษียื่นแบบเสียภาษีโดยกรอกรายการเงินได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน หรือคำนวณภาษีไว้ไม่ถูกต้อง เจ้าพนักงานก็ทำการประเมินให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีเพิ่มเติมได้ การประเมินตามมาตรา ๑๘ นี้ ไม่มีเบี้ยปรับที่ต้องชำระเพิ่มเติม แต่จะมีเงินเพิ่มอัตราร้อยละ ๑.๕ ของภาษีที่ชำระไว้ขาด ตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ที่ผู้เสียภาษีจะต้องรับผิดชอบชำระ เพิ่มเติมด้วย โดยเงินเพิ่มมีลักษณะคล้ายดอกเบี้ยที่เกิดจากการเสียภาษีส่อค่า

การประเมินตามมาตรา ๒๐ หรือ ๒๔ แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้ต้องมี ขั้นตอนในการตรวจสอบและไต่สวนก่อน โดยเจ้าพนักงานประเมินต้องทำการออกหมายเรียกตาม มาตรา ๑๙ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นรายการ หรือมาตรา ๒๓ ให้ผู้ที่ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการ มาพบ เจ้าพนักงานประเมินเพื่อ ทำการไต่สวน และส่งมอบบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เมื่อ เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้ข้อเท็จจริงแล้ว จึงประเมินภาษีที่ผู้ยื่นรายการจะต้องเสีย เพิ่มเติม การประเมินโดยวิธีตามมาตรา ๒๐ หรือ ๒๔ นี้จึงจะมีเบี้ยปรับอีกหนึ่งหรือสองเท่าของ ภาษีที่ต้องชำระ และยังคงเสียเงินเพิ่มอัตราร้อยละ ๑.๕ ของภาษีที่ชำระไว้ขาด ตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร อีกด้วย

แต่เนื่องจากการประเมินตามมาตรา ๑๘, ๒๐ หรือ ๒๔ ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขการ บังคับว่าเจ้าพนักงานจะต้องใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตราใดก่อนหลัง อำนาจการประเมิน เป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานประเมินที่จะเลือกใช้ หากเห็นว่าสามารถคำนวณภาษีที่ต้องชำระโดย พิจารณาจากข้อมูลตามแบบแสดงรายการ หรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ โดยไม่จำเป็นต้องทำการไต่ สวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน เจ้าพนักงานก็สามารถประเมินโดยอาศัยอำนาจตามประมวล รัษฎากร มาตรา ๑๘ ได้โดยไม่จำเป็นต้องออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๓ เพื่อให้ผู้ เสียภาษีมาพบเพื่อทำการไต่สวน และส่งมอบเอกสารหลักฐาน

ตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๖๖๖๗/๒๕๔๑ เหตุที่จะมีการประเมินเริ่มต้นจาก การตรวจสอบพบว่าแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของนางกิตติยาไม่ถูกต้อง

จึงได้ออกหมายเรียกนางกิตติยาพร้อมทั้งสามี นายกฤษณะ และนายธเนศ มาตรวจสอบไต่สวน แล้วเชื่อว่านายอุดมยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง จึงได้ประเมินภาษี ศาลฎีกาเห็นว่าการประเมินดังกล่าวจึงมิได้ประเมินจากรายการที่ปรากฏในแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี ๒๕๒๘ ของนายอุดม ที่ยื่นไว้ เพราะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี ๒๕๒๘ ของนายอุดมตามเอกสารมิได้ระบุเกี่ยวกับค่าเช่าบ้านและตึกแถวซึ่งตั้งอยู่ที่ ถนนนวมินทราภิบาล เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มายื่นเสียภาษีไว้ด้วย การประเมินของเจ้าพนักงานจึงมิใช่เป็นการประเมินตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

ตามข้อเท็จจริงในคำพิพากษาศาลฎีกาเรื่องนี้ ที่มาของการประเมินศาลเห็นว่าการเกิดจากการตรวจสอบภาษีอากรของนางกิตติยา และบุคคลอื่น เจ้าพนักงานจึงเชื่อว่านายอุดมยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง และทำการประเมินเรียกเก็บภาษี การกระทำดังกล่าวเป็นการประเมินตามมาตรา ๒๐ จึงต้องมีการออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๙ ก่อน เมื่อมิได้มีการออกหมายเรียกมาทำการตรวจสอบไต่สวน การประเมินจึงไม่ชอบ เนื่องจากเป็นการกระทำข้ามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

แต่หากการคำนวณภาษีมีข้อเท็จจริงที่ต้องทำการไต่สวนจากผู้ยื่นแบบแสดงรายการหรือต้องตรวจสอบจากบัญชี เอกสาร หลักฐานก่อน เจ้าพนักงานประเมินจึงจะทราบจำนวนภาษีที่ผู้มีหน้าที่ยื่นรายการจะต้องชำระ และเอกสารหลักฐานนั้นไม่ใช่เอกสารที่เจ้าพนักงานมีอยู่ในทางราชการ เจ้าพนักงานจะต้องอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๙ สั่งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นรายการมาพบเพื่อให้ถ้อยคำ และส่งมอบบัญชีเอกสารเพื่อทำการตรวจสอบ และเมื่อได้ความจริงหรือข้อเท็จจริงที่เพียงพอจะทำการคำนวณภาษีที่ผู้มีหน้าที่ยื่นรายการต้องชำระแล้ว จึงทำการประเมินเรียกเก็บภาษีโดยอาศัยประมวลรัษฎากร มาตรา ๒๐ พร้อมทั้งเรียกเก็บเบี้ยปรับจำนวนหนึ่งเท่าของภาษีที่ต้องชำระด้วย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องใช้อำนาจประเมินตามมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนก็ได้

การพยายามเรียกเก็บภาษี ความพยายามแก้ไขความเสียหายของแผ่นดินตามที่กล่าวมาข้างต้น ต้องมายุติไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากความเห็นของกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเพียงสองในสามคน ซึ่งทำให้รัฐต้องสูญเสียภาษีเงินได้จำนวน ๕๔๖,๑๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ เรื่องนี้สามารถให้ศาลภาษีอากร และศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยต่อไปได้ แต่น่าเสียดายที่เรื่องต้องจบลงก่อนถึงศาลโดยไม่สามารถแก้ไขอะไรได้นอกจากการพิจารณาว่าหลักกฎหมายในเรื่องคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภาษีนั้นถึงเวลาที่จะต้องมาทบทวนหรือไม่อย่างไร

นี่คือความทุกข์ของแผ่นดิน ...

โกงกินสมบัติคลังหลวง เป็นอนันตริยกรรม ๕

จากหนังสือคลังหลวงแห่งประเทศไทย
โดย ทดงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

"...สมบัติเงินทองข้าวของที่เอามาจากตับปอดของพี่น้องชาวไทยเราทั้งชาติ มีจำนวนมากขนาดไหน ต่างคนต่างเสียสละเข้าสู่ส่วนรวม เพื่อหนุนชาติไทยของตนเอง แต่ครั้นเข้าไปแล้วพวกพุงใหญ่พุงหลวง พวกยักษ์พวกผี พวกความโลภไม่มีเมืองพอ มันกลืนเอาๆ อย่างภาคภูมิ กินโต๊ะเลี้ยงโต๊ะบนเก้าอี้กันน้ออย่างภาคภูมิใจ นี่คือเอาตับปอดของประชาชนไปเลี้ยงโต๊ะกัน พวกนี้พวกบาปหนาที่สุดเลย จะเทียบว่าพวกอนันตริยกรรมเราก็อมรับทันที เพราะคนทั้งประเทศเป็นอาหารของพวกพุงหลวง กินไม่อิ่มพอ กินโต๊ะกันคนสองสามคน สองสามก๊กเท่านี้ กินตับปอดของประชาชนด้วยความภาคภูมิใจในสมบัติเหล่านี้ที่ได้มามากน้อจากตับปอดของประชาชน นี่ก็ภาคภูมิใจประเภทหนึ่ง ที่กิเลสหลอกให้ภาคภูมิใจแล้วจากนั้นเรามียศถาบรรดาศักดิ์ เรามีอำนาจบาตรหลวงปกครองบ้านเมือง ซี้ไปยังไงก็ได้ นี่ก็เป็นความภูมิใจของกิเลส หลอกพวกดินเหนียวติดหัวอีกประเภทหนึ่ง นี่ละเครื่องหลอกพวกนี้ให้จมลงในรกอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย

เราจึงไม่กล้าค้านที่ว่า อนันตริยกรรม กรรมที่หนักมากที่สุดคืออะไร ท่านก็แสดงไว้แล้วในธรรม บอกไว้ ๕ ประการ คือ ข่ามารดาหนึ่ง ข่าบิดาหนึ่ง ข่าพระอรหันต์หนึ่ง ทำลายพระพุทธเจ้าแม่ไม่ตายก็ตาม เพียงได้รับความบอบช้ำบ้างเท่านั้นหนึ่ง ทำลายสงฆ์ที่ท่านมีความพร้อมเพรียงสามัคคีกลมกลืนกัน ด้วยหลักธรรมวินัย ให้แตกร้างจากกันหนึ่ง ธรรม ๕ ประการนี้ท่านยังเตือนไว้ด้วยว่า ถ้ายังพอมีสติระลึกได้อยู่บ้าง อย่าทำเป็นอันขาด พังซินะ อันนี้เอาเข้าไปเรียกว่าลักษณะตัดสินธรรมวินัย

ท่านแสดงไว้เป็นกลางๆ อันไหนที่ควรแกล้งใจให้น้อมเข้าไปสิ่งนั้น คือถ้าอันใดที่ควรแกล้งใจให้น้อมไปทางฝ่ายผิด ยกตัวอย่างเช่น แต่ก่อนมีสุรา ยาฝิ่น กัญชา ยาเสพติดนี้ไม่มี ท่านให้โอนเข้าไปฝ่ายผิดนี้เพราะเป็นประเภทเดียวกัน นี้เรียกว่า ลักษณะการตัดสินธรรมวินัย...

พระพุทธเจ้าทรงวางไว้อย่างกลาง ๆ อันไหนที่เข้าไปในสิ่งไม่ควรก็ให้โอนไปสิ่งไม่ควรเสีย อันไหนที่ควรให้โอนไปสิ่งไม่ควรเสีย... กรรมกินตับปอดคนทั้งชาติเป็นของเล็กน้อยเมื่อไร ทำไมจะโอนเข้าไม่ได้ ข่าพ่อข่าแม่เพียงคนหนึ่งสองคนยังโทษหนักมาก นี่ข่าคนทั้งประเทศ กินตับปอดแต่ไม่ให้ตาย เอาตับเอาปอดออกมากิน ให้ทนทุกข์ทรมานอยู่ด้วยความทุกข์จนขั้นแค้นทั่วประเทศไทยของเรา เห็นไหมเวลานี้ประชาชนเราได้รับความทุกข์จนเพราะอะไร เพราะสิ่งเหล่านี้เอง ได้มาแล้วไม่เข้าตามจุดที่หมายรื้อไหลแตกซิมออกไปลงมหาสมุทรทะเล จากนั้นก็ไหลขึ้นบนโต๊ะบนเก้าอี้ สะแตกแตกปอดกันอยู่นั้นเสียแหลกเลย นี่ละกินตับปอดของประชาชน มีเท่าไร ๆ ขนเข้าไปกินกันตลอด จะไม่เป็นอนันตริยกรรมได้อย่างไร เข้าได้อย่างสนิทเลย เราพูดจริงๆ

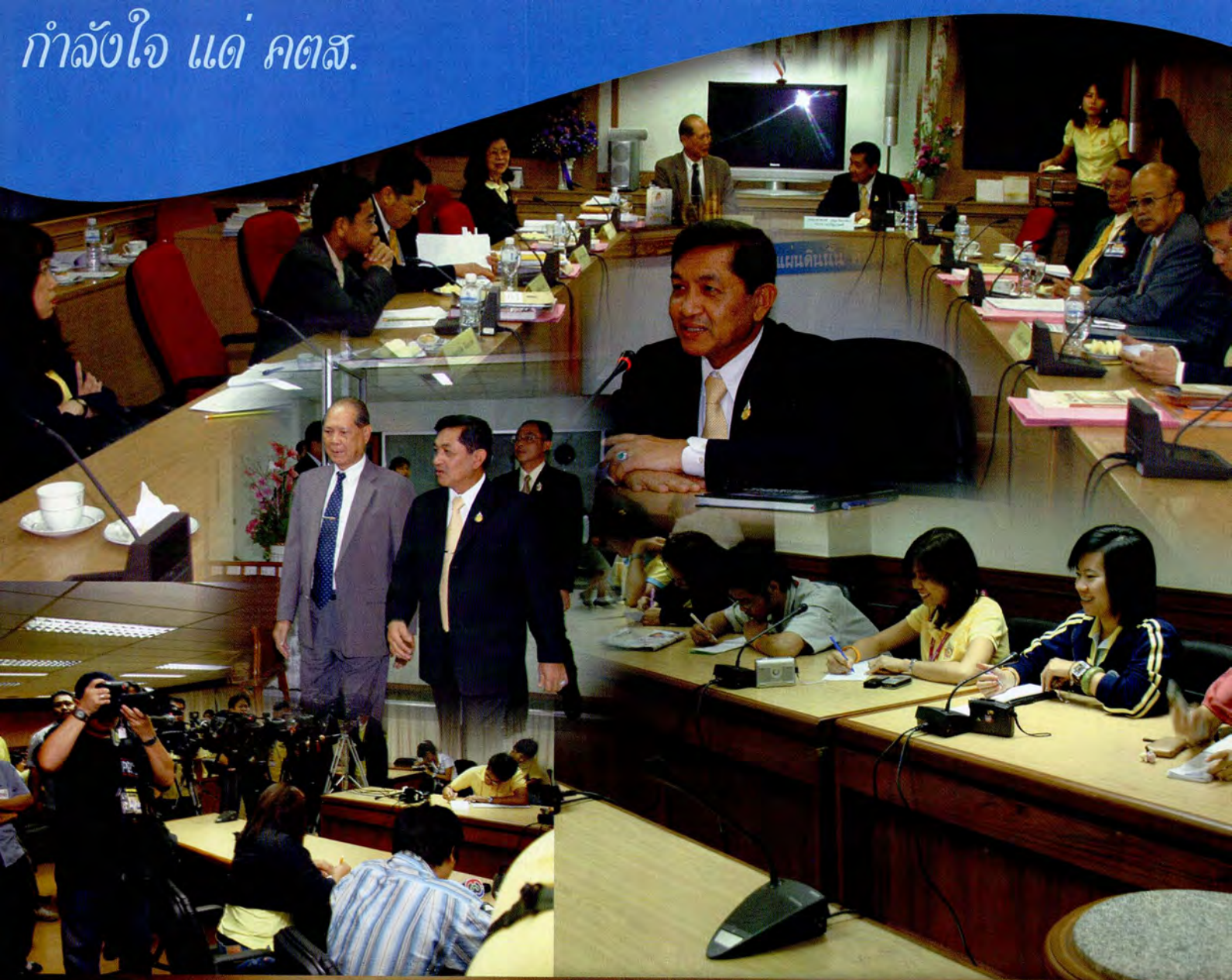
เอามาเทียบหลักธรรมวินัยมี มันควรแก่ อนันตริยกรรม ได้ พวกนี้เป็นพวกที่ทำกรรมหนักมากที่สุดทีเดียว เพราะกินตับปอดประชาชนแล้วยังทรมานเขาด้วย กินไม่ให้อิ่มนะ กินตับปอดประชาชน เวลานี้กำลังทุกข์จนขั้นแค้นติดดินกันทุกแห่งทุกหนด้วยการทำมาหาเลี้ยงชีพ การซื้อการขาย ตะเกียกตะกายแทบเป็นแทบตาย นี่คือการติดดิน คนไม่ตายมันต้องติดเพราะความจน จนมาจากอะไร จนเพราะเขาเอาตับเอาปอดไปกิน นั่นแยกให้ชัด ๆ อย่างนั้นซิ แล้วจะไม่ใช่ไปได้อย่างไรในอนันตริยกรรม ให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้

เราแยกหลักธรรมออกมาเทียบเคียงกัน ท่านบอกไว้เพียง ๕ ข้อ อนันตริยกรรม ๕ ส่วนฟาดประเทศไทย เอาตับเอาปอดมากิน ทรมานไว้ไม่ให้ตายนี้ มันจะเป็นกรรมหนักมากเท่าไร ให้ไปพิจารณากันเอง เราไม่กล้าตัดสิน แต่เรื่องที่จะอนุโลมธรรมประเภทที่หนักมากๆ นี่เข้าสู่อนันตริยกรรม เราไม่ค้านเลยว้างั้น..."

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ ศตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

พันธมิตรฯ
ให้กำลังใจ คตส.
ริบเงินทวารราชย์

คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

กำลังใจ แต่ คตส.

๕ มิถุนายน ๒๕๕๑.

คณะกรรมการรักษาและฟื้นฟูเงินใน ศปชส. ที่มั่นคงในหลายๆเรื่อง
ด้วยคุณธรรมรอบคอบที่ทำงานเสียสละและอดทน สู้เพื่อ
ความไม่ถูกต่อหน้าหลายฝ่ายให้สังคม
ด้วยวิธาการะ: รออำนาจคุณพระเจริญด้วย พาระสยามทวารวารี
และสืบสันตติวงศ์ทั้งหลาย คัมภีร์อรรถกถา ศปชส. รอบกว้างไทย
ประสิทธิ์ความสำเร็จอย่างยั่งยืน
ชาวไทยทั้งหลายอยู่เคียงข้าง ศปชส. รอบกว้างเสมอ.

ดิฉันนาง วัชรวิมล
นาง. นางนันทิณี วัชรวิมล
นาง. นางวิภาวดี วัชรวิมล
นาง. นางวิภาวดี วัชรวิมล

ขอเคารพ: สิริใจจริง
พร้อมทั้งวิภาวดีวัชรวิมล กรุณาปลงศพในภพนิทานดิฉัน.
พระปิตุลา วัชรวิมล
พระปิตุลา วัชรวิมล
พระปิตุลา วัชรวิมล

ขอชื่นชม การทำงาน ของ คตส.
ท่านคือ ผู้พิทักษ์ ซ้ำหนักหนักมือ ของ ชาติ
เราขอชื่นชม ท่าน ไม่ได้อดใจ
ขอเป็นกำลังใจให้ คตส.

9-สิง-51.

(นายสุคนธ์ วัชรวิมล)
ต.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.
๑๐ มิ.ย. ๕๑

Never give up the
good work. The
whole country is depending
on you.
DOM CHAI

ขอชื่นชม วัชรวิมล วัชรวิมล
คุณธรรม วัชรวิมล วัชรวิมล
คุณธรรม วัชรวิมล วัชรวิมล
คุณธรรม วัชรวิมล วัชรวิมล

บริษัท กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด
Bangkok Commercial Asset Management Co., Ltd.
10500

10/6/2008.
To all members
of the Assets
Sentencing Committee.

ส. อภิปราย เรื่อง

เงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ

ปัจฉิมบทของพันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน

- เล่าเรื่องกระบวนการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ
- อุทธรณของการใช้อำนาจรัฐในการบริหารประเทศ
- คคส. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อสาธารณชน

วันจันทร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑

ณ หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ
เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
กำหนดการ
๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. ลงทะเบียน
๑๓.๓๐ - ๑๔.๐๐ น. ปาฐกถาพิเศษ
โดย ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์
๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. คคส.อภิปราย
๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. พิธีส่งมอบงาน

เพื่อฝากไว้ในแผ่นดิน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
สำนักงานการประศาสน์สัมพันธ์ สคท.
0 2273 9674-91 / 1222, 1230

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ชอยอารีย์สัมพันธ์ ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๐๒๒๗๓๖๗๕-๗๑ <http://www.oag.go.th>